

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 26. juuni 2026
(OR. en)

6829/26

LIMITE

UK 46

Institutsioonidevaheline dokument:
2026/0058 (NLE)

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-iri Ühendkuningriigi vaheline Gibraltarit käsitlev leping

ÜHELT POOLT
EUROOPA LIIDU JA
EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUSE
NING TEISELT POOLT SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI
VAHELINE
GIBRALTARIT KÄSITLEV
LEPING

Sisukord

PREAMBUL.....	5
ESIMENE OSA – ÜHIS- JA INSTITUTSIOONILISED SÄTTED.....	9
I JAOTIS — ÜLDSÄTTED.....	9
II JAOTIS – KOOSTÖÖ ALUS.....	14
III JAOTIS – TSIVIILLOTSTARBELISE TUUMAENERGIA ALANE KOOSTÖÖ.....	24
IV JAOTIS – TÖLGENDAMISE PÕHIMÕTTED	27
V JAOTIS – INSTITUTSIOONILINE RAAMISTIK	31
TEINE OSA – ISIKUTE LIIKUMINE	36
I JAOTIS – ÜLDPÕHIMÕTTED JA EESMÄRGID.....	36
II JAOTIS – PIIRIÜLETUS.....	47
III JAOTIS – KAITSEMEETMED.....	61
1. PEATÜKK – ELAMINE GIBRALTARIL, ERIEESKIRJAD ELAMISLUBADE JA VIISADE VÄLJASTAMINE.....	61
2. PEATÜKK – RAHVUSVAHELISE KAITSE TAOTLUSED JA TAGASISAATMINE	85
3. PEATÜKK – POLITSEIKOOSTÖÖ.....	90

IV JAOTIS – RAKENDAMINE, KOHALDAMINE, HINDAMINE JA TÄITMISE TAGAMINE.....	99
V JAOTIS – ÕIGUSKAITSE JA ÕIGUSALANE KOOSTÖÖ	108
1. PEATÜKK – EESMÄRK JA KOHALDAMISALA	108
2. PEATÜKK – KOOSTÖÖ EUROPOLIGA	110
3. PEATÜKK – KOOSTÖÖ EUROJUSTIGA.....	124
4. PEATÜKK – KARISTUSREGISTRI ANDMETE VAHETAMINE	135
5. PEATÜKK – ÜLEANDMINE	143
6. PEATÜKK – VASTASTIKUNE ABI.....	190
7. PEATÜKK – VARA ARESTIMINE JA KONFISKEERIMINE.....	202
VI JAOTIS – VÕITLUS RAHAPESU JA TERRORISMI RAHASTAMISE VASTU	243
KOLMAS OSA – MAJANDUS JA KAUBANDUS	246
I JAOTIS – AVATUD JA AUSA KONKURENTSI VÕRDESED TINGIMUSED NING KESTLIK ARENG.....	246
1. PEATÜKK – ÜLDPÕHIMÕTTED.....	246
2. PEATÜKK – RIIGIABI KONTROLL	248

3. PEATÜKK – MAKSUSTAMINE	262
4. PEATÜKK – TÖÖ- JA SOTSIAALSED STANDARDID	264
5. PEATÜKK – KESKKOND JA KLIIMA	267
6. PEATÜKK – MUUD KAUBANDUSE JA KESTLIKU ARENGUGA SEOTUD AKTID	273
7. PEATÜKK – HORISONTAALSED JA INSTITUTSIOONILISED SÄTTED ..	284
II JAOTIS – TOLLIPROTSEDUURID, KAUDNE MAKSUSTAMINE JA KAUBANDUSEGA SEOTUD KÜSIMUSED	290
1. PEATÜKK – ÜLDPÕHIMÕTTED JA EESMÄRGID	290
2. PEATÜKK – TOLLILIIT	291
3. PEATÜKK – GIBRALTARIL TOODETUD VÕI TURULE LASTUD KAUP	309
4. PEATÜKK – TUBAKAS	320
5. PEATÜKK – TEATAVATE KAUBAKATEGOORiate SUHTES KOHALDATAVAD SÄTTED	321
6. PEATÜKK – RAKENDAMINE, KOHALDAMINE, JÄRELEVALVE JA TÄITMISE TAGAMINE	330
7. PEATÜKK – ÜLEMINEKUKORD	333

III JAOTIS – TRANSPORT.....	335
1. PEATÜKK – LENNUNDUS.....	335
2. PEATÜKK – MAANTEETRANSPORT	342
3. PEATÜKK – MERETRANSPORT.....	352
IV JAOTIS – ERANDID.....	354
NELJAS OSA – PIIRIALATÖÖTAJAD JA SOTSIAALKINDLUSTUSALANE KOORDINEERIMINE	360
I JAOTIS – ISIKULINE KOHALDAMISALA.....	360
II JAOTIS – PIIRIALATÖÖTAJATE ÕIGUSED JA TULETATUD ÕIGUSED.....	362
III JAOTIS – SOTSIAALKINDLUSTUSE KOORDINEERIMINE	370
VIIES OSA – FINANTSSÄTTED	370
KUUES OSA – VAIDLUSTE LAHENDAMINE	371
1 PEATÜKK – ÜLDSÄTTED.....	371
2. PEATÜKK – MENETLUS.....	375
3. PEATÜKK – VASTAVUS.....	385
4. PEATÜKK – ÜLDISED MENETLUSSÄTTED	391
SEITSMES OSA – LÖPPSÄTTED.....	399

PREAMBUL

EUROOPA LIIT JA EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUS

ühelt poolt

NING

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIK

teiselt poolt,

1. KINNITADES VEEL KORD oma pühendumust demokraatlikele põhimõtetele, õigusriigi põhimõttele, inimõigustele, massihävitusrelvade leviku tõkestamisele ja võitlusele kliimamuutuste vastu, mis on käesoleva lepingu ning lisalepingute olulised osad,
2. TUNNUSTADES ülemaailmse koostöö tähtsust ühist huvi pakkuvate küsimuste lahendamisel,
3. MÄRKIDES, et Ühendkuningriik astus Euroopa Liidust välja ning et Gibraltar ei kuulu ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomiaenergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahel 30. detsembril 2020 Londonis ja Brüsselis sõlmitud kaubandus- ja koostöölepingu¹ (edaspidi „kaubandus- ja koostööleping“) territoriaalsesse kohaldamisalasse ,

¹ ELT L 149, 30.4.2021, lk 10,
ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2021/689\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2021/689(1)/oj).

4. PÜÜDES luua Euroopa Liidu ning Gibraltari osas tegutseva Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahel uue vastastikuse koostöösuhte, mis edendab ka ühist heaolu ning tihedaid ja konstruktiivseid suhteid seoses Gibraltariga ja sellega külgneva alaga Hispaania Kuningriigis, eelkõige Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltari koosseisu kuuluvate kohalike omavalitsusüksuste territooriumiga,
5. ARVESTADES, et käesoleva lepingu ja selle lisalepingute tõhusa rakendamise ning õige tõlgendamise ja kohaldamise ning nendest lepingutest tulenevate kohustuste täitmise tagamiseks on väga oluline kehtestada juhtimist käsitlevad õigusnormid, eriti vaidluste lahendamist ja täitmise tagamist käsitlevad õigusnormid,
6. ARVESTADES, et kõik praegused füüsilised tõkked isikute liikumisele Gibraltari ja Schengeni ala vahel tuleks kõrvaldada, säilitades samal ajal asjakohaste kontrollide, meetmete ja kaitsemeetmete abil Schengeni ala terviklikkuse ning võttes arvesse, et Gibraltar ei osale Schengeni *acquis*'s ega ole sellega seotud,
7. ARVESTADES, et poolte julgeoleku tugevdamiseks tuleks isikute liikumist takistavate füüsiliste tõkete kõrvaldamist ning kehtestatud kontrolle, meetmeid ja kaitsemeetmeid täiendada pooltevahelise koostööga, mis on seotud kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmisega ning kriminaalkaristuste täitmisele pööramisega, sealhulgas avalikku julgeolekut ähvardavate ohtude eest kaitsmisel ja nende ennetamisel,
8. KINNITADES VEEL KORD kohustust teha koostööd rahapesu ja terrorismi rahastamise ning maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise tõkestamiseks ja nende vastu võitlemiseks ning tagada rahvusvaheliste hea maksuhaldustava standardite rakendamine, võttes arvesse poolte geograafilist lähedust,

9. TUNNUSTADES vajadust tasakaalustatud majanduspartnerluse järele, eesmärgiga tagada avatud ja ausa konkurentsi huvides võrdsed tingimused ning kestlik areng, toetudes tõhusatele riigiabi kontrolli raamistikele ning kohustusele toetada poolte kõrgetasemelist kaitset tööjõu ja sotsiaalsete standardite, keskkonna, kliimamuutuste vastase võitluse ja maksustamise valdkonnas,
10. ARVESTADES, et kõik füüsilised tõkked kauba maismaatranspordile Gibraltari ja liidu vahel tuleks kõrvaldada, kaitstes samal ajal liidu siseturu terviklikkust ja poolte finantshuve, sealhulgas
- tagades, et tollipettuste vastu võideldakse asjakohaste tollikontrollide ja -protseduuride ning muude meetmete abil,
 - nähes ette pooltevahelised koostöömehhanismid ja kaitsemeetmed, et hoida ära maksupettusi, maksudest kõrvalehoidmist ja maksustamise vältimist ning nende vastu võidelda,
 - kohaldades kauba liikumist, tootmist ja turule laskmist reguleerivaid asjakohaseid liidu õigusnorme, sealhulgas keelde ja piiranguid ning turulepääsu käsitlevaid eeskirju,
11. PÜÜDES teha koostööd tsiviilotstarbelise tuumaenergia ohutuse ja julgeoleku küsimustes, võttes arvesse poolte geograafilist lähedust,
12. ARVESTADES, kui tähtis on tagada kaubavedu ja kiirabiautode liikumine Gibraltari ja liidu territooriumil asuva piiratud külgneva piiriala vahel ning kaupade maanteevedu Gibraltari ja Ühendkuningriigi vahel läbi liidu territooriumi, samuti teatav juurdepääs poolte sadamatele,

13. PÜÜDES kehtestada Gibraltari lennujaama ja selle käitamise suhtes kohaldatavaid õigusnorme,
14. PÜÜDES kehtestada selgeid õigusnorme ning tihedat ja tõhusat koostööd Hispaania Kuningriigi ja Gibraltari pädevate asutuste vahel, et kaitsta ning tagada Hispaania Kuningriigi ja Gibraltari vahel liikuvate piirialatöötajate õigused tööle ning vastav sotsiaalkindlustusõiguste koordineerimine, samuti tagada nende piirialatöötajate pereliikmete õigused,
15. TUNNUSTADES finantsmehhanismi tähtsust Gibraltari ja Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltari vahelise ühtekuuluvuse edendamisel, kaitstes samal ajal poolte finantshuve,
16. SOOVIDES, et liidu ja Ühendkuningriigi vahel sõlmitaks leping, mis oleks sellise koostöö õiguslikuks aluseks,
17. TÕDEDES, et pooled võivad täiendada käesolevat lepingut muude lepingutega, mis on käesoleva lepinguga reguleeritud üldiste kahepoolsete suhete lahutamatu osa,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

ESIMENE OSA

ÜHIS- JA INSTITUTSIOONILISED SÄTTED

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

ARTIKKEL 1

Eesmärk

Käesoleva lepingu eesmärk on seada poolte vahel sisse vastastikune koostöösuhe, mis edendab ka ühist heaolu ning tihedaid ja konstruktiivseid suhteid seoses Gibraltariga ja sellega külgneva alaga Hispaania Kuningriigis, eelkõige Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltari koosseisu kuuluvate kohalike omavalitsusüksuste territooriumiga.

ARTIKKEL 2

Suveräänsus

Käesolev leping, artiklis 4 osutatud lisalepingud, käesoleva lepinguga seotud halduskokkulepped või muud kokkulepped ning kõik nende kohaldamisel või nende tulemusena või kohaselt võetud meetmed või vahendid või nendest tulenenud käitumine ei piira ega mõjuta muul viisil Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi või Hispaania Kuningriigi vastavaid õiguslikke seisukohti suveräänsuse ja jurisdiktsiooni suhtes ega ole aluseks suveräänsuse kinnitamisele või eitamisele, sealhulgas kohtumenetlustes või muul viisil.

ARTIKKEL 3

Mõisted

1. Kui ei ole sätestatud teisiti, kasutatakse käesolevas lepingus ja selle lisalepingutes järgmisi mõisteid:
 - a) „pool“ või „pooled“ – Euroopa Liit ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik;
 - b) „poole õigusnormid“ või „poolte õigusnormid“ – Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi puhul Gibraltaril kohaldatavad õigusnormid, kui ei ole sätestatud teisiti;

- c) „andmesubjekt“ – tuvastatud või tuvastatav füüsiline isik; tuvastatav isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator, või ühe või mitme tema füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal;
- d) „päev“ – kalendripäev;
- e) „liikmesriik“ – Euroopa Liidu liikmesriik;
- f) „isikuandmed“ – igasugune teave andmesubjekti kohta;
- g) „külgnev piiriala“ – selliste omavalitsusüksuste, mis moodustavad Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltari, territoorium Hispaania Kuningriigis.

2. Kui ei ole sätestatud teisiti või kui kontekst ei nõua teisiti, mõistetakse käesolevas lepingus ja selle lisalepingutes kõiki viiteid „liidule“ selliselt, et need hõlmavad ka Euroopa Aatomienergiaühendust.

3. Kõiki käesolevas lepingus või selle lisalepingutes esinevaid viiteid „Ühendkuningriigile“ käsitatakse viidetena Ühendkuningriigile kui riigile, kes vastutab Gibraltari välissuhete eest.

ARTIKKEL 4

Lisalepingud

1. Kui liit ja Ühendkuningriik sõlmivad omavahel Gibraltari osas muid kahepoolseid lepinguid, kujutavad sellised lepingud endast käesoleva lepingu lisalepinguid, kui kõnealustes lepingutes ei ole sätestatud teisiti. Sellised lisalepingud on käesoleva lepinguga reguleeritud liidu ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vaheliste üldiste kahepoolsete suhete lahutamatu osa ning moodustavad osa üldisest raamistikust.
2. Lõiget 1 kohaldatakse ka
 - a) ühelt poolt liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahel sõlmitud lepingute suhtes; ning
 - b) ühelt poolt Euroopa Aatomienergiaühenduse ja teiselt poolt Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahel sõlmitud lepingute suhtes.

ARTIKKEL 5

Hea usu põhimõte

1. Pooled abistavad üksteist käesolevast lepingust ja selle lisalepingutest tulenevate ülesannete täitmisel täielikus vastastikususes austuses ja heas usus.

2. Nad võtavad kõik asjakohased üld- või erimeetmed, et tagada käesolevast lepingust ja selle lisalepingutest tulenevate kohustuste täitmine, ning hoiduvad igasugustest meetmetest, mis võiksid ohustada käesoleva lepingu või selle lisalepingute eesmärkide saavutamist.

ARTIKKEL 6

Teabevahetus ja teatamine

1. Ametlikud teatised ja otsused, millest Gibraltari pädevad asutused peavad teatama, mille nad on teinud või mis on neile adresseeritud, edastatakse Ühendkuningriigi valitsuse välis-, Rahvaste Ühenduse asjade ja arenguministeeriumi (Foreign, Commonwealth and Development Office, edaspidi „FCDO“) kaudu või muu Ühendkuningriigis asuva Ühendkuningriigi asutuse kaudu, mille Ühendkuningriigi valitsus võib otsustada määrata.
2. FCDO tõendab Gibraltari pädevate asutuste välja antud dokumentide autentsust juhul, kui otsused tuleb liikmesriigi kohtus või muus täitevasutuses otse täitmisele pöörata, ilma et selleks oleks vaja eelnevat ametlikku teadet.
3. Ühendkuningriigi poolt käesoleva lepingu või selle lisalepingute kohaselt Gibraltari pädevate asutuste kohta esitatav teade sisaldab ka viidet FCDO-le või muule lõikes 1 osutatud Ühendkuningriigi asutusele.

ARTIKKEL 7

Füüsiliste tõkete kõrvaldamine

Kõik füüsilised tõkked kõrvaldatakse vastavalt Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi vahelises asjakohases halduskokkuleppes sisalduvale rakenduskavale.

II JAOTIS

KOOSTÖÖ ALUS

ARTIKKEL 8

Demokraatia, õigusriik ja inimõigused

1. Pooled toetavad endiselt selliseid ühiseid väärtusi ja põhimõtteid nagu demokraatia, õigusriik ja inimõiguste austamine, mis on nende riigisisese ja rahvusvahelise poliitika aluseks. Sellega seoses kinnitavad pooled veel kord, et austavad inimõiguste ülddeklaratsiooni ja rahvusvahelisi inimõigustealaseid lepinguid, mille osalised nad on.
2. Pooled edendavad neid ühiseid väärtusi ja põhimõtteid rahvusvahelistel foorumitel. Pooled teevad koostööd, et edendada neid väärtusi ja põhimõtteid, sealhulgas koos kolmandate riikidega või kolmandates riikides.

ARTIKKEL 9

Võitlus kliimamuutuste vastu

1. Pooled on seisukohal, et kliimamuutused kujutavad endast inimkonna jaoks eksistentsiaalset ohtu, ja kinnitavad veel kord oma kindlat tahet tugevdada selle ohu vähendamiseks rakendatavaid üleilmseid meetmeid. Liidu ja Ühendkuningriigi sise- ja välispoliitikas võetakse arvesse inimtegevusest tingitud kliimamuutuste vastu võitlemise eesmärgid, mis on välja töötatud 9. mail 1992 New Yorgis koostatud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames ja eelkõige 12. detsembril 2015 Pariisis ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul vastu võetud Pariisi kliimakokkuleppe (edaspidi „Pariisi kliimakokkulepe“) raames. Sellest tulenevalt järgib kumbki pool Pariisi kokkulepet ja ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni loodud protsessi ning hoidub igasugusest tegevusest või tegevusetusest, mis oleks sisuliselt vastuolus Pariisi kliimakokkuleppe eesmärgiga.
2. Pooled toetavad kliimamuutuste vastast võitlust rahvusvahelistel foorumitel, sealhulgas tehes koostööd teiste riikide ja piirkondadega, et seada endale kõrgemad eesmärgid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisel.

ARTIKKEL 10

Massihävitusrelvade leviku tõkestamine

1. Pooled on seisukohal, et massihävitusrelvade ja nende kandevahendite levik nii riiklikul kui ka mitteriiklikul tasandil on üks kõige tõsisemaid ohte rahvusvahelisele stabiilsusele ja julgeolekule. Seetõttu on pooled leppinud kokku teha koostööd ning aidata kaasa massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku tõkestamisele, tagades desarmeerimist ja leviku tõkestamist käsitlevatest rahvusvahelistest lepingutest tulenevate olemasolevate kohustuste täies ulatuses täitmise ja rakendamise riigisisisel tasandil.
2. Peale selle on pooled leppinud kokku teha koostööd ning aidata kaasa massihävitusrelvade ja nende kandevahendite leviku tõkestamisele järgmiselt:
 - a) võttes meetmeid kõikide muude asjakohaste rahvusvahelise õiguse aktide allakirjutamiseks, ratifitseerimiseks või vajaduse korral nendega ühinemiseks ning nende täies ulatuses rakendamiseks, kui need aktid on poolte poolt allakirjutamiseks, ratifitseerimiseks või ühinemiseks avatud, ja
 - b) luues tõhusa riigisisese ekspordikontrollisüsteemi massihävitusrelvadega seotud kaupade transiidi ja ekspordi kontrollimiseks, sealhulgas massihävitusrelvadega seotud kahesuguse kasutusega tehnoloogia lõppkasutuse jälgimiseks, ning kehtestades ekspordikontrolli reeglite rikkumise eest tõhusad karistused.
3. Pooled on leppinud kokku, et seavad neis küsimustes sisse korrapärase dialoogi.

ARTIKKEL 11

Väike- ja kergrelvad ning muud tavarelvad

1. Pooled tunnistavad, et väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseaduslik tootmine, vahendamine ja levitamine ning nende ülemäärane varumine, puudulik haldamine, varude ebapiisav turvamine ja kontrollimatu levik on endiselt tõsine oht rahule ja rahvusvahelisele julgeolekule.
2. Pooled on leppinud kokku järgida ja täies ulatuses täita oma vastavaid kohustusi, mida on Ühendkuningriigi puhul laiendatud Gibraltarile, et võidelda väike- ja kergrelvade ning nende laskemoonaga ebaseadusliku kauplemise vastu vastavalt kehtivatele rahvusvahelistele lepingutele ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidele, samuti oma vastavaid kohustusi, mis tulenevad muudest kõnealuses valdkonnas kehtivatest rahvusvahelise õiguse aktidest, näiteks väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide ennetamist, tõkestamist ja likvideerimist käsitlevast ÜRO tegevuskavast.
3. Pooled peavad tähtsaks riigisiseseid kontrollisüsteeme, mida kohaldatakse tavarelvade vahendamisel kooskõlas kehtivate rahvusvaheliste normidega. Pooled tunnistavad, et sellise kontrolli vastutustundlikul viisil teostamine on tähtis, kuna see aitab tagada rahvusvahelist ja piirkondlikku rahu, julgeolekut ja stabiilsust, vähendada inimkannatusi ning ennetada tavarelvade kõrvalesuunamist.
4. Sellega seoses kohustuvad pooled tegema 2. aprillil 2013 New Yorgis vastu võetud relvakaubanduslepingu raames üksteisega koostööd, sealhulgas selle edendamisel, et see leping muutuks üldkehtivaks ja et kõik ÜRO liikmesriigid rakendaksid seda täies ulatuses.

5. Pooled kohustuvad sellest tulenevalt tegema koostööd oma jõupingutustes reguleerida või parandada rahvusvahelise tavarelvakaubanduse reguleerimist ning ennetada, tõkestada ja likvideerida ebaseaduslikku relvakaubandust. Pooled võtavad meetmeid 1. lisas loetletud rahvusvahelise õiguse aktide allakirjutamiseks, ratifitseerimiseks või vajaduse korral nendega ühinemiseks ning nende täies ulatuses rakendamiseks, kui need aktid on poolte poolt allakirjutamiseks, ratifitseerimiseks või ühinemiseks avatud.
6. Pooled on leppinud kokku, et seavad neis küsimustes sisse korrapärase dialoogi.

ARTIKKEL 12

Kõige raskemad rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavad kuriteod

1. Pooled kinnitavad veel kord, et kõige raskemad rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavad kuriteod ei tohi jääda karistuseeta ning et nende puhul tuleb tagada tulemuslik süüdistuse esitamine, võttes meetmeid riiklikul tasandil ja tõhustades rahvusvahelist koostööd, sealhulgas Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga tehtavat koostööd. Pooled on leppinud kokku, et toetavad täielikult 17. juulil 1998 Roomas vastu võetud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi ja sellega seotud aktide üldkehtivust ja kõikehõlmavust.
2. Pooled on leppinud kokku, et seavad neis küsimustes sisse korrapärase dialoogi.

ARTIKKEL 13

Terrorismivastane võitlus

1. Pooled teevad kahepoolsel, piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil koostööd mis tahes vormis terroriaktide tõkestamiseks ja nende vastu võitlemiseks kooskõlas kehtiva rahvusvahelise õigusega, sh asjakohasel juhul kooskõlas terrorismivastast võitlust käsitlevate rahvusvaheliste lepingute, rahvusvahelise humanitaarõiguse ja inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õigusega ning ka ÜRO põhikirja põhimõtetega. Pooled võtavad meetmeid 2. lisas loetletud rahvusvahelise õiguse aktide allakirjutamiseks, ratifitseerimiseks või vajaduse korral nendega ühinemiseks ning nende täies ulatuses rakendamiseks, kui need aktid on poolte poolt allakirjutamiseks, ratifitseerimiseks või ühinemiseks avatud.
2. Pooled tõhustavad terrorismivastase võitlusega seotud koostööd, sealhulgas vägivaldse äärmusluse ja terrorismi rahastamise ennetamisel ja tõkestamisel, et edendada oma ühiseid julgeolekuhuve, võttes arvesse ÜRO ülemaailmset terrorismivastase võitluse strateegiat ja asjakohaseid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone, ilma et see piiraks õiguskaitse- ja õiguslast koostööd kriminaalasjades ning luureteabe vahetamist.
3. Pooled on leppinud kokku, et seavad neis küsimustes sisse korrapärase dialoogi. Dialoogi eesmärk on muu hulgas edendada ja hõlbustada
 - a) terrorismiohtu käsitlevate hinnangute jagamist;
 - b) terrorismivastase võitlusega seotud parimate tavade ja oskusteabe vahetamist;
 - c) operatiivkoostööd ja -teabevahetust ning
 - d) mitmepoolsete organisatsioonide tegevuse raames toimuvat koostööd käsitlevat teabevahetust.

ARTIKKEL 14

Isikuandmete kaitse

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse füüsiliste isikute kaitse suhtes seoses nende isikuandmete täielikult või osaliselt automatiseeritud töötlemisega või seoses nende isikuandmete automatiseerimata töötlemisega, kui need andmed on kantud või kavatsetakse kanda andmete kogumisse (edaspidi „andmekaitse“).
2. 3. lisa on käesoleva artikli lahutamatu osa. See lisa ei sisalda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679¹ sätteid, mis reguleerivad juhtiva järelevalveasutuse ja asjaomase järelevalveasutuse pädevust ja rolli.
3. 3. lisa suhtes kohaldatakse artiklit 19.
4. Ilma et see piiraks käesoleva lepingu artikli 20 kohaldamist, tõlgendatakse käesoleva lepingu artikli 19 lõikes 1 osutatud Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi õigusnorme 3. lisaga hõlmatud valdkonnas kooskõlas Euroopa Andmekaitsekomitee (edaspidi „andmekaitsekomitee“) asjakohaste õigusaktidega samal viisil ja samadel tingimustel, nagu neid kohaldatakse liikmesriikide suhtes. See hõlmab arvamusi, mida Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi andmekaitse järelevalveasutus määruse (EL) 2016/679 artikli 64 kohaselt taotleb või saab seoses Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi suhtes kohaldatavate õigusnormidega, mis on samad kui 3. lisas sisalduvad liidu õigusnormid.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

5. Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi andmekaitse järelevalveasutus võtab igati arvesse pädeva järelevalveasutuse poolt määruse (EL) 2016/679 artikli 60 kohaselt tehtud otsuseid ja andmekaitse nõukogu poolt määruse (EL) 2016/679 artikli 65 kohaselt tehtud otsuseid, kui ta teeb otsuseid juhtumite kohta, milles on tõstatatud sarnaseid tõlgendamis- ja kohaldamisküsimusi samade õigusnormide kohta, nagu on esitatud määruses (EL) 2016/679.

6. Määruse (EL) 2016/679 artikli 68 lõikes 3 sisalduvat viidet liikmesriigile ei käsitata viitena, mis hõlmab Gibraltar osas tegutsevat Ühendkuningriiki. Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi andmekaitse järelevalveasutust võib kutsuda andmekaitse nõukogu koosolekutele üksnes juhul, kui arutatakse sellele järelevalveasutusele adresseeritud otsuseid või kui kõnealuse järelevalveasutuse kohalolek on vajalik ja liidu huvides, et tagada Gibraltaril samade õigusnormide tulemuslik kohaldamine, nagu on sätestatud artikli 19 lõikes 1 osutatud andmekaitsealastes liidu õigusaktides. Sellistel juhtudel osaleb Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi andmekaitse järelevalveasutus eksperdi või külalisena vastavalt andmekaitse nõukogu asjakohasele kodukorrale. Tema osalemine piirdub rangelt asjakohaste päevakorrapunktidega ning asjakohastes dokumentides, näiteks koosoleku protokollis, osutatakse temale kui Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi järelevalveasutusele.

7. Käesoleva lepingu kohaldamisel mõistetakse kõiki 3. lisas loetletud liidu õiguse sätetes sisalduvaid viiteid kolmandatele riikidele ja nende pädevatele asutustele selliselt, et need ei hõlma Gibraltar osas tegutsevat Ühendkuningriiki ega tema pädevaid asutusi, tingimusel et käesoleva artikli lõiget 2 järgitakse kooskõlas artikli 19 lõikega 1.

8. Kui liit kavatseb võtta vastu kaitse piisavuse otsuse vastavalt määruse (EL) 2016/679 artiklile 45 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/680¹ artiklile 36, teavitatakse Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki sellest nõuetekohaselt.

ARTIKKEL 15

Ülemaailmne koostöö ühist majanduslikku, keskkonnavalast ja sotsiaalset huvi pakkuvates küsimustes

1. Pooled tunnistavad ülemaailmse koostöö tähtsust ühist majanduslikku, keskkonnavalast ja sotsiaalset huvi pakkuvate küsimuste lahendamisel. Kui see on nende ühistes huvides, edendavad nad ühistele probleemidele mitmepoolsete lahenduste leidmist.
2. Ilma et see piiraks käesoleva lepingu või selle lisalepingute muude sätete kohaldamist, seavad pooled eesmärgi teha koostööd praegustes ja edaspidi esilekerkivates ühist huvi pakkuvates ülemaailmsetes küsimustes, nagu rahu ja julgeolek, kliimamuutused, kestlik areng, piiriülene saaste, keskkonnakaitse, digipööre, rahvatervis ja tarbijakaitse, maksustamine, finantsstabiilsus ning vaba ja aus kaubandus ja investeerimine, säilitades oma otsustusprotsessi sõltumatuse. Selleks püüavad pooled pidada pidevat ja tulemuslikku dialoogi ning kooskõlastada oma seisukohti mitmepoolsetes organisatsioonides ja mitmepoolsetel foorumitel, kus nad osalevad, näiteks ÜROs, G7 riikide rühmas, G20 riikide rühmas, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioonis (edaspidi „OECD“), Rahvusvahelises Valuutafondis, Maailmapangas ja Maailma Kaubandusorganisatsioonis (edaspidi „WTO“).

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

ARTIKKEL 16

Olulised osad

1. Artikli 8 lõige 1, artikli 9 lõige 1 ja artikli 10 lõige 1 on käesoleva lepinguga ja selle lisalepingutega loodava koostöö olulised osad.
2. Kui üks pool leiab, et teine pool on tõsiselt ja olulisel määral jätnud täitmata mõne lõikes 1 oluliste osadena kirjeldatud kohustuse, võib ta otsustada käesoleva lepingu või selle lisalepingute kohaldamise täielikult või osaliselt lõpetada või peatada.
3. Enne seda taotleb käesoleva artikli kohaldamisele tuginev pool koostöönõukogu viivitamatut kokkukutsumist, et leida õigeaegne ja mõlemat poolt rahuldav lahendus. Kui 30 päeva jooksul pärast koostöönõukogule taotluse esitamist ei leita mõlemat poolt rahuldavat lahendust, võib pool võtta lõikes 2 osutatud meetmeid.
4. Lõikes 2 osutatud meetmed peavad täielikult austama rahvusvahelist õigust ja olema proportsionaalsed. Eelistada tuleb meetmeid, mis häirivad käesoleva lepingu ja selle lisalepingute toimimist kõige vähem.
5. Pooled on seisukohal, et selleks, et olukord kujutaks endast lõikes 1 oluliste osadena kirjeldatud kohustuste tõsist ja olulisel määral täitmata jätmist, peab selle raskusaste ja laad olema erakordne, nii et see ohustab rahu ja julgeolekut või sellel on rahvusvahelised tagajärjed. Suurema kindluse huvides käsitatakse tegevust või tegevusetust, mis on oluliselt vastuolus Pariisi kliimakokkuleppe eesmärgiga, alati kohustuste tõsise ja olulisel määral täitmata jätmisena käesoleva artikli tähenduses.

III JAOTIS

TSIVIILOTSTARBELISE TUUMAENERGIA ALANE KOOSTÖÖ

ARTIKKEL 17

Tsiviilotstarbelise tuumaenergia alane koostöö

1. Pooled tunnistavad, et tõhusa tuumaohutuse korra jaoks on oluline rahvusvaheline koostöö, ning teevad koostööd tuumaohutust käsitlevate rahvusvaheliste standardite ja konventsioonide pidevaks täiustamiseks ja rakendamiseks. Kui see ei ole vastuolus õiguslikult siduvate rahvusvaheliste tuumaohutusstandardite arenguga, ei nõrgenda ega vähenda Gibraltari osas tegutsev liit ja Ühendkuningriik kaitsetasemeid tuumaohutuse, kiirguskaitse, radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse ohutu käitlemise, dekomissioneerimise, tuumamaterjali ohutu veo, hädaolukorraks valmisoleku ja sellele reageerimise ning radioaktiivsete materjalide ja kiirgusallikate tõhusa kontrolli valdkonnas allapoole tasemetest, mis on ette nähtud poolte ühiste kaitsestandarditega, mida kohaldati Gibraltari osas kuni 31. detsembrini 2020, ja nende kaitsestandardite täitmise tagamisega.
2. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik rakendab seni, kuni selline kord on vajalik, tugevat ja tõhusat tuumamaterjali arvestuse ja kontrolli süsteemi, mille eesmärk on tagada, et tuumamaterjali, nagu see on määratletud New Yorgis 23. oktoobril 1956 vastu võetud Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri (IAEA) põhikirja XII artiklis, kasutatakse üksnes rahumeelsetel eesmärkidel.

3. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik rakendab seni, kuni selline kord on vajalik, asjakohaste rahvusvaheliste lepingute kohast ohutus- ja julgeolekukorda seoses kõigi Gibraltaril asuvate asjaomaste tsiviilotstarbeliste tuumarajatiste ja radioaktiivsete kiirgusallikatega.
4. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik rakendab seni, kuni selline kord on vajalik, Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuriga läbiräägitud lepingut kaitsemeetmete rakendamiseks Gibraltaril ning võtab meetmeid 4. lisa 1. osas loetletud rahvusvahelise õiguse aktide ning vajaduse korral nende tulevaste muudatuste allakirjutamiseks, ratifitseerimiseks või vajaduse korral nendega ühinemiseks ning nende täies ulatuses rakendamiseks, kui Ühendkuningriik on need ratifitseerinud. Lisaks võtab Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik meetmeid, et järgida vajaduse korral 4. lisa 2. osas loetletud juhenddokumente ning nende tulevase muudatuse ulatuses, milles Ühendkuningriik neid kasutab.
5. Pooled tunnistavad, et tõhusa tuumajulgeoleku korra jaoks on oluline rahvusvahelise koostöö, ning teevad koostööd tuumajulgeolekut käsitlevate rahvusvaheliste standardite ja konventsioonide pidevaks täiustamiseks. Liit ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ei nõrgenda ega vähenda kaitsetaset füüsilise kaitse valdkonnas allapoole taset, mis on ette nähtud selliste kaitsestandarditega, mida liit ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik kohaldasid kuni 31. detsembrini 2020, ja nende kaitsestandardite täitmise tagamisega.

6. Ühendkuningriik on laiendanud 29. juulil 1960 Pariisis sõlmitud ning 28. jaanuari 1964. aasta lisaprotokolli ja 6. novembri 1982. aasta protokolliga muudetud tuumaenergia valdkonnas tsiviilvastutust käsitleva konventsiooni kohaldamist Gibraltarile. Pooled märgivad, et Ühendkuningriik jätkab meetmete võtmist 12. veebruari 2004. aasta protokolliga, mis jõustus Ühendkuningriigis 1. jaanuaril 2022, ja selle edasiste muudatuste laiendamiseks, välja arvatud juhul, kui üks pool on teisele poolele kirjalikult teatanud, et ta ei kiida muudatust heaks.

7. Ühendkuningriik jätkab Gibraltari nimel 26. septembril 1986 Viinis toimunud IAEA peakonverentsi eriistungil vastu võetud tuumaavariist operatiivse teatamise konventsiooni ja 26. septembril 1986 Viinis toimunud IAEA peakonverentsi eriistungil vastu võetud tuumaavarii või kiirgusliku avariolukorra puhul abistamise konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate Gibraltaril aset leidvate või Gibraltarit mõjutavate sündmuste suhtes kehtiva tegevuskorra kohaldamist ning vaatab tegevuskorra perioodiliselt läbi, kui selline sündmus peaks aset leidma. Seda tegevuskorda on üksikasjalikult kirjeldatud 5. lisas ja selle muudatustest teatatakse teisele poolele võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui kolm kuud pärast muudatuste jõustumist, ning 5. lisa muudetakse vastavalt.

8. Seoses radioaktiivsete materjalide ja kiirgusallikate tõhusa kontrolliga tagab Ühendkuningriik Gibraltari osas sellise tõhususe ja katvuse, mis on vähemalt samaväärne Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/68/EÜ¹ ja nõukogu direktiivis 2013/59/Euratom² sätestatud tõhususe ja katvusega, sealhulgas tulevikus muudetud või asendatud kujul.

IV JAOTIS

TÖLGENDAMISE PÕHIMÕTTED

ARTIKKEL 18

Rahvusvaheline avalik õigus

1. Käesoleva lepingu ja selle lisalepingute sätteid tõlgendatakse heas usus, lähtudes nende tavatähendusest kontekstis ning pidades silmas lepingu eset ja eesmärki rahvusvahelise avaliku õiguse tõlgendamise tavareeglite, sealhulgas 23. mail 1969 Viinis sõlmitud rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsiooniga kodifitseeritud normide kohaselt.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta (ELT L 260, 30.9.2008, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/68/oj>).

² Nõukogu 5. detsembri 2013. aasta direktiiv 2013/59/Euratom, millega kehtestatakse põhilised ohutusnormid kaitseks ioniseeriva kiirgusega kiiritamisest tulenevate ohtude eest ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom ning 2003/122/Euratom (ELT L 13, 17.1.2014, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/59/oj>).

2. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et ei käesoleva lepingu ega selle lisalepingutega ei sätestata kohustust tõlgendada nende sätteid kooskõlas kummagi poole riigisisese õigusega, välja arvatud artikli 19 lõigetes 1 ja 4 ning artiklis 20 sätestatud juhtudel.

3. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et kummagi poole kohtute tõlgendus käesoleva lepingu või selle lisalepingute kohta ei ole teise poole kohtutele siduv, ilma et see piiraks artikli 20 kohaldamist.

ARTIKKEL 19

Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi kohaldatav liidu õigus

1. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik kehtestab oma riigisiseses õiguses samasugused õigusnormid, nagu need, mis sisalduvad

a) käesoleva lepingu nendes sätetes või nendes lisades loetletud liidu õigusaktides, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit, või

b) lõigetes 2–4 sätestatud tingimustel hilisemas liidu õigusaktis, nimelt

i) liidu õigusaktis, millega muudetakse punktis a osutatud liidu õigusakti või asendatakse see;

ii) liidu õigusaktis, millega täiendatakse või rakendatakse punktis a osutatud liidu õigusakti, või

iii) muus liidu õigusaktis, mis käsitleb punktis a osutatud liidu õigusakti reguleerimiseset.

2. Kui liit võtab vastu hilisema liidu õigusakti, teavitab ta Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki viivitamata sellise õigusakti vastuvõtmisest.
3. 30 päeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud teavitamist teavitab Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik liitu oma otsusest, kas ta nõustub hilisema liidu õigusakti sisuga ja rakendab selle oma riigisiseses õiguses või mitte. Kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik nõustub hilisema liidu õigusakti sisuga, loob see Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja liidu vahel õigused ja kohustused.
4. Kui hilisema liidu õigusakti rakendamiseks riigisiseses õiguses on vaja täita põhiseadusest tulenevaid nõudeid, teavitab Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik sellest liitu lõikes 3 osutatud teavitamise ajal. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik teavitab liitu viivitamata kirjalikult kõigi põhiseadusest tulenevate nõuete täitmisest. Alates hilisema liidu õigusakti jõustumisest ja kuni põhiseadusest tulenevate nõuete täitmise kohta teabe esitamiseni kohaldab Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ajutiselt võimaluste piires samu õigusnorme nagu need, mis sisalduvad hilisemas liidu õigusaktis.
5. Kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik
- a) teatab oma otsusest mitte nõustuda hilisema liidu õigusakti sisuga,
 - b) ei esita teadet lõikes 3 sätestatud tähtaja jooksul või

- c) ei teavita liitu hiljemalt kuus nädalat pärast hilisema liidu õigusakti jõustumist selle õigusakti rakendamisest oma riigisisiseses õiguses,

loetakse käesolev leping lõpetatuks, kui koostöönõukogu ei otsusta teisiti pärast lepingu jätkamise viiside põhjalikku läbivaatamist 90 päeva jooksul pärast punktis a osutatud teatamist või punktides b või c osutatud tähtaja möödumist. Käesoleva lepingu lõpetamine jõustub kolm kuud pärast 90-päevase ajavahemiku möödumist.

ARTIKKEL 20

Järjepidev tõlgendamine

Artikli 19 lõikes 1 osutatud sätteid tõlgendatakse ja kohaldatakse kooskõlas liidu õiguses sätestatud viiside ja üldpõhimõtetega ning nende rakendamisel ja kohaldamisel tõlgendatakse neid kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu asjakohase kohtupraktikaga.

ARTIKKEL 21

Üksikisiku õigused

1. Ilma et see piiraks käesoleva lepingu artikli 19 lõigete 1 ja 2, ning selle neljanda osa I ja II jaotise ning sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokolli artikli SSC.70 kohaldamist ja liidu puhul erandina teise osa V jaotise kohaldamist, ei tõlgendata käesolevat lepingut ega selle lisalepinguid nii, nagu annaksid need isikutele muid õigusi või paneksid isikutele muid kohustusi kui need, mis on pooltele antud rahvusvahelise avaliku õiguse alusel, ega viisil, mis võimaldab käesolevale lepingule või selle lisalepingutele tugineda otse poole riigisiseses õigussüsteemis.
2. Pool ei näe oma riigisiseses õiguses ette nõudeõigust teise poole vastu põhjusel, et teine pool on tegutsenud käesolevat lepingut või selle lisalepinguid rikkudes.

V JAOTIS

INSTITUTSIOONILINE RAAMISTIK

ARTIKKEL 22

Koostöönõukogu

1. Käesolevaga moodustatakse koostöönõukogu. Koostöönõukogu koosneb liidu ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi esindajatest. Koostöönõukogu võib olenevalt arutlusel olevatest küsimustest kokku tulla erinevates koosseisudes.

2. Koostöönõukogu juhivad ühiselt Euroopa Komisjoni liige ja Ühendkuningriigi valitsuse esindaja ministrite tasandil. Koostöönõukogu tuleb kokku liidu või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi taotlusel ja igal juhul vähemalt kord aastas ning määrab vastastikusel kokkuleppel kindlaks oma koosolekute ajakava ja päevakorra.

3. Koostöönõukogu jälgib käesoleva lepingu ja selle lisalepingute eesmärkide saavutamist. Ta jälgib ja hõlbustab käesoleva lepingu ja selle lisalepingute rakendamist ja kohaldamist. Kumbki pool võib koostöönõukogu poole pöörduda kõigi käesoleva lepingu ja selle lisalepingute rakendamise, kohaldamise ja tõlgendamisega seotud küsimustega.

4. Koostöönõukogul on õigus

- a) võtta vastu otsuseid kõikides küsimustes, mille puhul see on käesoleva lepingu või selle lisalepingutega nii ette nähtud;
- b) anda pooltele soovitusi käesoleva lepingu ja selle lisalepingute rakendamise ja kohaldamise kohta;
- c) võtta otsusega vastu käesoleva lepingu ja selle lisalepingute muudatusi, kui see on käesoleva lepingu või selle lisalepingutega nii ette nähtud;
- d) välja arvatud esimese osa IV jaotise puhul, võtta kuni käesoleva lepingu jõustumisele järgneva neljanda aasta lõpuni vastu otsuseid, millega muudetakse käesolevat lepingut või selle lisalepinguid, tingimusel et sellised muudatused on vajalikud selleks, et parandada vigu, kõrvaldada väljajätte ja muid puudusi;

- e) arutada kõiki käesoleva lepingu või selle lisalepingutega hõlmatud valdkondadega seotud küsimusi;
 - f) delegeerida teatavad oma õigused erikomiteele, välja arvatud punktis g osutatud õigused ja ülesanded; ning
 - g) luua oma otsusega erikomiteesid ja määrata neile ülesandeid, saata erikomiteesid laiali või muuta neile määratud ülesandeid.
5. Koostöönõukogu tööd reguleerib 6. lisas sätestatud töökord. Koostöönõukogu võib seda lisa muuta.

ARTIKKEL 23

Erikomiteed

1. Käesolevaga luuakse järgmised erikomiteed:
- a) isikute liikumise erikomitee;
 - b) majanduse ja kaubanduse erikomitee; ning
 - c) lennunduse erikomitee.

2. Erikomiteedel on oma pädevusvaldkonnaga seotud küsimustes õigus
- a) teha järelevalvet käesoleva lepingu ja selle lisalepingute rakendamise üle ja vaadata see läbi ning tagada nende nõuetekohane toimimine;
 - b) aidata koostöönõukogul täita oma ülesandeid ja eelkõige anda koostöönõukogule aru ja täita talle viimase poolt pandud ülesandeid;
 - c) võtta vastu otsuseid ja soovitusi kõikides küsimustes, mille puhul koostöönõukogu on delegeerinud oma volitused erikomiteele kooskõlas artikli 22 lõike 4 punktiga f, või kui see on käesoleva lepinguga ette nähtud;
 - d) arutada käesoleva lepingu või selle lisalepingute rakendamisest tulenevaid tehnilisi küsimusi; ning
 - e) tagada foorum, kus pooled saavad vahetada teavet, arutada parimaid tavasid ja jagada rakendamise kogemusi.
3. Erikomiteesid teavitatakse vajaduse korral Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi poolt käesoleva lepingu täitmisega seotud küsimustes sõlmitud halduskokkulepete rakendamisest.
4. Erikomiteed koosnevad poolte esindajatest. Kumbki pool tagab, et nende esindajatel erikomiteedes on asjakohane oskusteave arutlusel olevates küsimustes.

5. Erikomiteesid juhivad ühiselt liidu esindaja ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi esindaja.
6. Kui käesoleva lepinguga ei ole ette nähtud teisiti või kui kaaseesistujad ei otsusta teisiti, tulevad erikomiteed kokku vähemalt kord aastas.
7. Erikomiteed määravad oma koosolekute ajakava ja päevakorra kindlaks vastastikusel kokkuleppel.
8. Erikomiteede tööd reguleerib 6. lisas sätestatud töökord.
9. Erandina lõikest 8 võib erikomitee võtta vastu oma töökorra, mis reguleerib tema tööd, ja seda hiljem muuta.

ARTIKKEL 24

Otsused ja soovitused

1. Koostöönõukogu või vajaduse korral erikomitee vastu võetud otsused on pooltele ning kõigile käesoleva lepingu ja selle lisalepingute alusel loodud organitele, sealhulgas kuuendas osas osutatud vahekohtule siduvad. Soovitused ei ole siduvad.
2. Koostöönõukogu või vajaduse korral erikomitee võtab vastu otsuseid ja annab soovitusi vastastikusel kokkuleppel.

TEINE OSA

ISIKUTE LIIKUMINE

I JAOTIS

ÜLDPÕHIMÕTTED JA EESMÄRGID

ARTIKKEL 25

Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse

1. Käesoleva osaga ettenähtud koostöö põhineb poolte ja liikmesriikide pikaajalisel austusel demokraatia, õigusriigi põhimõtte ning põhiõiguste ja -vabaduste kaitse vastu, sealhulgas nagu on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsioonis ja 4. novembril 1950 Roomas koostatud Euroopa inimõiguste konventsioonis, ning kõnealuse konventsiooni kohaste õiguste ja vabaduste riigisisese teostamise tähtsaks pidamisel.
2. Ühegi käesoleva osa sättega ei muudeta kohustust austada põhiõigusi ja õiguspõhimõtteid, mis tulenevad eelkõige Euroopa inimõiguste konventsioonist ning liidu ja selle liikmesriikide puhul Euroopa Liidu põhiõiguste hartast.

ARTIKKEL 26

Mõisted

Käesolevas osas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „kontrollid piiril“ – piiripunktis teostatavad kontrollid tagamaks, et isikutel, sealhulgas nende transpordivahenditel ja nende valduses olevatel esemetel võib lubada siseneda liikmesriikide ja Gibraltari territooriumile või sealt lahkuda;
- b) „piirikontroll“ – vastavalt käesolevale lepingule ja selles sätestatud eesmärkidel piiril teostatav tegevus, mis igast muust põhjusest sõltumata leiab aset ainult piiriületamise kavatsuse või piiriületamise korral ning koosneb kontrollidest piiril ning patrull- ja vaatlustegevusest;
- c) „patrull- ja vaatlustegevus“ – piiride valvamine piiripunktide vahel ja piiripunktide valvamine väljaspool nende ametlikku lahtiolekuaega, et hoida ära või avastada ebaseaduslikke piiriületusi või piiril tehtavatest kontrollidest kõrvalehoidmist, aidata suurendada olukorrateadlikkust, võidelda piiriülese kuritegevuse vastu ja võtta ebaseaduslikult piiri ületanud isikute suhtes meetmeid;
- d) „tsiviiltöötajad“ – tsiviilisikud, kes on Ühendkuningriigi valitsuse teenistuses või kellega Ühendkuningriigi valitsus on sõlminud lepingu ning kes ei ole Gibraltaril või liidus elavad isikud, välja arvatud isikud, kellel on õigus elada Ühendkuningriigis või ühises reisipiirkonnas;

- e) „sunnimeetmed“ – meetmed, mida võetakse isiku või eseme suhtes piirikontrolliga seotud ülesannete täitmisel, kaasa arvatud piirikontrolli raames kasutatavates andmebaasides ja infosüsteemides sisalduvate hoiatusteadete järelmeetmena, sealhulgas, kuid mitte ainult, liikumise ajutine piiramine, kinnipidamine, vahistamine, kaitse alla paigutamine, päringute tegemine, läbiotsimine ja esemete konfiskeerimine ning hoiatusteadetele vastuseks võetavad mis tahes muud meetmed, mille eesmärk on uurida või koguda tõendeid kuriteo toimepanemise või kavandamise ning sisenemiskeeldude kohta;
- f) „leibkonda kuuluvad pereliikmed“ – Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist liikme või tsiviiltöötaja abikaasa või partner või sellise liikme või töötaja laps, keda ta toetab ja kes ei ole liidus ega Gibraltaril elav isik;
- g) „rahvusvaheline kaitse“ – pagulasseisund vastavalt 28. juulil 1951 Genfis sõlmitud pagulasseisundi konventsioonile, mida on muudetud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga, ning täiendava kaitse seisund, mille puhul kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes ei kvalifitseeru pagulaseks, kuid kellega seoses on ilmnenu mõjuv põhjus arvata, et asjaomast isikut ähvardaks päritoluriiki või kodakondsuseta isiku puhul varasemasse alalisse elukohariiki tagasipöördumisel reaalne oht kannatada tõsist kahju, ning kes ei saa või kõnealuse ohu tõttu ei taha anda ennast nimetatud riigi kaitse alla;
- h) „Schengeni *acquis*’d täielikult kohaldavad liikmesriigid“ – liikmesriigid, kes on kaotanud isikute kontrolli oma ühispiiridel;

- i) „Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist liikmed“ – Ühendkuningriigi relvajõududes (regulaarvägedes või reservis) teenivad isikud, kes on Ühendkuningriigi kodanikud, Rahvaste Ühenduse kodanikud, Iirimaa kodanikud või kellel on õigus elada Ühendkuningriigis või ühises reisi piirkonnas ning kes ei ole Gibraltaril elavad isikud;
- j) „Gibraltaril elavad isikud“ – isikud, kellel on seaduslik õigus elada Gibraltaril, olenemata nende kodakondsusest, välja arvatud liidu kodanikud ning Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi, Norra Kuningriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni kodanikud ning samuti Andorra Vürstiriigi ja San Marino Vabariigi kodanikud pärast seda, kui on jõustunud lepingud, millega antakse sellistele kodanikele vaba liikumise õigus;
- k) „teise astme kontroll“ – lisakontroll, mida võib teostada spetsiaalselt selleks ettenähtud kohas eemal kohast, kus kontrollitakse kõiki isikuid (esimese astme kontroll);
- l) „teise astme kontrolli ala“ – Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi poolt vastavalt artikli 33 lõikele 6 kehtestatud korra kohaselt piiritletud erikoht, kus toimuvad teise astme kontrolli ja pädevate asutuste vahelist operatiivkoostööd hõlmavad tegevused;

- m) „kolmanda riigi kodanik“ – isik, kes ei ole
- i) liidu kodanik Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 20 lõike 1 tähenduses ega liidu kodaniku pereliige, olenemata tema kodakondsusest, nagu on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/38/EÜ¹ artiklites 2 ja 3;
 - ii) Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni, Andorra Vürstiriigi või San Marino Vabariigi kodanik või sellise isiku pereliige, olenemata tema kodakondsusest, kes omab liidu ja asjaomase riigi vaheliste lepingute alusel punktis i osutatud isikutega võrdseid vaba liikumise õigusi;
- n) „kolmanda riigi külalisvæed“ – isikud, kes teenivad Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (NATO) liikmesriigi või valitud partnerite relvajõudes või kellega kõnealused relvajõud on lepingu sõlminud ning kes ei ole liidus ega Gibraltaril elavad isikud ja kes saabuvad Gibraltarile Ühendkuningriigi kutsel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

ARTIKKEL 27

Viited teatavatele liidu õigusaktidele

Käesoleva osa kohaldamisel käsitatakse artiklis 26, artiklis 29 ja neis osutatud lisas ning artiklites 32, 33, 35, 36, 37, 42, 43, 46, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 61, 64, 74, 76, 86, 90, 96, 104 ja 151 sisalduvaid viiteid liidu õigusaktidele viidetena, mis hõlmavad neid liidu õigusakte tulevikus muudetud või asendatud kujul, samuti kõiki liidu õigusakte, millega neid liidu õigusakte rakendatakse või täiendatakse.

ARTIKKEL 28

Füüsiliste tõkete kõrvaldamine

Kõrvaldatakse kõik füüsilised tõkked, mis on seotud isikute liikumisega liidu ja Gibraltari vahel.

ARTIKKEL 29

Piiripunktid

1. Käesoleva lepingu kohaldamisel loovad Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja Hispaania Kuningriik Gibraltari sadamas ja lennujaamas piiripunktid, kus teostatakse lõikes 2 osutatud kontrolle piiril.

2. Lõikes 1 osutatud piiripunktides teostatakse kõikide Gibraltari sadamast või lennujaamast Gibraltarisse sisenevate reisijate suhtes kontrolle piiril.
3. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võib kontrollid piiril viia läbi lennujaama piiripunktis, kui sadamat läbivate liiklusvoogude mahu tõttu on tõhus, kõrge ja ühetaoline kontrollitase võimalik lennujaama piiripunktis. Sellisel juhul tagavad Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja Hispaania Kuningriik, et sadamasse saabuvad reisijad ja meeskonnaliikmed saadetakse artikli 33 lõigetes 1 ja 2 osutatud kontrollide tegemiseks sadamast lennujaama piiripunkti. Selle erandi kohaldamise üksikasjad sätestatakse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi vahelises halduskokkuleppes.
4. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja Hispaania Kuningriik võimaldavad lõikes 1 osutatud piiripunktides kasutada Gibraltaril elavate isikute ja liidu kodanike ning nende kolmandatest riikidest pärit pereliikmete ja liidu sõlmitud lepingute alusel vaba liikumise õigust omavate isikute kontrollimiseks automaatseid piirikontrollisüsteeme kooskõlas riigisisese ja liidu õigusega.
5. Sisenemisel teostavad kontrolle piiril Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused ja seejärel Hispaania Kuningriigi pädevad asutused. Lahkumisel teostavad kontrolle piiril Hispaania Kuningriigi pädevad asutused ja seejärel Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused.
6. Kõik teise astme kontrollid tuleb teha teise astme kontrolli alal.

7. Ilma et see piiraks artikli 32 lõike 3 ja artikli 43 kohaldamist, on Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste ja Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste nõutavad sisenemistingimused kumulatiivsed. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik võtab kohustuse viia Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õiguses sätestatud sisenemistingimused vastavusse liidu õiguse alusel kohaldatavate sisenemistingimustega.

8. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja Hispaania Kuningriik tagavad, et väljastpoolt sisepiirikontrollita Schengeni ala võib Gibraltarile siseneda ainult lõikes 1 osutatud piiripunktide kaudu.

9. Olenemata käesoleva artikli lõigetest 2, 5 ja 8 võivad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi pädevad asutused lubada siseneda Gibraltarile muul viisil kui piiripunktide kaudu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/399¹ (Schengeni piirieeskirjad) artikli 5 lõike 2 punktides a, b ja c või käesoleva lepingu artiklis 38 sätestatud juhtudel.

10. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja Hispaania Kuningriik tagavad sellise taristu olemasolu ja hoolduse, mis võimaldab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud piiripunktide käitamist liiklusvoogude mahule vastaval viisil, et tagada tõhus, kõrge ja ühetaoline kontrollitase kooskõlas Schengeni piirieeskirjadega. Kõnealune taristu peab vastama käesoleva lepingu 7. lisas osutatud nõuetele ning see sätestatakse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi vahelises halduskokkuleppes, millele on osutatud artikli 33 lõikes 6.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieeskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

11. Selliste piiril tehtavate kontrollide suhtes, mida Hispaania Kuningriigi pädevad asutused teostavad lõikes 1 osutatud piiripunktides, kohaldatakse Schengeni piirieskirjade VI lisa punkte 2.3.1, 3.1.2, 3.1.4, 3.1.5, 3.2.1, 3.2.5 ja 3.2.6. Nende punktide kohaselt esitatav teave tuleb esitada samaaegselt ja viivitamata nii Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevatele asutustele kui ka Hispaania Kuningriigi pädevatele asutustele.

ARTIKKEL 30

Isikute liikumine Gibraltari ja liikmesriikide vahel

1. Ilma et see piiraks Schengeni piirieskirjade VI lisa merepiire käsitlevate sätete kohaldamist, tagavad pooled, et isikud võivad liikuda Gibraltari ja Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavate liikmesriikide vahel, olenemata nende kodakondsusest, ilma et nende suhtes kohaldataks kontrolle piiril.

2. Olenemata lõikest 1 võivad Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldatavad liikmesriigid või vajaduse korral Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik erandkorras taaskehtestada Gibraltari ja Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavate liikmesriikide territooriumi vahel piirikontrolli kuni kümneks päevaks, kui esineb tõsine oht avalikule korrale, rahvatervisele või sisejulgeolekule. Seda ajavahemikku võib pikendada 20 päeva võrra ja seejärel ühekuuliste ajavahemike kaupa kuni maksimaalselt kuue kuuni. Piirikontroll Gibraltari ja Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavate liikmesriikide territooriumi vahel taaskehtestatakse üksnes viimase abinõuna ning taaskehtestamise ulatus ja kestus ei tohi ületada seda, mis on rangelt vajalik tõsisele ohule reageerimiseks.

3. Kui mõni Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldav liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik otsustab piirikontrolli Gibraltari ja kõnealuse liikmesriigi territooriumi vahel taaskehtestada või seda piirikontrolli pikendada kooskõlas lõikega 2, teavitab liit, kui liikmesriik taaskehtestab piirikontrolli, või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui viimane taaskehtestab piirikontrolli, teist poolt sellest

- a) hiljemalt neli nädalat enne piirikontrolli kavandatavat taaskehtestamist või pikendamist või võimalikult kiiresti, kui piirikontrolli taaskehtestamise või pikendamise vajaduse tinginud asjaolud saavad teatavaks vähem kui neli nädalat enne piirikontrolli kavandatavat taaskehtestamist või pikendamist; ning
- b) viivitamata ja hiljemalt 48 tunni jooksul pärast seda, kui on tehtud otsus piirikontrolli taaskehtestada või seda pikendada, et reageerida tõsisele ohule, mis nõuab viivitamatut meetmete võtmist.

4. Teavitades kooskõlas lõikega 3 teist poolt otsusest piirikontroll Gibraltari ja Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldava liikmesriigi territooriumi vahel taaskehtestada või seda piirikontrolli pikendada, esitab liit, kui liikmesriik taaskehtestab piirikontrolli, või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui viimane taaskehtestab piirikontrolli, teisele poolele järgmise teabe:

- a) kas piirikontrolli taaskehtestamine või pikendamine toimub seetõttu, et esineb tõsine oht riigi avalikule korrale, rahvatervisele või sisejulgeolekule;
- b) asjakohased üksikasjad aluste kohta, välja arvatud juhul, kui sellise teabe esitamata jätmiseks on kaalukad julgeoleku- või konfidentsiaalsuskaalutlused;
- c) ametlike piiripunktide nimed;

- d) piirikontrolli taaskehtestamise või pikendamise alguskuupäev ja kestus ning
- e) asjakohasel juhul meetmed, mida teine pool võiks võtta.

5. Pooled tagavad, et üldsust teavitatakse kooskõlastatult otsusest piirikontrolli Gibraltari ja Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavate liikmesriikide territooriumi vahel taaskehtestada või seda piirikontrolli pikendada, eelkõige piirikontrolli taaskehtestamise algus- ja lõppkuupäevast ning ulatusest, välja arvatud juhul, kui teavitamata jätmiseks on kaalukad julgeolekukaalutlused.

ARTIKKEL 31

Liidu andmebaasid

Käesoleva lepingu alusel ei ole Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevatel asutustel juurdepääsu liidu õiguse alusel loodud infosüsteemidele ja andmebaasidele.

II JAOTIS

PIIRIÜLETUS

ARTIKKEL 32

Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste piirikontroll

1. Käesoleva lepingu kohaldamisel teostavad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused piirikontrolli, mis hõlmab kontrolle piiril ning patrull- ja vaatlustegevust, kooskõlas Gibraltari sisserände-, varjupaiga- ja pagulasseadusega selle muudetud või asendatud kujul.
2. Kui pärast Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi poolt artikli 29 lõike 2 kohaselt tehtud kontrolle piiril kavatsevad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused keelata isikul siseneda ja artikli 34 lõike 3 kohaselt ei ole vaja võtta muid sunnimeetmeid, teavitavad nad sellest piiripunktis viivitamata Hispaania Kuningriigi pädevaid asutusi ja saadavad isiku teise astme kontrolli alale, kus Hispaania Kuningriigi pädevad asutused hindavad kooskõlas artikliga 33, kas liidu õiguse kohased sisenemistingimused on täidetud, ilma et see piiraks Hispaania Kuningriigi võimalust lubada sisenemist Schengeni piirieskirjade artikli 6 lõike 5 kohaldamisel.

3. Kui käeosleva artikli lõikes 2 osutatud hindamise tulemusena saab Hispaania Kuningriigi pädevatele asutustele selgeks, et asjaomane isik on liidu õiguse alusel, sealhulgas liidu sõlmitud lepingute alusel vaba liikumise õigust omav isik, või kolmanda riigi kodanik, kellel on Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldava liikmesriigi väljastatud pikaajaline viisa või elamisluba ning kes vastab liidu õiguse kohastele riiki sisenemise ja seal viibimise tingimustele, lubavad Hispaania Kuningriigi pädevad asutused isikul siseneda Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavatesse liikmesriikidesse, ilma et see piiraks võimalust võtta meetmeid artikli 33 lõike 4 punkti c alapunkti ii alusel. Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused lubavad sellisel isikul siseneda Hispaania Kuningriiki või Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavasse liikmesriiki.

ARTIKKEL 33

Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste piirikontroll

1. Käesoleva lepingu kohaldamisel täidavad Hispaania Kuningriigi pädevad asutused kõiki ülesandeid, mis on vajalikud piirikontrolli teostamiseks, sealhulgas Schengeni piirieskirjades sätestatud kontrolle piiril ning patrull- ja vaatlustegevust, ning liidu õiguse kohaseid seotud ülesandeid.
2. Kontrolle piiril teostatakse artikli 29 lõikes 1 osutatud piiripunktides tagamaks, et isikutel, sealhulgas nende transpordivahenditel ja nende valduses olevatel esemetel võib lubada siseneda Hispaania Kuningriigi territooriumile või sealt lahkuda.
3. Patrull- ja vaatlustegevust tuleb teostada Gibraltari piiripunktide vahel ja see hõlmab piiripunktide valvamist väljaspool nende ametlikku lahtiolekuaega, et takistada isikutel piiril tehtavaid kontrolle vältida, ning hoida ära või avastada ebaseaduslikke piiriületusi.

4. Lõikes 1 osutatud ülesanded hõlmavad järgmist:

- a) piiril tehtavate kontrollidega seotud ülesanded, mis hõlmab muu hulgas õigust
 - i) teostada kooskõlas Schengeni piirieeskirjadega isikute kontrolle piiril, sealhulgas teise astme kontrolle;
 - ii) keelata siseneda kolmandate riikide kodanikel, kes ei vasta Schengeni piirieeskirjade artikli 6 lõikes 1 sätestatud sisenemise nõuetele, välja arvatud Gibraltaril elavad isikud ja isikud, kes kuuluvad Schengeni piirieeskirjade artikli 6 lõikes 5 sätestatud kategooriatesse. Kui sisenemiskeelu saanud kolmanda riigi kodaniku on toonud piirile vedaja ja see kolmanda riigi kodanik ootab edasivedu vastavalt käeosleva lepingu artiklis 36 osutatud vedajate kohustustele, on õigus võtta asjakohaseid meetmeid, et takistada sisenemiskeelu saanud kolmanda riigi kodanikul ebaseaduslikult riiki siseneda;
- b) patrull- ja vaatlustegevusega seotud ülesanded, mis hõlmab muu hulgas õigust
 - i) tõkestada loata piiriületusi ja võtta meetmeid ebaseaduslikult piiri ületanud isikute suhtes, sealhulgas pidada sellised isikud kinni ja tagada nende tagasisaatmine vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/115/EÜ¹ sätetele;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

- ii) teostada patrull- ja vaatlustegevust, kasutades selleks paikseid üksuseid või patrulle, et ära hoida ja takistada isikutel piiripunktides toimuvate kontrollide vältimist; ning
- c) nii piiril tehtavate kontrollide kui ka patrull- ja vaatlustegevuse puhul täidetavad ülesanded, mis hõlmavad muu hulgas õigust
 - i) kasutada IT-süsteeme ja infosüsteeme, mis töötlevad isikuandmeid kooskõlas riigisisese, liidu ja rahvusvahelise õigusega, võtta kõik vajalikud järelmeetmed või muud meetmed, mis võetakse kooskõlas riigisisese, liidu ja rahvusvahelise õigusega, ning kehtestada riigisisese, liidu ja rahvusvahelise õigusega nõutavad tehnilised ja korralduslikud turvameetmed, et kaitsta isikuandmeid juhusliku või ebaseadusliku hävitamise või juhusliku kaotsimineku, muutmise, loata avalikustamise või neile loata juurdepääsu, sealhulgas kolmandate riikide ametiasutuste juurdepääsu eest;
 - ii) isik vahistada, läbi otsida, kinni pidada, teda küsitleda, ta kaitse alla võtta või vara konfiskeerida või läbi otsida, kui see on Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste teostatava piirikontrolli käigus põhjendatud ning kooskõlas Hispaania, liidu ja rahvusvahelise õigusega; ning
 - iii) võtta vastu rahvusvahelise kaitse taotlusi, mille on Hispaania Kuningriigi pädevatele asutustele esitanud kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik.

5. Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused abistavad vajaduse korral Hispaania Kuningriigi pädevaid asutusi käesolevas artiklis osutatud ülesannete täitmisel ja hõlbustavad nende ülesannete täitmist.

6. Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste ülesannete täitmise praktiline kord, piirikontrolliga seotud operatiivkoostöö aspektid ja piiril tehtavate kontrollide piiripunktides teostamise kord sätestatakse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi vahelistes halduskokkulepetes.

ARTIKKEL 34

Piiril tehtavate kontrollide järelmeetmed – hoiatusteated infosüsteemides

1. Artiklite 32 ja 33 kohaste ülesannete täitmisel võtavad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused ja Hispaania Kuningriigi pädevad asutused oma vastavatesse andmebaasidesse ja infosüsteemidesse sisestatud hoiatusteadete suhtes järelmeetmeid kooskõlas kohaldatava riigisisese ja liidu õigusega.
2. Kui vastavatesse andmebaasidesse ja infosüsteemidesse sisestatud hoiatusteated nõuavad sunnimeetmete võtmist, saadetakse asjaomane isik teise astme kontrolli alale, välja arvatud teise lõigu kohases olukorras.

Kui Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste ja Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste hallatavasse andmebaasi või infosüsteemi sisestatud hoiatusteate alusel nõutakse teabe varjatud kogumist ning kui isiku saatmine teise astme kontrolli alale ohustaks võetavate meetmete varjatud laadi, on hoiatusteate tuvastanud asutusel õigus koguda võimalikult palju teavet tavapäraste piiril tehtavate kontrollide käigus.

3. Kui sunnimeetmeid on vaja võtta üksnes Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi hallatavatesse andmebaasidesse ja infosüsteemidesse sisestatud hoiatusteadete alusel, võtavad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused asjakohaseid järelmeetmeid vastavalt Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi kohaldatavale riigisisesele õigusele.
4. Kui sunnimeetmeid on vaja võtta üksnes Hispaania Kuningriigi hallatavatesse andmebaasidesse ja infosüsteemidesse sisestatud hoiatusteadete alusel, võtavad Hispaania Kuningriigi pädevad asutused asjakohaseid järelmeetmeid vastavalt riigisisesele ja liidu õigusele.
5. Kui lõigete 3 ja 4 alusel on isiku vahistamiseks või kinnipidamiseks vaja rakendada sunnimeetmeid, kohaldatakse vajaduse korral järgmist menetlust:
- a) isik ei esita riiki sisenemisel piiril tehtavate kontrollide käigus vastuväiteid vahistamisele või kinnipidamisele või teise võimalusena antakse isikule võimalus valida, et tal keelatakse riiki siseneda;
 - b) isik ei esita riigist lahkumisel piiril tehtavate kontrollide käigus vastuväiteid vahistamisele või kinnipidamisele või teise võimalusena antakse isikule võimalus valida, et temalt nõutakse riigist lahkumist.
6. Kui nii Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste kui ka Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste hallatavatesse andmebaasidesse ja infosüsteemidesse sisestatud hoiatusteadete alusel on vaja võtta sunnimeetmeid, lepivad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi pädevad asutused kokku asutuses, kes kõnealust meetet rakendab või kes seda esimesena rakendab, ning vajaduse korral järelmeetmetes, välja arvatud lõigetes 7 ja 9 osutatud olukordades.

7. Kui nii Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste kui ka Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste hallatavatesse andmebaasidesse ja infosüsteemidesse sisestatud hoiatusteadete alusel on vaja võtta sunnimeetmeid isikute vahistamiseks ja kinnipidamiseks või esemete konfiskeerimiseks ning selliseid sunnimeetmeid saab võtta ainult üks neist asutustest, võtavad meetmeid Hispaania Kuningriigi pädevad asutused kooskõlas kohaldatava riigisisese ja liidu õigusega. Erandjuhtudel võib asjaomane pädev asutus siiski taotleda isiku vahistamise ja kinnipidamise peatamist, kui esineb individuaalseid inimõigustega seotud probleeme või kui väljaandmisega seotud rahvusvahelised kohustused on omavahel vastuolus. Sellisel juhul lahendavad asjaomased asutused need küsimused enne isiku väljasaatmist.

8. Kas Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused või Hispaania Kuningriigi pädevad asutused teavitavad teisi pädevaid asutusi lõigete 6 ja 7 kohaselt võetud sunnimeetmete lõpetamisest, et võimaldada teistel pädevatel asutustel võtta vajaduse korral, välja arvatud lõikes 9 osutatud olukordades, pädevate asutuste hallatavatesse andmebaasidesse ja infosüsteemidesse sisestatud hoiatusteadete alusel järelmeetmeid.

9. Kui Hispaania Kuningriigi pädevad asutused nõuavad isiku vahistamiseks või kinnipidamiseks sunnimeetmete võtmist ja asjaomane isik on Gibraltaril elav isik, võivad neid meetmeid võtta üksnes Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused. Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused võtavad Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste taotlusel ja pärast sunnimeetmete õiguspäraseks rakendamiseks vajaliku teabe saamist taotletud meetmed, et võimaldada Hispaania Kuningriigil võtta tema pädevate asutuste hallatavatesse andmebaasidesse ja infosüsteemidesse sisestatud hoiatusteadete alusel järelmeetmeid. Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused teavitavad Hispaania Kuningriigi pädevaid asutusi sunnimeetmetest, mis on võetud kiireks väljaandmiseks.

10. Kõikidel käesoleva artikli kohastel vahistamisjuhtudel antakse isikule asjakohased menetluslikud tagatised, enne kui tehakse mis tahes otsus või valik.

11. Käesoleva artikliga ei piirata Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi ega Hispaania Kuningriigi kohustusi, mis tulenevad Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudist.

ARTIKKEL 35

Piirikontrolli järelmeetmed – sisenemiskeelud

1. Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused pööravad sisenemiskeelu selliste kolmandate riikide kodanike suhtes, kes ei vasta Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi õiguses sätestatud sisenemistingimustele, täitmisele üksnes kooskõlas artikliga 32.

2. Hispaania Kuningriigi pädevad asutused pööravad sisenemiskeelu selliste kolmandate riikide kodanike suhtes, kes ei vasta liidu õiguses sätestatud sisenemistingimustele ning kellel ei ole lubatud siseneda Schengeni piirieskirjade artikli 6 lõike 5 alusel, täitmisele üksnes kooskõlas artikli 33 lõike 4 punkti a alapunktiga ii.
3. Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi pädevad asutused pööravad sisenemiskeelu selliste kolmandate riikide kodanike suhtes, kes ei vasta nii Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õiguse kui ka liidu õiguse alusel sisenemistingimustele, ühiselt täitmisele kooskõlas artikliga 32 ja artikli 33 lõike 4 punkti a alapunktiga ii.
4. Käesoleva artikli kohased sisenemiskeelud pööratakse täitmisele pärast seda, kui seoses Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste andmebaasidesse ja infosüsteemidesse sisestatud hoiatusteatega on võetud võimalikud järelmeetmed kooskõlas artikliga 34.

ARTIKKEL 36

Vedaja vastutus

Kui Gibraltarile transporditakse kolmandast riigist mere- või õhuteed pidi muid isikuid kui liidu kodanikud, Islandi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni, Liechtensteini Vürstiriigi kodanikud ning samuti Andorra Vürstiriigi ja San Marino Vabariigi kodanikud pärast seda, kui on jõustunud lepingud, millega antakse vaba liikumise õigus sellistele kodanikele, kellel puuduvad liikmesriikidesse (v.a Iirimaa) sisenemiseks vajalikud reisidokumendid, kohaldatakse Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi suhtes ja Gibraltaril konventsiooni, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta¹, artiklit 26 ja nõukogu direktiivi 2001/51/EÜ².

Kohaldatakse artiklit 19.

¹ ELT L 239, 22.9.2000, lk 19.

² Nõukogu 28. juuni 2001. aasta direktiiv 2001/51/EÜ, millega täiendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 26 sätteid (EÜT L 187, 10.7.2001, lk 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj>).

ARTIKKEL 37

Reisijaid käsitlev eelteave

Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik tagab, et vedajad edastavad Hispaania Kuningriigi ametiasutustele reisijaid käsitleva eelteabe seoses lendudega, mis algavad väljaspool Schengeni ala ja saabuvad lennujaama. Reisijaid käsitlev eelteave ja selle edastamine peavad vastama nõukogu direktiivi 2004/82/EÜ¹ nõuetele.

Kohaldatakse artiklit 19.

ARTIKKEL 38

Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist liikmete,
tsiviiltöötajate, nende leibkonda kuuluvate pereliikmete ja
kolmanda riigi külalisvägede liikmete riiki sisenemine ja riigist lahkumine

1. Käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimustel ja eeldusel, et täidetakse käesolevas lepingus kehtestatud formaalsusi, mis on seotud Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist liikmete või kolmanda riigi külalisvägede liikmete riiki sisenemise ja riigist lahkumisega, vabastatakse sellised isikud passi- ja viisaeskirjade täitmisest ning artikli 29 lõikes 1 osutatud Schengeni piiripunktides artikli 33 kohaselt tehtavatest Schengeni kontrollidest piiril, kuid nad ei omanda õigust alalisele elu- või asukohale Schengeni alal.

¹ Nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/82/EÜ veoettevõtjate kohustuse kohta edastada reisijaid käsitlevaid andmeid (ELT L 261, 6.8.2004, lk 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/82/oj>).

2. Schengeni piiripunktides tuleb Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist liikmete või kolmanda riigi külalisvägede liikmete registreerimiseks esitada ainult järgmised dokumendid:

- a) Ühendkuningriigi kaitseministeeriumi või kolmanda riigi külalisvägede puhul kolmanda riigi kaitseministeeriumi välja antud isikutunnistus, millel on esitatud nimi, sünniaeg, auaste ja number (kui see on olemas), teenistus ja foto;
- b) individuaalne või grupiviisiline teenistuskorraldus hispaania ja inglise keeles, mille on välja andnud Ühendkuningriigi kaitseministeerium ja mis tõendab isiku või rühma staatust Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist liikme või liikmetena või kolmanda riigi külalisvägede liikme või liikmetena, kes on selle teenistuskorraldusega hõlmatud.

Käesoleva lõike kohaldamisel kogutud andmeid kasutatakse üksnes piirijulgeoleku tagamiseks artiklis 29 osutatud piiripunktides.

3. Kui Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist liikmed, kellele on artikli 50 lõike 13 ja artikli 51 lõike 12 kohaselt väljastatud elamisload, kolmanda riigi külalisvägede liikmed ning tsiviiltöötajad sisenevad riiki või lahkuvad riigist riikliku õhusõiduki või laeva pardal, teeb Ühendkuningriik Hispaania Kuningriigile kättesaadavaks selliste isikute tuvastamiseks vajaliku teabe. Kõnealuseid isikuid tuvastavad nende riiki saabumisel või riigist lahkumisel Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi vahelise halduskokkuleppe kohaselt määratud kontaktametnikud. Leibkonda kuuluvad pereliikmed suunatakse piiripunktidesse.

4. Käesoleva artikli lõikes 5 sätestatud tingimustel ja eeldusel, et täidetakse käesolevas lepingus ettenähtud formaalsusi, mis on seotud Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist tsiviiltöötajate ja nende leibkonda kuuluvate pereliikmete riiki sisenemise ja riigist lahkumisega, vabastatakse sellised isikud passi- ja viisaeeskirjade täitmisest ning sisserändekontrollist seoses artikli 29 lõikes 1 osutatud Schengeni piiripunktides artikli 33 kohaselt tehtavate Schengeni kontrollidega piiril, kuid nad ei omanda mingit õigust alalisele elu- või asukohale Schengeni alal.

5. Selliste Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist tsiviiltöötajate ja nende leibkonda kuuluvate pereliikmete registreerimiseks, kes on Ühendkuningriigi kodanikud või kellel on õigus elada Ühendkuningriigis või ühises reisipiirkonnas, tuleb esitada ainult järgmised dokumendid. Need dokumendid tuleb esitada artikli 29 lõikes 1 osutatud Schengeni piiripunktides:

- a) kehtiv Ühendkuningriigi pass või Ühendkuningriigi reisidokument või Ühendkuningriigi elamisluba; ning
- b) individuaalne või grupiviisiline teenistuskorraldus hispaania ja inglise keeles, mille on välja andnud Ühendkuningriigi kaitseministeerium ja mis tõendab isiku või rühma staatust Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist tsiviiltöötaja või tsiviiltöötajana või nende leibkonda kuuluvate pereliikmetena, kes on selle teenistuskorraldusega hõlmatud.

Käesoleva lõike kohaldamisel kogutud andmeid kasutatakse üksnes piirijulgeoleku tagamiseks artikli 29 lõikes 1 osutatud piiripunktides.

6. Selliste tsiviiltöötajate või nende leibkonda kuuluvate pereliikmete suhtes, kes ei ole Ühendkuningriigi kodanikud või kellel ei ole õigust elada Ühendkuningriigis või ühises reisipiirkonnas, kohaldatakse Schengeni kontrolle piiril, nagu on sätestatud artiklis 33. Need isikud ei pea vastaval käesoleva artikli lõikele 7 Schengeni *acquis*'d kohaldavast liikmesriigist lahkumisel või sellesse liikmesriiki sisenemisel läbima täiendavaid Schengeni kontrolle piiri, tingimusel et nende riiki sisenemine või riigist lahkumine on käesoleva lõike kohaselt lubatud.

7. Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist liikmete, kolmanda riigi külalisvägede liikmete, tsiviiltöötajate ja nende leibkonda kuuluvate pereliikmete suhtes, kes soovivad Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavast liikmesriigist lahkuda või sellesse liikmesriiki siseneda, kohaldatakse artikli 33 kohaselt Schengeni kontrolle piiril artikli 29 lõikes 1 osutatud Schengeni piiripunktides. Ühendkuningriik ja Hispaania Kuningriik teavitavad neid isikuid selliste kontrollide läbimise kohustusest ja võimalusest, et nende suhtes võidakse vastasel juhul kohaldada distsiplinaarmeetmeid, ilma et see piiraks ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmist reguleerivate liidu õigusaktide kohaldamist. Relvajõudude regulaarüksustel ei lubata artikli 29 lõikes 1 osutatud piiripunktide kaudu Schengeni alale siseneda ega sealt lahkuda.

III JAOTIS

KAITSEMEETMED

1. PEATÜKK

ELAMINE GIBRALTARIL, ERIEESKIRJAD ELAMISLUBADE JA VIISADE VÄLJASTAMINE

ARTIKKEL 39

Kohaldamisala

Käesoleva peatüki kohaldamisel tuleb viiteid liikmesriikidele käsitada viidetena kõigile liikmesriikidele, välja arvatud Iirimaa.

ARTIKKEL 40

Seos liidu õigusega

Käesoleva lepinguga ei piirata õigusi ega kohustusi, mis Gibraltaril elavatel isikutel võivad olla liidu õiguse alusel.

ARTIKKEL 41

Viisavaba reisimine

1. Liidu kodanikud, nende kolmandatest riikidest pärit pereliikmed, kellel on direktiivi 2004/38/EÜ kohane elamisloakaart, ja kolmandate riikide kodanikud, kes elavad seaduslikult Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavates liikmesriikides, võivad ilma viisata siseneda Gibraltarile ja seal viibida kuni 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

Gibraltaril elavad isikud võivad ilma viisata siseneda Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavate liikmesriikide territooriumile ja seal viibida kuni 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

Muu liikmesriigi kui Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldava liikmesriigi territooriumile ilma viisata sisenemiseks ja seal kuni 90-päevaseks viibimiseks mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul arvutatakse lubatud viibimisaeg iga asjaomase liikmesriigi kohta eraldi.

2. Olenemata lõike 1 teisest lõigust võib iga liikmesriik otsustada kehtestada viisanõude selliste Gibraltaril elavate isikute suhtes, kes reisivad tasustatava töö tegemise eesmärgil.

Olenemata lõike 1 esimesest lõigust võib Gibraltaril osas tegutsev Ühendkuningriik otsustada kõnealuses lõigus osutatud isikute puhul kehtestada viisanõude selliste isikute suhtes, kes reisivad tasustatava töö tegemise eesmärgil.

ARTIKKEL 42

Lihtsustused välispiiril

1. Liikmesriigi välispiiri ületamisel, sealhulgas artikli 29 lõikes 1 osutatud piiripunktides, ei lööda Gibraltaril elavate isikute reisidokumentidesse sisenemis- ega väljumistemplit.

Gibraltaril elavad isikud on riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi nõuetest vabastatud.

2. Liikmesriigi välispiiri ületamisel, sealhulgas artikli 29 lõikes 1 osutatud piiripunktides, on Gibraltaril elavad isikud vabastatud nõudest omada kehtivat reisiluba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1240¹.

ARTIKKEL 43

Sisenemine Gibraltarile

1. Gibraltaril elavate isikute suhtes ei kohaldata Gibraltarile sisenemise eesmärgil käesoleva lepingu artikli 29 lõikes 1 osutatud piiripunktides Schengeni piirieeskirjade artikli 6 lõike 1 punktis c sätestatud nõuete täitmise kontrolli.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226 (ELT L 236, 19.9.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj>).

2. Gibraltaril elavaid isikuid, kes ei vasta muudele Schengeni piirieskirjade artikli 6 lõikes 1 sätestatud sisenemise nõuetele, ei takistata mingil juhul käeosleva lepingu artikli 29 lõikes 1 osutatud piiripunktides Gibraltarile sisenemise eesmärgil piiri ületamast.

ARTIKKEL 44

Sisenemine liikmesriikidesse läbisõidu eesmärgil

Gibraltaril elavatel isikutel, kes ei vasta kõigile Schengeni piirieskirjade artikli 6 lõikes 1 sätestatud sisenemise nõuetele, on lubatud siseneda liikmesriikide territooriumile läbisõidu eesmärgil, et jõuda Gibraltarile, välja arvatud juhul, kui liikmesriik, kelle välispiiri ületamist ta taotleb, on kandnud ta oma sisenemiskeeluregistrisse ning keeluga kaasnevad juhised sisenemise või läbisõidu keelamiseks.

ARTIKKEL 45

Elamisõigus Gibraltaril

1. Isiku seaduslikku õigust elada Gibraltaril tõendab kehtiv isikutunnistus või elamisluba, mille on Gibraltaril välja andnud Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused vastavalt käesolevas artiklis sätestatud tingimustele.

2. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik tagab, et Gibraltaril välja antav isikutunnistus ja elamisluba väljastatakse üksnes isikutele, kes vastavad sellise isikutunnistuse või elamisloa saamise tingimustele, mis on sätestatud käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval kehtivates õigusaktides.
3. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik tagab, et lõikes 2 osutatud õigusaktides sätestatud Gibraltaril välja antava isikutunnistuse saamise tingimused on kooskõlas rahvusvahelise õigusega.
4. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik teavitab koostöönõukogu igast ettepanekust muuta lõikes 2 osutatud õigusaktides sätestatud tingimusi pärast käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva. Koostöönõukogu esitab ühe kuu jooksul pärast sellekohase teate saamist oma arvamuse, kas sellised muudatused on käesoleva lepinguga kooskõlas või mitte. Sellised muudatused ei tohi mingil juhul võimaldada isikul saada
- a) isikutunnistust, mis antakse Gibraltaril välja Gibraltaril olnud varasema elukoha alusel, välja arvatud juhul, kui asjaomane isik on elanud Gibraltaril katkematult vähemalt kümme aastat vahetult enne isikutunnistuse taotlemise kuupäeva; või
 - b) elamisluba, mis antakse välja Gibraltaril, välja arvatud juhul, kui asjaomane isik suudab tõendada tegelikku seost Gibraltariga.
5. Lõike 4 punktis b sätestatud tingimuse täitmine tehakse kindlaks selle alusel, kas isik suudab tõendada tegelikku ja korrapärast füüsilist kohalolekut Gibraltaril asjakohase ajavahemiku jooksul, või muude objektiivsete ja kontrollitavate kriteeriumide alusel.

6. Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste poolt muul alusel kui varasem elukoht välja antava isikutunnistuse saamise tingimused ning lõike 4 punktis b osutatud elamisloa saamise tingimused ei ole täidetud

a) Gibaltari majandusse või kinnisvarasse tehtud eelnevalt kindlaksmääratud investeeringute alusel või

b) Gibaltari ametiasutustele tehtud eelnevalt kindlaksmääratud rahaliste maksete tulemusena.

7. Kui artiklist 52 ei tulene teisiti, tagab Gibaltari osas tegutsev Ühendkuningriik, et Gibaltaril välja antavad elamisload antakse välja või neid pikendatakse üksnes artiklites 50 ja 51 sätestatud korras.

8. Elamisload, mis on antud isikutele, kes ei vasta enam lõike 4 punktis b sätestatud tingimustele, tunnistatakse kehtetuks.

Gibraltaril elavate isikute tõhustatud teavitamine

1. Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik vaatab korrapäraselt läbi võimalikud riskid, mis tulenevad Gibraltaril elavate isikute võimalusest reisida Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavate liikmesriikide territooriumile, ning esitab Hispaania Kuningriigile korrapäraselt ja vähemalt iga kolme kuu järel sellise riskihinnangu. Sellise riskihindamise tegemisel võtab Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik arvesse kogu asjakohast teavet, mis on tema käsutuses, sealhulgas täitmise tagamise ning terrorismivastaste uurimiste ja operatsioonidega seotud teavet.

Kui Gibraltar osas tegutseval Ühendkuningriigil on alust arvata, et Gibraltaril elav isik võib kujutada endast tõsist ohtu liikmesriigi avalikule korrale või sisejulgeolekule, rahvatervisele või rahvusvahelistele suhetele, teavitab ta sellest viivitamata Hispaania Kuningriiki ja esitab alused, millel see hinnang põhineb.

Teise lõigu kohase teabevahetuse suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.

2. Kui Hispaania Kuningriik leiab lõike 1 kohaselt saadud teabe või muu teabe põhjal, et Gibraltaril elav isik kujutab endast piisavalt tõsist ohtu avalikule korrale või sisejulgeolekule, rahvatervisele või rahvusvahelistele suhetele, ning otsustab neil alustel, et isikul on keelatud Gibraltarilt lahkuda, et reisida Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavate liikmesriikide territooriumile, teatab ta sellest keelust Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi ametiasutustele.

Esimeses lõigus osutatud teates esitatakse keelu põhjused ja vahendid, mida asjaomane isik saab kasutada keelu peale kaebuse esitamiseks Hispaania Kuningriigi riigisisesele kohtule. Kaebuse esitamisel ei ole sisenemiskeelu otsuse täitmist peatavat mõju.

Teise lõigu kohase teabevahetuse suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.

3. Kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on saanud lõikes 2 osutatud teate, teeb ta järgmist:

- a) teavitab asjaomast isikut teatest ja selle sisust; ning
- b) võtab kõik vajalikud meetmed, sealhulgas Hispaania Kuningriigiga tehtava politsei- ja õigusalase koostöö kaudu, et vältida keelatud reisimist Schengeni alale.

4. Käesolevat artiklit ei kohaldata järgmiste isikute suhtes:

- a) direktiivi 2004/38/EÜ artiklites 2 ja 3 osutatud liidu kodanike pereliikmed, sõltumata nende kodakondsusest;
- b) Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni, Andorra Vürstiriigi ja San Marino Vabariigi kodanike pereliikmed, sõltumata nende kodakondsusest, kes omavad liidu sõlmitud lepingute alusel punktis a osutatud isikutega võrdseid vaba liikumise õigusi.

Lühiajalised viisad seoses Gibraltariga

1. Kolmandate riikide kodanikelt, kellel peab liidu õiguse kohaselt olema liikmesriikide territooriumile sisenemiseks ja seal viibimiseks lühiajaline viisa, nõutakse viisat ka Gibraltarile sisenemiseks ja seal viibimiseks.
2. Kolmandate riikide kodanikelt, kes on liidu õiguse kohaselt vabastatud nõudest omada liikmesriikide territooriumile sisenemiseks ja seal viibimiseks lühiajalist viisat, ei nõuta Gibraltarile sisenemiseks ja seal viibimiseks viisat.
3. Liidu õiguse, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 810/2009¹ ning (EL) 2018/1806² kohaselt välja antud lühiajalised viisad kehtivad ka Gibraltarile sisenemiseks ja seal viibimiseks kuni 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul. Kui peamine eesmärk on viibida Gibraltaril, peab viisa andma Hispaania Kuningriik kui naaberliikmesriik.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1806, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (ELT L 303, 28.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1806/oj>).

4. Kui Hispaania Kuningriik kavatseb käesoleva artikli lõike 3 teise lause alusel viisa anda, teavitab ta sellest Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki. Kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik leiab, et käesoleva artikli lõike 3 teise lause alusel ei tohiks viisat anda, kuna selleks on piisavalt mõjuvaid põhjuseid, mis on seotud avaliku korra, sisejulgeoleku või rahvatervisega, sealhulgas Gibraltaril välja antud hoiatusteadete, teavitab ta sellest Hispaania Kuningriiki. Erandina käesoleva artikli lõikest 3 ei kehti sellisel juhul Hispaania Kuningriigi välja antud viisa Gibraltarile sisenemiseks ja seal viibimiseks, mida märgitakse viisa märkuste lahtris. Käesoleva lõike kohaste teadete suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.

5. Muud viisad peale käesoleva artikli lõike 3 ja artikli 47 kohaselt välja antud viisade ei kehti Gibraltarile sisenemiseks ja seal viibimiseks.

ARTIKKEL 48

Erandkorras välispiiril antavad viisad seoses Gibraltariga

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse juhul, kui isik, kellel ei ole pärast piiril tehtavate kontrollide lõpuleviimist Gibraltarile või liikmesriikidesse sisenemiseks nõutavat kehtivat viisat, väljendab soovi üksnes Gibraltarile siseneda ja seal viibida.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud juhul võivad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused erandkorras anda artikli 29 lõikes 1 osutatud välispiiripunktis lühiajalise viisa, kui selleks on kaalukad põhjused humanitaarsetel kaalutlustel ja kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) taotleja esitab täiendavad dokumendid või muud tõendid, mis kinnitavad ettenägematuid ja mõjuvaid põhjusi humanitaarsetel põhjustel riiki sisenemiseks;
- b) taotleja vastab sisenemistingimustele, välja arvatud ühele või mitmele järgmisele tingimusele:
 - i) omab viisat, mida nõuavad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused ja Hispaania Kuningriigi pädevad asutused;
 - ii) on viibinud liikmesriigi territooriumil mitte rohkem kui 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul;
 - iii) omab kehtivat reisedokumenti, mis annab selle omanikule õiguse piiri ületada ja vastab järgmistele kriteeriumidele:
 - A) dokumendi kehtivusaeg kestab vähemalt kolm kuud pärast kavandatud lahkumiskuupäeva;
 - B) dokument on väljastatud viimase kümne aasta jooksul ja
- c) taotleja tagasipöördumist oma päritolu- või elukohariiki või läbisõitu riikidest, mis ei ole Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavad liikmesriigid, saab pidada kindlaks.

3. Lõike 2 kohaselt erandkorras välispiiril antud viisa kehtib ainult Gibraltari territooriumi suhtes ning annab selle omanikule õiguse viibida Gibraltari territooriumil kuni 15 päeva, sõltuvalt kavandatud viibimise eesmärgist ja tingimustest. Viibimise kestust võib seejärel pikendada maksimaalselt 15 päeva võrra, kui Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused leiavad, et viisaomanik on tõendanud vääramatut jõu või humanitaarkaalutluste olemasolu, mis takistavad tema lahkumist. See ei anna omanikule õigust siseneda liikmesriikide territooriumile.

4. Kui Hispaania Kuningriik leiab, et viisat ei tohiks vastavalt lõigetele 2 ja 3 anda või pikendada, kuna selleks on avaliku korra, sisejulgeoleku või rahvatervisega seotud piisavalt mõjuvad põhjused, sealhulgas Schengeni infosüsteemi sisestatud hoiatusteate alusel, teavitab ta Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki oma vastuseisust sellise viisa andmisele. Sellisel juhul hoidub Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik viisa andmisest välispiiril vastavalt lõikele 2.

Käesoleva lõike suhtes ei kohaldata artiklit 6.

5. Kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik otsustab anda viisa või pikendada selle kehtivust vastavalt käesoleva artikli lõike 2 või 3, võimaldab ta Hispaania Kuningriigi pädevatel asutustel salvestada taotleja andmed, sealhulgas biomeetrilised tunnused, mida on vaja viisa andmiseks või pikendamiseks kooskõlas liidu õigusega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2018/1806, (EÜ) nr 810/2009 ja (EÜ) nr 767/2008¹ sätetega. Hispaania Kuningriik sisestab need andmed viisainfosüsteemi (edaspidi „VIS“) ja lisab teabe, mis näitab, et viisa on antud territoriaalse kehtivusega, mis piirdub käesoleva artikli kohaselt Gibraltari territooriumiga.

Käesoleva lõike suhtes ei kohaldata artiklit 6.

6. Lõike 2 kohaselt antavate viisade arv ei tohi ühelgi kalendriaastal olla üle 15. Koostöönõukogu otsusega võib igal kalendriaastal antavate viisade arvu muuta.

7. Lõike 2 kohaselt antavad viisad antakse välja kujul, mille määravad kindlaks Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik esitab Hispaania Kuningriigile teavitamise eesmärgil selliste viisade näidised ja kõik nende hilisemad muudatused.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade, pikaajaliste viisade ja elamislubade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/oj>).

ARTIKKEL 49

Pikaajalised viisad seoses Gibraltariga

Gibraltariga seoses pikaajalisi viisasid ei anta.

ARTIKKEL 50

Elamisload seoses Gibraltariga

1. Gibraltariga seotud elamislubade väljastamise või pikendamise eest vastutavad Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused. Selliseid elamislube võib välja anda või pikendada ainult juhul, kui on täidetud artiklis 45 sätestatud asjakohased tingimused.
2. Enne kui Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused elamisloa välja annavad või seda pikendavad, teavitavad nad Hispaania Kuningriigi pädevaid asutusi.

3. Hispaania Kuningriigi pädevad asutused võivad 28 päeva jooksul pärast lõike 2 kohast teavitamist teatada Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevatele asutustele oma vastuväitest elamisloa väljaandmisele või pikendamisele, kui Schengeni *acquis*¹ kohaselt leitakse, sealhulgas Schengeni infosüsteemi sisestatud hoiatusteate alusel, et taotleja ohustab liikmesriigi avalikku korda,¹ sisejulgeolekut, rahvatervist või rahvusvahelisi suhteid. Sellisel juhul ei väljasta ega pikenda Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused elamisluba ning teavitavad taotlejat tulemustest ja esitavad taotlejale Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste kontaktandmed. Hispaania Kuningriigi pädevad asutused, võttes nõuetekohaselt arvesse oma kohustusi, mis tulenevad riigisisestest ja liidu õigusest, teavitavad taotleja palvel teda

- a) oma otsusest esitada vastuväide elamisloa väljastamisele või pikendamisele;
- b) elamisloa väljastamisele või pikendamisele vastuväite esitamise põhjustest, kui leitakse, et taotleja ohustab avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist või rahvusvahelisi suhteid, lisades vajaduse korral põhjenduste sisu, ja
- c) riigisisese ja liidu õiguse kohastest asjakohastest õiguskaitsevahenditest.

Käesoleva lõike suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.

¹ Avaliku korra kaalutlustel võetavad meetmed peavad olema proportsionaalsed ja põhinema eranditult asjaomase isiku isiklikul käitumisel, mis peab kujutama endast tõelist, vahetut ja piisavalt tõsist ohtu, mis kahjustab mõnda ühiskonna põhihuvi.

4. Hispaania Kuningriigi pädevad asutused võivad teatada Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevatele asutustele, et lõikes 3 osutatud 28 päeva pikkust tähtaega pikendatakse maksimaalselt 14 päeva võrra. Kui lõikes 3 osutatud 28-päevase tähtaja möödumisel ei ole vastust saadud, loetakse vastus positiivseks. Igal juhul hoiduvad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused elamisloa väljastamisest või pikendamisest enne lõikes 3 osutatud ja käesoleva lõigu kohaselt pikendatud 28-päevase ajavahemiku lõppemist.

Käesoleva lõike suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.

5. Kui elamisluba omava isiku suhtes on põhjust esitada vastuväide, kaasa arvatud juhul, kui leitakse, sealhulgas Schengeni infosüsteemi sisestatud hoiatusteate alusel, et elamisloa omanik ohustab liikmesriigi avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist või rahvusvahelisi suhteid, nõuavad Hispaania Kuningriigi pädevad asutused, et Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused tühistaksid asjaomase elamisloa. Sellisel juhul tühistavad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused viivitamata elamisloa ning esitavad selle omanikule Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste kontaktandmed. Hispaania Kuningriigi pädevad asutused, võttes nõuetekohaselt arvesse oma kohustusi, mis tulenevad riigisisestest ja liidu õigusest, teavitavad elamisloa omaniku palvel teda

- a) oma otsusest nõuda elamisloa tühistamist;
- b) põhjustest, miks leitakse, et elamisloa omanik ohustab avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist või rahvusvahelisi suhteid, lisades vajaduse korral põhjenduste sisu, ja

c) riigisisese ja liidu õiguse kohastest asjakohastest õiguskaitsevahenditest.

Käesoleva lõike suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.

6. Kui elamisluba antakse välja või seda ei tühistata, kuna Hispaania Kuningriigi pädevad asutused ei ole selle suhtes lõike 3 või 5 kohaselt vastuväidet esitanud, hoolimata Schengeni infosüsteemi sisenemiskeelu või tagasisaatmise eesmärgil sisestatud hoiatusteatest, ei anna kõnealune elamisluba selle omanikule õigust liikmesriikide territooriumile siseneda.

7. Gibraltari elamisluba peab vastama liidu õiguses sätestatud ühtsele vormile ja sellel peab olema selgelt märgitud, et see kehtib Gibraltari suhtes.

8. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik esitab Hispaania Kuningriigile Gibraltariga seotud lubade näidised ja kõik nende hilisemad muudatused, et Hispaania Kuningriik saaks neist Schengeni piirieeskirjade artikli 39 lõike 1 punktis a sätestatud korras Euroopa Komisjonile teatada.

9. Hispaania Kuningriik määrab kooskõlas artikliga 68 asutuse, kes vastutab käesoleva artikli kohase teabe vastuvõtmise eest. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik teatab kooskõlas artikliga 68 asutusest, kes vastutab Gibraltari elamisloa taotluste vastuvõtmise, elamislubade väljaandmise või pikendamise ning käesoleva artikli kohaselt Hispaania Kuningriigile teabe esitamise eest.

10. Käesolevat artiklit kohaldatakse kuni kuupäevani, mil VIS tööle rakendatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2021/1134¹. Alates sellest kuupäevast kohaldatakse artiklit 51.

11. Liit teatab Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile lõikes 10 osutatud töölerakendamise kuupäeva enne seda kuupäeva.

12. Lõikeid 2–6 ei kohaldata järgmiste isikute suhtes:

- a) direktiivi 2004/38/EÜ artiklites 2 ja 3 osutatud liidu kodanikud ja liidu kodanike pereliikmed, sõltumata nende kodakondsusest;
- b) Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni, Andorra Vürstiriigi ja San Marino Vabariigi kodanikud ja nende pereliikmed, sõltumata nende kodakondsusest, kes omavad liidu sõlmitud lepingute alusel punktis a osutatud isikutega võrdseid vaba liikumise õigusi.

13. Ühendkuningriigi relvajõudude või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi teenistusse lähetatud isikutele ja nende leibkonda kuuluvatele pereliikmetele antakse juhuul, kui Hispaania Kuningriigi pädevad asutused on lõike 3 kohaselt esitanud elamisloa väljastamisele vastuväite, elamisluba, mille territoriaalne kehtivus on piiratud Gibraltariga.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1134, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EÜ) nr 810/2009, (EL) 2016/399, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240, (EL) 2018/1860, (EL) 2018/1861, (EL) 2019/817 ja (EL) 2019/1896 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK, et reformida viisainfosüsteemi (ELT L 248, 13.7.2021, lk 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1134/oj>).

ARTIKKEL 51

Elamisload seoses Gibraltariga

1. Gibraltariga seotud elamislubade väljastamise või pikendamise eest vastutavad Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused. Selliseid elamislube võib välja anda või pikendada ainult juhul, kui on täidetud artiklis 45 sätestatud asjakohased tingimused.
2. Enne kui Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused elamisloa välja annavad või seda pikendavad, teavitavad nad Hispaania Kuningriigi pädevaid asutusi.
3. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 1 kohaldamist, tagavad Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused, et andmed, mida Hispaania Kuningriik vajab määruse (EÜ) nr 767/2008 III peatüki nõuete täitmiseks seoses Gibraltaril esitatud elamisloataotlustega, kogutakse ja edastatakse Hispaania Kuningriigi pädevatele asutustele kahe tööpäeva jooksul alates taotluse esitamisest.

Sellega seoses tagavad Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused, et

- a) kogutud andmed on täpsed, ajakohased ning piisavalt kvaliteetsed ja täielikud;
- b) andmed on kogutud seaduslikult, järgides kõnealuses peatükis sätestatud kaitsemeetmeid;
- c) taotlejale on esitatud määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 37 lõigetes 1 ja 2 osutatud teave ja

- d) taotleja annab taotluse esitamise ajal nõusoleku oma andmete töötlemiseks kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 sätetega.

4. Hispaania Kuningriigi pädevad asutused võivad 28 päeva jooksul pärast lõike 2 kohast teavitamist teatada Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevatele asutustele oma vastuväitest elamisloa väljaandmisele või pikendamisele, kui Schengeni *acquis*¹ kohaselt leitakse, sealhulgas Schengeni infosüsteemi sisestatud hoiatusteate alusel, et taotleja ohustab liikmesriigi avalikku korda,¹ sisejulgeolekut, rahvatervist või rahvusvahelisi suhteid. Sellisel juhul ei väljasta ega pikenda Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused elamisluba ning teavitavad taotlejat tulemustest ja esitavad taotlejale Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste kontaktandmed. Hispaania Kuningriigi pädevad asutused, võttes nõuetekohaselt arvesse oma kohustusi, mis tulenevad riigisisestest ja liidu õigusest, teavitavad taotleja palvel teda

- a) oma otsusest esitada vastuväide elamisloa väljastamisele või pikendamisele;
- b) elamisloa väljastamisele või pikendamisele vastuväite esitamise põhjustest, kui leitakse, et taotleja ohustab avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist või rahvusvahelisi suhteid, lisades vajaduse korral põhjenduste sisu, ja
- c) riigisisese ja liidu õiguse kohastest asjakohastest õiguskaitsevahenditest.

Käesoleva lõike suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.

¹ Avaliku korra kaalutlustel võetavad meetmed peavad olema proportsionaalsed ja põhinema eranditult asjaomase isiku isiklikul käitumisel, mis peab kujutama endast tõelist, vahetut ja piisavalt tõsist ohtu, mis kahjustab mõnda ühiskonna põhihuvi.

5. Hispaania Kuningriigi pädevad asutused võivad teatada Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevatele asutustele, et lõikes 4 osutatud 28 päeva pikkust tähtaega pikendatakse maksimaalselt 14 päeva võrra. Kui lõikes 4 osutatud 28-päevase tähtaja möödumisel ei ole vastust saadud, loetakse vastus positiivseks. Igal juhul hoiduvad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused elamisloa väljastamisest või pikendamisest enne lõikes 4 osutatud ja käesoleva lõigu alusel pikendatud 28-päevase tähtaja möödumist.

Käesoleva lõike suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.

6. Kui elamisluba omava isiku suhtes on põhjust esitada vastuväide, kaasa arvatud juhul, kui leitakse, sealhulgas Schengeni infosüsteemi sisestatud hoiatusteate alusel, et elamisloa omanik ohustab liikmesriigi avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist või rahvusvahelisi suhteid, nõuavad Hispaania Kuningriigi pädevad asutused, et Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused tühistaksid asjaomase elamisloa. Sellisel juhul tühistavad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused viivitamata elamisloa ning esitavad selle omanikule Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste kontaktandmed. Hispaania Kuningriigi pädevad asutused, võttes nõuetekohaselt arvesse oma kohustusi, mis tulenevad riigisisestest ja liidu õigusest, teavitavad elamisloa omaniku palvel teda

- a) oma otsusest nõuda elamisloa tühistamist;
- b) põhjustest, miks leitakse, et elamisloa omanik ohustab avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist või rahvusvahelisi suhteid, lisades vajaduse korral põhjenduste sisu, ja

c) riigisisese ja liidu õiguse kohastest asjakohastest õiguskaitsevahenditest.

Käesoleva lõike suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.

7. Kui elamisluba antakse välja või seda ei tühistata, kuna Hispaania Kuningriigi pädevad asutused ei ole selle suhtes lõike 4 või 6 kohaselt vastuväidet esitanud, hoolimata Schengeni infosüsteemi sisenemiskeelu või tagasisaatmise eesmärgil sisestatud hoiatusteatest, ei anna kõnealune elamisluba selle omanikule õigust liikmesriikide territooriumile siseneda.

8. Gibraltari elamisluba peab vastama liidu õiguses sätestatud ühtsele vormile ja sellel peab olema selgelt märgitud, et see kehtib Gibraltari suhtes.

9. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik esitab Hispaania Kuningriigile Gibraltariga seotud lubade näidised ja kõik nende hilisemad muudatused, et Hispaania Kuningriik saaks neist Schengeni piirieskirjade artikli 39 lõike 1 punktis a sätestatud korras Euroopa Komisjonile teatada.

10. Hispaania Kuningriik määrab kooskõlas artikliga 68 asutuse, kes vastutab käesoleva artikli kohase teabe vastuvõtmise eest. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik teatab kooskõlas artikliga 68 asutusest, kes vastutab Gibraltari elamisloa taotluste vastuvõtmise, elamislubade väljaandmise või pikendamise ning käesoleva artikli kohaselt Hispaania Kuningriigile teabe esitamise eest.

11. Lõikeid 2–7 ei kohaldata järgmiste isikute suhtes:

a) direktiivi 2004/38/EÜ artiklites 2 ja 3 osutatud liidu kodanikud ja liidu kodanike pereliikmed, sõltumata nende kodakondsusest;

- b) Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni, Andorra Vürstiriigi ja San Marino Vabariigi kodanikud ja nende pereliikmed, sõltumata nende kodakondsusest, kes omavad liidu sõlmitud lepingute alusel punktis a osutatud isikutega võrdseid vaba liikumise õigusi.

12. Ühendkuningriigi relvajõudude või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi teenistusse lähetatud isikutele ja nende leibkonda kuuluvatele pereliikmetele antakse juhul, kui Hispaania Kuningriigi pädevad asutused on lõike 4 kohaselt esitanud elamisloa väljastamisele vastuväite, elamisluba, mille territoriaalne kehtivus on piiratud Gibraltariga.

ARTIKKEL 52

Elamislubade suhtes kohaldatav üleminekueeskiri

1. Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste poolt enne käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva välja antud elamisload kehtivad kaks kalendriaastat pärast seda kuupäeva või kuni nende kehtivusaja lõpuni, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

2. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik esitab Hispaania Kuningriigile selliste lubade näidised ja kõik nende hilisemad muudatused, et Hispaania Kuningriik saaks neist Schengeni piirieeskirjade artikli 39 lõike 1 punkti a kohaselt Euroopa Komisjonile teatada.

3. Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused teavitavad Hispaania Kuningriigi pädevaid asutusi käesoleva lepingu jõustumise ajal kehtivate elamislubade omanikest. Hispaania Kuningriigi pädevad asutused võivad selliste isikute suhtes asjaomastes liidu, riiklikes ja rahvusvahelistes andmebaasides, sealhulgas Schengeni infosüsteemis tehtud kontrollide põhjal taotleda, et Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused tühistaksid elamisloa, kui Schengeni *acquis*¹ kohaselt leitakse, et loa omanik ohustab liikmesriigi avalikku korda,¹ sisejulgeolekut, rahvatervist või rahvusvahelisi suhteid. Sellise taotluse saamisel tühistavad Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused asjaomase elamisloa, kusjuures elamisloa omanikul on õigus esitada selle peale kaebus riigisisesele kohtule.

Käesoleva lõike suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.

4. Lõiget 3 ei kohaldata järgmiste isikute suhtes:

- a) direktiivi 2004/38/EÜ artiklites 2 ja 3 osutatud liidu kodanikud ja liidu kodanike pereliikmed, sõltumata nende kodakondsusest;
- b) Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni, Andorra Vürstiriigi ja San Marino Vabariigi kodanikud ja nende pereliikmed, sõltumata nende kodakondsusest, kes omavad liidu sõlmitud lepingute alusel punktis a osutatud isikutega võrdseid vaba liikumise õigusi.

¹ Avaliku korra kaalutlustel võetavad meetmed peavad olema proportsionaalsed ja põhinema eranditult asjaomase isiku isiklikul käitumisel, mis peab kujutama endast tõelist, vahetut ja piisavalt tõsist ohtu, mis kahjustab mõnda ühiskonna põhihuvi.

2. PEATÜKK

RAHVUSVAHELISE KAITSE TAOTLUSED JA TAGASISAATMINE

ARTIKKEL 53

Rahvusvahelise kaitse taotlused

1. Kui isik esitab Gibraltaril rahvusvahelise kaitse taotluse, vastutavad Gibraltaril osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused selle taotluse läbivaatamise eest, kui lõigetest 6–10 ei tulene teisiti.
2. Kui lõike 1 kohaselt esitatakse rahvusvahelise kaitse taotlus, saadavad Gibraltaril osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused taotleja teise astme kontrolli alale, et taotlus registreerida, kui lõikest 5 ei tulene teisiti. Gibraltaril osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused teavitavad viivitamata Hispaania Kuningriigi pädevaid asutusi, kui lõikest 5 ei tulene teisiti.
3. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 1 kohaldamist, võib isik, keda artikli 29 lõike 2 kohaselt piiril kontrollitakse, esitada rahvusvahelise kaitse taotluse Gibraltaril osas tegutseva Ühendkuningriigi või Hispaania Kuningriigi pädevatele asutustele.
4. Kui isik esitab rahvusvahelise kaitse taotluse enne artikli 29 lõike 2 kohaselt tehtavaid kontrolle piiril või nende ajal, viiakse kontrollid lõpule.

Kui piiril tehtavate kontrollide tulemusena on vaja võtta järelmeetmeid, nagu on osutatud artiklis 34, võetakse selliseid meetmeid niivõrd, kuivõrd meetmete võtmisel järgitakse rahvusvahelise kaitse saamise õigust ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet ega kahjustata nimetatud õigust ega põhimõtet.

Kui lõike 3 kohaselt esitatakse rahvusvahelise kaitse taotlus, saadavad pädevad asutused, kellele taotlus esitati, taotleja teise astme kontrolli alale, et taotlus registreerida, kui lõikest 5 ei tulene teisiti.

Kui isik esitab rahvusvahelise kaitse taotluse Hispaania Kuningriigi pädevatele asutustele, vastutab Hispaania Kuningriik selle taotluse läbivaatamise eest kooskõlas liidu ja riigisisese õigusega.

Kui isik esitab rahvusvahelise kaitse taotluse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevatele asutustele, vastutab Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik selle taotluse läbivaatamise eest kooskõlas riigisisese õigusega, kui lõigetest 6–10 ei tulene teisiti.

5. Konkreetsete taotluste läbivaatamisel ja pärast seda, kui taotluse kohta on tehtud lõplik otsus, ei tee pädevad asutused järgmist:

- a) ei avalda konkreetset rahvusvahelise kaitse taotlust käsitlevat teavet ega taotluse esitamise fakti väidetavale tagakiusajale või väidetavatele tagakiusajatele ega suure kahju põhjustajale või põhjustajatele;

b) ei kogu teavet väidetavalt tagakiusajalt või väidetavatelt tagakiusajatelt ega suure kahju põhjustajalt või põhjustajatelt viisil, mis annaks sellis(t)ele isiku(te)le otseselt teada asjaolust, et kõnealune taotleja on kaitse saamiseks soovi avaldanud, ning mis seaks ohtu taotleja või tema ülalpeetavate füüsilise puutumatuse või taotleja päritoluriigis elavate pereliikmete vabaduse ja julgeoleku.

6. Kui rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutab Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik, menetletakse taotlust vastavalt standarditele, mis on rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele vastavuse ja rahvusvahelise kaitse sisu poolest vähemalt samaväärsed liidus kohaldatavate standarditega, ning menetlustele, mida kohaldatakse rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise ja taotlejate vastuvõtutingimuste suhtes.

7. Kui Hispaania Kuningriigi pädevaid asutusi teavitatakse rahvusvahelise kaitse taotlusest vastavalt lõikele 2, võivad nad 14 päeva jooksul teatada Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevatele asutustele oma vastuväitest rahvusvahelise kaitse andmisele Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi poolt. Sellisel juhul hoiduvad Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused rahvusvahelise kaitse andmisest seni, kuni nad on Hispaania Kuningriigi pädevate asutuste esitatud teavet täielikult kaalunud. Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused teavitavad Hispaania Kuningriigi pädevaid asutusi lõplikust otsusest ja selle põhjendustest, kui lõikest 5 ei tulene teisiti.

Hispaania Kuningriigi pädevad asutused teavitavad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevaid asutusi, kui esimeses lõigus osutatud 14 päeva pikkust tähtaega pikendatakse maksimaalselt 14 päeva võrra. Kui vastust ei esitata esimeses lõigus osutatud 14-päevase tähtaja jooksul või kui esialgset 14-päevast tähtaega ei ole käesoleva lõigu kohaselt pikendatud, loetakse vastus positiivseks. Igal juhul hoiduvad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused rahvusvahelise kaitse andmisest enne esimeses lõigus osutatud ja käesolevas lõigu kohaselt pikendatud 14-päevase ajavahemiku lõppemist.

8. Kui rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutab Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, võtab ta kõik vajalikud meetmed tagamaks, et taotlejal, kes ei ole liidu kodanik, ei lubata siseneda ja teda takistatakse sisenemast liikmesriikide territooriumile rahvusvahelise kaitse menetluse ajal ja kuni taotluse kohta lõpliku otsuse tegemiseni.

Hispaania Kuningriigi pädevad asutused koguvad lõike 1 kohaselt rahvusvahelise kaitse taotluse esitanud muu isiku kui liidu kodaniku andmed võimalikult kiiresti ja hiljemalt 72 tunni jooksul pärast asjaomase isiku saatmist teise astme kontrolli alale ning sisestavad need andmed Euroopa varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmebaasi (edaspidi „Eurodac-süsteem“).

9. Kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik annab isikule rahvusvahelise kaitse, antakse talle elamisluba, mille territoriaalne kehtivus on piiratud Gibraltariga.

Kui rahvusvahelise kaitse taotluse kohta on tehtud lõplik otsus lükata taotlus tagasi, võtavad Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused kõik vajalikud meetmed, et tagada asjaomase isiku väljasaatmine Gibraltarilt kooskõlas eeskirjade ja kaitsemeetmetega, millega tagatakse samaväärsed standardid, nagu on sätestatud direktiivis 2008/115/EÜ.

10. Kui rahvusvahelise kaitse taotluse eest vastutab Gibralteri osas tegutsev Ühendkuningriik ja kui taotleja on ebaseaduslikult reisinud liikmesriiki või riiki, kes on sõlminud liiduga lepingu kriteeriumide ja mehhanismide kohta, mis võimaldavad määrata kindlaks varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi, saadetakse taotleja tagasi Gibraltarile.

3. PEATÜKK

POLITSEIKOOSTÖÖ

ARTIKKEL 54

Teabevahetus

1. Käesoleva artikli eesmärk on tagada, et liikmesriikide pädevad asutused ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused saavad oma riigisiseses õiguses sätestatud tingimuste kohaselt ja oma volituste piires ning ulatuses, milles see ei ole ette nähtud käesoleva peatükiga ega käesoleva osa V jaotise 2. peatükiga, abistada üksteist, edastades teavet, mis on asjakohane

- a) kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks, sealhulgas organiseeritud kuritegevuse ja ebaseadusliku kaubanduse vastu võitlemiseks;
- b) kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks;
- c) avalikku ohutust ähvardavate ohtude eest kaitsmiseks ja nende ennetamiseks ning
- d) rahapesu ja terrorismi rahastamise vältimiseks ning selle vastu võitlemiseks.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel on pädev asutus riigisisene politsei-, tolli- või muu asutus, mis on riigisisese õiguse alusel pädev tegutsema lõikes 1 sätestatud eesmärkidel.
3. Teavet, sealhulgas teavet tagaotsitavate ja kadunud isikute ja esemete kohta, võib Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädev asutus või liikmesriigi pädev asutus taotleda või seda võib esitada omaalgatuslikult Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevale asutusele või liikmesriigi pädevale asutusele. Teavet võib esitada taotluse alusel või omaalgatuslikult vastavalt teavet esitava pädeva asutuse suhtes kohaldatava riigisisese õiguse tingimustele ja tema volituste piires.
4. Teavet võib taotleda ja esitada selles ulatuses, milles teavet taotleva või esitava pädeva asutuse suhtes kohaldatava riigisisese õiguse tingimustega ei ole ette nähtud, et teabe taotlemine või esitamine peab toimuma või see tuleb suunata õigusasutuste kaudu.
5. Kiireloomuliste juhtumite korral vastab teavet esitav pädev asutus taotlusele või annab omaalgatuslikult teavet võimalikult kiiresti.

6. Liikmesriigi või Gibraltari osas gtegutseva Ühendkuningriigi taotluse esitanud asutus võib asjakohase riigisisese õiguse kohaselt küsida taotluse esitamise ajal või hiljem Gibraltari osas gtegutseva Ühendkuningriigi või liikmesriigi teavet esitavalt asutuselt nõusolekut selle kohta, et teavet võib kasutada tõendina kohtumenetluses. Teavet esitav asutus võib käesoleva osa V jaotise 6. peatüki õigusnormides ja oma riigisiseses õiguses sätestatud tingimustel anda nõusoleku, et teavet võib kasutada tõendina liikmesriigi õigusasutuses, kui taotluse on esitanud selle liikmesriigi asutus, või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigi õigusasutuses, kui taotluse on esitanud Ühendkuningriigi asutus. Samamoodi võib teavet esitav asutus teabe omaalgatusliku esitamise korral anda nõusoleku, et teavet võib kasutada tõendina liikmesriigi kohtumenetluses, kui teave esitatakse selle liikmesriigi pädevale asutusele, või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi kohtumenetluses, kui teave esitatakse Gibraltari osas gtegutseva Ühendkuningriigi pädevale asutusele. Kui käesoleva lõike alusel nõusolekut ei anta, ei kasutata saadud teavet tõendina kohtumenetluses.

7. Teavet esitav asutus võib asjakohase riigisisese õiguse alusel kehtestada esitatud teabe kasutamise tingimused.

8. Pädev asutus võib käeoleva artikli alusel esitada igasugust liiki tema valduses olevat teavet vastavalt tema suhtes kohaldatava riigisisese õiguse tingimustele ja tema volituste piires. See võib hõlmata ka muudest allikatest saadud teavet, kui selle edasisaatmine on lubatud raamistikuga, mille alusel teavet esitav pädev asutus selle sai.

9. Käesoleva artikli alusel võib teavet esitada kõigi asjakohaste sidekanalite, sealhulgas Europol'i kaudu teabe esitamiseks loodud turvalise sideliini kaudu, kui artiklist 73 ei tulene teisiti.

10. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 5 kohaldamist, toimub kogu käesoleva artikli kohane ametlik teabevahetus ja teavitamine kooskõlas artikli 6 lõikega 1. See ei hõlma kiireloomuliste operatiiv- või logistiliste küsimustega seotud teateid ja otsuseid.

ARTIKKEL 55

Pidev jälgimine

1. Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi või Hispaania Kuningriigi pädevad asutused, kes kriminaaluurimise raames jälgivad vastavalt kas Hispaania Kuningriigis või Gibraltaril isikut, keda kahtlustatakse osalemises 8. lisas loetletud kuriteos, või isikut, kes võib aidata sellist isikut tuvastada või jälitada, võivad jätkata jälgimist vastavalt Gibraltaril või Hispaania Kuningriigis kooskõlas asjakohase Schengeni *acquis*'ga.

2. Pädevate asutuste ülesannete täitmise praktiline kord ja lõikes 1 osutatud pideva jälgimisega seotud operatiivkoostöö aspektid sätestatakse Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi vahelistes halduskokkulepetes.

ARTIKKEL 56

Katkematu jälitustegevus

1. Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi või Hispaania Kuningriigi ametnikud, kes jälitavad isikut, kes on tabatud mõne 8. lisas loetletud kuriteo toimepanemiselt või selles osalemiselt, võivad jätkata jälitamist vastavalt Hispaanias või Gibraltaril kooskõlas asjakohase Schengeni *acquis'* ga.

Sama kehtib ka juhul, kui jälitatav on eelvangistuses pidamise või vabadusekaotusliku karistuse kandmise ajal põgenenud.

2. Pädevate asutuste ülesannete täitmise praktiline kord ja lõikes 1 osutatud jälitustegevusega seotud operatiivkoostöö aspektid sätestatakse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi vahelistes halduskokkulepetes.

ARTIKKEL 57

Teabevahetus

1. Politsei- ja tollikoostöö hõlbustamiseks Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi vahel paigaldavad Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja Hispaania Kuningriik ning hoiavad toimivana sideliinid ja muud otseühendused, eelkõige teabe õigeaegseks edastamiseks pideva jälgimise ja katkematu jälitustegevuse eesmärgil.

2. Lisaks kaaluvad Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja Hispaania Kuningriik täiendavaid võimalusi, et tõhustada otsesuhtlust oma politsei- ja tolliasutuste vahel. Sellise korra üksikasjad sätestatakse kahepoolsetl.

ARTIKKEL 58

Ühisoperatsioonid

1. Politseikoostöö tõhustamiseks võivad ühelt poolt liidu ja liikmesriikide pädevad asutused ning teiselt poolt Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused korraldada avaliku korra ja julgeoleku tagamiseks ning kuritegude ennetamiseks ühispatrulle ja muid ühisoperatsioone, mille puhul kummagi poole määratud ametnikud või muud ametnikud osalevad vastavalt kas liikmesriikides või Gibraltaril toimuvates operatsioonides.

2. Liit seoses oma liikmesriikidega ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik esitavad deklaratsioonid käesoleva artikli kohaldamisel pädevate asutuste kohta ning sätestavad koostöö tingimused ja praktilised aspektid kooskõlas liidu õigusega. Sellistes tingimustes täpsustatakse muu hulgas seda, kas lõikes 1 osutatud määratud ametnikud või muud ametnikud võivad teostada täidesaatvat võimu, milline on vastutus lähetava poole ametnike tegude eest ning millist õigust kohaldatakse.

3. Liikmesriigi territooriumil või Gibraltari territooriumil toimuvateks ühisoperatsioonideks, sealhulgas ühispatrulli vormis ühisoperatsioonideks, peab olema enne ühisoperatsiooni toimumist sõnaselge luba vastavalt kas asjaomaselt liikmesriigilt või Gibraltari osas tegutsevalt Ühendkuningriigilt, kes osaleb samuti ühisoperatsioonis.

ARTIKKEL 59

Asjakohased andmebaasid

1. Liit tagab, et Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi määratud ametnikud või muud ametnikud, kes osalevad artiklis 58 osutatud ühisoperatsioonides, võivad liikmesriigis toimuva ühisoperatsiooni käigus kasutada oma asjakohaseid riigisiseseid ja rahvusvahelisi andmebaase, nagu on lubatud Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õigusega.
2. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik tagab, et artiklis 58 osutatud ühisoperatsioonides osalevate liikmesriikide ametnikud võivad Gibraltaril toimuva ühisoperatsiooni käigus kasutada oma asjakohaseid riigisiseseid, liidu ja rahvusvahelisi andmebaase, nagu on lubatud nende riigisisese õigusega.

ARTIKKEL 60

Kaitse ja abi ühisoperatsioonide ajal

Ühisoperatsioonis osalevad liikmesriigid ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on kohustatud pakkuma üksteise ametnikele, kes osalevad artikli 58 kohaselt nende territooriumil ühisoperatsioonis, nende ülesannete täitmisel samasugust kaitset ja abi nagu enda ametnikele.

ARTIKKEL 61

Broneeringuinfo

Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik tagab, et vedajad edastavad Hispaania Kuningriigi pädevatele asutustele Gibraltarile saabuvate lendudega seotud broneeringuinfo. Selline edastamine peab toimuma vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/681¹ nõuetele.

Kohaldatakse artiklit 19.

ARTIKKEL 62

Tõhustatud politseikontroll

1. Vajaduse korral teevad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi pädevad asutused riskihindamise alusel kuritegude ja ebaseadusliku rände ennetamiseks vastavalt Gibraltaril ja külgneval piirialal tõhustatud politseikontrolli.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tõhustatud politseikontroll võib toimuda ühisoperatsioonidena kooskõlas artikliga 58.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/681, mis käsitleb broneeringuinfo kasutamist terroriaktide ja raskete kuritegude ennetamiseks, avastamiseks, uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks (ELT L 119, 4.5.2016, lk 132, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj>).

ARTIKKEL 63

Kohaldatavad liidu õiguse sätted

Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi suhtes ja Gibraltaril kohaldatakse 9. lisas loetletud liidu õiguse sätteid.

Kohaldatakse artiklit 19.

IV JAOTIS

RAKENDAMINE, KOHALDAMINE, HINDAMINE JA TÄITMISE TAGAMINE

ARTIKKEL 64

Schengeni hindamised

Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik lubab liidu ja liikmesriikide esindajatel ning liidu asutuste määratud ekspertidel hinnata Schengeni *acquis* kohaldamist Hispaania Kuningriigi poolt vastavalt käesolevale osale. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik abistab selliseid esindajaid ja hõlbustab neil nõukogu määruses (EL) 2022/922¹ sätestatud ülesannete täitmist, sealhulgas, kuid mitte ainult, Gibraltaril asuva taristu külastamisel ja kontrollimisel.

Hispaania Kuningriik teavitab Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki kohe, kui ta saab määruse (EL) 2022/922 artikli 19 lõigete 3 ja 4 kohase teate selliste kontrollkäikude kohta.

¹ Nõukogu 9. juuni 2022. aasta määrus (EL) 2022/922, mis käsitleb Schengeni *acquis* kohaldamise kontrollimiseks hindamis- ja järelevalvemehhanismi kehtestamist ja toimimist ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1053/2013 (ELT L 160, 15.6.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/922/oj>).

ARTIKKEL 65

Käesoleva osa rakendamise hindamine

Isikute liikumise erikomitee viib käesoleva osa, sealhulgas artikli 33 lõikes 6 osutatud halduskokkulepete rakendamise hindamise lõpule hiljemalt neli aastat pärast käesoleva osa jõustumist. Selleks ajaks esitab isikute liikumise erikomitee pärast konsultatsioone koostöönõukogule hindamise aruande. See aruanne sisaldab artikli 33 lõikes 6 osutatud halduskokkulepete hinnangut ning selles esitatakse poolte esindajate ühine hinnang või teise võimalusena kummagi poole esindajate hinnang.

ARTIKKEL 66

Käesoleva lepingu lõpetamine pärast käesoleva osa rakendamise hindamist

1. Pärast artiklis 65 osutatud hindamise lõpuleviimist ja ilma et see piiraks artikli 334 kohaldamist, võivad liit, sealhulgas Hispaania Kuningriigi taotlusel, ja Ühendkuningriik käesoleva lepingu lõpetada, teatades sellest kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu. Käesolev leping ja selle lisalepingud kaotavad kehtivuse teate esitamise kuupäevale järgneva 12. kuu esimesel päeval.
2. Kui Hispaania Kuningriik on lõike 1 kohaselt taotlenud liidult käesoleva lepingu lõpetamist, võtab liit kooskõlas oma sisemenetlustega vajalikud meetmed käesoleva lepingu lõpetamiseks.

ARTIKKEL 67

Kohustuste täitmise peatamine

1. Olenemata artiklist 334 ja võttes täielikult arvesse poolte kohustuste täitmist seoses avaliku korra tagamise, sisejulgeoleku kaitsmise ja nende välispiirilõigu haldamisega, võib kumbki pool oma käesoleva osa I–V jaotisest tulenevate kohustuste täitmise pärast üksteisega konsulteerimist ajutiselt peatada käesoleva osa kohaste kohustuste olulise rikkumise korral või kui kumbki pool leiab, et liidu ja Gibraltari vahelise kontrolli puudumise tõttu ähvardab teda tõsine ja püsiv oht sisejulgeolekule. Liit võtab nõuetekohaselt arvesse Hispaania Kuningriigi arvamust.
2. Kui kumbki pool kavatseb oma kohustuste täitmise lõike 1 kohaselt peatada, teatab ta sellest koostöönõukogu kaudu viivitamata teisele poolele. Sellises teates märgitakse ajavahemik, mille jooksul pool kavatseb oma kohustuste täitmise ajutiselt peatada. Poole kohustuste täitmise ajutine peatamine jõustub kaheksandal päeval pärast teatamist või teates märgitud hilisemal kuupäeval. Selle alusel taaskehtestavad liikmesriigid ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik liidu ja Gibraltari vahel piirikontrolli.

ARTIKKEL 68

Teated, deklaratsioonid, reservatsioonid ja määramised

1. Hispaania Kuningriik ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik esitavad käesoleva lepingu jõustumise kuupäevaks artikli 50 lõikes 9 ja artikli 51 lõikes 10 sätestatud teated ja määravad asjaomased asutused.
2. Samaks kuupäevaks esitavad liit seoses liikmesriikidega ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik artikli 58 lõikes 2 osutatud deklaratsioonid.
3. Liit ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik esitavad käesoleva lepingu jõustumise kuupäevaks kõik artikli 121 lõikes 2, artikli 122 lõikes 2 ja artikli 130 lõikes 4 sätestatud teated.
4. Kui lõikes 1 osutatud ajaks ei ole selliseid teateid esitatud, võib teated esitada niipea kui võimalik ja hiljemalt kaks kuud pärast käesoleva lepingu jõustumist.

Selle üleminekuperioodi jooksul võib iga liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kelle kohta ei ole esitatud ühtegi artikli 121 lõikes 2, artikli 122 lõikes 2 ega artikli 130 lõikes 4 ettenähtud teadet ja kelle suhtes ei ole märgitud, et sellist teadet ei ole vaja esitada, kasutada asjaomases artiklis sätestatud võimalusi nii, nagu oleks selline teade kõnealuse liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi kohta esitatud. Artikli 122 lõike 2 puhul võib liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik kasutada kõnealuse artikliga ettenähtud võimalusi ainult sel määral, mil see on kooskõlas teate esitamise kriteeriumidega.

5. Käesoleva lepingu allkirjastamise ajaks võib liit mis tahes oma liikmesriigi nimel teatada Ühendkuningriigile, et teates täpsustatud kohustusi, mis tulenevad teise osa V jaotise 5. peatüki teatavatest sätetest, ei kohaldata liidu suhtes seoses selle liikmesriigiga enne, kui liit teatab Ühendkuningriigile isikute liikumise erikomitees, et asjakohased põhiseadusest tulenevad nõuded nende sätete kohaldamiseks selles liikmesriigis on täidetud.

6. Järgmistes sätetes osutatud teateid võib esitada igal ajal:

- a) artikli 118 lõige 4;
- b) artikli 124 lõige 1;
- c) artikli 125 lõige 2;
- d) artikli 144 lõiked 1 ja 2;
- e) artikli 145 lõiked 1 ja 2;
- f) artikli 165 lõige 4;
- g) artikli 166 lõige 5;
- h) artikli 167 lõige 5;
- i) artikli 176 lõige 2 ning

j) artikli 184 lõiked 3 ja 8.

7. Teateid ja deklaratsioone, millele osutatakse järgmistes sätetes, võib muuta igal ajal:

a) artikli 58 lõige 2;

b) artikli 124 lõige 1;

c) artikli 125 lõige 3 ning

d) artikli 184 lõiked 3 ja 8.

8. Teateid, millele osutatakse järgmistes sätetes, võib igal ajal tagasi võtta:

a) artikli 121 lõige 2;

b) artikli 122 lõige 2;

c) artikli 124 lõige 1;

d) artikli 130 lõige 4;

e) artikli 165 lõige 4;

f) artikli 166 lõige 5 ning

g) artikli 167 lõige 5.

9. Käesoleva lepingu jõustumise kuupäevaks teatab Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik liidule järgmiste asutuste nimed:

- a) asutus, mida peetakse vastavalt käesoleva osa V jaotise 2. peatükile pädevaks asutuseks, nagu on osutatud artikli 74 punktis a, ja lühike kirjeldus selle pädevusest;
- b) asutus, mida peetakse vastavalt käesoleva osa V jaotise 3. peatükile pädevaks asutuseks, nagu on osutatud artikli 90 punktis d, ja lühike kirjeldus selle pädevusest;
- c) asutus, mis on pädev vahistamismäärust täitma Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi riigisisese õiguse alusel, nagu on osutatud artikli 117 punktis b;
- d) asutus, mis on pädev vahistamismäärust väljastama Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi riigisisese õiguse alusel, nagu on osutatud artikli 117 punktis c;
- e) artikli 142 kohaselt teatatud asutus ja
- f) artikli 182 lõike 1 kohaselt teatatud keskasutus.

10. Käesoleva lepingu jõustumise kuupäevaks teatab liit enda või vajadust mööda oma liikmesriikide nimel Ühendkuningriigile järgmiste asutuste nimed:

- a) asutus, mis on pädev vahistamismäärust täitma iga liikmesriigi riigisisese õiguse alusel, nagu on osutatud artikli 117 punktis b;
- b) asutus, mis on pädev vahistamismäärust väljastama iga liikmesriigi riigisisese õiguse alusel, nagu on osutatud artikli 117 punktis c;
- c) iga liikmesriigi artikli 142 kohaselt teatatud asutus;
- d) liidu asutus, millele osutatakse artiklis 153;
- e) iga liikmesriigi artikli 182 lõike 1 kohaselt teatatud keskasutus ja
- f) iga liidu asutus, millest teatatakse artikli 182 lõike 2 esimese lause kohaselt, ning kas see asutus on määratud ka keskasutuseks kõnealuse lõike viimase lause kohaselt.

11. Kui liit esitab käesolevas artiklis osutatud teated või deklaratsioonid, märgib ta ära, millise liikmesriigi suhtes teadet või deklaratsiooni kohaldatakse või kas ta esitab teate või deklaratsiooni enda nimel.

12. Liit, Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja Hispaania Kuningriik võivad teavitada rohkem kui ühest asutusest vastavalt lõigetele 2, 9 ja 10 ning nad võivad sellist teavitamist piirata üksnes konkreetsetel eesmärkidel.

13. Lõigetes 9 või 10 osutatud teateid võib igal ajal muuta.

14. Kõik käesolevas artiklis osutatud teated, deklaratsioonid, reservatsioonid ja määramised esitatakse artikli 6 kohaselt loodud mehhanismi kaudu.

ARTIKKEL 69

Julgeolekuerand

Ükski käesoleva osa I–IV jaotise säte ei takista pooltel ega liikmesriikidel võtta meetmeid, mis on vajalikud nende riikliku julgeoleku kaitsmiseks.

V JAOTIS

ÕIGUSKAITSE JA ÕIGUSALANE KOOSTÖÖ

1. PEATÜKK

EESMÄRK JA KOHALDAMISALA

ARTIKKEL 70

Eesmärk

1. Käesoleva jaotise eesmärk on näha ette ühelt poolt liikmesriikide ja liidu institutsioonide, organite ja asutuste ning teiselt poolt Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahel õiguskaitse- ja õiguslane koostöö, mis on seotud kuritegude ennetamise, uurimise ja avastamise ja nende eest süüdistuse esitamisega ning rahapesu ja terrorismi rahastamise vältimisega ja selle vastu võitlemisega.
2. Käesolevat jaotist kohaldatakse ainult sellise õiguskaitse- ja õiguslase koostöö suhtes, mida tehakse kriminaalasjades üksnes ühelt poolt liidu ja liikmesriikide ning teiselt poolt Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahel. Seda ei kohaldata olukordade suhtes, mis tekivad liikmesriikide vahel või liikmesriikide ning liidu institutsioonide, organite ja asutuste vahel, samuti mitte selliste ametiasutuste tegevuse suhtes, kes vastutavad riigi julgeoleku eest kõnealuses valdkonnas tegutsedes.

ARTIKKEL 71

Koostöö ulatus juhul, kui liikmesriik ei osale enam liidu õiguse alusel kehtivates samalaadsetes meetmetes

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse juhul, kui liikmesriik lõpetab selliste liidu õiguse sätete kohaldamise, mis on seotud õiguskaitse- ja õiguslase koostööga kriminaalasjades ning on samalaadsed käesoleva jaotise asjakohaste sätetega, või lõpetab sellistest sätetest tulenevate õiguste kasutamise.
2. Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik võib teavitada liitu kirjalikult oma kavatsusest lõpetada käesoleva osa asjakohaste sätete kohaldamine asjaomase liikmesriigi suhtes.
3. Lõike 2 alusel esitatud teade jõustub selles täpsustatud kuupäeval, mis ei ole varasem kui kuupäev, mil asjaomane liikmesriik lõpetab lõikes 1 osutatud liidu õigusnormide kohaldamise või nendest tulenevate õiguste kasutamise.
4. Kui Ühendkuningriik teatab seoses Gibraltariga käesoleva artikli alusel oma kavatsusest lõpetada käesoleva jaotise asjakohaste sätete kohaldamine, tuleb kokku isikute liikumise erikomitee, et otsustada, milliseid meetmeid on vaja tagamaks, et käesoleva jaotise alusel algatatud koostöö, mida lõpetamine mõjutab, viiakse asjakohasel viisil lõpule. Igal juhul tagavad lepinguosaliselised, et kõigi käesoleva jaotise asjakohaste sätete kohase koostöö käigus enne nende kohaldamise lõpetamist saadud isikuandmete kaitse tase, mille alusel isikuandmeid edastati, säilib ka pärast tegevuse lõpetamise jõustumist.

5. Liit teatab Ühendkuningriigile seoses Gibraltariga diplomaatiliste kanalite kaudu kirjalikult kuupäeva, mil liikmesriik kavatseb taasalustada osalemist kõnealustes liidu õigusnormides või nendest tulenevate õiguste kasutamist. Käesoleva jaotise asjakohaste sätete kohaldamine ennistatakse nimetatud kuupäeval või, kui see on hilisem, teatise esitamise päevale järgneva kuu esimesel päeval.

6. Käesoleva artikli kohaldamise hõlbustamiseks teavitab liit Ühendkuningriiki seoses Gibraltariga, kui liikmesriik lõpetab osalemise kriminaalasjades tehtavat õiguskaitset ja õiguslast koostööd käsitlevates liidu õiguse sätetes, mis on analoogsed käesoleva jaotise asjakohaste sätetega, või lõpetab nende sätete kohaste õiguste kasutamise.

2. PEATÜKK

KOOSTÖÖ EUROPOLIGA

ARTIKKEL 72

Eesmärk

Käesoleva peatüki eesmärk on luua koostöösuhted Europol ja Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste vahel, et toetada ja tugevdada liikmesriikide ja Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi tegevust ning nende vastastikust koostööd raskete kuritegude ning terrorismi ennetamisel ja nende vastu võitlemisel, samuti artiklis 75 osutatud, liidu poliitikaga hõlmatud ühist huvi kahjustavate kuriteoliikide ennetamisel ja nende vastu võitlemisel.

ARTIKKEL 73

Teatis

Kõik käesolevas peatükis osutatud teatised ja teated esitatakse Europolile Ühendkuningriigi riikliku kontaktpunkti kaudu, nagu on osutatud artikli 77 lõikes 1, või Ühendkuningriigi poolt Europoli lähetatud kontaktametnike kaudu, nagu on osutatud artikli 77 lõikes 4, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artikli 77 lõiget 2.

ARTIKKEL 74

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „pädev asutus“ – liidu puhul Europol ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi puhul riigisisene õiguskaitseasutus, kes riigisisese õiguse kohaselt vastutab kuritegude ennetamise ja nende vastu võitlemise eest Gibraltaril;
- b) „Europol“ – Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/794¹ (edaspidi „Europoli määrus“) alusel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj>).

ARTIKKEL 75

Kuriteoliigid

1. Käesoleva peatüki alusel sisse seatav koostöö hõlmab Europol pädevusse kuuluvaid 10. lisa loetletud kuriteoliike, sealhulgas nendega seotud kuritegusid.
2. Seotud kuriteod on kuriteod, mis pannakse toime selleks, et hankida vahendeid lõikes 1 osutatud liiki kuritegude sooritamiseks, kuriteod, mis pannakse toime selliste tegude hõlbustamiseks või sooritamiseks, ning kuriteod, mis pannakse toime selleks, et tagada selliste tegude karistamatus.
3. Kui muudetakse nende kuriteoliikide loetelu, mis kuuluvad liidu õiguse alusel Europol pädevusse, võib isikute liikumise erikomitee liidu ettepaneku põhjal 10. lisa asjakohaselt muuta alates Europol pädevuse muutmise jõustumise kuupäevast.

ARTIKKEL 76

Koostöö ulatus

Peale isikuandmete vahetamise käesolevas peatükis sätestatud tingimustel ja kooskõlas Europol määruses määratletud Europol ülesannetega võib koostöö eelkõige hõlmata:

- a) teabe, näiteks eriteadmiste vahetamist;

- b) üldolukorra aruandeid;
- c) strateegilise analüüsi tulemusi;
- d) teavet kriminaaluurimismenetluste kohta;
- e) teavet kuritegevuse ennetamise meetodite kohta;
- f) osalemist koolitustel ning
- g) konkreetsete kriminaaluurimiste puhul nõustamist ja toetamist ning operatiivkoostööd.

ARTIKKEL 77

Riiklik kontaktpunkt ja kontaktametnikud

1. Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 568 lõike 1 kohaselt määratud Ühendkuningriigi riiklik kontaktpunkt Europoli juures tegutseb Europoli ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste vahelise keskse kontaktpunktina.
2. Europoli ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste vaheline teabe- ja teadete vahetus toimub Europoli ja lõikes 1 osutatud riikliku kontaktpunkti vahel, välja arvatud juhul, kui kiireloomulistes olukordades on vajalik otsene teabevahetus ja seda peavad asjakohaseks nii Europol kui ka Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädev asutus.

3. Lõikes 1 osutatud riiklik kontaktpunkt on keskne kontaktpunkt ka isikuandmete läbivaatamisel, parandamisel ja kustutamisel.
4. Kontaktametnikud, kelle Ühendkuningriik on kaubandus- ja koostöölepingu artikli 568 lõike 4 kohaselt lähetanud Europoli, võivad samuti hõlbustada käesoleva peatüki alusel sisseseatavat koostööd Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigiga. Kontaktametnik, kelle Europol on lähetanud Ühendkuningriiki, võib samuti hõlbustada koostööd Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigiga.
5. Ühendkuningriik tagab, et lõikes 4 osutatud kontaktametnikel on kiire juurdepääs Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi asjakohastele riigisisestele andmebaasidele, mis on vajalikud nende ülesannete täitmiseks.
6. Gibralteri puhul vastutavate kontaktametnike, kellele on osutatud käesoleva artikli lõikes 4, ülesannete üksikasju, nende õigusi ja kohustusi ning nendega seotud kulusid reguleeritakse Europoli ja Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste vahel kokku lepitud töökorraldusega, millele on osutatud artiklis 86.
7. Gibralteri puhul vastutavaid kontaktametnikke, kellele on osutatud lõikes 4, ja Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste esindajaid võib kutsuda operatiivkoosolekutele. Liikmesriikide kontaktametnikud ja kolmandate riikide kontaktametnikud, liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate asutuste esindajad, Europoli töötajad ning muud sidusrühmad võivad osaleda Gibralteri puhul vastutavate kontaktametnike, kellele on osutatud lõikes 4, ja Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste korraldatud koosolekutel.

ARTIKKEL 78

Teabevahetus

1. Pädevate asutuste vaheline teabevahetus vastab käesoleva peatüki eesmärgile ja sätetele. Isikuandmeid töödeldakse üksnes lõikes 2 osutatud konkreetsetel eesmärkidel.
2. Pädevad asutused teatavad hiljemalt isikuandmete edastamise ajal selgelt isikuandmete edastamise konkreetse eesmärgi või konkreetseid eesmärke. Andmete Europolile edastamise korral teatatakse edastamise eesmärk või eesmärgid kooskõlas töötlemise konkreetsete eesmärkidega, mis on sätestatud Europoli määruses. Kui isikuandmed edastanud pädev asutus ei ole seda teinud, töötleb need saanud pädev asutus neid kokkuleppel andmed edastanud asutusega, et teha kindlaks nende andmete asjakohasus ja edasise töötlemise eesmärk või eesmärgid. Pädevad asutused võivad töödelda isikuandmeid muul eesmärgil kui see, milleks need edastati, üksnes juhul, kui andmed edastanud pädev asutus on neile selleks loa andnud.
3. Pädevad asutused, kellele isikuandmed edastatakse, annavad kinnituse, et selliseid andmeid töödeldakse ainult eesmärgil, milleks need edastati. Isikuandmed kustutatakse niipea, kui need ei ole enam vajalikud eesmärgil, milleks need edastati.
4. Europol ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused määravad põhjendamatu viivitusega ja igal juhul hiljemalt kuue kuu jooksul pärast isikuandmete saamist kindlaks, kas ja millises ulatuses need isikuandmed on vajalikud eesmärgil, milleks need edastati, ning teavitavad sellest andmed edastanud asutust.

ARTIKKEL 79

Edastatud isikuandmetele juurdepääsu ja nende edasise kasutamise piirangud

1. Isikuandmeid edastav pädev asutus võib andmete edastamise ajal teatavaks teha võimalikud üldised või konkreetsed andmetele juurdepääsu või nende kasutamise piirangud, sealhulgas andmete edasisaatmise, pärast teatavat ajavahemikku kustutamise või hävitamise või edasise töötlemise kohta. Kui vajadus selliste piirangute järele ilmneb pärast isikuandmete edastamist, teavitab andmed edastanud pädev asutus sellest andmed saanud pädevat asutust.
2. Andmed saanud pädev asutus järgib isikuandmetele juurdepääsu või nende edasise kasutamise piiranguid, millest andmed edastanud pädev asutus on teatatud vastavalt lõikele 1.
3. Kumbki pool tagab, et käesoleva peatüki alusel edastatavat teavet on kogutud, säilitatud ja edastatud kooskõlas tema õigusraamistikuga. Kumbki pool tagab võimaluste piires, et sellist teavet ei ole saadud inimõiguste rikkumise teel. Samuti ei edastata sellist teavet, kui seda võidakse niivõrd, kui see on mõistlikult prognoositav, kasutada surmanuhtluse või muu julma või ebainimliku kohtlemise taotlemiseks, määramiseks või täideviimiseks.

ARTIKKEL 80

Andmesubjektide erinevad kategooriad

1. Kuriteoohvrite, tunnistajate või muude kuritegude kohta teavet anda võivate isikute ja alla 18-aastaste isikute isikuandmete edastamine on keelatud, välja arvatud juhul, kui selline edastamine on üksikjuhtumite korral kuriteo ennetamiseks või tõkestamiseks rangelt vajalik ja proportsionaalne.
2. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja Europol tagavad, et lõike 1 kohaste isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse täiendavaid kaitsemeetmeid, sealhulgas juurdepääsupiiranguid, täiendavaid turvameetmeid ja andmete edasisaatmise piiranguid.

ARTIKKEL 81

Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Europoli vahel isikuandmete liikumise hõlbustamine

Vastastikuse operatiivse kasu huvides püüavad pooled teha tulevikus koostööd tagamaks, et andmevahetus Europoli ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste vahel saab toimuda võimalikult kiiresti, ning kaaluda seda eesmärki saavutada aidata võivate uute protsesside ja tehnikaarendusuundade kaasamist, võttes arvesse asjaolu, et Ühendkuningriik ei ole liikmesriik, ning täielikult austades artikli 73 alusel kehtestatud teadete ja teatiste korda.

ARTIKKEL 82

Allika usaldusväärsuse ja teabe õigsuse hindamine

1. Pädevad asutused teatavad võimaluse korral hiljemalt teabe edastamise ajal teabe allika usaldusväärsusest järgmiste kriteeriumide alusel:
 - a) allika autentsuses, usaldusväärsuses ja pädevuses pole kahtlust või teave pärineb allikast, mis on alati olnud usaldusväärne;
 - b) teave pärineb allikast, mis enamasti on olnud usaldusväärne;
 - c) teave pärineb allikast, mis enamasti ei ole olnud usaldusväärne; või
 - d) allika usaldusväärsust ei ole võimalik hinnata.
2. Pädevad asutused teatavad võimaluse korral hiljemalt teabe edastamise ajal teabe õigsusest järgmiste kriteeriumide alusel:
 - a) teabe õigsuses ei ole kahtlust;
 - b) teave on isiklikult teada allikale, kuid ei ole isiklikult teada teavet edastavale ametnikule;

c) teave ei ole allikale isiklikult teada, kuid seda kinnitab muu, varem dokumenteeritud teave; või

d) teave ei ole allikale isiklikult teada ja seda ei saa kinnitada.

3. Kui teabe saanud pädev asutus jõuab juba tema valduses oleva teabe põhjal järeldusele, et hinnangut, mis teabe edastanud pädev asutus on lõigete 1 ja 2 kohaselt esitanud teabe või selle allika kohta, on vaja parandada, teatab ta sellest kõnealusele pädevale asutusele ja püüab hinnangu muutmises kokku leppida. Teabe saanud pädev asutus ei muuda saadud teabele või selle allikale antud hinnangut ilma sellise kokkuleppeta.

4. Kui pädev asutus saab teavet ilma hinnanguta, püüab ta võimaluste piires ja võimaluse korral kokkuleppel teavet edastanud pädeva asutusega hinnata allika usaldusväärsust või teabe õigsust juba tema valduses oleva teabe põhjal.

5. Kui usaldusväärset hinnangut ei ole võimalik anda, antakse teabele lõike 1 punktiga d ja lõike 2 punktiga d ettenähtud hinnang.

ARTIKKEL 83

Teabevahetuse turvalisus

1. Käesoleva peatüki kohase teabevahetuse turvalisuse tagamise tehnilised ja korralduslikud meetmed sätestatakse halduskokkuleppes, millele on osutatud artiklis 86.
2. Pooled lepivad kokku käesoleva peatüki kohaseks teabevahetuseks vajaliku turvalise sideliini loomises, kasutuselevõtmises ja kasutamises.
3. Turvalise sideliini kasutamise tingimusi reguleeritakse halduskokkuleppega, millele on osutatud artiklis 85.

ARTIKKEL 84

Vastutus loata või ebaõige isikuandmete töötlemise eest

1. Pädevad asutused vastutavad kooskõlas oma õigusraamistikuga kahju eest, mida on üksikisikule tekitanud õiguslikud või faktilised vead vahetatud teabes. Kahju kannatanud isiku ees oma õigusraamistikust tuleneva vastutuse vältimiseks ei saa Europol ega Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused väita, et teine pädev asutus on edastanud ebaõiget teavet.

2. Kui Europoli või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevaid asutusi kohustatakse maksma kahjuhüvitist selle eest, et nad on kasutanud teavet, mille teine pool edastas ekslikult või oma kohustusi rikkudes, hüvitab teine pool Europoli või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste poolt lõike 1 alusel hüvitisena makstud summa, välja arvatud juhul, kui teavet kasutati käesolevat peatükki rikkudes.
3. Europol ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused ei nõua lõigete 1 ja 2 alusel üksteiselt karistusliku või hoiatava iseloomuga kahjuhüvitise tasumist.

ARTIKKEL 85

Salastatud teabe ja tundliku salastamata teabe vahetamine

Käesoleva peatüki alusel vajalikku salastatud teabe ja tundliku salastamata teabe vahetamist ja kaitset reguleeritakse töökorralduse ja halduskokkulepetega, millele on osutatud artiklis 86.

ARTIKKEL 86

Töökorraldus ja halduskokkulepped

1. Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Europol koostöö üksikasjad, mis on vajalikud käesoleva peatüki sätete täiendamiseks ja rakendamiseks, sätestatakse Europol määruse artikli 23 lõike 4 kohases töökorralduses ning Europol määruse artikli 25 lõike 1 kohastes halduskokkulepetes, mis sõlmitakse Europol ja Ühendkuningriigi pädevate asutuste vahel.
2. Selle asemel, et sõlmida käesoleva artikli lõike 1 kohane töökorraldus ja halduskokkulepped, võivad Ühendkuningriigi pädevad asutused ja Europol leppida kokku, et ka Gibaltari suhtes kohaldatakse kõiki olemasolevaid töökorraldusi või halduskokkuleppeid, mis on kaubandus- ja koostöölepingu artikli 577 kohaselt Ühendkuningriigi ja Europol vahel sõlmitud.
3. Töökorralduse ja halduskokkulepete sisu võib sätestada ühes dokumendis.

ARTIKKEL 87

Rakendamisest teatamine

1. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja Europol teevad kumbki üldsusele kättesaadavaks dokumendi, milles esitatakse arusaadavas vormis sätted käesoleva peatüki alusel edastatavate isikuandmete töötlemise kohta, sealhulgas andmesubjektide õiguste kasutamiseks kättesaadavad vahendid, ning kumbki tagab, et ta esitab teisele poolele selle dokumendi koopia.
2. Kui seda ei ole veel tehtud, võtavad Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja Europol vastu eeskirjad, milles täpsustatakse, kuidas tagatakse praktikas isikuandmete töötlemist käsitlevate sätete järgimine. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja Europol saadavad kumbki teisele poolele ja asjaomasele järelevalveasutusele kõnealuste eeskirjade koopia.

ARTIKKEL 88

Europoli volitused

Ühtki käesoleva peatüki sätet ei tõlgendata nii, et see kohustab Europoli tegema Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutustega koostööd väljaspool Europoli pädevust, mis on sätestatud asjaomases liidu õiguses.

2. PEATÜKK

KOOSTÖÖ EUROJUSTIGA

ARTIKKEL 89

Eesmärk

Käesoleva peatüki eesmärk on seada sisse Eurojusti ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste vaheline koostöö 11. lisas osutatud raskete kuritegude vastu võitlemisel.

ARTIKKEL 90

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „Eurojust“ – Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1727¹ (edaspidi „Eurojusti määrus“) alusel;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1727 Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2002/187/JSK (ELT L 295, 21.11.2018, lk 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

- b) „assistent“ – isik, kes võib abistada vastavalt liikmesriigi liiget ja liikmesriigi liikme asetäitjat või sideprokuröri, nagu on osutatud Eurojusti määruses ja artikli 95 lõikes 3;
- c) „kolleegium“ – Eurojusti määruses osutatud Eurojusti kolleegium;
- d) „pädev asutus“ – liidu puhul Eurojust, keda esindab kolleegium või liikmesriigi liige, ning Gibraltaril osas tegutseva Ühendkuningriigi puhul riigisisene ametiasutus, kes riigisisese õiguse kohaselt vastutab Gibraltaril kuritegude uurimise ja nende eest süüdistuse esitamise eest;
- e) „riigisisene suhtluspunkt terrorismiküsimustes“ – kontaktpunkt, kelle Ühendkuningriik on määranud artikli 94 kohaselt ja kes vastutab terrorismiküsimustega seotud kirjavahetuse käsitlemise eest;
- f) „sidekohtunik“ – kohtunik, kelle Eurojust on lähetanud Ühendkuningriiki artikli 96 kohaselt;
- g) „sideprokurör“ – prokurör, kelle Ühendkuningriik on lähetanud Eurojusti ja kelle staatuse suhtes kohaldatakse artikli 95 lõike 3 kohaselt Ühendkuningriigi prokuröri staatust käsitlevat riigisisest õigust; ning
- h) „liikmesriigi liige“ – liikmesriigi liige, kelle iga liikmesriik on lähetanud Eurojusti, nagu on osutatud Eurojusti määruses.

ARTIKKEL 91

Teatis

Kõik käesolevas peatükis osutatud teatised ja teated tuleb esitada riikliku kontaktpunkti kaudu, nagu on sätestatud artiklis 94, või kontaktametnike kaudu, nagu on sätestatud artiklis 95.

ARTIKKEL 92

Kuriteoliigid

1. Käesoleva peatüki alusel sisseseatav koostöö hõlmab Eurojusti pädevusse kuuluvaid 11. lisa loetletud raskete kuritegude liike, sealhulgas nendega seotud kuritegusid.
2. Seotud kuriteod on kuriteod, mis pannakse toime selleks, et hankida vahendeid lõikes 1 osutatud liiki raskete kuritegude sooritamiseks, kuriteod, mis pannakse toime selliste raskete kuritegude hõlbustamiseks või sooritamiseks, ning kuriteod, mis pannakse toime selleks, et tagada selliste raskete kuritegude karistamatus.
3. Kui muudetakse nende raskete kuritegude liikide loetelu, mis kuuluvad liidu õiguse alusel Eurojusti pädevusse, võib isikute liikumise erikomitee liidu ettepaneku põhjal 11. lisa asjakohaselt muuta alates Eurojusti pädevuse muutmise jõustumise kuupäevast.

ARTIKKEL 93

Koostöö ulatus

Pooled tagavad, et Eurojust ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused teevad koostööd Eurojusti määruse artiklites 2 ja 54 ning käesolevas peatükis sätestatud tegevusvaldkondades.

ARTIKKEL 94

Eurojusti kontaktpunktid

Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 584 kohaselt Ühendkuningriigi määratud või loodud Eurojusti kontaktpunkt(id), sealhulgas Ühendkuningriigi riigisisene suhtluspunkt terrorismiküsimustes, tegutseb (tegutsevad) ka Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi Eurojusti kontaktpunkti(de)na.

ARTIKKEL 95

Sideprokurör

1. Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 585 lõigete 1 ja 3 kohaselt Eurojusti lähetatud Ühendkuningriigi sideprokurör ja tema assistendid hõlbustavad Gibraltari osas käesoleva peatüki alusel sisseseatavat koostööd oma pädevuse raames. Vajaduse korral võivad assistendid asendada sideprokuröri või tegutseda sideprokuröri nimel.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sideprokuröri ja tema assistentide ülesannete üksikasju, nende õigusi ja kohustusi ning nendega seotud kulusid reguleeritakse artiklis 104 osutatud koostöökorraga.
3. Ühendkuningriik teavitab Eurojusti sellest, milline on lõikes 1 osutatud sideprokuröri ja tema assistentide rolli laad ja ulatus, et täita neile pandud koostöö hõlbustamise ülesandeid käesoleva peatüki kohaselt.
4. Lõikes 1 osutatud sideprokuröril ja tema assistentidel on samasugune juurdepääs riigisiseses karistusregistris või muus Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädeva asutuse registris sisalduvale teabele, nagu on prokuröril või samaväärse pädevusega isikul riigisisese õiguse alusel.
5. Lõikes 1 osutatud sideprokuröril ja tema assistentidel on õigus võtta otse ühendust Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutustega.

6. Eurojust hoiab lõikes 1 osutatud sideprokuröri ja tema assistentide töödokumente puutumatutena.

ARTIKKEL 96

Sidekohtunik

1. Sidekohtunik, kelle Eurojust on kaubandus- ja koostöölepingu artikli 586 lõike 1 kohaselt lähetanud Ühendkuningriiki, võib vastavalt Eurojusti määruse artiklile 53 Gibraltari osas hõlbustada õiguslast koostööd juhtudel, kui Eurojust osutab abi.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sidekohtuniku ülesannete üksikasju, sidekohtuniku õigusi ja kohustusi ning nendega seotud kulusid reguleeritakse artiklis 104 osutatud koostöökorraga.

ARTIKKEL 97

Operatiiv- ja strateegilised koosolekud

1. Artikli 95 lõikes 1 osutatud sideprokurör ja sideprokuröri assistendid ning artiklis 94 osutatud Eurojusti kontaktpunkt võivad Eurojusti presidendi kutsel osaleda strateegiliste küsimustega seotud koosolekutel ning asjaomaste liikmesriikide liikmete nõusolekul osaleda operatiivküsimustega seotud koosolekutel.

2. Liikmesriikide liikmed, nende asetäitjad ja assistendid, Eurojusti haldusdirektor ning Eurojusti töötajad võivad osaleda koosolekutel, mille korraldavad artikli 95 lõikes 1 osutatud sideprokurör ja sideprokuröri assistendid ning artiklis 94 osutatud Eurojusti kontaktpunkt.

ARTIKKEL 98

Isikustamata andmete vahetamine

Eurojust ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused võivad vahetada isikustamata andmeid niivõrd, kuivõrd need andmed on asjakohased käesoleva peatüki kohase koostöö jaoks, ning järgides artikli 103 kohaseid piiranguid.

ARTIKKEL 99

Isikuandmete vahetamine

1. Pädevad asutused töötlevad käesoleva peatüki alusel taotletud ja saadud isikuandmeid üksnes artiklis 89 sätestatud eesmärkidel, et täita käesoleva artikli lõikes 2 osutatud konkreetseid eesmärke, ning kooskõlas käesoleva artikli lõikes 3 osutatud juurdepääsu- või edasise kasutamise piirangutega.

2. Isikuandmeid edastav pädev asutus teatab hiljemalt andmete edastamise ajal selgelt andmete edastamise konkreetse eesmärgi või konkreetseid eesmärke.

3. Isikuandmeid edastav pädev asutus võib andmete edastamise ajal teatavaks teha võimalikud üldised või konkreetsed andmetele juurdepääsu või nende kasutamise piirangud, sealhulgas andmete edasisaatmise, pärast teatavat ajavahemikku kustutamise või hävitamise või edasise töötlemise kohta. Kui vajadus selliste piirangute järele ilmneb pärast isikuandmete edastamist, teavitab andmed edastanud asutus sellest need saanud asutust.
4. Andmed saanud pädev asutus järgib isikuandmetele juurdepääsu või nende edasise kasutamise piiranguid, millest andmed edastanud pädev asutus on teatatud vastavalt lõikele 3.

ARTIKKEL 100

Edastuskanalid

1. Kui käesoleva artikli lõikest 3 ei tulene teisiti, vahetatakse teavet artikli 95 lõikes 1 osutatud sideprokuröri ja sideprokuröri assistentide või kui või kui neid ei ole nimetatud või kui nad ei ole muul viisil kättesaadavad, siis artiklis 94 osutatud Ühendkuningriigi Eurojusti kontaktpunkti ja asjaomaste liikmesriikide liikmete või kolleegiumi vahel.
2. Eurojust ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused tagavad, et nende vastavad esindajad on volitatud vahetama asjakohasel tasandil ja kooskõlas oma vastavate õigusraamistikega teavet ning et neid kontrollitakse nõuetekohaselt.

3. Kui see on kiireloomulistes olukordades vajalik, võib teavet vahetada sidekohtuniku ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädeva asutuse vahel, juhul kui Eurojust on saatnud Ühendkuningriiki sidekohtuniku ning kui nii sidekohtunik kui ka asjaomane pädev asutus peavad seda vajalikuks; sel juhul teavitatakse igast sellisest teabevahetusest artikli 95 lõikes 1 osutatud sideprokuröri või sideprokuröri assistente.

ARTIKKEL 101

Andmete edasisaatmine

Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused ja Eurojust ei edasta teise poole edastatud teavet ühelegi kolmandale riigile ega rahvusvahelisele organisatsioonile ilma olenevalt teabe edastanud poolest kas Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste või Eurojusti nõusolekuta ning ilma isikuandmete kaitsega seotud asjakohaste kaitsemeetmeteta.

ARTIKKEL 102

Vastutus loata või ebaõige isikuandmete töötlemise eest

1. Pädevad asutused vastutavad kooskõlas oma õigusraamistikuga kahju eest, mida on üksikisikule tekitanud õiguslikud või faktilised vead vahetatud teabes. Kahju kannatanud isiku ees oma õigusraamistikust tuleneva vastutuse vältimiseks ei saa ei Eurojust ega Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused väita, et teine pädev asutus on edastanud ebaõiget teavet.
2. Kui pädevat asutust kohustatakse maksma kahjuhüvitist selle eest, et ta on kasutanud teavet, mille teine asutus edastas ekslikult või oma kohustusi rikkudes, hüvitab teine pool pädeva asutuse poolt lõike 1 alusel hüvitisena makstud summa, välja arvatud juhul, kui teavet kasutati käesolevat peatükki rikkudes.
3. Eurojust ja Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused ei nõua lõigete 1 ja 2 alusel üksteiselt karistusliku või hoiatava iseloomuga kahjuhüvitise tasumist.

ARTIKKEL 103

Salastatud teabe ja tundliku salastamata teabe vahetamine

Käesoleva peatüki alusel vajalikku salastatud teabe ja tundliku salastamata teabe vahetamist ja kaitset reguleeritakse artiklis 104 osutatud koostöökorraga.

ARTIKKEL 104

Koostöökord

1. Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Europol'i koostöö üksikasjad, mis on vajalikud käesoleva peatüki täiendamiseks ja rakendamiseks, sätestatakse Eurojusti määruse artikli 47 lõike 3 ja artikli 56 lõike 3 kohases koostöökorras, mis sõlmitakse Eurojusti ja Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste vahel.
2. Selle asemel, et sõlmida käesoleva artikli lõike 1 kohane koostöökord, võivad Ühendkuningriigi pädevad asutused ja Eurojust leppida kokku, et ka Gibralteri suhtes kohaldatakse kõiki olemasolevaid koostöökordasid, mis on kaubandus- ja koostöölepingu artikli 594 kohaselt Ühendkuningriigi ja Eurojusti vahel sõlmitud.

ARTIKKEL 105

Eurojusti volitused

Ühtki käesoleva peatüki sätet ei tõlgendata nii, et see kohustab Eurojusti tegema Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutustega koostööd väljaspool Eurojusti pädevust, mis on sätestatud asjaomases liidu õiguses.

4. PEATÜKK

KARISTUSREGISTRI ANDMETE VAHETAMINE

ARTIKKEL 106

Eesmärk

1. Käesoleva peatüki eesmärk on võimaldada karistusregistri andmete vahetamist ühelt poolt liikmesriikide ja teiselt poolt Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi vahel.
2. Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi ja liikmesriikide vahelistes suhetes täiendavad käesoleva peatüki sätteid karistusregistri andmete vahetamise osas käesoleva jaotise 6. peatüki sätteid.

ARTIKKEL 107

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „süüdimõistev kohtuotsus“ – kriminaalkohtu lõplik otsus füüsilise isiku kuriteos süüdimõistmise kohta, kui nimetatud otsus on kantud süüdimõistva kohtuotsuse teinud liikmesriigi või Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi karistusregistrisse;

- b) „kriminaalmenetlus“ – kohtueelne menetlus, kohtumenetlus ja süüdimõistva kohtuotsuse täitmine;
- c) „karistusregister“ – riigisisene register või riigisisised registrid, kuhu tehakse riigisisese õiguse alusel kanded süüdimõistvate kohtuotsuste kohta.

ARTIKKEL 108

Keskasutused

Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja liikmesriikide keskasutused, kelle pädevusse kuulub seoses Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigiga karistusregistri andmete vahetamine vastavalt käesolevale peatükile ja teabevahetus, millele on osutatud 20. aprillil 1959 Strasbourgis sõlmitud kriminaalasjades vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni (edaspidi „vastastikuse abistamise Euroopa konventsioon“) artikli 22 lõikes 2, on need keskasutused, mille Ühendkuningriik ja liikmesriigid on määranud ja millest nad on teatanud kaubandus- ja koostöölepingu artikli 645 kohaselt ning kelle pädevusse kuulub karistusregistri andmete vahetamine Ühendkuningriigi ja liikmesriikide vahel.

Teated

1. Iga liikmesriik ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et iga tema kriminaalkohtu tehtud süüdimõistva kohtuotsuse kandmisel riigi karistusregistrisse lisatakse andmed süüdimõistatud isiku kodakondsuse või kodakondsuste kohta.
2. Iga liikmesriigi keskasutus teavitab Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutust kõigist oma kriminaalkohtute tehtud süüdimõistvatest kohtuotsustest nende Ühendkuningriigi kodanike kohta, kes kasutavad kehtivat isikutunnistust või elamisluba, mille on Gibraltaril välja andnud Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused, ning karistusregistri andmete edasistest muudatustest või kustutamistest. Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutus teavitab liikmesriigi keskasutust kõigist oma kriminaalkohtute tehtud süüdimõistvatest kohtuotsustest asjaomase liikmesriigi kodanike kohta ning karistusregistri andmete edasistest muudatustest või kustutamistest. Liikmesriikide keskasutused ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutus edastavad selle teabe üksteisele vähemalt korra kuus.

3. Kui liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutus saab teada, et süüdimõistatud isik on kahe või enama liikmesriigi kodanik või ühe või enama liikmesriigi ja Ühendkuningriigi kodanik, kes kasutab Gibraltaril välja antud kehtivat isikutunnistust või elamisluba, edastab ta asjakohase teabe igale sellisele riigile, isegi kui süüdimõistatud isik on selle liikmesriigi kodanik, mille territooriumil ta süüdi mõisteti, või Ühendkuningriigi kodanik, kes kasutab Gibraltaril välja antud kehtivat isikutunnistust või elamisluba ja kes mõisteti süüdi Gibraltaril.

ARTIKKEL 110

Süüdimõistvate kohtuotsuste säilitamine

1. Iga liikmesriigi ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutus säilitab kogu teabe, mis on teatatud artikli 109 alusel.
2. Iga liikmesriigi ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutus tagab, et kui artikli 109 alusel teatakse edasistest muudatustest või kustutamistest, muudetakse või kustutatakse käesoleva artikli lõike 1 kohaselt säilitatav teave samamoodi.
3. Iga liikmesriigi ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutus tagab, et artikli 111 alusel esitatud taotlustele vastamisel esitatakse ainult käesoleva artikli lõike 2 kohaselt ajakohastatud teave.

ARTIKKEL 111

Teabetaotlused

1. Kui liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi karistusregistrist taotletakse riigi tasandil andmeid isiku vastu algatatud kriminaalmenetluse eesmärgil või muudel eesmärkidel, võib kõnealuse liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutus vastavalt riigisisesele õigusele esitada taotluse karistusregistris sisalduvate andmete ja nendega seotud andmete kohta mõne muu liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutusele.

2. Kui isik küsib teabetaotluses karistusregistri andmeid enda kohta mõne liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutuselt, kuid ei ole asjaomase liikmesriigi ega Ühendkuningriigi kodanik, esitab see keskasutus taotluse isiku kodakondsusjärgse liikmesriigi keskasutusele või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutusele, kui isik on Ühendkuningriigi kodanik, karistusregistris sisalduva teabe ja sellega seotud andmete saamiseks, et lisada see teave ja seotud andmed asjaomasele isikule väljastatavale väljavõttele.

Vastused teabetaotlustele

1. Taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutus edastab teabetaotluste vastused taotluse esitanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutusele võimalikult kiiresti ja igal juhul 20 tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamise kuupäevast.
2. Iga liikmesriigi ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutus vastab taotlustele, mis on esitatud muul kui kriminaalmenetluse eesmärgil, kooskõlas riigisisese õigusega.
3. Vastates taotlustele, mis on esitatud lastega otseseid ja korrapäraseid kontakte hõlmavaks kutsealaseks või organiseeritud vabatahtlikuks tegevuseks värbamise eesmärkidel, lisavad liikmesriigid ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik olenemata lõikest 2 teabe selliste süüdimõistvate kohtuotsuste olemasolu kohta, mis on seotud laste seksuaalse kuritarvitamise või ärakasutamise, lapsporno või laste seksuaalsuhte eesmärgil ahvatlemisega, sealhulgas neile kuritegudele kihutamise ja kaasaaitamisega või nende toimepanemise katsega, samuti teabe sellisest süüdimõistvast kohtuotsusest tuleneva keelu kohta viia ellu tegevust, mis hõlmab otseseid ja korrapäraseid kontakte lastega.

ARTIKKEL 113

Sidekanal

Liikmesriikide ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahel vahetatakse karistusregistri andmeid elektrooniliselt kooskõlas 12. lisa sätetatud tehniliste spetsifikatsioonide ja menetlusnõuetega.

ARTIKKEL 114

Isikuandmete kasutamise tingimused

1. Iga liikmesriik ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik võib kasutada isikuandmeid, mille ta on saanud vastusena oma taotlusele artikli 112 alusel, üksnes eesmärkidel, milleks neid andmeid taotleti.
2. Kui teavet taotleti muul kui kriminaalmenetluse eesmärgil, võib liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik kasutada artikli 112 alusel saadud isikuandmeid vastavalt riigisisesele õigusele üksnes piirides, mille taotluse saanud keskasutus on määranud 12. lisa 2. peatükis sätetatud vormil.
3. Olenemata käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 võib taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik kasutada isikuandmeid, mille taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutus on esitanud vastusena artikli 112 alusel saadud taotlusele, et hoida ära avalikku julgeolekut ähvardavat otsest ja tõsist ohtu.

4. Iga liikmesriik ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik tagab, et tema keskasutused ei avalda artikli 109 alusel esitatud isikuandmeid kolmandate riikide ametiasutustele, välja arvatud juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) isikuandmed avaldatakse ainult igal üksikjuhul eraldi;
- b) isikuandmed avaldatakse ametiasutustele, kelle ülesanded on otseselt seotud eesmärkidega, milleks isikuandmed punkti c kohaselt avaldatakse;
- c) isikuandmed avaldatakse üksnes juhul, kui see on vajalik:
 - i) kriminaalmenetluse eesmärgil;
 - ii) muul kui kriminaalmenetluse eesmärgil või
 - iii) avalikku julgeolekut ähvardava otsese ja tõsise ohu ärahoidmiseks;
- d) taotluse esitanud kolmas riik võib isikuandmeid kasutada üksnes eesmärkidel, milleks teavet taotleti, ja artikli 109 alusel isikuandmed esitanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi määratud piirides ning
- e) isikuandmed avaldatakse vaid siis, kui keskasutus, kes on hinnanud kõiki kolmandale riigile isikuandmete edastamisega seotud asjaolusid, järeldab, et isikuandmete kaitseks on olemas asjakohased kaitsemeetmed.

5. Käesolevat artiklit ei kohaldata isikuandmete suhtes, mille liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on saanud käesoleva peatüki alusel ja mis pärinevad sellest liikmesriigist või Gibraltari osas tegutsevast Ühendkuningriigist.

5. PEATÜKK

ÜLEANDMINE

ARTIKKEL 115

Eesmärk

Käesoleva peatüki eesmärk on tagada, et ühelt poolt liikmesriikide ja teiselt poolt Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vaheline väljaandmissüsteem põhineb vahistamismäärusele tugineval üleandmismehhanismil, mis vastab käesoleva peatüki tingimustele.

ARTIKKEL 116

Proportsionaalsuse põhimõte

Vahistamismääruse kaudu tehtav koostöö peab olema vajalik ja proportsionaalne, võttes arvesse tagaotsitava õigusi ja ohvrite huve ning pidades silmas teo raskusastet, tõenäolist karistust ja võimalust, et liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik võtab meetmeid, mis on tagaotsitava üleandmisest leebemad, eelkõige selleks, et vältida tarbetult pikki eelvangistusperioode.

ARTIKKEL 117

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „vahistamismäärus“ – kohtulahend, mille on välja andnud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, et Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik või liikmesriik vahistaks tagaotsitava ja annaks ta üle selleks, et viia läbi kriminaalmenetlus või viia täide vabadusekaotuslik karistus või vabadust piirav julgeolekumeede;
- b) „vahistamismäärust täitev õigusasutus“ – vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, õigusasutus, kes on selle liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi riigisisese õiguse kohaselt pädev vahistamismäärust täitma;

- c) „vahistamismääruse teinud õigusasutus“ – vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õigusasutus, kes on selle liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi riigisisese õiguse kohaselt pädev vahistamismäärust tegema;
- d) „õigusasutus“ – liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi riigisisese õiguse kohaselt kohtunik, kohus või prokurör. Prokurör loetakse õigusasutuseks üksnes juhul, kui nii on sätestatud riigisiseses õiguses;
- e) „kolmas riik“ – muu riik kui liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik.

ARTIKKEL 118

Kohaldamisala

1. Vahistamismääruse võib teha tegude kohta, mille eest vahistamismääruse teinud liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on vahistamismääruse tegija, karistatakse vabadusekaotusliku karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega, mille maksimaalne kestus on vähemalt 12 kuud, või kui karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme kohta on otsus tehtud, peab selle karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme kestus olema vähemalt neli kuud.
2. Ilma et see piiraks lõigete 3 ja 4 kohaldamist, on üleandmise tingimus, et tegusid, mille kohta vahistamismäärus on tehtud, käsitatakse vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, õiguse kohaselt süüteona selle koosseisu tunnustest või kirjeldamise viisist olenemata.

3. Kui artiklist 119, artikli 120 lõike 1 punktidest b–h, artiklist 121, artiklist 122 ja artiklist 123 ei tulene teisiti, ei keeldu Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, pädevad asutused ega vahistamismäärust täitva liikmesriigi pädevad asutused täitmast vahistamismäärust, mis on tehtud seoses järgmise käitumisega, kui see käitumine on karistatav vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega, mille maksimaalne kestus on vähemalt 12 kuud:

- a) sellise isiku käitumine, kes aitab kaasa ühele või mitmele 27. jaanuaril 1977 Strasbourgis sõlmitud terrorismi tõkestamise Euroopa konventsiooni artikli 1 ja artikli 2 kohaselt terroristliku teona käsitatavale kuriteole, mille paneb toime ühisel eesmärgil tegutsev rühm, või narkootiliste ja psühhotroopsete ainete salakaubavedu, tahtlik tapmine, raske tervisekahjustuse tekitamine, inimrööv, ebaseaduslik vabadusevõtmine, pantvangi võtmine või vägistamine, isegi kui asjaomane isik ei osale selle kuriteo või nende kuritegude tegelikus toimepanemises; selline kaasaaitamine peab olema tahtlik ja isik peab olema teadlik, et osalemine aitab kaasa rühma kuritegelikule tegevusele, või
- b) terrorism, nagu see on määratletud 13. lisas.

4. Liit oma liikmesriigi nimel ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik võivad kumbki teatada isikute liikumise erikomiteele, et vastastikkuse põhimõtte järgi ei kohaldata käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kahepoolse karistatavuse tingimust, kui vahistamismääruse aluseks olev süütegu on:

- a) üks lõikes 5 loetletud süütegudest, nagu see on määratletud vahistamismääruse teinud liikmesriigi õiguses või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õiguses, kui tema on vahistamismääruse tegija, ning

- b) vahistamismääruse teinud liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on vahistamismääruse tegija, karistatav vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kolm aastat.

5. Lõikes 4 osutatud süüteod on järgmised:

- a) kuritegelikus organisatsioonis osalemine;
- b) terrorism, nagu see on määratletud 13. lisas;
- c) inimkaubandus;
- d) laste seksuaalne ärakasutamine ja lapsporno;
- e) ebaseaduslik kauplemine narkootiliste ja psühhotroopsete ainetega;
- f) ebaseaduslik kauplemine relvade, laskemoona ja lõhkeainetega;
- g) korruptsioon, sealhulgas altkäemaksu andmine ja/või võtmine;
- h) kelmus, sealhulgas liidu, Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi või liikmesriigi finantshuve kahjustav kelmus;
- i) kriminaaltulu rahapesu;
- j) raha võltsimine;

- k) arvutikuriteod;
- l) keskkonnakuriteod, sealhulgas ebaseaduslik kauplemine ohustatud looma- ja taimeliikide ning taimesortidega;
- m) ebaseaduslikule riiki sisenemisele ja riigis viibimisele kaasaaitamine;
- n) tahtlik tapmine;
- o) raske tervisekahjustuse tekitamine;
- p) ebaseaduslik kauplemine inimorganite ja -kudedega;
- q) inimrööv, ebaseaduslik vabaduse võtmine ja pantvangi võtmine;
- r) rassism ja ksenofoobia;
- s) organiseeritud või relvastatud röövimine;
- t) ebaseaduslik kauplemine kultuuriväärtustega, sealhulgas antiikesemete ja kunstiteostega;
- u) kelmus;
- v) väljapressimine ja raha väljapressimine;
- w) toodete võltsimine ja piraatkoopiate valmistamine;

- x) haldusdokumentide võltsimine ja nendega kaubitsemine;
- y) maksevahendi võltsimine;
- z) ebaseaduslik kauplemine hormoonpreparaatide ja muude kasvukiirendajatega;
- aa) ebaseaduslik kauplemine tuumamaterjalide või radioaktiivsete ainetega;
- bb) varastatud sõidukitega kauplemine;
- cc) vägistamine;
- dd) süütamine;
- ee) Rahvusvahelise Kriminaalkohtu pädevusse kuuluvad kuriteod;
- ff) õhusõiduki, laeva või kosmoseaparaadi kaaperdamine ning
- gg) sabotaaž.

Vahistamismääruse kohustusliku täitmatajätmise alused

Vahistamismääruse täitmisest keeldutakse, kui:

- a) vahistamismääruse aluseks oleva süüteo puhul on vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on vahistamismääruse täitja, antud amnestia ja kui selle liikmesriigi pädevad asutused või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused olid vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, kriminaalõiguse alusel pädevad süütegu menetlema;
- b) vahistamismäärust täitvale õigusasutusele on teatatud, et tagaotsitava suhtes on samade tegude eest tehtud mõnes liikmesriigis või Ühendkuningriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis lõplik kohtuotsus, tingimusel et kui karistus on määratud, see on täitmisele pööratud või täitmisele pööramisel või ei saa seda enam täitmisele pöörata tagaotsitavale karistuse määranud liikmesriigi või Ühendkuningriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õiguse alusel, kui tagaotsitavale on karistuse määranud üks nimetatutest, või
- c) isikut, kelle suhtes on tehtud vahistamismäärus, ei saa tema vanuse tõttu võtta vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, õiguse alusel kriminaalvastutusele tegude eest, millel vahistamismäärus põhineb.

Vahistamismääruse täitmatajätmise muud alused

1. Vahistamismääruse täitmisest võib keelduda järgmistel juhtudel:
 - a) kui artikli 118 lõikes 2 osutatud juhul ei ole vahistamismääruse aluseks olev tegu vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, õiguse kohaselt süütegu; seoses maksude või tollimaksude ning tolli ja rahavahetustehingutega ei tohi vahistamismääruse täitmisest siiski keelduda põhjusel, et vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, õiguses ei ole kehtestatud samasuguseid tolli- või muid makse või et selles puuduvad samasugused makse või tollimakse, tolli ja rahavahetustehinguid käsitlevad normid nagu Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õiguses, kui tema on vahistamismääruse tegija, või vahistamismääruse teinud liikmesriigi õiguses;
 - b) kui isikut, kelle suhtes on tehtud vahistamismäärus, süüdistatakse vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on vahistamismääruse täitja, sama teo eest, millel vahistamismäärus põhineb;
 - c) kui vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, õigusasutused on otsustanud vahistamismääruse aluseks oleva süüte eest süüdistust mitte esitada või menetluse peatada või kui tagaotsitava suhtes on samade tegude eest tehtud mõnes liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis lõplik kohtuotsus, mis takistab edasist menetlust;

- d) kui vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, õiguse alusel ei või tagaotsitava suhtes kriminaalmenetlust läbi viia ega teda karistada aegumise tõttu ning kui asjaomased teod kuuluvad selle liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni alla tema kriminaalõiguse alusel;
- e) kui vahistamismäärust täitvale õigusasutusele on teatatud, et tagaotsitava suhtes on samade tegude eest tehtud kolmandas riigis või Ühendkuningriigis lõplik kohtuotsus, tingimusel et kui karistus on määratud, on see täitmisele pööratud või täitmisele pööramisel või ei saa seda enam täitmisele pöörata Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õiguse alusel, kui tegemist on süüdimõistjaga, või süüdimõistva kohtuotsuse teinud liikmesriigi õiguse alusel;
- f) kui vahistamismäärus on tehtud vabadusekaotusliku karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täideviimiseks ja
- i) kui vahistamismääruse täitja on liikmesriik, tagaotsitav viibib selles liikmesriigis või on selle kodanik või elanik või
 - ii) kui vahistamismääruse täitja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, tagaotsitav on Ühendkuningriigi kodanik, kes kasutab kehtivat isikutunnistust või elamisluba, mille on Gibraltaril välja andnud Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused, või ta viibib Gibraltaril või on Gibraltari elanik

ning kõnealuse liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädev asutus kohustub karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täide viima vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, riigisisese õiguse alusel; kui karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme üleviimiseks vahistamismäärust täitvasse liikmesriiki või Gibraltari osas tegutsevasse Ühendkuningriiki, kui tema on vahistamismääruse täitja, on vaja tagaotsitava nõusolekut, võivad vahistamismäärust täitva liikmesriigi pädevad asutused või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused, kui tema on vahistamismääruse täitja, keelduda vahistamismääruse täitmisest alles pärast seda, kui tagaotsitav on karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme üleviimisega nõus;

- g) kui vahistamismäärus on seotud süütegudega,
 - i) mis loetakse vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, õiguse alusel täielikult või osaliselt toime panduks vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on vahistamismääruse täitja, või kohas, mida sellena käsitletakse, või
 - ii) mis on toime pandud väljaspool vahistamismääruse teinud liikmesriiki või Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki, kui tema on vahistamismääruse tegija, ning Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õigus, kui tema on vahistamismääruse täitja, või vahistamismäärust täitva liikmesriigi õigus ei võimalda süüdistust esitada samade süütegude eest, kui need on toime pandud väljaspool tema territooriumi;
- h) kui objektiivsete asjaolude põhjal on põhjust arvata, et vahistamismäärus on tehtud isikule süüdistuse esitamiseks või tema karistamiseks isiku soo, rassi, usutunnistuse, etnilise päritolu, rahvuse, keele, poliitiliste vaadete või seksuaalse sättumuse alusel või et see võib kahjustada selle isiku olukorda mis tahes eespool nimetatud põhjusel;

- i) kui vahistamismäärus on tehtud vabadusekaotusliku karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täideviimiseks ja tagaotsitav ei ilmunud isiklikult kohtulikule arutelule, mille tulemusel otsus tehti, välja arvatud juhul, kui vahistamismääruses on märgitud, et kooskõlas vahistamismääruse teinud liikmesriigi riigisisese õiguses või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, riigisisese õiguses kindlaks määratud täiendavate menetlusnõuetega

- i) ja õigeaegselt

- A) esitati asjaomasele isikule kohtukutse isiklikult ning seega teavitati teda sellest, mis kuupäeval ja kus oli kavandatud toimuma kohtulik arutelu, mille tulemusel asjaomane otsus tehti, või sai asjaomane isik tegelikult muul viisil ametliku teabe selle kohta, mis kuupäeval ja kus oli kavandatud toimuma kohtulik arutelu, mille tulemusel otsus tehti, nii et ühemõtteliselt tehti kindlaks, et isik oli kavandatud kohtuliku arutelu kuupäevast ja kohast teadlik,

ning

- B) teavitati asjaomast isikut sellest, et otsuse võib teha ka siis, kui isik ei ilmu kohtulikule arutelule,

või

- ii) asjaomane isik, olles kavandatud kohtulikust arutelust teadlik, oli andnud volitused enda kohtulikul arutelul kaitsmiseks asjaomase isiku või liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi määratud õigusnõustajale, kes teda kohtulikul arutelul kaitses,

või

iii) pärast seda, kui asjaomasele isikule otsus kätte toimetati ning teda teavitati sõnaselgelt õigusest taotleda asja uuesti läbivaatamist või otsus edasi kaevata ning tema õigusest osaleda sellel kohtulikul arutelul, mis võimaldab asja, sealhulgas uue tõendusmaterjali sisuliselt uuesti läbi vaadata, ja mille tulemusel võidakse algne otsus tühistada,

A) teatas ta sõnaselgelt, et ta ei vaidlusta otsust,

või

B) ei taotlenud ta asja uuesti läbivaatamist ega kaevanud otsust edasi kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul

või

iv) ei ole asjaomasele isikule otsust isiklikult kätte toimetatud, kuid:

A) see toimetatakse talle isiklikult kätte viivitamata pärast üleandmist ning teda teavitatakse sõnaselgelt tema õigusest taotleda asja uuesti läbivaatamist või otsus edasi kaevata ning tema õigusest osaleda sellel kohtulikul arutelul, mis võimaldab asja, sealhulgas uue tõendusmaterjali sisuliselt uuesti läbi vaadata, ja mille tulemusel võidakse algne otsus tühistada,

ning

B) teda teavitatakse ajavahemikust, mille jooksul isik peab taotlema asja uuesti läbivaatamist või kaebama otsuse edasi, nagu on märgitud asjaomases vahistamismääruses.

2. Kui vahistamismäärus on tehtud vabadusekaotusliku karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täideviimiseks lõike 1 punkti i alapunktis iv sätestatud tingimustel ning asjaomane isik ei ole varem saanud ametlikku teavet tema suhtes algatatud kriminaalmenetluse kohta, võib see isik, kui teda teavitatakse vahistamismääruse sisust, taotleda enne enda üleandmist kohtuotsuse ärakirja. Kohe pärast seda, kui vahistamismääruse teinud asutust on nimetatud taotlusest teavitatud, esitab ta vahistamismäärust täitva asutuse kaudu kohtuotsuse ärakirja asjaomasele isikule. Asjaomase isiku taotlus ei lükka edasi üleandmismenetlust ega vahistamismääruse täitmise otsust. Kohtuotsus esitatakse asjaomasele isikule üksnes teavitamiseks; seda esitamist ei käsitleta otsuse ametliku kättetoimetamisena ning esitamise hetkest ei hakata lugema ajalisi piiranguid, mida kohaldatakse uuesti läbivaatamise või edasikaebamise suhtes.

3. Kui isik antakse üle lõike 1 punkti i alapunktis iv sätestatud tingimuste kohaselt ja kõnealune isik on taotlenud asja uuesti läbivaatamist või kaevanud otsuse edasi, vaadatakse sellise läbivaatamise või apellatsioonimenetluse tulemust ootava isiku kinnipidamine kõnealuse menetluse lõpuleviimiseni üle kooskõlas vahistamismääruse teinud liikmesriigi riigisisese õigusega või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, riigisisese õigusega kas regulaarselt või asjaomase isiku taotlusel. Selline läbivaatamine sisaldab eelkõige võimalust kinnipidamine peatada või katkestada. Asja uuesti läbivaatamine või apellatsioonimenetlus algab õigeaegselt pärast üleandmist.

ARTIKKEL 121

Poliitilise süüteo erand

1. Vahistamismääruse täitmisest ei või keelduda põhjusel, et vahistamismäärust täitva liikmesriigi pädevad asutused või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, pädevad asutused võivad pidada süütegu poliitiliseks süüteoks, poliitilise süüteoga seotud süüteoks või poliitilistel motiividel toime pandud süüteoks.
2. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liit oma liikmesriigi nimel võivad kumbki siiski teatada isikute liikumise erikomiteele, et lõiget 1 kohaldatakse üksnes seoses järgmisega:
 - a) terrorismi tõkestamise Euroopa konventsiooni artiklites 1 ja 2 osutatud süüteod;
 - b) kuritegeliku kokkuleppe sõlmimine või kuritegeliku ühenduse moodustamine, et panna toime üks või mitu terrorismi tõkestamise Euroopa konventsiooni artiklis 1 või artiklis 2 osutatud süütegu, juhul kui see kuritegeliku kokkuleppe sõlmimine või kuritegeliku ühenduse moodustamine vastab käesoleva lepingu artikli 118 lõikes 3 osutatud käitumise kirjeldusele, ning
 - c) terrorism, nagu see on määratletud 13. lisas.
3. Kui vahistamismääruse on teinud liikmesriik, kelle nimel on esitatud lõikes 2 osutatud teade, või kui vahistamismääruse on teinud Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja kui tema on esitanud sellise teate, võib Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on vahistamismääruse täitja, või vahistamismäärust täitev liikmesriik kohaldada vastastikkuse põhimõtet.

Erand kodakondsuse alusel

1. Vahistamismääruse täitmisest ei või keelduda põhjusel, et tagaotsitav on vahistamismäärust täitva liikmesriigi kodanik või kui vahistamismääruse täitja on Ühendkuningriik, siis Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi kodanik.
2. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liit oma liikmesriigi nimel võivad kumbki teatada isikute liikumise erikomiteele, et Ühendkuningriigi kodanikke või selle liikmesriigi kodanikke ei anta üle või et tema kodanike üleandmine on lubatud ainult teatavatel kindlaksmääratud tingimustel. Teade esitatakse põhjustel, mis on seotud Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi või selle liikmesriigi, kelle nimel teade on esitatud, riigisisese õiguskorra aluspõhimõtete või tavadega. Sellisel juhul võib olenevalt vajadusest liit oma liikmesriigi nimel või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik teatada isikute liikumise erikomiteele mõistliku aja jooksul pärast teiselt poolelt teate saamist, et olenevalt vajadusest liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahistamismäärust täitev õigusasutus võib keelduda oma riigi kodanike üleandmisest, nagu on osutatud lõikes 1, kõnealusele liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, või et üleandmine on lubatud üksnes teatavatel kindlaksmääratud tingimustel.

3. Juhul kui liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on keeldunud vahistamismääruse täitmisest põhjusel, et Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi puhul Ühendkuningriik või liikmesriigi puhul liit tema nimel on esitanud lõikes 2 osutatud teate, kaaluvad selle liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused, võttes arvesse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, pädevate asutuste või vahistamismääruse teinud liikmesriigi seisukohti, Ühendkuningriigi või liikmesriigi kodaniku suhtes sellise menetluse algatamist, mis vastab vahistamismääruse sisule. Juhul kui õigusasutus otsustab sellist menetlust mitte algatada, on vahistamismääruse aluseks oleva süüteo ohvril võimalik saada selle otsuse kohta teavet kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega.

4. Kui lõike 3 kohaselt liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused algatavad oma kodaniku suhtes menetluse, nagu on osutatud lõikes 1, peavad kõnealuse liikmesriigi pädevad asutused või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused saama võtta asjakohaseid meetmeid ohvrite ja tunnistajate abistamiseks eelkõige seoses menetluse läbiviimise viisiga järgmises olukorras:

- a) menetlus algatatakse liikmesriigis juhul, kui nad on Ühendkuningriigi või Gibraltari või muu liikmesriigi elanikud;
- b) menetlus algatatakse Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis juhul, kui nad on liikmesriigi elanikud.

Vahistamismääruse teinud liikmesriigi või
Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on teatavatel juhtudel
vahistamismääruse tegija, pädevate asutuste antavad tagatised

1. Vahistamismäärust täitva õigusasutuse poolt vahistamismääruse täitmise suhtes võib rakendada järgmisi tagatise:
 - a) kui vahistamismääruse aluseks olev süütegu on vahistamismääruse teinud liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, karistatav eluaegse vabadusekaotuse või eluaegse vabadust piirava julgeolekumeetmega, võivad vahistamismäärust täitva liikmesriigi pädevad asutused või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused, kui tema on vahistamismääruse täitja, seada vahistamismääruse täitmise sõltuvusse tingimusest, et vahistamismääruse teinud liikmesriigi pädevad asutused või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused, kui tema on vahistamismääruse tegija, annavad vahistamismäärust täitva liikmesriigi pädevatele asutustele või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, pädevatele asutustele piisava tagatise, et vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, pädevad asutused vaatavad määratud karistuse või meetme taotluse korral või hiljemalt 20 aasta pärast läbi või soodustavad selliste armuandmismeetmete kohaldamist, mida isikul on õigus taotleda vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, õiguse või tava alusel ning mille eesmärk on jätta kõnealune karistus või meede täide viimata;

- b) kui isik, kelle kohta on tehtud vahistamismäärus talle süüdistuse esitamiseks, on vahistamismäärust täitva liikmesriigi kodanik või elanik, või Ühendkuningriigi kodanik või Gibraltari elanik, kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on vahistamismääruse täitja, võib selle isiku üleandmise suhtes kohaldada tingimust, et ta saadetakse pärast ärakuulamist tagasi vahistamismäärust täitvasse liikmesriiki või Gibraltarile, kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on vahistamismääruse täitja, et seal kanda vabadusekaotust või täita vabadust piiravat julgeolekumeedet, mis on talle määratud vahistamismääruse teinud liikmesriigis või Gibraltaril, kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on vahistamismääruse tegija; kui karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme üleviimiseks vahistamismäärust täitvasse liikmesriiki või Gibraltarile, kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on vahistamismääruse täitja, on vaja tagaotsitava nõusolekut, kohaldatakse tagatise suhtes, et isik saadetakse oma karistuse kandmiseks tagasi vahistamismäärust täitvasse liikmesriiki või Gibraltarile, kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on vahistamismääruse täitja, tingimust, et tagaotsitav on pärast ärakuulamist nõus oma saatmisega tagasi vahistamismäärust täitvasse liikmesriiki või Gibraltarile, kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on vahistamismääruse täitja;
- c) kui on alust arvata, et tagaotsitava põhiõiguste kaitse satub reaalselt ohtu, võib vahistamismäärust täitev õigusasutus vajaduse korral nõuda enne, kui ta teeb vahistamismääruse täitmise kohta otsuse, lisatagatise tagaotsitava kohtlemise kohta pärast tema üleandmist.
2. Isikute liikumise erikomiteel on õigus võtta vastu käesoleva artikli vajalikke muudatusi, et kajastada kaubandus- ja koostöölepingus tehtud muudatusi.

Keskasutuse kasutamine

1. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik teavitab isikute liikumise erikomiteed Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi puhul keskasutusest ning liit oma liikmesriigi nimel võib teavitada isikute liikumise erikomiteed iga sellise asutuse määranud liikmesriigi keskasutusest või, kui nii on asjaomase riigi õigussüsteemiga ette nähtud, siis mitmest sellisest keskasutusest, mis on määratud pädevate õigusasutuste abistamiseks.
2. Isikute liikumise erikomitee teavitamisel käesoleva artikli lõike 1 alusel võivad Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liit oma liikmesriigi nimel kumbki teatada, et asjaomase liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi kohtusüsteemi korraldusest tulenevalt vastutavad keskasutus või -asutused vahistamismääruste edastamise ja vastuvõtmise haldamise ning kogu muu ametliku kirjavahetuse eest, mis on seotud vahistamismääruste edastamise ja vastuvõtmise haldamisega. Selline vahistamismääruste edastamine toimub kooskõlas artikli 6 lõikega 1 ja artikliga 126. Selline teade on igale vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, ametiasutusele siduv.

ARTIKKEL 125

Vahistamismääruse sisu ja vorm

1. Vahistamismääruses esitatakse 14. lisas esitatud vormi kohaselt järgmine teave:
 - a) tagaotsitava isikuandmed ja kodakondsus;
 - b) vahistamismääruse teinud õigusasutuse nimi, aadress, telefoni- ja faksi number ning e-posti aadress;
 - c) tõendid täitmisele pööratava kohtuotsuse, vahistamismääruse või muu samasuguse mõjuga, täitmisele pööratava otsuse kohta, mis kuulub artikli 118 kohaldamisalasse;
 - d) süüteo laad ja juriidiline kvalifikatsioon, eelkõige seoses artikliga 118;
 - e) süüteo toimepaneku tehjolude kirjeldus, sealhulgas tagaotsitava süüteos osalemise aeg, koht ja laad;
 - f) lõpliku kohtuotsuse olemasolu korral määratud karistus või süüteo eest ette nähtud karistusmäär vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, õiguse alusel ning
 - g) võimaluse korral muud õigusrikkumise tagajärjed.

2. Isikute liikumise erikomitee võib 14. lisas esitatud vormi vajaduse korral muuta.

Isikute liikumise erikomitee võtab vastu kõik 14. lisas osutatud vormi muudatused, mida võib olla vaja teha, et kajastada kaubandus- ja koostöölepingu 43. lisas tehtud muudatusi.

3. Vahistamismäärus tõlgitakse vahistamismäärust täitva liikmesriigi ametlikku keelde või ühte selle riigi ametlikest keeltest või inglise keelde, kui vahistamismääruse täitja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik. Liit oma liikmesriigi nimel võib teatada isikute liikumise erikomiteele, et aktsepteeritav on tõlge liikmesriigi ühte või mitmesse muusse ametlikku keelde.

ARTIKKEL 126

Vahistamismääruse edastamine

1. Artikli 6 lõiget 1 kohaldatakse üksnes vahistamismääruse esialgse edastamise suhtes kõnealuse artikli ja käesoleva peatüki sätete kohaselt.
2. Kui tagaotsitava asukoht on teada, võib vahistamismääruse teinud õigusasutus edastada vahistamismääruse artikli 6 lõike 1 kohaselt otse vahistamismäärust täitva liikmesriigi pädevale asutusele või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, pädevale asutusele, et võimaldada kõnealusel asutusel veenduda vahistamismääruse autentsuses.

Vahistamismääruse edastamise üksikasjalik kord

1. Kui vahistamismääruse teinud õigusasutus ei tea, milline ametiasutus on pädev vahistamismäärust täitev õigusasutus, teeb ta vajalikud järelepärimised, et vahistamismäärust täitva liikmesriigi pädevalt asutuselt või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, pädevalt asutuselt see teave saada.
2. Alternatiivina artiklis 126 esitatud võimalusele võib vahistamismääruse teinud õigusasutus paluda vahistamismääruse edastada Rahvusvahelisel Kriminaalpolitsei Organisatsioonil (Interpol).
3. Kõik raskused, mis on seotud vahistamismääruse täitmiseks vajalike dokumentide edastamise või autentsusega, lahendatakse asjaomaste õigusasutuste vaheliste otsekontaktide teel või asjakohasel juhul liikmesriikide ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutuste osalusel.
4. Kui vahistamismääruse saanud asutus ei ole pädev vahistamismäärust täitma, edastab ta selle automaatselt vahistamismäärust täitva liikmesriigi pädevale asutusele või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, pädevale asutusele ja teavitab sellest vahistamismääruse teinud õigusasutust.

Tagaotsitava õigused

1. Kui tagaotsitav vahistatakse vahistamismääruse täitmise eesmärgil, teavitab vahistamismäärust täitev õigusasutus kooskõlas vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, riigisisese õigusega seda isikut vahistamismäärusest ja selle sisust ning samuti võimalusest nõustuda enda üleandmisega Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on vahistamismääruse tegija, või vahistamismääruse teinud liikmesriigile.
2. Tagaotsitaval, kes on vahistatud vahistamismääruse täitmise eesmärgil ja kes ei räägi või ei mõista vahistamismäärusega seotud menetluse keelt, on õigus kasutada tõlgi abi ning tal on õigus saada kirjalik tõlge tema emakeeles või muus keeles, mida ta räägib või millest ta aru saab, kooskõlas vahistamismäärust täitva liikmesriigi riigisisese õigusega või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, riigisisese õigusega.
3. Tagaotsitaval on vahistamise korral õigus kaitsja abile kooskõlas vahistamismäärust täitva liikmesriigi riigisisese õigusega või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, riigisisese õigusega.
4. Tagaotsitavat teavitatakse tema õigusest määrata vahistamismääruse teinud liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on vahistamismääruse tegija, kaitsja abistama Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on vahistamismääruse täitja, või vahistamismäärust täitvas liikmesriigis tagaotsitavat isikut vahistamismäärusega seotud menetluses. Käesolev lõige ei piira artiklis 140 sätestatud tähtaegade kohaldamist.

5. Vahistatud tagaotsitaval on õigus sellele, et tema kodakondsusjärgse riigi konsulaarasutusi või kui ta on kodakondsuseta isik, siis tema peamiseks elukohaks oleva riigi konsulaarasutusi teavitatakse põhjendamatu viivitusega vahistamisest ning et ta saab soovi korral nende asutustega suhelda.

ARTIKKEL 129

Isiku vahi all pidamine

Kui isik võetakse vahistamismääruse alusel vahi alla, teeb vahistamismäärust täitev õigusasutus vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, õiguse kohaselt otsuse selle kohta, kas tagaotsitav peaks jääma vahi alla. Isiku võib kooskõlas vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, riigisisese õigusega igal ajal ajutiselt vabastada, eeldusel et see liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik võtab kõik meetmed, mida ta peab vajalikuks, et vältida isiku põgenemist.

ARTIKKEL 130

Üleandmisega nõustumine

1. Kui vahistatu väidab, et ta on üleandmisega nõus, peab see nõusolek ja, kui vaja, tema sõnaselge otsus loobuda õigusest, et tema suhtes kohaldataks artikli 144 lõikes 3 osutatud erikohustuse reeglit, olema antud vahistamismäärust täitvale õigusasutusele vastavalt vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, riigisisesele õigusele.

2. Iga liikmesriik ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik peavad võtma vajalikke meetmeid selle tagamiseks, et nõusoleku ja, kui vaja, ka lõikes 1 märgitud loobumisotsuse väljaselgitamisel ilmneks selgesti, et asjaomane isik on toiminud vabatahtlikult, olles teadlik kõigist tagajärgedest. Selleks peab tagaotsitaval olema õigus kaitsjale.

3. Nõusolek ja vajaduse korral lõikes 1 osutatud loobumisotsus tuleb ametlikult registreerida kooskõlas vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, riigisiseses õiguses sätestatud menetlusega.

4. Nõusolekut ei saa põhimõtteliselt tagasi võtta. Liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik võib sätestada, et nõusoleku ja vajaduse korral käesoleva artikli lõikes 1 osutatud loobumisotsuse võib vastavalt tema riigisiseses õiguses kohaldatavatele normidele tagasi võtta. Artiklis 140 sätestatud tähtaegade kehtestamisel ei võeta sellisel juhul arvesse nõusolekust teatamise ja nõusoleku tagasivõtmise vahelist aega. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liit oma liikmesriigi nimel võivad kumbki teatada isikute liikumise erikomiteele oma soovist seda võimalust kasutada, teatades nõusoleku tagasivõtmise korra ja selle korra muudatused.

ARTIKKEL 131

Tagaotsitava ärakuulamine

Kui vahistatu ei ole nõus üleandmisega, nagu on osutatud artiklis 130, on tal õigus, et vahistamismäärust täitev õigusasutus ta ära kuulaks vastavalt vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õigusele.

ARTIKKEL 132

Üleandmisotsus

1. Vahistamismäärust täitev õigusasutus teeb käesolevas peatükis kindlaksmääratud aja jooksul ja tingimuste kohaselt ning eelkõige kooskõlas artiklis 116 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega otsuse selle kohta, kas isik tuleb üle anda.
2. Kui vahistamismäärust täitev õigusasutus leiab, et vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, pädevate asutuste edastatud teabest ei piisa üleandmisotsuse tegemiseks, küsib ta vajalikku lisateavet, mis tuleb kiiresti saata, eelkõige seoses artikliga 116, artiklitega 119–121 ning artiklitega 123 ja 125, ning võib selle saamiseks kehtestada tähtaja, võttes arvesse vajadust järgida artiklis 134 ettenähtud tähtaegu.
3. Vahistamismääruse teinud õigusasutus võib alati edastada vahistamismäärust täitvale õigusasutusele vajalikku lisateavet.

Otsus mitme taotluse korral

1. Kui kahe või enama liikmesriigi õigusasutused või ühe või enama liikmesriigi ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õigusasutused on teinud sama isiku kohta Euroopa vahistamismääruse või vahistamismääruse, teeb vahistamismäärust täitev õigusasutus otsuse selle kohta, milline vahistamismäärus täidetakse, võttes asjakohaselt arvesse kõiki asjaolusid ning eriti süütegude suhtelist raskust ja toimepanemise kohta, vahistamismääruste või Euroopa vahistamismääruste vastavaid kuupäevi ning seda, kas määrus on tehtud süüdistuse esitamiseks või vabadusekaotusliku karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täideviimiseks, ning pidades silmas ka liidu õigusest tulenevaid liikmesriikide juriidilisi kohustusi, eelkõige seoses liikumisvabaduse ja kodakondsuse alusel diskrimineerimise keelu põhimõtetega.
2. Lõikes 1 osutatud valiku tegemisel võib vahistamismäärust täitev õigusasutus küsida nõu Eurojustilt.
3. Kui vahistamismääruse ja kolmanda riigi esitatud väljaandmistootluse või kaubandus- ja koostöölepingu kohaselt Ühendkuningriigi esitatud vahistamismääruse („kaubandus- ja koostöölepingu kohane vahistamismäärus“) vahel on vastuolu, teeb vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, pädev asutus otsuse selle kohta, kas ülimuslik on vahistamismäärus või väljaandmistootlus või kaubandus- ja koostöölepingu kohane vahistamismäärus, võttes asjakohaselt arvesse kõiki asjaolusid ning eelkõige neid, millele on osutatud lõikes 1 ja mida on nimetatud kohaldatavas konventsioonis.
4. Käesolev artikkel ei piira liikmesriikide ega Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi kohustusi, mis tulenevad Rahvusvahelise Kriminaalkohtu statuudist.

Vahistamismääruse täitmisotsuse tähtajad ja kord

1. Vahistamismäärust menetletakse ja see täidetakse viivitamatult.
2. Juhul kui tagaotsitav nõustub üleandmisega, tehakse lõplik otsus vahistamismääruse täitmise kohta kümne päeva jooksul pärast nõusoleku andmist.
3. Muudel juhtudel tehakse lõplik otsus vahistamismääruse täitmise kohta 60 päeva jooksul pärast tagaotsitava vahistamist.
4. Kui erijuhtudel ei ole vahistamismäärust võimalik täita lõikes 2 või 3 kehtestatud tähtaja jooksul, teavitab vahistamismäärust täitev õigusasutus sellest viivitamata vahistamismääruse teinud õigusasutust ja esitab viivituse põhjused. Sellistel juhtudel võib tähtaega veel 30 päeva võrra pikendada.
5. Vahistamismäärust täitev õigusasutus tagab kuni vahistamismääruse kohta lõpliku otsuse tegemiseni, et oleksid jätkuvalt täidetud materiaalsed tingimused isiku üleandmiseks.
6. Vahistamismääruse täimisest keeldumise korral tuleb esitada põhjused.

ARTIKKEL 135

Olukord enne otsuse tegemist

1. Kui vahistamismäärus on tehtud kriminaalmenetluse läbiviimiseks, peab vahistamismäärust täitev õigusasutus:
 - a) nõustuma, et tagaotsitav tuleb ära kuulata vastavalt artiklile 136, või
 - b) nõustuma tagaotsitava ajutise üleandmisega.
2. Ajutise üleandmise tingimused ja kestvus tuleb määrata kindlaks vahistamismääruse teinud ja vahistamismäärust täitva õigusasutuse vastastikusel kokkuleppel.
3. Ajutise üleandmise korral peab isik saama pöörduda tagasi vahistamismäärust täitvasse liikmesriiki või Gibraltari osas tegutsevasse Ühendkuningriiki, kui tema on vahistamismääruse täitja, et osaleda üleandmismenetluse raames toimuval, kõnealust isikut käsitleval ärakuulamisel.

ARTIKKEL 136

Isiku ärakuulamine enne otsuse tegemist

1. Tagaotsitava kuulab ära õigusasutus. Selleks abistab tagaotsitavat kaitsja, kes on määratud kooskõlas vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, õigusega.

2. Tagaotsitav kuulatakse ära vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, õiguse kohaselt ning tingimustel, milles on vahistamismääruse teinud ja vahistamismäärust täitev õigusasutus omavahel kokku leppinud.
3. Pädev vahistamismäärust täitev õigusasutus võib nimetada tagaotsitava ärakuulamisel osalema teise vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, õigusasutuse, et tagada käesoleva artikli nõutav kohaldamine.

ARTIKKEL 137

Privileegid ja immuunitedid

1. Kui tagaotsitaval on privileeg või immuuniteet seoses kohtualluvuse või täitmisega vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on vahistamismääruse täitja, hakkavad artiklis 134 osutatud tähtjad kulgema siis, kui vahistamismäärust täitvale õigusasutusele on teatatud, et privileeg või immuuniteet on ära võetud.
2. Vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, pädevad asutused tagavad, et üleandmise materiaalsed tingimused on täidetud, kui isikul enam ei ole privileegi ega immuuniteeti.

3. Kui privileegi või immunitedi äravõtmise õigus on vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, asutusel, nõuab vahistamismäärust täitev õigusasutus viivitamata sellelt asutuselt, et ta seda õigust kasutaks. Kui privileegi ja immunitedi äravõtmise õigus on teise liikmesriigi, Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, või kolmanda riigi asutusel või rahvusvahelisel organisatsioonil, nõuab vahistamismääruse teinud õigusasutus sellelt asutuselt, et ta seda õigust kasutaks.

ARTIKKEL 138

Samaaegsed rahvusvahelised kohustused

1. Käesolev leping ei piira vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, kohustusi, kui tagaotsitav on kolmandast riigist või Ühendkuningriigist sellele liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile välja antud ning kui seda isikut kaitsevad selle kokkuleppe sätted, mille alusel isik anti välja vastavalt erikohustuse reeglile. Vahistamismäärust täitev liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on vahistamismääruse täitja, võtab kõik vajalikud meetmed, et taotleda viivitamata selle kolmanda riigi või Ühendkuningriigi luba, kes tagaotsitava välja andis, et tagaotsitav oleks võimalik anda üle vahistamismääruse teinud liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on vahistamismääruse tegija. Artiklis 134 osutatud tähtajad ei hakka kulgema enne erikohustuse reegli kohaldamise lõppu.

2. Vahistamismäärust täitev liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on vahistamismääruse täitja, tagab, et oleksid jätkuvalt täidetud üleandmiseks vajalikud materiaalsed tingimused, kuni kolmas riik või Ühendkuningriik, kes tagaotsitava välja andis, teeb otsuse.

ARTIKKEL 139

Otsusest teatamine

Vahistamismäärust täitev õigusasutus teatab vahistamismääruse teinud õigusasutusele viivitamata vahistamismäärusega seoses võetavate meetmete kohta tehtud otsusest.

ARTIKKEL 140

Isiku üleandmise tähtajad

1. Tagaotsitav antakse üle võimalikult kiiresti, asjaomaste asutuste kokkulepitud kuupäeval.
2. Tagaotsitav antakse üle hiljemalt kümme päeva pärast vahistamismääruse täitmise kohta lõppotsuse tegemist.

3. Kui tagaotsitava üleandmist lõikes 2 sätestatud tähtaja jooksul takistavad asjaolud, mis ei sõltu liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, pädevatest asutustest, võtavad vahistamismäärust täitev ja vahistamismääruse teinud õigusasutus viivitamata teineteisega ühendust ja lepivad kokku uue üleandmiskuupäeva. Sellisel juhul toimub üleandmine kümne päeva jooksul alates uuest kokkulepitud kuupäevast.

4. Üleandmise võib erandkorras ajutiselt edasi lükata mõjuvatel humanitaarsetel põhjustel, näiteks kui on alust arvata, et üleandmine ohustaks ilmselt tagaotsitava elu või tervist. Vahistamismäärus täidetakse, kui neid põhjuseid enam ei ole. Vahistamismäärust täitev õigusasutus teavitab sellest viivitamata vahistamismääruse teinud õigusasutust ja nad lepivad kokku uue üleandmiskuupäeva. Sellisel juhul toimub üleandmine kümne päeva jooksul alates uuest kokkulepitud kuupäevast.

5. Kui lõigetes 2–4 osutatud tähtaegade möödumisel on tagaotsitav ikka veel vahi all, vabastatakse ta. Vahistamismäärust täitev ja vahistamismääruse teinud õigusasutus võtavad teineteisega kohe ühendust, kui selgub, et isik vabastatakse käesoleva lõike alusel, ning lepivad kokku selle isiku üleandmise korra.

Edasilükatud või tingimuslik üleandmine

1. Olles otsustanud vahistamismääruse täita, võib vahistamismäärust täitev õigusasutus lükata tagaotsitava üleandmise edasi, et tagaotsitavale saaks vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on vahistamismääruse täitja, esitada süüdistuse muu kui vahistamismääruses osutatud teo eest, või kui talle on juba karistus sellise teo eest määratud, et ta saaks karistust kanda vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on vahistamismääruse täitja.
2. Üleandmise edasilükkamise asemel võib vahistamismäärust täitev õigusasutus anda tagaotsitava üle vahistamismääruse teinud liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on vahistamismääruse tegija, ajutiselt tingimustel, mille määravad vastastikusel kokkuleppel kindlaks vahistamismäärust täitev ja vahistamismääruse teinud õigusasutus. Kokkulepe sõlmitakse kirjalikult ning selle tingimused on vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, kõigile asutustele siduvad.

Läbivedu

1. Iga liikmesriik, Ühendkuningriik ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik lubavad viia üleantava tagaotsitava läbi oma territooriumi, eeldusel et riigile on esitatud järgmine teave:

- a) tagaotsitava, kelle kohta on tehtud vahistamismäärus, isikuandmed ja kodakondsus;
- b) teave vahistamismääruse olemasolu kohta;
- c) süüteo olemus ja õiguslik kvalifikatsioon ning
- d) süüteo tehjolude kirjeldus, sealhulgas kuupäev ja koht.

2. Kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on vastavalt artikli 122 lõikele 2 esitatud teate selle kohta, et Ühendkuningriigi kodanikke ei anta üle või et üleandmine on lubatud ainult teatavatel kindlaksmääratud tingimustel, võib Ühendkuningriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik samadel tingimustel keelata Ühendkuningriigi kodanike veo läbi oma territooriumi või seada sellisele veole samad tingimused.

3. Liikmesriik, kelle nimel on vastavalt artikli 122 lõikele 2 esitatud teade selle kohta, et tema kodanikke ei anta üle või et üleandmine on lubatud ainult teatavatel kindlaksmääratud tingimustel, võib samadel tingimustel keelata oma kodanike veo läbi oma territooriumi või seada sellisele veole samad tingimused.

4. Liikmesriigid, Ühendkuningriik ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik teatavad isikute liikumise erikomiteele asutused, kes vastutavad läbiveotaotluste ja vajalike dokumentide vastuvõtmise ning muu ametliku kirjavahetuse eest, mis on seotud läbiveotaotlustega.
5. Läbiveotaotluse ja lõikes 1 osutatud teabe võib saata lõike 4 kohaselt teatatud asutusele viisil, millest jääb kirjalik tõend. Taotluse saanud liikmesriigi või Ühendkuningriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, teatatud asutuse otsusest teavitatakse sama korra kohaselt.
6. Käesolevat artiklit ei kohaldata lennugraafikukohaste vahemaandumisteta õhutranspordi puhul. Kui toimub lennugraafiku väline maandumine, esitab vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, pädev asutus lõike 4 kohaselt teatatud asutusele lõikes 1 osutatud teabe.
7. Käesolevat artiklit kohaldatakse *mutatis mutandis* sellise läbiveo korral, mis puudutab kolmandast riigist või Ühendkuningriigist liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile või ühest liikmesriigist teise väljaantavat või üleantavat isikut. Eelkõige käsitatakse viiteid „vahistamismäärusele“ viidetena „väljaandmistaoitlusele“ või „Euroopa vahistamismäärusel“ või „kaubandus- ja koostöölepingu kohasele vahistamismäärusele“.

ARTIKKEL 143

Vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või Gibraltaril vahi all peetud aja mahaarvestamine

1. Vahistamismääruse teinud liikmesriik või Gibaltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on vahistamismääruse tegija, arvab vahistamismääruse teinud liikmesriigis või Gibaltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on vahistamismääruse tegija, vabadusekaotusliku karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme tulemusel kantava karistuse kogukestusest maha vahistamismääruse täitmisest tulenenud vahi all pidamise kogukestuse.
2. Vahistamismäärust täitev õigusasutus või artikli 124 lõike 1 alusel teatatud keskasutus edastab vahistamismääruse teinud õigusasutusele üleandmise ajal kogu teabe vahistamismääruse alusel tagaotsitava vahi all pidamise kestuse kohta.

ARTIKKEL 144

Muude süütegude eest süüdistuse esitamise võimalused

1. Gibaltari osas tegutsev Ühendkuningriik võib teatada isikute liikumise erikomiteele, et suhetes liikmesriikidega, kelle kohta liit on esitanud lõikes 2 osutatud teatise, eeldatakse, et on antud nõusolek esitada isikule süüdistus, määrata talle karistus või teda vahistada, et viia täide vabadusekaotuslik karistus või vabadust piirav julgeolekumeede süüteo eest, mis on toime pandud enne isiku üleandmist ja mis on muu süütegu kui see, mille eest ta üle anti, kui Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahistamismäärust täitev õigusasutus ei osuta oma üleandmisotsuses konkreetse juhtumi puhul teisiti.

2. Liit oma liikmesriigi nimel võib teatada isikute liikumise erikomiteele, et kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on esitanud lõikes 1 osutatud teatise, eeldatakse, et kõnealune liikmesriik on andnud nõusoleku esitada isikule süüdistus, määrata talle karistus või teda vahistada, et viia täide vabadusekaotuslik karistus või vabadust piirav julgeolekumeede süüteo eest, mis on toime pandud enne isiku üleandmist ja mis on muu süütegu kui see, mille eest ta üle anti, kui liikmesriigi vahistamismäärust täitev õigusasutus ei osuta oma üleandmisotsuses konkreetse juhtumi puhul teisiti.

3. Välja arvatud lõigetes 1, 2 ja 4 osutatud juhtudel, ei tohi üleantavale isikule süüdistust esitada, määrata talle karistust või muul viisil võtta talt vabadust süüteo eest, mis on toime pandud enne üleandmist ja mis on muu süütegu kui see, mille eest kõnealune isik üle anti.

4. Lõiget 3 ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- a) kui isikul on olnud võimalus lahkuda selle liikmesriigi territooriumilt, kellele ta üle anti, või Gibraltari territooriumilt, kui ta anti üle Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, ja ta ei ole seda teinud 45 päeva jooksul pärast tema lõplikku vabastamist või ta on sellesse liikmesriiki või Gibraltarile pärast lahkumist tagasi pöördunud;
- b) kui süütegu ei ole karistatav vabadusekaotusliku karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega;
- c) kui kriminaalmenetlus ei anna alust isikuvabadust piirava meetme kohaldamiseks;
- d) kui isiku suhtes võidakse kohaldada muud kui vabadusekaotust hõlmavat karistust või meedet, eelkõige rahatrahvi või seda asendavat meedet, isegi kui karistuse või meetmega võib kaasneda isikuvabaduse piiramine;

- e) kui isik on nõustunud üleandmisega ja samal ajal loobunud erikohustuse reegli kasutamisest vastavalt artiklile 130;
- f) kui isik on üleandmise järel sõnaselgelt loobunud erikohustuse reegli kasutamisest seoses konkreetsete süütegudega, mis on toime pandud enne isiku üleandmist; loobumisotsus tuleb esitada vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, pädevale õigusasutusele ja dokumenteerida vastavalt selle liikmesriigi või Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi riigisisesele õigusele; loobumisotsus tuleb koostada nii, et on selge, et asjaomane isik on teinud selle vabatahtlikult ja olles täiesti teadlik tagajärgedest; selleks peab isikul olema õigus kaitsjale, ning
- g) kui isiku üleandnud, vahistamismäärust täitev õigusasutus annab oma nõusoleku vastavalt lõikele 4.

5. Nõustumistaotlus koos artikli 125 lõikes 1 osutatud teabega ning artikli 125 lõikes 3 osutatud tõlkega esitatakse vahistamismäärust täitvale õigusasutusele. Nõusolek antakse, kui nõusoleku taotlemise aluseks oleva süüteo suhtes on kohaldatav üleandmine vastavalt käesoleva peatüki sätetele. Nõusoleku andmisest keeldutakse artiklis 119 osutatud alustel ja muudel juhtudel võib keelduda ainult artiklis 120 või artikli 121 lõikes 2 ja artikli 122 lõikes 2 osutatud alustel. Otsus tehakse hiljemalt 30 päeva jooksul pärast taotluse saamist. Artikli 123 sätestatud olukordades peavad vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, pädevad asutused andma seal ette nähtud tagatised.

Üleandmine või sellele järgnev väljaandmine

1. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik võib teatada isikute liikumise erikomiteele, et suhetes liikmesriikidega, kelle kohta liit on esitanud lõikes 2 osutatud teatise, eeldatakse, et ta on andnud nõusoleku vahistamismääruse alusel ühte sellisesse liikmesriiki Gibraltari osas tegutsevast Ühendkuningriigist algselt üleantud isiku edaspidiseks üleandmiseks sellisest liikmesriigist teise sellisesse liikmesriiki Euroopa vahistamismääruse alusel, mis on tehtud enne kõnealuse isiku üleandmist toimepandud süüteo eest, kui Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahistamismäärust täitev õigusasutus ei osuta teisiti oma üleandmisotsuses isiku üleandmiseks liikmesriiki, kes teeb otsuse järgneva üleandmise kohta.

2. Liit oma liikmesriikide nimel võib teatada isikute liikumise erikomiteele, et kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on esitanud lõikes 1 osutatud teatise, eeldatakse, et need liikmesriigid on andnud nõusoleku vahistamismääruse alusel Gibraltari osas tegutsevasse Ühendkuningriiki ühest sellisest liikmesriigist algselt üleantud isiku edaspidiseks üleandmiseks Gibraltari osas tegutsevast Ühendkuningriigist teise sellisesse liikmesriiki vahistamismääruse alusel, mis on tehtud enne kõnealuse isiku üleandmist toimepandud süüteo eest, kui selle liikmesriigi vahistamismäärust täitev õigusasutus, kes algselt andis isiku üle Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, ei osuta oma otsuses kõnealuse üleandmise kohta teisiti.

3. Igal juhul võib isiku, kes on vahistamismääruse või Euroopa vahistamismääruse alusel üle antud vahistamismääruse teinud liikmesriigile või Gibraltarile osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on vahistamismääruse tegija, edaspidi üle anda sellise vahistamismääruse või Euroopa vahistamismääruse alusel, mis on tehtud seoses enne isiku üleandmist toime pandud süüteo, vahistamismäärust täitva riigi nõusolekuta muule liikmesriigile kui vahistamismäärust täitev liikmesriik või Gibraltarile osas tegutsevale Ühendkuningriigile, järgmistel juhtudel:

- a) kui tagaotsitaval on olnud võimalus lahkuda sellest liikmesriigist, kellele ta üle anti, või Gibraltarilt, kui ta anti üle Gibraltarile osas tegutsevale Ühendkuningriigile, ja ta ei ole seda teinud 45 päeva jooksul pärast tema lõplikku vabastamist või ta on sellesse liikmesriiki või Gibraltarile pärast lahkumist tagasi pöördunud;
- b) kui tagaotsitav nõustub enda üleandmisega vahistamismääruse või Euroopa vahistamismääruse alusel liikmesriigile, kes ei ole vahistamismäärust täitev liikmesriik, või Gibraltarile osas tegutsevale Ühendkuningriigile; nõusolek tuleb esitada vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltarile osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, pädevale õigusasutusele ja dokumenteerida vastavalt selle liikmesriigi või Gibraltarile osas tegutseva Ühendkuningriigi riigisisesele õigusele; see tuleb koostada nii, et on selge, et asjaomane isik on teinud selle vabatahtlikult ja olles täiesti teadlik tagajärgedest; selleks peab tagaotsitaval olema õigus kaitsjale, ning
- c) kui tagaotsitava suhtes ei kohaldata erikohustuse reeglit kooskõlas artikli 144 lõike 4 punktiga a, e, f või g.

4. Vahistamismäärust täitev õigusasutus nõustub üleandmisega teisele liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile järgmiste eeskirjade kohaselt:

- a) nõustumistaotlus koos artikli 125 lõikes 1 osutatud teabe ning artikli 125 lõikes 3 osutatud tõlkega esitatakse vastavalt artiklile 126;
- b) nõusolek antakse, kui nõusoleku taotlemise aluseks oleva süüteo suhtes on kohaldatav üleandmine vastavalt käesoleva lepingu sätetele;
- c) otsus tehakse hiljemalt 30 päeva jooksul pärast taotluse saamist ning
- d) nõusoleku andmisest keeldutakse artiklis 119 osutatud alustel ning muudel juhtudel võib keelduda ainult artiklis 120 või artikli 121 lõikes 2 ja artikli 122 lõikes 2 osutatud alustel.

5. Artiklis 123 osutatud olukordades peavad vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, pädevad asutused andma selles artiklis sätestatud tagatised.

6. Olenemata lõigete 1 ja 2 sätetest ei anta isikut, kes on vahistamismääruse alusel üleantud, välja kolmandale riigile või üle Ühendkuningriigile ilma isiku üle andnud liikmesriigi pädeva asutuse nõusolekuta või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema andis isiku üle, pädeva asutuse nõusolekuta. Nõusolek tuleb anda kooskõlas konventsioonidega, milles kõnealune liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on osalisriik, ja kõnealuse liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi riigisisese õigusega.

ARTIKKEL 146

Vara üleandmine

1. Vahistamismäärust täitev õigusasutus arestib ja annab vahistamismääruse teinud õigusasutuse taotlusel või omal algatusel ning vastavalt vahistamismäärust täitva liikmesriigi riigisisesele õigusele või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, riigisisesele õigusele üle vara:

- a) mida võidakse vajada asitõendina või
- b) mille tagaotsitav on süüteo tulemusel omandanud.

2. Lõikes 1 osutatud vara antakse üle isegi siis, kui vahistamismäärust ei saa tagaotsitava surma või põgenemise tõttu täita.

3. Kui lõikes 1 osutatud vara kuulub vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on vahistamismääruse täitja, arestimisele või konfiskeerimisele, võivad selle liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui vara on vaja seoses käimasoleva kriminaalmenetlusega, võtta selle ajutiselt hoiule või anda üle Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on vahistamismääruse tegija, või vahistamismääruse teinud liikmesriigile, tingimusel et vara tagastatakse.

4. Säilivad kõik õigused, mille vahistamismäärust täitva liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse täitja, ametiasutused või kolmandad isikud võivad olla lõikes 1 osutatud vara suhtes omandanud. Kui sellised õigused on olemas, tagastab Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, või vahistamismääruse teinud liikmesriigi pädev asutus vara tasuta vahistamismäärust täitvale liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on vahistamismääruse täitja, kohe pärast kriminaalmenetluse lõppu.

ARTIKKEL 147

Kulud

1. Vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või Gibraltaril, kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on vahistamismääruse täitja, tehtud vahistamismääruse täitmisega seotud kulud kannab vahistamismäärust täitva liikmesriigi ametiasutus või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on vahistamismääruse täitja.
2. Kõik muud kulud kannab vahistamismääruse teinud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on vahistamismääruse tegija, ametiasutus.

Seosed muude õigusaktidega

1. Alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast asendab käesolev peatükk ühelt poolt Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja teiselt poolt liikmesriikide vahelistes suhetes väljaandmise valdkonnas kohaldatavate järgmiste konventsioonide sätteid, piiramata nende kohaldamist ühelt poolt liikmesriikide või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja teiselt poolt kolmandate riikide vahelistes suhetes:
 - a) 13. detsembril 1957 Pariisis sõlmitud väljaandmise Euroopa konventsioon ja selle lisaprotokollid ning
 - b) terrorismi tõkestamise Euroopa konventsiooni väljaandmist puudutavad sätteid.
2. Artikli 68 lõikes 5 osutatud juhul kohaldatakse lõikes 1 osutatud konventsioone jätkuvalt liikmesriigi, kelle kohta on esitatud artikli 68 lõike 5 kohane teade, ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahel seni, kuni liit teatab selle liikmesriigi nimel isikute liikumise erikomiteele, et asjakohased põhiseadusest tulenevad nõuded käesoleva peatüki kohaldamiseks selles liikmesriigis on täidetud.
3. Kui lõikes 1 osutatud konventsioone kohaldatakse liikmesriikide territooriumide või territooriumide suhtes, mille välissuhete eest vastutab liikmesriik, kuid mille kohta ei kehti käesolev peatükk, on kõnealused konventsioonid jätkuvalt nende territooriumide ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vaheliste suhete aluseks.

ARTIKKEL 149

Teadete läbivaatamine

Käesoleva lepingu ühisel läbivaatamisel kooskõlas artikliga 330 võtavad pooled arvesse vajadust säilitada teated, mis on esitatud artikli 118 lõike 4, artikli 121 lõike 2 ja artikli 122 lõike 2 alusel. Kui artikli 122 lõikes 2 osutatud teateid ei uuendata, kaotavad need kehtivuse kas neli aastat pärast käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva või käesoleva lepingu artikli 330 kohase ühise läbivaatamise lõpuleviimise päeval, sõltuvalt sellest, kumb kuupäev on hilisem. Artikli 122 lõikes 2 osutatud teateid võib uuendada või esitada üksnes kolme kuu jooksul enne, kui täitub neli aastat käesoleva lepingu jõustumisest, ja seejärel iga viie aasta tagant, eeldusel et sel ajal on täidetud artikli 122 lõikes 2 sätestatud tingimused.

ARTIKKEL 150

Tehtud vahistamismäärused kohaldamise lõppemise korral

Olenemata artiklist 66, artiklist 67 ja artiklist 334, kohaldatakse vahistamismääruste suhtes käesoleva peatüki sätteid, kui tagaotsitav on vahistamismääruse täitmiseks vahistatud enne käesoleva peatüki kohaldamise lõppemist, olenemata sellest, kas vahistamismäärust täitev õigusasutus on otsustanud tagaotsitava vahi alla jätta või ta ajutiselt vabastada.

ARTIKKEL 151

Kohaldamine olemasolevate Euroopa vahistamismääruste suhtes

Käesolevat peatükki kohaldatakse enne 31. detsembrit 2020 liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutused poolt nõukogu raamotsuse 2002/584/JSK¹ kohaselt väljastatud Euroopa vahistamismääruste suhtes, kui tagaotsitavat ei ole käesoleva lepingu jõustumise kuupäevaks vahistamismääruse täitmise eesmärgil vahistatud.

5. PEATÜKK

VASTASTIKUNE ABI

ARTIKKEL 152

Eesmärk

1. Käesoleva peatüki eesmärk on täiendada järgmiste õigusaktide sätteid ja hõlbustada nende kohaldamist ühelt poolt liikmesriikide ja teiselt poolt Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahel:

a) vastastikuse abistamise Euroopa konventsioon;

¹ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/584/oj).

- b) vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni 17. märtsil 1978 koostatud lisaprotokoll;
 - c) vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni 8. novembril 2001 koostatud teine lisaprotokoll ning
 - d) vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni 19. septembril 2025 Vallettas koostatud kolmas lisaprotokoll.
2. Käesolev peatükk ei piira käesoleva peatüki suhtes ülimusliku käesoleva jaotise 4. peatüki sätete kohaldamist.

ARTIKKEL 153

Pädeva asutuse määratlus

Käesolevas peatükis tähendab „pädev asutus“ liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ametiasutust, kes on pädev saatma ja/või vastu võtma vastastikuse abi taotlusi kooskõlas vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni ja selle protokollide sätetega ning nagu liikmesriigid või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on kindlaks määranud oma vastavates deklaratsioonides, mis on adresseeritud Euroopa Nõukogu peasekretärile. „Pädev asutus“ hõlmab ka liidu asutusi, millest on teatatud artikli 68 kohaselt; selliste liidu asutuste suhtes kohaldatakse vastavalt käesoleva peatüki sätteid.

ARTIKKEL 154

Vastastikuse abi taotluse vorm

1. Vastastikuse abi taotluste esitamiseks kasutatakse 15. lisas sätestatud tüüpvormi.
2. Isikute liikumise erikomitee võib 15. lisas sätestatud vormi vajaduse korral muuta.
3. Isikute liikumise erikomitee võtab vastu kõik 15. lisas sätestatud vormi muudatused, mis on vajalikud, et kajastada kaubandus- ja koostöölepingu kohaselt Ühendkuningriigi ja liikmesriikide vahelise vastastikuse abi taotluse vormi tehtud muudatusi.
4. Isikute liikumise erikomitee või samuti koostada tüüpvormi selliste teatiste esitamiseks, millele on osutatud vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni kolmanda lisaprotokolli artikli 3 lõikes 2. Isikute liikumise erikomitee võib seda teatiste tüüpvormi vajaduse korral muuta.

Vastastikuse abi taotluse esitamise tingimused

1. Taotluse esitanud liikmesriigi pädev asutus või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse esitaja, pädev asutus võib vastastikuse abi taotluse esitada üksnes juhul, kui ta on veendunud, et täidetud on järgmised tingimused:
 - a) taotlus on menetluse läbiviimiseks vajalik ja proportsionaalne, võttes arvesse kahtlustatava või süüdistatava õigusi, ning
 - b) taotluses märgitud uurimismeetme või -meetmete võtmist oleks saanud taotleda samadel tingimustel sarnases riigisiseses asjas.
2. Kui taotluse saanud liikmesriigi pädev asutus või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädev asutus on seisukohal, et lõike 1 tingimused ei ole täidetud, võib taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, konsulteerida taotluse esitanud liikmesriigiga või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigiga, kui tema on taotluse esitaja. Taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui ta on taotluse esitaja, võib pärast konsulteerimist otsustada vastastikuse abi taotluse tagasi võtta.

ARTIKKEL 156

Teist tüüpi uurimismeetmete kasutamine

1. Taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädev asutus kaalub võimaluse korral muu kui vastastikuse abi taotluses märgitud uurimismeetme kasutamist, kui:
 - a) taotluses märgitud uurimismeedet ei ole taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, õiguses ette nähtud või
 - b) taotluses märgitud uurimismeedet ei saaks kasutada sarnases riigisiseses asjas.
2. Ilma et see piiraks vastastikuse abistamise Euroopa konventsioonis ja selle protokollides ning artiklis 158 sätestatud keeldumispõhjuste kohaldamist, ei kohaldata käesoleva artikli lõiget 1 järgmiste uurimismeetmete suhtes, mille võtmine peab alati olema taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, õigusega ette nähtud:
 - a) politsei- või õigusasutuste registrites sisalduva sellise teabe hankimine, millele taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädeval asutusel on kriminaalmenetluses otsejuurdepääs;

- b) tunnistajate, ekspertide, kannatanute, kahtlustatavate või süüdistatavate või kolmandate isikute ärakuulamine taotluse saanud liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on taotluse saaja;
- c) uurimismeetmed, mille puhul ei rakendata sunnimeetmeid ja mis on määratletud taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, õiguses, ning
- d) konkreetset telefoninumbrit või IP-aadressi kasutavate isikute kindlakstegemine.

3. Taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädev asutus võib kasutada ka muud kui vastastikuse abi taotluses märgitud uurimismeetmeid, kui taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädeva asutuse valitud uurimismeetmega saavutataks sama tulemus vähem sekkuvate vahenditega kui taotluses osutatud uurimismeetmega.

4. Kui taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädev asutus otsustab kasutada muud kui vastastikuse abi taotluses märgitud uurimismeetmeid, nagu on osutatud lõikes 1 või 3, teavitab ta sellest kõigepealt Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse esitaja, pädevat asutust või taotluse esitanud liikmesriigi pädevat asutust, kes võib otsustada taotluse tagasi võtta või seda täiendada.

5. Kui taotluses märgitud uurimismeedet ei ole taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, õiguses ette nähtud või see ei oleks sarnases riigisisises asjas kättesaadav ning kui puuduvad muud uurimismeetmed, millel oleks taotletud uurimismeetmega sama tulemus, teavitab taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädev asutus Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse esitaja, pädevat asutust või taotluse esitanud liikmesriigi pädevat asutust, et taotletud abi ei ole võimalik anda.

ARTIKKEL 157

Teavitamise kohustus

Taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädev asutus teavitab Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse esitaja, pädevat asutust või taotluse esitanud liikmesriigi pädevat asutust mis tahes viisil ja põhjendamatu viivitusega, kui:

- a) vastastikuse abi taotlust ei ole võimalik täita, sest taotlus on puudulik või ilmselgelt ebaõige, või

- b) kui taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädev asutus leiab vastastikuse abi taotluse täitmise käigus ilma edasiste järelepärimisteta, et võib olla asjakohane rakendada uurimismeetmeid, mida ei olnud esialgu ette nähtud või mida ei olnud võimalik vastastikuse abi taotluse koostamise ajal kindlaks määrata, et Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse esitaja, pädev asutus või taotluse esitanud liikmesriigi pädev asutus saaks konkreetsel juhul võtta edasisi meetmeid.

ARTIKKEL 158

Ne bis in idem

Vastastikuse abi andmisest võib lisaks vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni ja selle protokollidega ettenähtud keeldumispõhjustele keelduda ka põhjusel, et isiku suhtes, kelle kohta abi taotletakse ja kelle suhtes on taotluse esitanud liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on taotluse esitaja, algatatud kriminaaluurimine, süüdistuse esitamine või muu menetlus, sealhulgas kohtumenetlus, on Ühendkuningriigi, Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi või liikmesriigi ametiasutus samade tegude eest teinud lõpliku kohtuotsuse, tingimusel et kui karistus on määratud, see on täitmisele pööratud või täitmisele pööramisel või ei saa seda Ühendkuningriigi, Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi või selle liikmesriigi, kus isikule on määratud karistus, õiguse alusel enam täitmisele pöörata.

ARTIKKEL 159

Tähtajad

1. Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, otsustab vastastikuse abi taotluse täitmise üle võimalikult kiiresti ja igal juhul hiljemalt 45 päeva jooksul pärast taotluse saamist ning teavitab otsusest Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse esitaja, pädevat asutust või taotluse esitanud liikmesriigi pädevat asutust.
2. Vastastikuse abi taotlus täidetakse võimalikult kiiresti ja igal juhul hiljemalt 90 päeva jooksul pärast käesoleva artikli lõikes 1 osutatud otsuse tegemist või pärast artikli 155 lõikes 2 osutatud konsulteerimist.
3. Kui vastastikuse abi taotluses on märgitud, et menetlustähtaegade, süüteo raskuse või muude eriti kiireloomuliste asjaolude tõttu on vajalik lõikega 1 või 2 ettenähtust lühem tähtaeg või kui taotluses on märgitud, et vastastikuse abi meedet tuleb rakendada konkreetsel kuupäeval, võtab taotluse saanud liikmesriigi pädev asutus või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädev asutus seda nõuet võimalikult suures ulatuses arvesse.

4. Juhul, kui vastastikuse abi taotlus esitatakse vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni teise lisaprotokolli artikli 24 kohaste ajutiste meetmete võtmiseks, teeb taotluse saanud liikmesriigi pädev asutus või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädev asutus otsuse ajutise meetme kohta ja teatab otsusest Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse esitaja, pädevale asutusele või taotluse esitanud liikmesriigi pädevale asutusele võimalikult kiiresti pärast taotluse saamist. Enne käesoleva artikli kohaselt võetud ajutise meetme tühistamist annab taotluse saanud liikmesriigi pädev asutus või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädev asutus võimaluse korral Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse esitaja, pädevale asutusele või taotluse esitanud liikmesriigi pädevale asutusele võimaluse esitada meetme võtmise jätkamise põhjendused.

5. Kui konkreetsel juhul ei ole võimalik kinni pidada lõikega 1 või 2 ettenähtud tähtajast või lõikes 3 osutatud tähtajast või kindlaksmääratud kuupäevast või kui lõike 4 kohane ajutiste meetmete võtmise otsus lükatakse edasi, teavitab taotluse saanud liikmesriigi pädev asutus või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse saaja, pädev asutus viivitamata Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse esitaja, pädevat asutust või taotluse esitanud liikmesriigi pädevat asutust mis tahes viisil, esitades viivituse põhjused, ning konsulteerib Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi, kui tema on taotluse esitaja, pädeva asutusega või taotluse esitanud liikmesriigi pädeva asutusega vastastikuse abi taotluse täitmiseks asjakohase aja üle.

6. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et käesoleva artikli sätted on ülimuslikud vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni kolmanda lisaprotokolli artikli 6 suhtes.

ARTIKKEL 160

Vastastikuse õigusabi taotluste edastamine

1. Käesoleva lepingu artikli 6 lõiget 1 kohaldatakse ainult vastastikuse õigusabi taotluste esialgse edastamise suhtes ja vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni kolmanda lisaprotokolli artiklites 3 ja 4 osutatud selliste teatiste esialgse edastamise suhtes, mis on seotud omaalgatusliku teabe ja teadetega, mis tuleb edastada vastavalt käesoleva lepingu artikli 6 lõikele 1 ja vastastikuse abistamise Euroopa konventsioonile ja selle protokollidele.
2. Lisaks vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni ja selle protokollidega ettenähtud sidekanalite kasutamisele võivad juhul, kui vastastikuse õigusabi taotluste ja vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni kolmanda lisaprotokolli artiklites 3 ja 4 osutatud teatiste suhtes, mis on seotud omaalgatusliku teabe ja teadetega, on nimetatud dokumentide sätetega ette nähtud otse edastamine, Gibraltari osas tegutsevad Ühendkuningriigi prokurörid edastada vastastikuse abi taotlusi ka otse liikmesriikide pädevatele asutustele. Käesoleva lepingu artikli 6 lõiget 1 kohaldatakse selliste vastastikuse õigusabi taotluste esialgse edastamise suhtes ja vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni kolmanda lisaprotokolli artiklites 3 ja 4 osutatud selliste teatiste esialgse edastamise suhtes, mis on seotud omaalgatusliku teabe ja teadetega, mida edastavad Ühendkuningriigi prokurörid Gibraltari osas.

3. Lisaks vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni ja selle protokollidega ettenähtud sidekanalite kasutamisele võib kiireloomuliste juhtumite korral või kui kahe või enama liikmesriigi ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused peavad koordineerima õiguslase koostöö menetlusi, edastada kõik vastastikuse õigusabi taotlused ja omaalgatusliku teabe ning vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni kolmanda lisaprotokolli artiklites 3 ja 4 osutatud teatised erandina käesoleva artikli lõikest 1 Europoli või Eurojusti kaudu kooskõlas käesoleva lepingu vastavate peatükkide sätetega.

ARTIKKEL 161

Ühised uurimisrühmad

Kui liikmesriikide ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused moodustavad ühise uurimisrühma, reguleeritakse liikmesriikidevahelisi suhteid ühises uurimisrühmas liidu õigusega, olenemata ühise uurimisrühma moodustamise lepingus osutatud õiguslikust alusest.

7. PEATÜKK

VARA ARESTIMINE JA KONFISKEERIMINE

ARTIKKEL 162

Koostöö eesmärk ja põhimõtted

1. Käesoleva peatüki eesmärk on näha ette ühelt poolt Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja teiselt poolt liikmesriikide vahel võimalikult ulatuslik koostöö uurimistes ja menetlustes, mille eesmärk on arestida vara selle hilisemaks konfiskeerimiseks ning konfiskeerida vara kriminaalasjade menetlemise raames. See ei välista muud koostööd artikli 171 lõigete 5 ja 6 kohaselt. Käesoleva peatükiga nähakse ette ka koostöö liidu asutustega, kelle liit on määranud käesoleva peatüki kohaldamiseks.
2. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liikmesriigid täidavad käesolevas peatükis sätestatud tingimustel liikmesriigilt või Gibraltari osas tegutsevalt Ühendkuningriigilt saadud taotlused
 - a) konkreetse vara konfiskeerimiseks ning tulu konfiskeerimiseks, mis seisneb nõudes tasuda tulu väärtusele vastav rahasumma;
 - b) uurimisabi saamiseks ja ajutiste meetmete võtmiseks punktis a osutatud vormis konfiskeerimise eesmärgil.

3. Lõike 2 punkti b alusel taotletud uurimisabi ja ajutisi meetmeid rakendatakse taotluse saanud liikmesriigi õiguses lubatud korras ja selle õigusega kooskõlas või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õiguses lubatud korras ja selle õigusega kooskõlas juhul, kui tema on taotluse saaja. Kui taotluses, milles käsitletakse üht neist meetmetest, on määratud kindlaks formaalsused või menetlused, mis on vajalikud taotluse esitanud liikmesriigi õiguse alusel või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õiguse alusel, kui tema on taotluse esitaja, siis isegi kui need ei ole omased taotluse saanud liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse saaja, täidab taotluse saanud asutus sellised taotlused ulatuses, milles taotletav tegevus ei ole vastuolus tema riigisisese õiguse aluspõhimõtetega.
4. Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, tagab, et teisest liikmesriigist või Gibraltari osas tegutsevast Ühendkuningriigist saadud taotlused tulu ja kuriteovahendite kindlakstegemiseks, jälitamiseks või arestimiseks on sama tähtsad kui riigisiseste menetluste raames esitatud taotlused.
5. Konfiskeerimist või konfiskeerimise eesmärgil uurimisabi ja ajutisi meetmeid taotledes tagab taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, et järgitakse vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet.

6. Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse 16. mail 2005 Varssavis sõlmitud rahapesu, kriminaaltulu avastamist, arestimist ja konfiskeerimist ning terrorismi rahastamist käsitleva Euroopa Nõukogu konventsiooni (edaspidi „2005. aasta konventsioon“) ning 8. novembril 1990 Strasbourgis sõlmitud rahapesu, kriminaaltulu avastamist, arestimist ja konfiskeerimist käsitleva konventsiooni (edaspidi „1990. aasta konventsioon“) rahvusvahelise koostöö peatükkide asemel. Käesoleva lepingu artikliga 163 asendatakse 2005. aasta konventsiooni artikli 1 ja 1990. aasta konventsiooni artikli 1 vastavad mõisted. Käesoleva peatüki sätted ei mõjuta Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi või liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad 2005. aasta konventsiooni ja 1990. aasta konventsiooni muudest sätetest.

ARTIKKEL 163

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „konfiskeerimine“ – karistus või meede, mille kohus määrab pärast kuriteo või -tegudega seotud menetlust ning mille tagajärg on vara lõplik äravõtmine;
- b) „arestimine“ – vara üleandmise, hävitamise, muundamise, käsutamise või ümberpaigutamise ajutine keelamine või vara ajutiselt hoiule või kontrolli alla võtmine kohtu või muu pädeva asutuse otsuse alusel;
- c) „kuriteovahend“ – vara, mida kasutatakse või kavatakse kasutada mis tahes viisil täielikult või osaliselt kuriteo või -tegude toimepanemiseks;

- d) „õigusasutus“ – riigisisese õiguse kohaselt kohtunik, kohus või prokurör. Prokurör loetakse õigusasutuseks üksnes juhul, kui nii on sätestatud riigisiseses õiguses;
- e) „tulu“ – kuritegudest otseselt või kaudselt tulenenud või saadud majanduslik kasu või sellele majanduslikule kasule vastav rahasumma. See võib olla käesolevas artiklis määratletud vara;
- f) „vara“ – igasugune vara, kas materiaalne või mittemateriaalne, kinnis- või vallasvara, ning sellise vara omandiõigust või muid selle varaga seotud õigusi tõendavad juriidilised dokumendid või aktid, mis taotluse esitanud liikmesriigi või juhul, kui taotluse esitaja on Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik, tema arvates:
- i) on kuriteoga saadud tulu või sellise tulu väärtusele kas täielikult või osaliselt vastav tulu;
 - ii) on kuriteovahend või sellise kuriteovahendi väärtus;
 - iii) kuulub taotluse esitanud liikmesriigi õiguse või juhul, kui taotluse esitas Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema õiguse muude konfiskeerimisvolitusi käsitlevate sätete alusel pärast kuriteoga seotud menetlust konfiskeerimisele, sealhulgas konfiskeerimine kolmandalt isikult, laiendatud konfiskeerimine ja konfiskeerimine süüdimõistva kohtuotsuseta.

ARTIKKEL 164

Abistamiskohustus

Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liikmesriigid osutavad üksteisele taotluse alusel võimalikult ulatuslikku abi kuriteovahendite, tulu ja muu konfiskeerimisele kuuluva vara kindlakstegemisel ja jälitamisel. Selline abi hõlmab kõiki meetmeid, millega esitatakse ja tagatakse tõendid selliste kuriteovahendite, tulu või muu vara olemasolu, asukoha või liikumise, laadi, õigusliku seisundi või väärtuse kohta.

ARTIKKEL 165

Pangakontode ja -seifidega seotud teabetaotlused

1. Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, võtab käesolevas artiklis sätestatud tingimustel vajalikud meetmed, et teha Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi või liikmesriigi esitatud taotlusele vastates kindlaks, kas füüsilisel või juriidilisel isikul, kelle suhtes on algatatud kriminaaluurimine, on selle liikmesriigi territooriumil või Gibraltaril asuvas pangas üks või mitu mis tahes liiki kontot või kas tal on selliste kontode üle kontroll, ning kui on, esitab ta kindlakstehtud kontode andmed. Need andmed sisaldavad eelkõige kliendikonto omaniku nime ja IBAN-numbrit ning pangaseifide korral rentniku nime või kordumatut identifitseerimisnumbrit.
2. Lõikes 1 sätestatud kohustust kohaldatakse ainult juhul, kui selline teave on asjaomast kontot haldava panga valduses.

3. Lisaks artikli 186 nõuete täitmisele peab taotleav liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, taotluses:

- a) märkima, miks tema arvates on taotletav teave süüteo kriminaaluurimise jaoks tõenäoliselt oluline;
- b) täpsustama, mille alusel ta oletab, et kontod on taotluse saanud liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on taotluse saaja, asuvates pankades, ning märkima võimalikult täpselt, milliste pankadega ja kontodega võib olla tegemist, ning
- c) edastama kogu kättesaadava lisateabe, mis võib taotluse täitmist hõlbustada.

4. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liit oma liikmesriigi nimel võivad kumbki teatada isikute liikumise erikomiteele, et käesolevat artiklit laiendatakse mittepangast finantsasutustes avatud kontode suhtes. Sellise teatamise suhtes võib kohaldada vastastikkuse põhimõtet.

ARTIKKEL 166

Pangatoimingutega seotud teabetaotlused

1. Teise liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi taotluse alusel esitab taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, kõik nimetatud pangakontode andmed ja taotluses nimetatud ühe või enama konto vahendusel kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul tehtud toimingute andmed, kaasa arvatud saaja- ja vastuvõtjakontode andmed.

2. Lõikes 1 sätestatud kohustust kohaldatakse ainult juhul, kui selline teave on asjaomast kontot haldava panga valduses.
3. Lisaks artikli 186 nõuete täitmisele peab taotluse esitav liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, taotluses märkima, miks ta leiab, et taotletud teave on süüteo kriminaaluurimise jaoks asjakohane.
4. Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, võib seada sellise taotluse rahuldamisele samad tingimused, mida ta kohaldab läbiotsimis- ja arestimistaotluste puhul.
5. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liit oma liikmesriigi nimel võivad kumbki teatada isikute liikumise erikomiteele, et käesolevat artiklit laiendatakse mittepangast finantsasutustes avatud kontode suhtes. Sellise teatamise suhtes võib kohaldada vastastikkuse põhimõtet.

ARTIKKEL 167

Pangatoimingute jälgimise taotlused

1. Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, tagab, et ta on Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi või teise liikmesriigi taotluse korral suuteline kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul jälgima taotluses nimetatud ühe või enama konto vahendusel tehtavaid pangatoiminguid ja teatama jälgimise tulemused taotluse esitanud liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse esitaja.
2. Lisaks artikli 186 nõuete täitmisele peab taotluse esitav liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, taotluses märkima, miks ta leiab, et taotletud teave on süüteo kriminaaluurimise jaoks asjakohane.
3. Pangatoimingute jälgimise otsuse teevad taotluse saanud liikmesriigi pädevad asutused või juhul, kui taotluse saaja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema pädevad asutused kooskõlas oma riigisisese õigusega iga üksikjuhtumi korral eraldi.
4. Taotluse esitanud liikmesriik või taotluse saanud liikmesriik ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik vastavalt asjaoludele taotluse esitaja või taotluse saajana lepivad ühiselt kokku jälgimise praktilistes üksikasjades.

5. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liit oma liikmesriigi nimel võivad kumbki teatada isikute liikumise erikomiteele, et käesolevat artiklit laiendatakse mittepangast finantsasutustes avatud kontode suhtes. Sellise teatamise suhtes võib kohaldada vastastikkuse põhimõtet.

ARTIKKEL 168

Omaalgatuslik teavitamine

Ilma et see piiraks tema enda uurimisi või menetlusi, võib liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ilma eelneva taotluseta edastada Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile või teisele liikmesriigile teavet kuriteovahendite, tulu ja muu konfiskeerimisele kuuluva vara kohta, kui ta leiab, et sellise teabe avaldamine võib aidata teavet saaval liikmesriigil või Gibraltari osas tegutseval Ühendkuningriigil, kui tema on teabe saaja, algatada või viia läbi uurimisi või menetlusi või tuua kaasa selle liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi taotluse käesoleva peatüki alusel.

ARTIKKEL 169

Ajutiste meetmete võtmise kohustus

1. Kui kriminaaluurimise või -menetluse või konfiskeerimise eesmärgil uurimise või menetluse algatanud Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik või liikmesriik seda taotleb, võtab taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, vajalikud ajutised meetmed, nagu vara arestimine, et vältida sellise varaga kauplemist või selle üleandmist või käsutamist, mille suhtes võidakse hiljem esitada konfiskeerimistaotlus või mis võib sobida taotluse rahuldamiseks.
2. Liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kes on saanud konfiskeerimistaotluse vastavalt artiklile 171, võtab taotluse korral käesoleva artikli lõikes 1 osutatud meetmed vara suhtes, mille kohta taotlus on esitatud või mis võib sobida taotluse rahuldamiseks.
3. Selle artikli alusel taotluse saamise korral võtab taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, kõik taotluse täitmiseks vajalikud meetmed viivitamata ning sama kiiresti ja omistades sellele samasugust tähtsust kui sarnase riigisisese juhtumi puhul ning saadab Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriigile selle kohta viivitamata kinnituse mis tahes viisil, millest jääb kirjalik tõend.

4. Kui taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, märgib, et vara on vaja arestida viivitamata, sest on õigustatult alus arvata, et asjaomane vara lähiajal eemaldatakse või hävitatakse, võtab Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, või taotluse saanud liikmesriik kõik taotluse täitmiseks vajalikud meetmed 96 tunni jooksul alates taotluse saamisest ning saadab taotluse esitanud liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse esitaja, selle kohta viivitamata kinnituse mis tahes viisil, millest jääb kirjalik tõend.
5. Kui taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, ei suuda lõikes 4 sätestatud tähtaegadest kinni pidada, teavitab taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, sellest viivitamata Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriiki ja konsulteerib Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigiga, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriigiga järgmiste asjakohaste sammude üle.
6. Lõikes 4 sätestatud tähtaegade möödudes ei lõpe taotluse saanud liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse saaja, käesoleva artikliga kehtestatud nõuded.

Ajutiste meetmete võtmine

1. Pärast artikli 169 lõike 1 kohaselt taotletud ajutiste meetmete võtmist esitab taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse saaja, või taotluse saanud liikmesriigile omaalgatuslikult ja võimalikult kiiresti kogu teabe, mis võib seada kahtluse alla kõnealuste meetmete ulatuse või seda muuta. Taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, esitab samuti viivitamata kogu lisateabe, mida Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, või taotluse saanud liikmesriik nõuab ning mis on vajalik ajutiste meetmete ja nende järelmeetmete võtmiseks.
2. Enne artikli 169 kohaselt võetud ajutise meetme tühistamist annab taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, võimaluse korral Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriigile võimaluse esitada meetme võtmise jätkamise põhjendused.

ARTIKKEL 171

Konfiskeerimiskohustus

1. Kui liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on saanud taotluse konfiskeerida vara, mis asub kõnealuse liikmesriigi territooriumil või Gibraltaril juhul, kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on taotluse saaja, teeb ta järgmist:

- a) täidab konfiskeerimisotsuse, mille taotluse esitanud liikmesriigi kohus või Gibraltari kohus juhul, kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on taotluse esitaja, on sellise vara kohta teinud, või
- b) esitab taotluse oma pädevatele asutustele konfiskeerimisotsuse saamiseks ja sellise otsuse tegemise korral täidab selle.

2. Lõike 1 punkti b kohaldamisel on liikmesriikidel või Gibraltari osas tegutseval Ühendkuningriigil vajaduse korral pädevus algatada konfiskeerimismenetlus oma riigisisese õiguse alusel.

3. Lõiget 1 kohaldatakse ka sellise konfiskeerimise suhtes, mis seisneb nõudes maksta tulu väärtusele vastav rahasumma, kui vara, mille suhtes saab konfiskeerimist täide viia, asub taotluse saanud liikmesriigis või Gibraltaril, kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on taotluse saaja. Kui lõike 1 kohase konfiskeerimise korral ei ole makset saadud, pöörab taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, nõude täitmisele sel eesmärgil kättesaadava vara arvelt.

4. Kui konfiskeerimistaotlus käsitleb konkreetset varaühikut, võivad taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, ja Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, või taotluse saanud liikmesriik kokku leppida, et Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, või taotluse saanud liikmesriik võib konfiskeerimise ellu viia nõudega maksta vara väärtusele vastav rahasumma.
5. Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik ja liikmesriigid teevad oma riigisisese õiguse alusel võimalikult ulatuslikku koostööd konfiskeerimisega samaväärsete meetmete võtmist taotlenud liikmesriigi või Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigiga, kui taotlust ei ole esitatud kriminaalasjade menetlemise raames, niivõrd kui taotluse esitanud liikmesriigi õigusasutus või juhul, kui taotluse esitas Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema õigusasutus on seoses kuriteoga sellised meetmed määranud, tingimusel et on kindlaks tehtud, et vara kujutab endast tulu või:
- a) muud vara, milleks tulu on muundatud või teisendatud;
 - b) seaduslikest allikatest saadud vara, kui tulu on täielikult või osaliselt sellise varaga segunenud, kuni segunenud tulu hinnatud väärtuses, või
 - c) sissetulekut või muud kasu, mis on saadud tulust, varast, milleks kriminaaltulu on muundatud või teisendatud, või varast, millega kriminaaltulu on segunenud, kuni segunenud tulu hinnatud väärtuses, samal viisil ja samas ulatuses nagu tulu puhul.
6. Lõikes 5 osutatud meetmed hõlmavad meetmeid, mis võimaldavad vara arestida, kinni pidada ja konfiskeerida tsiviilkohtusse pöördumise teel.

7. Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, teeb konfiskeerimisotsuse täitmise otsuse viivitamata ja – ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 8 kohaldamist – hiljemalt 45 päeva pärast taotluse saamist. Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, saadab Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriigile selle kohta viivitamata kinnituse mis tahes viisil, millest jääb kirjalik tõend. Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, võtab konkreetsed meetmed, mis on vajalikud, et täita konfiskeerimisotsus viivitamata ning vähemalt sama kiiresti ja omistades sellele samasugust tähtsust kui sarnase riigisisese juhtumi puhul, välja arvatud juhul, kui on olemas artikli 178 kohased edasilükkamise alused.

8. Kui taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik juhul, kui tema on taotluse saaja, ei suuda lõikes 7 sätestatud tähtajast kinni pidada, teavitab ta sellest viivitamata Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriiki ja konsulteerib Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigiga, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriigiga järgmiste asjakohaste sammude üle.

9. Lõikes 7 sätestatud tähtaja möödudes ei lõpe taotluse saanud liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse saaja, käesoleva artikliga kehtestatud nõuded.

ARTIKKEL 172

Konfiskeerimisotsuse täitmine

1. Artikli 171 kohase konfiskeerimisotsuse saamise ja täitmise korda reguleeritakse taotluse saanud liikmesriigi õigusega või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õigusega, kui tema on taotluse saaja.
2. Tuvastatud asjaolud on taotluse saanud liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse saaja, siduvad niivõrd, kui need on esitatud Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse esitaja) või taotluse esitanud liikmesriigi kohtu tehtud süüdimõistvas kohtuotsuses või kohtulahendis või need on kaudselt sellise süüdimõistva kohtuotsuse või kohtulahendi aluseks.
3. Kui konfiskeerimine seisneb kohustuses maksta rahasumma, konverteerib taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, selle summa oma vastavasse vääringusse konfiskeerimisotsuse täitmise otsuse tegemise ajal kehtiva vahetuskursi alusel.

ARTIKKEL 173

Konfiskeeritud vara

1. Kui käesoleva artikli lõigetest 2 ja 3 ei tulene teisiti, käsutab taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, artiklite 171 ja 172 kohaselt konfiskeeritud vara kooskõlas oma riigisisese õiguse ja haldusmenetlustega.
2. Täites taotlust, mille Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik või liikmesriik on esitanud artikli 171 kohaselt, kaalub taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, riigisisese õigusega lubatud ulatuses ja vastava taotluse korral eelisjärjekorras konfiskeeritud vara tagastamist Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriigile, et see saaks maksta hüvitist kuriteo ohvritele või tagastada vara selle seaduslikele omanikele.
3. Täites taotlust, mille Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik või liikmesriik on esitanud artikli 171 kohaselt, ja olles võtnud arvesse kannatanu õigust vara tagastamisele või hüvitamisele vastavalt käesoleva artikli lõikele 2, käsutab taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, konfiskeerimisotsuse täitmisel saadud raha järgmiselt:
 - a) kui summa on 10 000 eurot või väiksem, laekub see taotluse saanud liikmesriigile või Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse saaja, või

b) kui summa on suurem kui 10 000 eurot, kannab taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, sellest 50 % üle Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriigile.

4. Olenemata lõikest 3 võivad Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liikmesriigid juhtumipõhiselt pöörata oma äranägemise järgi erilist tähelepanu muude selliste lepingute või kokkulepete sõlmimisele vara käsutamise kohta.

ARTIKKEL 174

Täitmise õigus ja maksimaalne konfiskeeritav summa

1. Artikli 171 alusel esitatud konfiskeerimistaotlus ei mõjuta taotluse esitanud liikmesriigi õigust või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õigust, kui tema on taotluse esitaja, konfiskeerimisotsust ise täita.

2. Ühtki käesoleva peatüki sätet ei tõlgendata nii, et selle kohaselt võib konfiskeeritava vara koguväärtus ületada konfiskeerimisotsuses täpsustatud rahasummat. Kui liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik leiab, et see võib juhtuda, alustavad Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja asjaomased liikmesriigid konsultatsioone sellise mõju vältimiseks.

ARTIKKEL 175

Vangistus kohustuse täitmata jätmise korral

Taotluse saanud liikmesriik ega Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, ei määra artikli 171 põhjal esitatud taotluse alusel vangistust kohustuse täitmata jätmise korral ega muud isiku vabadust piiravat meetet ilma Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi nõusolekuta, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud riigi nõusolekuta.

ARTIKKEL 176

Keeldumise alused

1. Käesoleva peatüki kohasest koostööst võidakse keelduda, kui:
 - a) taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, leiab, et taotluse täitmine on vastuolus *ne bis in idem*-põhimõttega, või
 - b) süütegu, millega taotlus on seotud, ei ole taotluse saanud liikmesriigi õiguse või juhul, kui taotluse saaja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema õiguse kohaselt süütegu, kui see on toime pandud tema jurisdiktsiooni all; seda keeldumise alust kohaldatakse siiski artiklite 164–168C kohase koostöö suhtes üksnes juhul, kui taotletav abi hõlmab sunnimeetmeid.

2. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liit oma liikmesriigi nimel võivad kumbki teatada isikute liikumise erikomiteele, et vastastikkuse põhimõtte järgi ei kohaldata käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud kahepoolse karistatavuse tingimust, kui vahistamismääruse aluseks olev süütegu on:

- a) üks artikli 118 lõikes 5 loetletud süütegudest, nagu see on määratletud taotluse esitanud liikmesriigi õiguses või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õiguses, kui tema on taotluse esitaja, ning
- b) taotluse esitanud liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on taotluse esitaja, karistatav vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega, mille maksimaalne kestus on vähemalt kolm aastat.

3. Koostööst artiklite 164–168 alusel niivõrd, kui taotletav abi hõlmab sunnimeetmeid, ning artiklite 169 ja 170 alusel võib samuti keelduda, kui taotletavaid meetmeid ei oleks võimalik taotluse saanud liikmesriigi õiguse või juhul, kui taotluse saaja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema õiguse alusel sarnase riigisisese juhtumi uurimise või menetlemise eesmärgil võtta.

4. Kui see on taotluse saanud liikmesriigi õigusega või juhul, kui taotluse saaja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema õigusega nõutud, võib koostööst artiklite 164–168 alusel niivõrd, kui taotletav abi hõlmab sunnimeetmeid, ning artiklite 169 ja 170 alusel samuti keelduda, kui taotletavaid meetmeid või muid sarnase mõjuga meetmeid ei oleks lubatud võtta taotluse saanud liikmesriigi õiguse või juhul, kui taotluse saaja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema õiguse alusel või kui kuritegudega seoses tegutsev õigusasutus ei ole taotluse kohta luba andnud.

5. Koostööst artiklite 171–175 alusel võib keelduda ka juhul, kui:
- a) taotluse saanud liikmesriigi õiguse või juhul, kui taotluse saaja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema õiguse alusel ei ole taotlusega seotud süüteo liigi korral konfiskeerimist ette nähtud;
 - b) see oleks ilma artikli 171 lõikest 3 tulenevat kohustust piiramata vastuolus taotluse saanud liikmesriigi õiguse või juhul, kui taotluse saaja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema õiguse põhimõtetega, mis puudutavad konfiskeerimislimiite seoses suhtega:
 - i) süüteo ja majandusliku eelise vahel, mida võib käsitada selle tuluna, või
 - ii) süüteo ja vara vahel, mida võib käsitada selle kuriteovahenditena;
 - c) taotluse saanud liikmesriigi õiguse või juhul, kui taotluse saaja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema õiguse kohaselt ei või konfiskeerimisotsust aja möödumise tõttu enam teha ega täita;
 - d) ilma et see piiraks artikli 171 lõigete 5 ja 6 kohaldamist, ei ole taotlus seotud varasema süüdimõistva kohtuotsusega või kohtulahendiga või kinnitusega sellises lahendis, et on toime pandud üks või mitu süütegu, mille alusel tehti konfiskeerimisotsus või mille alusel konfiskeerimist taotletakse;
 - e) konfiskeerimisotsus ei ole taotluse esitanud liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on taotluse esitaja, täidetav või selle suhtes kohaldatakse endiselt tavapäraseid edasikaebamise võimalusi või

f) taotlus on seotud konfiskeerimisotsusega, mis tuleneb tagaseljaotsusest isiku kohta, kelle kohta konfiskeerimisotsus tehti, ning taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse saaja) arvates ei vastanud Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse esitaja) või taotluse esitanud liikmesriigi korraldatud menetlus, mille tulemusel selline otsus tehti, minimaalsele kaitseõigusele, mida tunnustatakse igäühe puhul, kelle vastu on esitatud kriminaalsüüdistus.

6. Lõike 5 punkti f kohaldamisel ei loeta otsust tagaseljaotsuseks, kui:

a) see on kinnitatud või välja kuulutatud pärast asjaomase isiku vastuseisu või

b) otsus on tehtud kaebuse alusel, tingimusel et kaebuse esitas asjaomane isik.

7. Kui taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, kaalub lõike 5 punkti f kohaldamisel, kas minimaalne kaitseõigus on tagatud, võtab ta arvesse asjaolu, et asjaomane isik on tahtlikult püüdnud kõrvale hoida õigusemõistmisest, või asjaolu, et see isik, kuigi tal oli võimalus kasutada tagaseljaotsuse suhtes õiguskaitsevahendit, otsustas sellest loobuda. Sama kehtib juhul, kui asjaomane isik otsustas pärast kohtukutse nõuetekohast kättesaamist mitte kohale ilmuda või edasilükkamise taotlemisest loobuda.

8. Liikmesriigid ega Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ei kasuta pangasaladust käesoleva peatüki kohasest koostööst keeldumise alusena. Kui see on taotluse saanud liikmesriigi õiguse või juhul, kui taotluse saaja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema õigusega nõutud, võib ta nõuda, et koostöötaotluse, millega kaasneb pangasaladuse tühistamine, peab heaks kiitma kuritegudega seoses tegutsev õigusasutus.

9. Taotluse saanud liikmesriik ega Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, ei kasuta asjaolu, et:

- a) uurimise all olev isik, kelle suhtes viivad uurimist läbi taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, või kelle kohta on taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, teinud konfiskeerimisotsuse, on juriidiline isik, takistusena käesoleva peatüki kohase koostöö võimaldamisel;
- b) füüsiline isik, kelle kohta on tehtud tulu konfiskeerimise otsus, on surnud või juriidiline isik, kelle kohta on tehtud tulu konfiskeerimise otsus, on vahepeal likvideeritud, takistusena abi osutamisel kooskõlas artikli 171 lõike 1 punktiga a, või
- c) uurimise all olevat isikut, kelle suhtes viivad uurimist läbi taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, või kelle kohta on taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, teinud konfiskeerimisotsuse, mainitakse taotluses nii aluseks oleva kuriteo kui ka rahapesu süüteo toimepanijana, takistusena käesoleva peatüki kohase koostöö võimaldamisel.

ARTIKKEL 177

Konsulteerimine ja teave

Kui on alust arvata, et arestimis- või konfiskeerimisotsuse täitmine seaks reaalselt ohtu põhiõiguste kaitse, konsulteerib taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, enne arestimis- või konfiskeerimisotsuse täitmise üle otsustamist Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigiga, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriigiga ja võib nõuda vajaliku teabe esitamist.

ARTIKKEL 178

Edasilükkamine

Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, võib taotluse alusel meetmete võtmise edasi lükata, kui sellised meetmed võivad kahjustada selle liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi uurimisi või menetlusi.

ARTIKKEL 179

Taotluse osaline või tingimuslik rahuldamine

Enne käesoleva peatüki kohasest koostööst keeldumist või selle edasilükkamist kaalub taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, olles asjakohasel juhul konsulteerinud Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigiga, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriigiga, kas taotluse võib rahuldada osaliselt või kas selle suhtes võib kohaldada tingimusi, mida ta peab vajalikuks.

ARTIKKEL 180

Dokumentidest teatamine

1. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liikmesriigid võimaldavad üksteisele võimalikult ulatuslikku vastastikust abi kohtudokumentide kättetoimetamisel isikutele, keda mõjutavad ajutised meetmed ja konfiskeerimine.
2. Käesoleva artikli eesmärk ei ole häirida:
 - a) võimalust saata kohtudokumente posti teel otse välismaal asuvatele isikutele ning

- b) päritoluliikmesriigi kohtutäiturite, ametnike või muude pädevate asutuste või juhul, kui taotluse saaja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema kohtutäiturite, ametnike või muude pädevate asutuste võimalust toimetada kohtudokumendid kätte vastavalt olukorrale otse selle liikmesriigi või Ühendkuningriigi konsulaarasutuste või õigusasutuste (sealhulgas kohtutäiturite ja -ametnike) või muude sihtliikmesriigi pädevate asutuste kaudu või juhul, kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on taotluse saaja, tema pädevate asutuste kaudu.
3. Kui saatev riik toimetab kohtudokumendid kätte välismaal asuvatele isikutele, keda mõjutavad saatvas liikmesriigis või Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on dokumentide saatja, vastu võetud ajutised meetmed või konfiskeerimisotsused, märgib see liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, millised õiguskaitsevahendid on sellistele isikutele tema riigisisese õiguse alusel kättesaadavad. Kõnealuste kohtudokumentide koopiad peab paralleelselt saama vastavalt asjaoludele Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi keskasutus, kui isik, kellele kohtudokumendid saadetakse, elab Gibraltaril või selle liikmesriigi keskasutus, kus elab isik, kellele kohtudokumendid saadetakse.

ARTIKKEL 181

Välisriigi otsuste tunnustamine

1. Kui taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, menetleb artiklite 169–175 kohast koostöötaotlust, tunnustab ta kõiki õigusasutuse otsuseid, mis on tehtud Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriigis kolmandate isikute õiguste kohta.

2. Tunnustamisest võidakse keelduda, kui:

- a) kolmandatel isikutel ei olnud piisavalt võimalusi oma õigusi kaitsta;
- b) otsus ei ole kooskõlas taotluse saanud liikmesriigis või Gibraltaril, kui taotluse saaja on Gibralteri osas tegutsev Ühendkuningriik, samas küsimuses juba tehtud otsusega;
- c) see ei ole kooskõlas vastavalt asjaoludele kas Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi või taotluse saanud liikmesriigi avaliku korraga, või
- d) otsus tehti vastuolus ainupädevust käsitlevate sätetega, mis on ette nähtud taotluse saanud liikmesriigi õigusega või juhul, kui taotluse saaja on Gibralteri osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema õigusega.

ARTIKKEL 182

Asutused

1. Gibralteri osas tegutsev Ühendkuningriik ja liikmesriigid teatavad isikute liikumise erikomiteele keskasutuse, kelle vastutusse kuulub käesoleva peatüki alusel esitatud taotluste saatmine ja neile vastamine, selliste taotluste täitmine või nende saatmine asutustele, kes on pädevad neid taotlusi täitma.

2. Liit võib määrata liidu asutuse, kes võib lisaks liikmesriikide pädevatele asutustele samuti esitada ja vajaduse korral täita taotlusi käesoleva peatüki alusel. Kõiki selliseid taotlusi käsitatakse käesoleva peatüki kohaldamisel liikmesriigi taotlusena. Liit võib määrata kõnealuse liidu asutuse ka keskasutuseks, kes vastutab tema poolt käesoleva peatüki alusel tehtud taotluste saatmise ja talle käesoleva peatüki alusel tehtud taotlustele vastamise eest.

ARTIKKEL 183

Teabevahetus

1. Artikli 6 lõiget 1 kohaldatakse üksnes käesoleva peatüki alusel esitatud algse taotluste suhtes, mis edastatakse vastavalt kõnealusele artiklile.

2. Kui lõikest 1 ei tulene teisiti, suhtlevad keskasutused üksteisega otse.

3. Kui lõikest 1 ei tulene teisiti, võivad kiireloomuliste juhtumite korral taotluse esitanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse esitaja) õigusasutused saata käesoleva peatüki kohased taotlused või teatised otse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse saaja) või taotluse saanud liikmesriigi õigusasutustele. Sellisel juhul saadetakse taotluse esitanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse saaja) keskasutuse kaudu samal ajal koopia Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse esitaja) või taotluse esitanud riigi keskasutusele.

4. Kui taotlus esitatakse lõike 3 kohaselt ja asutus ei ole pädev taotlust menetlema, edastab ta taotluse riigi pädevale asutusele ja teavitab sellest otse taotluse esitanud liikmesriiki või Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki, kui tema on taotluse esitaja.

5. Kui käesoleva artikli lõikest 1 ei tulene teisiti, võivad taotluse esitava liikmesriigi pädevad asutused või juhul, kui taotluse esitab Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, tema pädevad asutused artiklite 164–168 kohased taotlused või teatised, mis ei hõlma sunnimeetmeid, edastada otse Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse saaja, või taotluse saajaks olevale liikmesriigile.

6. Taotluse esitanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse esitaja) õigusasutused võivad saata käesoleva peatüki kohaste taotluste või teatiste eelnõud enne ametliku taotluse esitamist otse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse saaja) või taotluse saava liikmesriigi õigusasutustele, tagamaks, et ametlikku taotlust oleks võimalik pärast selle saamist tõhusalt menetleda ning et see sisaldab piisavalt teavet ja lisatud dokumente, et vastata Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse saaja) või taotluse saanud liikmesriigi õiguse nõuetele.

Taotluse vorm ja keeled

1. Kõik käesoleva peatüki kohased taotlused esitatakse kirjalikult. Need võib edastada elektrooniliselt või muu sidevahendi kaudu, tingimusel et taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, on taotluse korral valmis igal ajal esitama sellise teabe ja selle originaali kirjaliku tõendi.
2. Lõike 1 kohased taotlused esitatakse ühes taotluse saava liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse saaja) ametlikest keeltest või muus keeles, millest taotluse saav liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, on teavitanud või millest on tema nimel teavitatud vastavalt lõikele 3.
3. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ja liit oma liikmesriigi nimel võivad kumbki teavitada isikute liikumise erikomiteed keelest või keeltest, mida võib lisaks selle liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ametlikule keelele või ametlikele keeltele kasutada taotluste esitamiseks käesoleva peatüki alusel.
4. Artikli 169 kohaste ajutiste meetmete taotluste esitamiseks kasutatakse 16. lisas ettenähtud vormi.
5. Artikli 171 kohaste konfiskeerimistaotluste esitamiseks kasutatakse 16. lisas ettenähtud vormi.

6. Isikute liikumise erikomitee võib 16. lisas esitatud vorme vajaduse korral muuta.
7. Isikute liikumise erikomitee võtab vastu kõik 16. lisa vormide muudatused vastavalt asjaoludele, et kajastada kaubandus- ja koostöölepingu 46. lisas tehtud muudatusi.
8. Gibralteri osas tegutsev Ühendkuningriik ja liit oma liikmesriigi nimel võivad kumbki teatada isikute liikumise erikomiteele, et tal on vaja lisatud dokumentide tõlget ühte taotluse saanud liikmesriigi või Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi ametlikest keeltest või muusse keelde, millest on teavitatud vastavalt käesoleva artikli lõikele 3. Artikli 169 lõike 4 kohaste taotluste korral võib sellise lisatud dokumentide tõlke esitada taotluse saanud liikmesriigile või Gibralteri osas tegutsevale Ühendkuningriigile, kui tema on taotluse saaja, 48 tunni jooksul pärast taotluse edastamist, ilma et see piiraks artikli 169 lõikes 4 ettenähtud tähtaegade kohaldamist.

ARTIKKEL 185

Legaliseerimine

Käesoleva peatüki kohaldamisel edastatavate dokumentide suhtes ei kohaldata legaliseerimisformaalsusi.

ARTIKKEL 186

Taotluse sisu

1. Käesoleva peatüki alusel esitatavas koostöötaotluses täpsustatakse:
 - a) taotluse esitanud asutus ja uuriv või menetlev asutus;
 - b) taotluse eesmärk ja põhjus;
 - c) asjaolud, sealhulgas asjaomased faktid (näiteks süüteo kuupäev, koht ja tehiolud), millega uurimised või menetlused on seotud, välja arvatud teatamistaotluse puhul;
 - d) kui koostöö hõlmab sunnimeetmeid:
 - i) õigusnormide tekst või kui see ei ole võimalik, märke asjakohase kohaldatava õiguse kohta ning
 - ii) märke selle kohta, et taotletavat meetet või muud sarnase mõjuga meetet võib võtta taotluse esitanud liikmesriigi jurisdiktsioonis või juhul, kui taotluse esitaja on Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, siis tema jurisdiktsioonis tema õiguse alusel;

e) vajaduse korral ja kui võimalik:

- i) asjaomase isiku või asjaomaste isikute andmed, sealhulgas nimi, sünniaeg ja -koht, kodakondsus ja asukoht ning juriidilise isiku puhul tema asukoht, ning
- ii) vara, millega seoses koostööd taotletakse, selle asukoht, seos asjaomase isiku või asjaomaste isikutega, seos süüteoga, samuti olemasolev teave teiste isikute ja varaga seotud huvide kohta ning

f) konkreetsed menetlused, mille järgimist taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, soovib.

2. Artikli 169 kohases ajutiste meetmete taotluses seoses sellise vara arestimisega, mille kohta võib teha konfiskeerimisotsuse, millega nõutakse rahasumma maksmist, märgitakse ka maksimumsumma, mille sissenõudmist selles varas taotletakse.

3. Artikli 171 kohane taotlus peab lisaks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabele sisaldama järgmist:

a) artikli 171 lõike 1 punkti a puhul:

- i) taotluse esitanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse esitaja) kohtu tehtud konfiskeerimisotsuse tõestatud koopia ja otsuse tegemise põhjused, kui need ei ole otsuses märgitud;

- ii) taotluse esitanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse esitaja) tõend selle kohta, et konfiskeerimisotsus on täidetav ja selle suhtes ei kohaldata tavapäraseid edasikaebamise võimalusi;
 - iii) teave selle kohta, millises ulatuses otsuse täitmist taotletakse, ning
 - iv) teave ajutiste meetmete võtmise vajaduse kohta;
- b) artikli 171 lõike 1 punkti b puhul teave asjaolude kohta, millele tugineb taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, ja mis on piisavad, et Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, või taotluse saanud liikmesriik saaks taotleda otsust oma riigisisese õiguse alusel;
- c) kui kolmandatel isikutel on olnud võimalus nõudeid esitada, siis dokumendid, mis seda tõendavad.

ARTIKKEL 187

Puudulikud taotlused

1. Kui taotlus ei vasta käesoleva peatüki sätetele või kui esitatud teave ei ole piisav, et võimaldada taotluse saanud liikmesriigil või Gibraltari osas tegutseval Ühendkuningriigil, kui tema on taotluse saaja, taotlust menetleda, võib see liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik paluda Gibraltari osas tegutseval Ühendkuningriigil, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriigil taotlust muuta või täiendada seda lisateabega.

2. Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, võib selliste muudatuste või teabe saamiseks kehtestada tähtaja.
3. Artikli 171 kohase taotlusega seoses taotletud muudatuste või teabe kättesaamiseni võib taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, võtta meetmeid, millele on osutatud artiklites 164–170.

ARTIKKEL 188

Mitme taotluse olemasolu

1. Kui taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, saab sama isiku või vara kohta artiklite 169 või 171 alusel rohkem kui ühe taotluse, ei takista mitme taotluse olemasolu seda liikmesriiki või Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki menetlemast taotlusi, mis hõlmavad ajutiste meetmete võtmist.
2. Kui artikli 171 kohaseid taotlusi on mitu, kaalub taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, konsulteerimist Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigiga, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriigiga.

ARTIKKEL 189

Põhjendamiskohustus

Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, põhjendab käesoleva peatüki kohasest koostööst keeldumise, selle edasilükkamise või selle suhtes tingimuste seadmise otsuseid.

ARTIKKEL 190

Teave

1. Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, teavitab Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, või taotluse esitanud liikmesriiki viivitamata:

- a) käesoleva peatüki kohase taotluse alusel algatatud meetmest;
- b) käesoleva peatüki kohase taotluse alusel võetud meetme lõpptulemusest;
- c) otsusest käesoleva peatüki kohasest koostööst täielikult või osaliselt keelduda, see täielikult või osaliselt edasi lükata või selle suhtes täielikult või osaliselt tingimused seada;
- d) asjaoludest, mille tõttu on taotletavat meetet võimatu võtta või mille tõttu see tõenäoliselt märkimisväärselt edasi lükkub, ning

- e) kui artiklite 164–169 alusel esitatud taotluse kohaselt on võetud ajutisi meetmeid, oma riigisisese õiguse sätetest, mis tooksid automaatselt kaasa ajutise meetme tühistamise.
2. Taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, teavitab viivitamata Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki, kui tema on taotluse saaja, või taotluse saanud liikmesriiki:
- a) läbivaatamisest, otsusest või muust asjaolust, mille tõttu konfiskeerimisotsus ei ole enam täielikult või osaliselt täidetav, ning
- b) faktilisest või õiguslikust arengust, mille tõttu ei ole käesoleva peatüki kohane tegevus enam põhjendatud.
3. Kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik taotleb sama konfiskeerimisotsuse alusel konfiskeerimist rohkem kui ühes liikmesriigis, teavitab ta taotlusest kõiki liikmesriike, keda otsuse täitmine mõjutab.
4. Kui liikmesriik taotleb sama konfiskeerimisotsuse alusel konfiskeerimist Gibraltari osas tegutsevas Ühendkuningriigis ja rohkem kui ühes liikmesriigis, teavitab ta taotlusest Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriik ja kõiki liikmesriike, keda otsuse täitmine mõjutab.

ARTIKKEL 191

Kasutuspiirangud

1. Taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, võib seada taotluse täitmise sõltuvusse tingimusest, et Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, ega taotluse esitanud liikmesriik ei kasuta ega edasta saadud teavet või tõendeid muude kui taotluses nimetatud uurimiste või menetluste jaoks ilma tema eelneva nõusolekuta.
2. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, ega taotluse esitanud liikmesriik ei kasuta ega edasta teavet või tõendeid, mille taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, on käesoleva peatüki alusel esitanud, ilma taotluse saanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse saaja) eelneva nõusolekuta muude kui taotluses nimetatud uurimiste või menetluste käigus.
3. Käesoleva peatüki alusel edastatud isikuandmeid võib liikmesriik, kellele need on edastatud, või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui isikuandmed on edastatud talle, kasutada:
 - a) menetlusteks, mille suhtes kohaldatakse käesolevat peatükki;
 - b) muudes kohtu- ja haldusmenetlustes, mis on vahetult seotud punktis a osutatud menetlustega;
 - c) avalikku julgeolekut ähvardava otsese ja tõsise ohu ärahoidmiseks või

- d) muul eesmärgil üksnes siis, kui andmed edastanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on andmete edastaja, on andnud eelneva nõusoleku, välja arvatud kui asjaomane liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, vastavalt asjaoludele, on saanud andmesubjekti nõusoleku.
4. Käesolevat artiklit kohaldatakse ka isikuandmete suhtes, mis ei ole edastatud, kuid mis on saadud muul viisil käesoleva peatüki alusel.
5. Käesolevat artiklit ei kohaldata isikuandmete suhtes, mille Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik või liikmesriik on saanud käesoleva peatüki alusel ja mis Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi puhul pärinevad Gibraltarilt või liikmesriigi puhul pärinevad sellest liikmesriigist.

ARTIKKEL 192

Konfidentsiaalsus

1. Taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik võib nõuda, et Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja, või taotluse saanud liikmesriik hoiab taotluse asjaolud ja sisu konfidentsiaalsena, välja arvatud sellises ulatuses, mis on vajalik taotluse täitmiseks. Kui taotluse saanud liikmesriigil või Gibraltari osas tegutseval Ühendkuningriigil, kui tema on taotluse saaja, ei ole võimalik konfidentsiaalsusnõuet täita, teavitab ta sellest viivitamata taotluse esitanud liikmesriiki või Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki, kui tema on taotluse esitaja.

2. Taotluse esitanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse esitaja, hoiab konfidentsiaalsena kõik Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on taotluse saaja) või taotluse saanud liikmesriigi esitatud tõendid ja teabe, kui see ei ole vastuolus tema riigisisese õiguse aluspõhimõtetega ja kui seda nõutakse, välja arvatud juhul, kui tõendite ja teabe avaldamine on vajalik taotluses kirjeldatud uurimiste või menetluste jaoks.

3. Liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, keda on artikli 168 alusel omaalgatuslikult teavitatud, täidab kõiki teavet edastanud liikmesriigi või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi (kui tema on teabe edastaja) nõutavaid konfidentsiaalsusnõudeid, kui tema riigisisestest õigustest ei tulene teisiti. Kui teavet saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on teabe saaja, ei suuda seda nõuet täita, teavitab ta sellest viivitamata Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki, kui tema on selle teabe edastaja, või teavet edastanud liikmesriiki.

ARTIKKEL 193

Kulud

Taotluse täitmise tavapärased kulud kannab taotluse saanud liikmesriik või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik, kui tema on taotluse saaja. Kui taotluse täitmiseks on vaja teha olulisi või erakorralisi kulusi, konsulteerivad taotluse esitaja ja taotluse saaja, et määrata kindlaks taotluse täitmise tingimused ja kulude kandmise kord.

ARTIKKEL 194

Kahju hüvitamine

1. Kui mõni isik on algatanud kohtumenetluse seoses vastutusega kahju eest, mis tuleneb käesoleva peatüki kohase koostööga seotud tegevusest või tegevusetusest, kaaluvad, vastavalt asjaoludele, asjaomased liikmesriigid või Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik üksteisega konsulteerimist, et määrata kindlaks, kuidas tasumisele kuuluvat kahjuhüvitist jaotada.
2. Kui Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi või liikmesriigi suhtes on algatatud kahju hüvitamise menetlus, püüab ta teist liikmesriiki või teisi liikmesriike või Gibraltar osas tegutsevat Ühendkuningriiki sellisest kohtuvaidlusest teavitada, kui neil võib olla juhtumi suhtes huvi.

ARTIKKEL 195

Õiguskaitsevahendid

1. Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik ja liikmesriigid tagavad, et isikutel, keda mõjutavad artiklite 169–172 kohased meetmed, on oma õiguste kaitsmiseks tõhusad õiguskaitsevahendid.
2. Artiklite 169–172 alusel taotletud meetmete sisulisi põhjuseid ei vaidlustata taotluse saanud liikmesriigi kohtus või Gibraltar kohtus, kui Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik on taotluse saaja.

VI JAOTIS

VÕITLUS RAHAPESU JA TERRORISMI RAHASTAMISE VASTU

ARTIKKEL 196

Eesmärk

Käesoleva jaotise eesmärk on toetada ja tugevdada liidu ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi meetmeid, millega tõkestatakse rahapesu ja terrorismi rahastamist ning võideldakse selle vastu.

ARTIKKEL 197

Põhimõtted

1. Pooled on leppinud kokku, et toetavad rahvusvahelisi jõupingutusi, millega soovitakse tõkestada rahapesu ja terrorismi rahastamist ning võidelda selle vastu.
2. Pooled tunnistavad vajadust teha koostööd, et vältida oma finantssüsteemide kasutamist kuritegelikul viisil, sealhulgas uimastikaubanduse ja korruptsiooni teel saadud tulu pesemiseks, ning võidelda terrorismi rahastamise vastu.
3. Pooled tunnistavad, et on tähtis vahetada teavet rahapesu, seotud eelkuritegude ja terrorismi rahastamise kohta.

4. Pooled tunnistavad, et nende vastavates kordades, mis käsitlevad rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist, on vaja võtta arvesse rahapesuvastase töökonna standardeid ja soovitusi.

ARTIKKEL 198

Kehtivate rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise ja selle vastu võitlemise meetmete kaitse taseme säilitamine

1. Pooled kinnitavad, et kummalgi poolel on õigus kehtestada käesoleva peatükiga hõlmatud valdkondades oma poliitikameetmeid ja prioriteete, määrata kindlaks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise ja selle vastu võitlemise jaoks vajalikud tasemed, mida nad peavad asjakohaseks, ning võtta vastu ja muuta oma õigusnorme ja poliitikat viisil, mis on kooskõlas kummagi poole rahvusvaheliste kohustustega, sealhulgas käesoleva jaotise kohaste kohustustega.
2. Gibralteri osas tegutsev Ühendkuningriik ei nõrgenda ega vähenda oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmeid allapoole taset, mis on sätestatud käesoleva lepingu jõustumise ajal kehtinud 17. lisas loetletud liidu õigusaktides, sealhulgas jättes tõhusalt tagamata oma õiguse ja standardite täitmise.
3. Pooled püüavad ka edaspidi tõsta oma rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase kaitse taset, millele on osutatud käesolevas jaotises.
4. Pooled vaatavad korrapäraselt läbi vajaduse tõhustada lõikes 2 osutatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise ja selle vastu võitlemise meetmeid, samuti iga kord, kui üks pool muudab oma õigusakte ja mõjutab kaitset viisil, mis ei ole kooskõlas käesoleva jaotisega.

5. Kui riigisisestes õigusaktides esinevate oluliste lahknevuste tõttu tekivad poolte vahel erinevused võrdsetes tingimustes, mis põhjustavad moonutusi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel, konsulteeritakse isikute liikumise erikomiteega, et leida 45 päeva jooksul sellele küsimusele vastastikku rahuldav lahendus.

6. Kui lõikes 5 osutatud konsultatsioonide käigus vastastikku rahuldavat lahendust ei leita, võib kumbki pool võtta olukorra lahendamiseks asjakohaseid tasakaalustavaid meetmeid. Selliste meetmete ulatus ja kestus on piiratud olukorra parandamiseks rangelt vajaliku ja proportsionaalsega. Eelistatud on meetmed, mis häirivad käesoleva lepingu toimimist kõige vähem. Poole hinnangut nende mõjude olemasolu suhtes peavad kinnitama tõendid, mitte lihtsalt oletused või kaudne võimalus.

KOLMAS OSA

MAJANDUS JA KAUBANDUS

I JAOTIS

AVATUD JA AUSA KONKURENTSI VÕRDESED TINGIMUSED NING KESTLIK ARENG

1. PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

ARTIKKEL 199

Põhimõtted ja eesmärgid

1. Pooled tunnistavad, et kaubandus ja investeeringud liidu ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahel käesoleva lepingu sätete kohaselt eeldavad tingimusi, millega tagatakse võrdsed tingimused avatud ja ausa konkurentsi jaoks poolte vahel ning millega tagatakse, et kaubandus ja investeeringud toimuvad viisil, mis soodustab kestlikku arengut.

2. Pooled tunnistavad, et kestlik areng hõlmab majandusarengut, sotsiaalset arengut ja keskkonnakaitset, kusjuures kõik kolm on vastastikku sõltuvad ja tugevdavad üksteist, ning kinnitavad oma kindlat tahet edendada rahvusvahelise kaubanduse ja investeringute arengut viisil, mis aitab kaasa kestliku arengu eesmärgi saavutamisele.
3. Kumbki pool kinnitab veel kord oma püüdlust saavutada 2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimaneutraalsus.
4. Pooled kinnitavad oma ühist arusaama, et nende majanduspartnerlus seoses Gibraltariga saab anda tulemusi kumbagi poolt rahuldaval viisil üksnes siis, kui kohustused, mis on seotud avatud ja ausa konkurentsi võrdsete tingimuste tagamisega, peavad vastu ajaproovile, hoides ära kaubandus- ja investeerimismoonutused ning aidates kaasa kestlikule arengule. Pooled on kindlalt otsustanud säilitada ja parandada oma vastavaid rangeid nõudeid valdkondades, mis on hõlmatud käesoleva jaotisega.
5. Majanduse ja kaubanduse erikomitee võib lisada täiendavaid valdkondi või kehtestada lõikes 4 osutatutest rangemad standardid, et tagada aja jooksul pooltele võrdsed tingimused.

ARTIKKEL 200

Reguleerimisõigus, ettevaatusprintsip ja teaduslik ja tehniline teave

1. Pooled kinnitavad, et kummalgi poolel on õigus kehtestada käesoleva jaotisega hõlmatud valdkondades oma poliitikameetmeid ja prioriteete, määrata kindlaks kaitsetasemed, mida nad peavad asjakohaseks, ning võtta vastu või muuta oma õigusnorme ja poliitikat viisil, mis on kooskõlas kummagi poole rahvusvaheliste kohustustega, sealhulgas käesoleva jaotise kohaste kohustustega.

2. Pooled tunnistavad, et ettevaatusprintsipi järgi ei tohi juhul, kui on põhjendatud kahtlus, et esineb tõsine või pöördumatu oht keskkonnale või inimeste tervisele, kasutada täieliku teadusliku kindluse puudumist põhjusena, mis takistab poolt võtmast asjakohaseid meetmeid sellise kahju vältimiseks.
3. Kui pool valmistab ette või rakendab meetmeid, mille eesmärk on kaitsta keskkonda või töötingimusi ning mis võivad mõjutada kaubandust või investeeringuid, võtab ta arvesse asjakohast ning kättesaadavat teaduslikku ja tehnilist teavet, asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid, suuniseid ja soovitusi.

2. PEATÜKK

RIIGIABI KONTROLL

ARTIKKEL 201

Materiaalõiguse normid

1. Käesolevat peatükki ja 18. lisa kohaldatakse riigiabi suhtes, mida Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik annab ühele või mitmele majandustegevuses osalejale, kes:
- a) toodavad, muudavad või tarnivad kaupu, kui abil on või sellel võib olla mõju liidu ja Gibraltari vahelisele kaubavahetusele või investeerimisele, või

- b) osalevad teenuste pakkumises, kui abil on või sellel võib olla mõju liidu ja Gibraltari vahelisele kaubavahetusele või investeerimisele.

2. Liit on pühendunud oma riigiabi kontrolli süsteemi säilitamisele kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 93, 106, 107 ja 108 ja kohaldab seda vajaduse korral igasuguse abi suhtes, millel on või võib olla mõju liidu ja Gibraltari vahelisele kaubavahetusele või investeerimisele.

ARTIKKEL 202

Erandid

Käesolevat peatükki ei kohaldata riigiabi suhtes:

- a) mille suhtes kohaldatakse 15. aprillil 1994 Marrakechis sõlmitud Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingu (edaspidi „WTO leping“) 1A lisas sisalduva põllumajanduslepingu IV osa või 2. lisa,
- b) mis on seotud kala ja kalatoodete või
- c) mis on seotud audiovisuaalsektoriga.

Läbipaistvus

1. Kumbki pool teeb riigiabi kohta, mis on antud tema territooriumil või mille maksmist jätkatakse tema territooriumil, kuue kuu jooksul alates riigiabi andmisest ametlikul veebisaidil või avalikus andmebaasis üldsusele kättesaadavaks järgmise teabe:

- a) riigiabi õiguslik alus ja poliitiline eesmärk või otstarve;
- b) võimaluse korral riigiabi saaja nimi;
- c) riigiabi andmise kuupäev, riigiabi kestus ja muud riigiabiga seotud tähtajad ning
- d) riigiabi suurus või riigiabi jaoks eelarvest eraldatud summa.

2. Maksumeetmete vormis antava riigiabi puhul avalikustatakse teave ühe aasta jooksul alates maksudeklaratsiooni esitamise tähtpäevast. Maksumeetmete vormis antava riigiabi läbipaistvusega seotud kohustused hõlmavad sama teavet, mis on osutatud lõikes 1, välja arvatud selle lõike punktis d nõutud teave, mille võib esitada vahemikuna.

3. Käesolevas artiklis sätestatud kohustused ei piira poolte kohustusi, mis tulenevad nende vastavatest õigusaktidest teabevabaduse või dokumentidele juurdepääsu kohta.

ARTIKKEL 204

Riigiabi kasutamine

Kumbki pool tagab, et majandustegevuses osalejad kasutavad riigiabi üksnes sellel konkreetsel eesmärgil, milleks see on antud.

ARTIKKEL 205

Sõltumatu asutus või organ ja koostöö

1. Kumbki pool asutab või säilitab oma riigiabi kontrolli korra raames asjakohase rolliga sõltumatu asutuse või organi. Kõnealusel sõltumatul asutusel või organil on tegevusülesannete täitmisel tagatud sõltumatus ja ta tegutseb erapooletult.
2. Kumbki pool tagab, et igast kavandatavast riigiabi andmise või muutmise meetmest teatatakse tema vastavale sõltumatule asutusele või organile ning et sellist kavandatavat meetet ei rakendata enne, kui sõltumatu asutus või organ on selleks loa andnud.
3. Kumbki pool võib vabastada teatavad riigiabi liigid lõikes 2 sätestatud kohustustest, tingimusel et sellised erandid on läbipaistvad ja põhinevad objektiivsetel kriteeriumidel, mis võivad olla muu hulgas abisaajate suurus ja kvantitatiivsed künnised. Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi puhul peavad kõnealused erandid vastama 18. lisale.

4. Kumbki pool tagab, et tema sõltumatul asutusel või organil on õigus nõuda tagasi riigiabi, mis on antud enne, kui selleks on saadud sõltumatu asutuse või organi luba.
5. Kumbki pool julgustab oma sõltumatut asutust või organit tegema teise poole sõltumatu asutuse või organiga ühist huvi pakkuvates küsimustes oma ülesannete raames koostööd, sealhulgas kohaldades oma õigusraamistikus sätestatud piirides asjakohaselt artikleid 201–204. Pooled või nende sõltumatud asutused või organid võivad kokku leppida eraldi raamistikus, mis reguleerib nende sõltumatute asutuste või organite koostööd.
6. Käesoleva artikli lõiget 2 ei kohaldata ühegi kavandatava meetme suhtes, millega antakse või muudetakse artiklis 201 osutatud riigiabi, kui kõnealust riigiabi antakse või muudetakse Gibraltari parlamendi õigusakti alusel. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik tagab, et igast sellisest kavandatavast meetmest teatatakse tema sõltumatule asutusele või organile. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik tagab, et tema sõltumatul asutusel või organil on õigus esitada sellise kavandatava meetme suhtes oma arvamus. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik võtab sellist arvamust arvesse ja teeb vajaduse korral Gibraltari parlamendile kaalumiseks kõnealuse õigusakti muutmise ettepanekuid.
7. Käesoleva artikli lõiget 4 ei kohaldata ühegi meetme suhtes, millega antakse või muudetakse artiklis 201 osutatud riigiabi, kui kõnealust riigiabi antakse või muudetakse Gibraltari parlamendi õigusakti alusel. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik tagab, et tema sõltumatul asutusel või organil on õigus esitada sellise meetme suhtes oma arvamus. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik võtab sellist arvamust arvesse ja teeb vajaduse korral Gibraltari parlamendile kaalumiseks kõnealuse õigusakti muutmise ettepanekuid.

Kohtud

1. Kumbki pool tagab vastavalt oma põhiseaduslikule korrale, et tema kohtud on pädevad:
 - a) vaatama läbi riigiabi andva asutuse või, kui see on asjakohane, sõltumatu asutuse või organi tehtud riigiabiotsused kooskõlas oma riigiabi kontrolli korraga;
 - b) vaatama läbi sõltumatu asutuse või organi muud asjakohased otsused ja asjakohase tegevusetuse;
 - c) kehtestama tõhusad õiguskaitsevahendid, mida kohaldatakse punktide a ja b suhtes, sealhulgas riigiabi andva asutuse tegevuse peatamine ja keelamine, riigiabi andvalt asutuselt meetmete võtmise nõudmine, kahjutasu määramine ning abisaajalt riigiabi tagasi nõudmine koos intressiga; ning
 - d) läbi vaatama huvitatud isikute nõuded seoses riigiabiga, kui huvitatud isikul on õigus esitada riigiabiga seotud nõue selle poole õiguse alusel.
2. Käesoleva artikli ja artikli 207 tähenduses on „huvitatud isik“ füüsiline või juriidiline isik, majandustegevuses osaleja või majandustegevuses osalejate ühendus, kelle huve võib riigiabi andmine mõjutada, eelkõige riigiabi saaja, riigiabi saajaga konkureerivad majandustegevuses osalejad ja asjaomased kutseühingud.

3. Käesoleva artikli lõike 1 punkti c ei kohaldata meetmete suhtes, millega antakse või muudetakse artiklis 201 osutatud riigiabi, kui kõnealust riigiabi antakse või muudetakse Gibraltari parlamendi õigusakti alusel, välja arvatud juhul, kui kohus on veendunud, et selline abi ei ole käesoleva lepinguga kooskõlas ja võib kuulutada selle kokkusobimatuks. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik võtab sellist avaldust arvesse ja teeb Gibraltari parlamendile kaalumiseks kõnealuse õigusakti muutmise ettepanekuid või võtab vajaduse korral muid asjakohaseid meetmeid.

ARTIKKEL 207

Tagasinõudmine

1. Kumbki pool kehtestab kooskõlas järgmiste sätetega riigiabi tagasinõudmise tõhusa mehhanismi, ilma et see piiraks sõltumatu asutuse või organi õigusi, mis on sätestatud artiklis 205, ning poole õiguses sätestatud muude õiguskaitsevahendite kohaldamist.

2. Piiramata lõiget 3, tagab kumbki pool, et tingimusel, et mõni huvitatud isik on ühe poole tehtud riigiabi andmise otsuse kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul kohtus vaidlustanud, võib kooskõlas asjaomase poole riigiabi kontrolli süsteemiga anda korralduse riigiabi tagasi nõuda, kui selle poole kohus teeb kindlaks olulise õigusnormi rikkumise, mis seisneb järgmises:

- a) riigiabi andja ei käsitlenud riigiabi moodustavat meetet riigiabina,
- b) riigiabi andja ei ole järginud riigiabi kontrolli süsteemi, mis on talle siduv, või

- c) riigiabi andja on kõnealuse riigiabi andmise üle otsustades tegutsenud väljaspool oma volitusi või kuritarvitanud neid volitusi seoses käesoleva peatükiga.
3. Kumbki pool peatab abisaajale igasuguse uue riigiabi maksmise seniks, kuni sellele abisaajale antud riigiabi, mille kohta on esitatud tagasimaksmiskorraldus, on täielikult tagasi makstud, sealhulgas tagasinõudmisega seotud intress.
4. Vastavalt artikli 205 lõigetele 6 ja 7 ning artikli 206 lõikele 3 ei nõuta riigiabi tagasinõudmist, kui kõnealust abi antakse või muudetakse Gibraltar parlamendi õigusakti alusel.

ARTIKKEL 208

Konsultatsioonid

1. Kui kumbki pool leiab, et teine pool on andnud riigiabi või on olemas selged tõendid selle kohta, et teine pool kavatseb riigiabi anda ja et riigiabi andmisel on või võib olla negatiivne mõju pooltevahelisele kaubavahetusele või investeerimisele, võib ta teiselt poolelt nõuda selgitust selle kohta, kuidas on kõnealuse riigiabi puhul järgitud käesolevat lepingut.
2. Kumbki pool võib nõuda ka artikli 203 lõikes 1 loetletud teavet, kui seda ei ole juba avalikustatud artikli 203 kohasel ametlikul veebisaidil või avalikus andmebaasis, või kui seda ei ole tehtud kättesaadavaks lihtsal ja kergesti juurdepääsetaval viisil.

3. Teine pool esitab nõutud teabe kirjalikult hiljemalt 45 päeva jooksul pärast taotluse kättesaamise kuupäeva. Kui taotletud teavet ei ole võimalik esitada, selgitab pool vastava teabe puudumist oma kirjalikus vastuses.
4. Kui taotluse esitanud pool leiab pärast nõutud teabe saamist endiselt, et teise poole antud või kavandataval riigiabil on või võib olla negatiivne mõju pooltevahelisele kaubavahetusele või investeerimisele, võib taotluse esitanud pool taotleda konsultatsioone majanduse ja kaubanduse erikomitees. Taotlus peab olema kirjalik ja sisaldama selgitust põhjuste kohta, miks taotluse esitanud pool konsultatsiooni taotleb.
5. Majanduse ja kaubanduse erikomitee teeb kõik endast oleneva, et jõuda mõlemat poolt rahuldava lahenduseni. Komitee esimene koosolek toimub 30 päeva jooksul pärast konsulteerimistaotluse esitamist.
6. Lõigetes 3 ja 5 osutatud konsultatsioonide ajakava võib poolte kokkuleppel pikendada.

Parandusmeetmed

1. Kumbki pool võib teisele poolele esitada kirjaliku taotluse teabe saamiseks ja konsultatsioonide alustamiseks riigiabi kohta, mida ta peab pooltevahelisele kaubavahetusele või investeerimisele märkimisväärset negatiivset mõju avaldavaks või mille puhul ta leiab, et on olemas selline oht. Taotluse esitanud pool peaks taotluses esitama kogu asjakohase teabe, mis võimaldab pooltel leida vastastikku vastuvõetava lahenduse, sealhulgas riigiabi kirjelduse ja asjaolu, mis taotluse esitanud poolele kaubavahetusele või investeeringutele avalduva mõju suhtes muret teeb.
2. Taotluse saanud pool saadab hiljemalt 30 päeva jooksul alates taotluse kättetoimetamise kuupäevast taotluse esitanud poolele kirjaliku vastuse, milles esitab nõutud teabe, ning pooled alustavad konsultatsioone, mis loetakse lõppenuks 60 päeva möödumisel taotluse esitamisest, kui pooled ei lepi kokku teisiti. Konsultatsioonid, eelkõige konfidentsiaalsena käsitatav teave ja kõik poolte konsultatsioonide käigus võetud seisukohad, on konfidentsiaalsed, ilma et see piiraks poolte õigusi edasistes menetlustes.
3. Mitte varem kui 60 päeva pärast lõikes 1 osutatud taotluse esitamist võib taotluse esitanud pool võtta ühepoolset asjakohaseid parandusmeetmeid, kui on tõendeid, et taotluse saanud poole riigiabi avaldab või on tõsine oht, et see võib avaldada pooltevahelisele kaubavahetusele või investeerimisele olulist negatiivset mõju.

4. Mitte varem kui 45 päeva pärast lõikes 1 osutatud taotluse esitamist teatab taotluse esitanud pool taotluse saanud poolele parandusmeetmetest, mida ta kavatseb lõike 3 kohaselt võtta. Taotluse esitanud pool esitab kogu asjakohase teabe meetmete kohta, mida ta kavatseb võtta, et võimaldada pooltel leida mõlemale poolele vastuvõetav lahendus. Taotluse esitanud pool ei tohi kõnealuseid parandusmeetmeid võtta enne 15 päeva möödumist kuupäevast, mil taotluse saanud poolele kõnealustest meetmetest teatati.
5. Kummagi poole hinnangut märkimisväärse negatiivse mõju ohu suhtes peavad kinnitama faktid, mitte lihtsalt väited, oletused või kaudne võimalus. Asjaolude muutumine, mis tekitaks olukorra, kus riigiabi põhjustaks sellist märkimisväärset negatiivset mõju, peab olema selgelt prognoositav.
6. Kummagi poole hinnangut riigiabi olemasolu või pooltevahelisele kaubavahetusele või investeerimisele riigiabist tuleneva märkimisväärse negatiivse mõju suhtes peavad kinnitama usaldusväärsed tõendid, mitte lihtsalt oletused või kaudne võimalus, ning see peab olema seotud tuvastatavate kaupade või majandustegevuses osalejatega, sealhulgas vajaduse korral riigiabikavade puhul.
7. Majanduse ja kaubanduse erikomitee võib pidada näitlikku loetelu sellest, mis võib kujutada endast märkimisväärset negatiivset mõju pooltevahelisele kaubavahetusele ja investeerimisele käesoleva artikli tähenduses. See ei piira poolte õigust võtta parandusmeetmeid.
8. Lõikest 3 tulenevalt võetud parandusmeetmed piirduvad olukorra parandamiseks vajalikuga ja on proportsionaalsed, et kõrvaldada märkimisväärne negatiivne mõju või kõrvaldada sellise märkimisväärse negatiivse mõju oht. Eelistatud on meetmed, mis häirivad käesoleva lepingu toimimist kõige vähem.

9. Viie päeva jooksul alates käesoleva artikli lõikes 3 osutatud parandusmeetmete jõustumise kuupäevast võib teavitatud pool ilma artikli 304 kohaste konsultatsioonideta taotleda taotluse esitanud poolele esitatud kirjaliku taotlusega kooskõlas artikli 305 lõikega 2 vahekohtu moodustamist, et vahekohus saaks otsustada, kas ei esine mõni järgmistest asjaoludest:

- a) taotluse esitanud poole võetud parandusmeetmed ei ole kooskõlas lõigetega 3 või 5;
- b) pärast seda, kui taotluse saanud pool oli nõutud teabe esitanud ja nõustunud konsultatsioonide korraldamisega, ei osalenud taotluse esitanud pool sellistel konsultatsioonidel või
- c) kaitsemeetmeid ei ole võetud või neist ei ole teatatud kooskõlas lõigetes 3 või 4 osutatud tähtaegadega.

Sellel taotlusel ei ole parandusmeetmeid peatavat mõju. Lisaks ei hinda vahekohus seda, kuidas pool on kohaldanud oma riigiabi kontrolli korda.

10. Käesoleva artikli lõikes 9 osutatud taotluse alusel moodustatud vahekohus viib oma menetlused läbi kooskõlas artikliga 327 ja teeb oma lõpliku otsuse 30 päeva jooksul alates vahekohtu moodustamisest.

11. Kui leitakse, et vastustajast pool on eksinud, teatab vastustajast pool hiljemalt 30 päeva jooksul alates vahekohtu otsuse kättetoimetamisest kaebuse esitanud poolele meetmetest, mida ta on võtnud selle otsuse täitmiseks.

12. Kui vastustajast poole suhtes on käesoleva artikli lõikes 10 osutatud menetluse tulemusel leitud, et ta on eksinud, võib kaebuse esitanud pool taotleda 30 päeva jooksul pärast vahekohtu otsuse tegemist, et vahekohus määraks kindlaks käesolevast lepingust või seda täiendavast lepingust tulenevate kohustuste täitmise peatamise taseme, mis ei ületa parandusmeetme kohaldamisest tingitud tühistamise või vähendamise määra, kui ta leiab, et parandusmeetme vastuolu käesoleva artikli lõikega 3 või 8 on märkimisväärne. Taotluses tehakse ettepanek kohustuste peatamise taseme kohta kooskõlas artiklis 316 sätestatud põhimõtetega. Kaebuse esitanud pool võib peatada käesolevast lepingust või seda täiendavast lepingust tulenevate kohustuste täitmise vastavalt vahekohtu määratud kohustuste täitmise peatamise tasemele. Sellist peatamist ei kohaldata varem kui 15 päeva pärast sellise otsuse tegemist.

13. Pool ei tugine WTO lepingule või mõnele muule rahvusvahelisele lepingule, et takistada teist poolt võtmast käesoleva artikli kohaseid meetmeid, sealhulgas juhul, kui need meetmed seisnevad käesolevast lepingust või seda täiendavast lepingust tulenevate kohustuste täitmise peatamises.

14. Selleks et hinnata, kas parandusmeetmete kehtestamine või säilitamine toote impordi suhtes piirdub sellega, mis on rangelt vajalik või proportsionaalne käesoleva artikli kohaldamisel, teeb pool järgmist:

- a) võtab arvesse tasakaalustusmeetmeid, mida kohaldatakse või säilitatakse WTO asutamislepingu 1A lisas sisalduva subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu ning õiglase ja läbipaistva menetluse kohaselt ning
- b) võib arvesse võtta dumpinguvastaseid meetmeid, mida kohaldatakse või säilitatakse kooskõlas 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VI artikli rakendamise lepingu nõuetega ning õiglase ja läbipaistva menetluse kohaselt.

15. Kui pool, kelle vastu parandusmeetmeid võeti, ei esita käesoleva artikli lõike 9 kohast taotlust kõnealuses lõikes sätestatud ajavahemiku jooksul, võib kõnealune pool alata käesoleva artikli lõikes 9 sätestatud põhjustel artiklis 305 osutatud vahekohtumenetluse parandusmeetmete vaidlustamiseks, ilma et ta peaks eelnevalt artikli 304 kohaseid konsultatsioone. Vahekohus käsitleb küsimust kiireloomulise juhuna artikli 310 tähenduses.

16. Lõigete 9 või 15 kohaste menetluste puhul võtab vahekohus selle hindamisel, kas parandusmeede on rangelt vajalik ja proportsionaalne, nõuetekohaselt arvesse lõigetes 5, 6 ja 13 sätestatud põhimõtteid.

ARTIKKEL 210

Vaidluste lahendamine

1. Kui käesoleva artikli lõigetest 2 ja 3 ei tulene teisiti, kohaldatakse pooltevaheliste vaidluste suhtes, mis on seotud käesoleva peatüki tõlgendamise ja kohaldamisega, kuuendat osa, välja arvatud artiklid 205 ja 206.

2. Vahekohtu pädevusse ei kuulu:

- a) individuaalne riigiabi meede ega see, kas selline meede on kooskõlas asjaomase poole riigiabi kontrolli korraga ning
- b) kas artikli 207 kohast tagasinõudmismeedet on igal üksikjuhul nõuetekohaselt kohaldatud.

3. Kuuendat osa kohaldatakse artikli 209 suhtes kooskõlas kõnealuse artikliga ja artikliga 327.

3. PEATÜKK

MAKSUSTAMINE

ARTIKKEL 211

Hea valitsemistava

Pooled tunnustavad ja kohustuvad rakendama hea maksuhaldustava põhimõtteid, eelkõige ülemaailmseid standardeid, mis käsitlevad läbipaistvust, teabevahetust ja õiglast maksukonkurentsi. Pooled rõhutavad veel kord, et toetavad OECD maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tegevuskava, ning kinnitavad oma kindlat tahet rakendada maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise vastu OECD miinimumstandardeid. Pooled edendavad head maksuhaldustava, parandavad rahvusvahelist koostööd maksustamise valdkonnas ja hõlbustavad maksutulude kogumist.

ARTIKKEL 212

Maksustamisstandardid

1. Pool ei nõrgenda ega vähenda oma õigusaktidega ette nähtud kaitsetaset 31. detsembri 2020. aasta seisuga allapoole taset, mis on ette nähtud OECDs 31. detsembri 2020. aasta seisuga kokku lepitud standardite ja normidega seoses järgmisega:

- a) taotluse alusel toimuv nõuetekohane, omaalgatuslik või automaatne teabevahetus finantskontode, piiriüleste eelotsuste, maksuametite vaheliste riigipõhiste aruannete ja võimalike piiriüleste maksuplaneerimise skeemide kohta;
- b) intresside mahaarvamise piiranguid, välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid ja hübriidseid ebakõlasid puudutavad reeglid.

2. Pool ei nõrgenda ega vähenda kaitsetaset, mis on tema õigusnormidega 31. detsembril 2020 ette nähtud seoses krediidiasutuste ja investeerimisühingute avaliku aruandlusega riikide kaupa muude kui väikeste ja omavahel mitteseotud investeerimisühingute puhul.

ARTIKKEL 213

Vaidluste lahendamine

Käesoleva peatüki suhtes ei kohaldata kuuenda osa kohast vaidluste lahendamist.

4. PEATÜKK

TÖÖ- JA SOTSIAALSED STANDARDID

ARTIKKEL 214

Mõiste

1. Käesoleva peatüki kohaldamisel tähendab „töölane ja sotsiaalne kaitsetase“ poolte õiguse ja standarditega¹ ette nähtud kaitsetaset järgmistes valdkondades²:

- a) põhiõigused töökohal;
- b) töotervishoiu ja tööohutuse standardid;
- c) õiglased töötingimused ja tööhõivestandardid;
- d) õigus teavitamisele ja konsulteerimisele ettevõtte tasandil või
- e) restruktureerimine.

2. Liidu jaoks tähendab „töölane ja sotsiaalne kaitsetase“ tööalast ja sotsiaalset kaitsetaset, mida kohaldatakse kõikide liikmesriikide suhtes ja kõikides liikmesriikides ning mis on nende suhtes ühine.

¹ Suurema selguse huvides olgu öeldud, et käesolevat peatükki ei kohaldata poolte sotsiaalkindlustuse ja pensionidega seotud õigusaktide ja standardite suhtes.

² Kaitsetase on artikli 226 lõikes 2 osutatud ILO põhikonventsioonides määratletud rahvusvaheliselt tunnustatud põhilised tööstandardid.

Kaitse taseme säilitamine

1. Pooled kinnitavad, et kummalgi poolel on õigus kehtestada käesoleva peatükiga hõlmatud valdkondades oma poliitikameetmeid ja prioriteete, määrata kindlaks tööalane ja sotsiaalne kaitsetase, mida nad peavad asjakohaseks, ning võtta vastu või muuta oma õigusnorme ja poliitikat viisil, mis on kooskõlas kummagi poole rahvusvaheliste kohustustega, sealhulgas käesoleva peatüki kohaste kohustustega.
2. Kumbki pool ei nõrgenda ega vähenda liidu ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi kaubandust või investeerimist mõjutaval viisil tööalast ja sotsiaalset kaitsetaset allapoole taset, mis kehtib üleminekuperioodi lõpus, sealhulgas jättes tõhusalt tagamata oma õiguse ja standardite täitmise.
3. Pooled tunnistavad, et kummalegi poolele jääb õigus kasutada mõistlikus ulatuses kaalutlusõigust ja teha heas usus otsuseid tööõiguse nõuete täitmise tagamise vahendite eraldamise kohta seoses muude, kõrgema prioriteetsusega tööõiguse normidega, tingimusel et kõnealune kaalutlusõigus ja kõnealused otsused ei ole vastuolus tema kohustustega, mis tulenevad käesolevast peatükist.
4. Pooled püüavad ka edaspidi tõsta oma tööalast ja sotsiaalset kaitsetaset, millele on osutatud käesolevas peatükis.

ARTIKKEL 216

Õigusnormide täitmise tagamine

Kumbki pool kehtestab ja säilitab artiklis 215 viidatud kaitse tagamiseks tõhusa riigisisese kaitse tagamise süsteemi, eelkõige tõhusa tööinspektsiooni süsteemi kooskõlas oma rahvusvaheliste kohustustega, mis käsitlevad töötingimusi ja töötajate kaitset; tagab haldus- ja kohtumenetlused, mis võimaldavad õigustatud ametiasutustel ja üksikisikutel esitada õigel ajal kaebuse töö- ja sotsiaalvaldkonna õiguse ja standardite rikkumise kohta, ning näeb ette asjakohased ja tõhusad õiguskaitsevahendid, sealhulgas ajutised meetmed, ning proportsionaalsed ja hoiatavad sanktsioonid kooskõlas oma riigisisese õigusega. Kohaldatava õiguse ja tava kohaselt austab kumbki pool artikli 215 riigisisesel rakendamisel ja täitmise tagamisel asjakohasel juhul tööturu osapoolte rolli ja autonoomiat riigi tasandil.

ARTIKKEL 217

Vaidluste lahendamine

1. Pooled teevad dialoogi, konsultatsioonide, teabevahetuse ja koostöö kaudu kõik endast oleneva, et lahendada võimalikud käesoleva peatüki kohaldamisega seotud erimeelsused.
2. Erandina kuuendast osast kasutavad pooled käesoleva peatüki kohaldamisega seotud omavahelise vaidluse korral üksnes vaidluste lahendamise menetlusi, mis on kehtestatud artiklitega 235, 236 ja 237.

5. PEATÜKK

KESKKOND JA KLIIMA

ARTIKKEL 218

Mõisted

1. Käesoleva peatüki kohaldamisel tähendavad „keskkonna- ja kliimakaitse tasemed“ poole õigusega ette nähtud üldiseid kaitsetasemeid, mille eesmärk on kaitsta keskkonda ja kliimat, sealhulgas ennetada inimese elu või tervist ohustavat keskkonnamõju ja võidelda kliimamuutuste vastu kõikides järgmistes valdkondades:

- a) juurdepääs keskkonnateabele;
- b) üldsuse osalemine ja õiguskaitse kättesaadavus keskkonnaküsimustes;
- c) keskkonnamõju hindamine ja strateegiline keskkonnahindamine;
- d) õhku eralduvad saasteained ja õhu kvaliteet;
- e) looduse ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse;
- f) jäätmekäitlus, sealhulgas sadama vastuvõtuseadmed ja -rajatised;

- g) müratase;
- h) vee- ja merekeskkonna kaitse ja säilitamine, k.a asjakohasel juhul sadama vastuvõtuseadmete ja -rajatiste kasutamine;
- i) keemiliste ainete tootmisest, kasutamisest, keskkonda viimisest ja kõrvaldamisest inimeste tervisele või keskkonnale tulenevate riskide ennetamine, vähendamine ja kõrvaldamine või
- j) kliimamuutused, eelkõige kasvuhooonegaaside heide ja nende kõrvaldamine, sealhulgas süsiniku hinnastamise tulemusliku maksustamise süsteemid või samaväärsed heitkoguste vähendamise meetmed.

2. Liidu jaoks tähendavad „keskkonna- ja kliimakaitse tasemed“ keskkonna- ja kliimakaitse tasemeid, mida kohaldatakse kõikide liikmesriikide suhtes ja kõikides liikmesriikides ning mis on nende suhtes ühine.

3. Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi puhul tähendavad „keskkonna- ja kliimakaitse tasemed“ keskkonna- ja kliimakaitse tasemeid, mis on ette nähtud Gibraltari õiguses, sh rahvusvahelistes kohustustes, mida on Gibraltarile laiendatud.

ARTIKKEL 219

Kaitse tasemed

1. Pooled kinnitavad, et kummalgi poolel on õigus kehtestada käesoleva peatükiga hõlmatud valdkondades oma poliitikameetmeid ja prioriteete, määrata kindlaks keskkonnakaitse tase ja kliimakaitse tase, mida nad peavad asjakohaseks, ning võtta vastu või muuta oma õigusnorme ja poliitikat viisil, mis on kooskõlas kummagi poole rahvusvaheliste kohustustega, sealhulgas käesoleva peatüki kohaste kohustustega.

2. Pooled tunnistavad, et kummalegi poolele jääb õigus kasutada mõistlikus ulatuses kaalutusõigust ja teha heas usus otsuseid keskkonnanõuete täitmise tagamise vahendite eraldamise kohta seoses muude, kõrgema prioriteetsusega keskkonnaõiguse ja kliimapoliitika normidega, tingimusel et kõnealune kaalutusõigus ja kõnealused otsused ei ole vastuolus tema kohustustega, mis tulenevad käesolevast peatükist.
3. Kumbki pool ei nõrgenda ega vähenda oma keskkonnakaitse taset ja kliimakaitse taset allapoole taset, mis kehtib 31. detsembril 2020 seisuga, sealhulgas jättes tõhusalt tagamata oma keskkonna- ja kliimaõiguse täitmise.
4. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik säilitab keskkonna- ja kliimakaitse tasemed, mis on samaväärsed liidus kehtivate tasemetega, sealhulgas tagades tõhusalt Gibraltari suhtes ja Gibraltaril kohaldatava keskkonna- ja kliimaõiguse täitmise.

ARTIKKEL 220

Heite maksustamine

1. Kummalgi poolel peab käesoleva lepingu jõustumise ajaks olema kehtestatud tõhus CO₂ heite maksustamise süsteem või samaväärsed heitkoguste vähendamise meetmed.
2. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik tagab, et Gibraltaril kohaldataval CO₂ heite maksustamise süsteemil või samaväärsetel heitkoguste vähendamise meetmetel on samasugune ulatus ja tulemuslikkus kui lepingu jõustumise ajal liidus kehtival süsteemil.

3. Lennundusvaldkonnas hõlmab liidu CO₂ heite maksustamise süsteem kõiki Euroopa Majanduspiirkonna ja Gibraltari vahelisi lende. Ühendkuningriigi CO₂ heite maksustamise süsteem hõlmab kõiki Ühendkuningriigi ja Gibraltari vahelisi lende.
4. Majanduse ja kaubanduse erikomiteed teavitatakse korrapäraselt lõigete 1, 2 ja 3 tulemuslikust rakendamisest.
5. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik vaatab oma CO₂ heite maksustamise süsteemi või samaväärsete meetmete rakendamise läbi 2030. aastal ja korrapäraselt, kui toimub edasimineku tema kehtivatest heitkoguste vähendamise raamistikest.

Keskkonna- ja kliimapõhimõtted

Võttes arvesse asjaolu, et liidul ja Gibraltaril on piiriülese saaste mõttes ühine biosfäär, järgivad liit ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik rahvusvaheliselt tunnustatud keskkonnapõhimõtteid, mille järgimise kohustuse nad on võtnud näiteks Rio keskkonna- ja arengudeklaratsioonis, mis võeti vastu Rio de Janeiros 14. juunil 1992 (edaspidi „1992. aasta Rio keskkonna- ja arengudeklaratsioon“), ning liidu ja Ühendkuningriigi suhtes kehtivates mitmepoolsetes keskkonnalepingutes, mida on laiendatud Gibraltarile, sealhulgas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja bioloogilise mitmekesisuse konventsioonis, mis võeti vastu Rio de Janeiros 5. juunil 1992 (edaspidi „bioloogilise mitmekesisuse konventsioon“), sealhulgas eelkõige:

- a) põhimõtte, et keskkonnakaitset tuleks poliitikakujundamisel arvesse võtta, sealhulgas mõju hindamise kaudu;
- b) ennetusmeetme põhimõtte keskkonnakahju ärahoidmiseks;
- c) artiklis 200 osutatud ettevaatusprintsii;
- d) põhimõtte, et keskkonnakahju tuleb heastada esmajärjekorras kahju tekkekohas, ning
- e) põhimõtte „saastaja maksab“.

ARTIKKEL 222

Õigusnormide täitmise tagamine

Kumbki pool tagab artiklis 219 osutatud õigusnormide kohaselt ja täitmise tagamise eesmärgil, et:

- a) poolte ametiasutused, kelle pädevusse kuulub keskkonna- ja kliimaalaste õigusnormide täitmise tagamine, kaaluvad nõuetekohaselt sellise õiguse väidetavaid rikkumisi, millest neile on teatatud. Kõnealustel ametiasutustel peab olema võimalik kasutada piisavaid ja tõhusaid õiguskaitsevahendeid, sealhulgas esialgse õiguskaitse abinõusid ning vastavalt vajadusele proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone, ning
- b) füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kellel on põhjendatud huvi esitada kaebus keskkonnaõiguse rikkumise kohta ja taotleda tõhusate õiguskaitsevahendite, sealhulgas esialgsete õiguskaitseabinõude kasutamist, on kättesaadavad riigisisised haldus- ja kohtumenetlused, mis ei ole ülemäära kulukad ning viiakse läbi õiglaselt, erapooletult ja läbipaistvalt.

ARTIKKEL 223

Vaidluste lahendamine

1. Pooled teevad dialoogi, konsultatsioonide, teabevahetuse ja koostöö kaudu kõik endast oleneva, et lahendada võimalikud käesoleva peatüki kohaldamisega seotud erimeelsused.

2. Erandina kuuendast osast kasutavad pooled käesoleva peatüki kohaldamisega seotud omavahelise vaidluse korral üksnes vaidluste lahendamise menetlusi, mis on kehtestatud artiklitega 235, 236 ja 237.

6. PEATÜKK

MUUD KAUBANDUSE JA KESTLIKU ARENGUGA SEOTUD AKTID

ARTIKKEL 224

Kontekst ja eesmärgid

1. Pooled tuletavad meelde 13. juunil 1992 Rio de Janeiros vastu võetud programmi Agenda 21 ning Rio 1992. aasta keskkonna- ja arengudeklaratsiooni, 2002. aasta ülemaailmse kestliku arengu tippkohtumise Johannesburgi rakenduskava, 2022. aastal muudetud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) deklaratsiooni sotsiaalse õigluse kohta õiglase üleilmastumise nimel, mis võeti vastu Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 97. istungil 10. juunil 2008. aastal Genfis (edaspidi „2008. aasta ILO deklaratsioon sotsiaalse õigluse kohta õiglase üleilmastumise nimel“), ÜRO 2012. aasta kestliku arengu konverentsi lõppdokumenti „Soovitud tulevikuvision“, mis kiideti heaks ÜRO Peaassamblee 27. juuli 2012. aasta resolutsiooniga 66/288, ning ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030, mis võeti vastu ÜRO Peaassamblee 25. septembri 2015. aasta resolutsiooniga 70/1, ja selles sisalduvaid kestliku arengu eesmäärke.

2. Käesoleva artikli lõiget 1 silmas pidades on käesoleva peatüki eesmärk tõhustada kestliku arengu, eelkõige selle töö- ja keskkonnamõõdme integreerimist poolte kaubandus- ja investeerimissuhetesse ning sellega seoses täiendada poolte kohustusi, mis tulenevad käesoleva jaotise 4. peatükist ja 5. peatükist.

ARTIKKEL 225

Läbipaistvus

Pooled rõhutavad, et on tähtis tagada läbipaistvus, mis on vajalik üldsuse osalemise edendamiseks, ja avalikustada käesoleva peatüki raames teave. Kooskõlas oma õigusnormide ja käesoleva peatüki sätetega teeb kumbki pool järgmist:

- a) tagab, et kõiki käesoleva peatüki eesmärkide saavutamiseks võetavaid üldkohaldatavaid meetmeid hallatakse läbipaistval viisil, sealhulgas üldsusele märkuste esitamiseks piisava võimaluse ja aja andmise ning kõnealuste meetmete avaldamise kaudu;
- b) tagab, et üldsusel on juurdepääs ametiasutuste valduses olevale või nende nimel hoitavale asjakohasele keskkonnateabele, ning tagab, et kõnealust teavet levitatakse üldsusele aktiivselt elektrooniliste vahendite kaudu;
- c) soodustab avalikku mõttevahetust valitsusväliste osalejatega ja nende seas sellise poliitika väljatöötamisel ja kindlaksmääramisel, mille tulemusena võtab kummagi poole ametiasutus vastu käesoleva peatükiga seotud asjakohase õigusakti; keskkonnavaldkonnas hõlmab see üldsuse osalemist keskkonnaprojektides, -kavades ja -programmides ning

- d) edendab üldsuse teadlikkust käesoleva peatükiga seotud õigusnormidest ja standarditest ning nende täitmise tagamise ja vastavusmenetlustest, võttes meetmeid üldsuse teadmiste ja arusaamise edendamiseks; tööõiguse ja -standardite puhul hõlmab see töotajaid, tööandjaid ja nende esindajaid.

ARTIKKEL 226

Mitmepoolsed tööstandardid ja töösuhteid käsitlevad lepingud

1. Pooled kinnitavad oma kindlat tahet edendada rahvusvahelise kaubanduse arengut viisil, mis soodustab inimväärse töö tagamist kõigile, nagu on väljendatud ILO 2008. aasta deklaratsioonis sotsiaalse õigluse kohta õiglase üleilmastumise nimel.
2. Vastavalt ILO põhikirjale ning 2022. aastal muudetud ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioonile ning selle järelmeetmetele, mille Rahvusvaheline Töökonverents võttis vastu oma 86. istungil 18. juunil 1998. aastal, võtab kumbki pool kohustuse järgida, edendada ja tõhusalt rakendada ILO põhikonventsioonides määratletud põhimõtteid, mis käsitlevad põhiõigusi ning mis on järgmised:
 - a) ühinemisvabadus ja kollektiivläbirääkimiste õiguse tegelik tunnustamine;
 - b) sunniviisilise töö kõigi vormide kaotamine;
 - c) lapstööjõu kasutamise tegelik kaotamine;

d) töö saamisel ja kutsealale pääsemisel diskrimineerimise kaotamine ning

e) ohutu ja tervislik töökeskkond.

3. Kumbki pool kohustub rakendama tõhusalt kõiki ILO põhikonventsioone, mida Ühendkuningriik on laiendanud Gibraltarile ja mille liikmesriigid on ratifitseerinud,

4. Pooled teevad jätkuvaid ja pidevaid jõupingutusi ILO põhikonventsioonide ratifitseerimiseks või Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi puhul Gibaltari suhtes laiendamiseks, kui nad ei ole seda veel teinud.

5. Pooled vahetavad korrapäraselt ja vajaduse korral teavet liikmesriikide ja Gibaltari osas tegutseva Ühendkuningriigi olukorra ja edusammude kohta seoses ILO poolt ajakohaseks tunnistatud ILO konventsioonide või protokollide ning muude asjakohaste rahvusvahelise õiguse aktide ratifitseerimisega.

6. Kumbki pool edendab jätkuvalt oma õigusnormide ja tavade kaudu ILO inimväärse töö tegevuskava, mis on esitatud 2022. aastal muudetud ILO 2008. aasta deklaratsioonis sotsiaalse õigluse kohta õiglase üleilmastumise nimel (edaspidi „ILO inimväärse töö tegevuskava“), muid asjakohaseid ILO konventsioone ja muid rahvusvahelisi kohustusi, eelkõige seoses järgmisega:

a) kõigi inimeste inimväärsed töötingimused, muu hulgas seoses töötasu, tööaja, rasedus- ja sünnituspuhkuse ning muude töötingimustega;

b) töötervishoid ja tööohutus, sealhulgas tööõnnetuse või kutsehaiguse ennetamine ja hüvitise maksmine sellise õnnetuse või haiguse korral, ning

c) töötingimustega seotud diskrimineerimise keeld, sealhulgas võõrtöötajate puhul.

7. Kumbki pool kaitseb ja edendab tööküsimustes sotsiaaldialoogi töötajate ja tööandjate ning nende vastavate organisatsioonide vahel ja asjaomaste valitsusasutustega.

ARTIKKEL 227

Mitmepoolsed keskkonnalepingud

1. Pooled tunnistavad ÜRO Keskkonnaprogrammi ÜRO Keskkonnaassamblee ning mitmepoolse keskkonnavalase juhtimise ja mitmepoolsete keskkonnalepingute väärtust, kuna need on rahvusvahelise kogukonna vastus ülemaailmsetele või piirkondlikele keskkonnaprobleemidele, ning rõhutavad vajadust suurendada kaubandus- ja keskkonnapoliitika, -normide ja -meetmete vastastikust täiendavust.

2. Lõiget 1 silmas pidades kohustub kumbki pool rakendama tõhusalt mitmepoolseid keskkonnalepinguid, protokolle ja muudatusi, mille osaline ta on. Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi puhul tähendab see mitmepoolseid keskkonnalepinguid, mida on laiendatud Gibraltarile või mis kajastuvad muul viisil tema õigusaktides ja tavades.

3. Pooled kinnitavad veel kord, et kummalgi poolel on õigus võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, et edendada nende mitmepoolsete keskkonnalepingute eesmäärke, mille osaline ta on.

Kaubandus ja kliimamuutused

1. Pooled tunnistavad kliimamuutuste ja nende mõju vastu võitlemiseks kiireloomuliste meetmete võtmise tähtsust ning kaubanduse ja investeringute rolli selle eesmärgi saavutamisel kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni, Pariisi kliimakokkuleppe eesmärkide ning muude mitmepoolsete keskkonnalepingute ja mitmepoolsete kliimamuutuste valdkonna aktidega.
2. Lõiget 1 silmas pidades teeb kumbki pool järgmist:
 - a) kohustub tõhusalt rakendama ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja Pariisi kliimakokkulepet, mille üks peamine eesmärk on tõhustada üleilmset reaktsiooni kliimamuutuste ohule ja hoida üleilmse keskmise temperatuuri tõus tunduvalt allpool 2 °C võrreldes tööstusrevolutsioonieelse tasemega ning jätkata meetmete võtmist temperatuuri tõusu piiramiseks alla 1,5 °C võrreldes tööstusrevolutsioonieelse tasemega;
 - b) edendab kaubandus- ja kliimapoliitika ja -meetmete vastastikust toetavust, aidates seeläbi kaasa üleminekule vähese kasvuhoonegaaside heitega ressursitõhusale majandusele ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisele arengule ning
 - c) hõlbustab selliste tõkete kõrvaldamist, mis takistavad kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise seisukohast eriti olulist kaubavahetust ning eriti olulisi investeringuid, nagu taastuvenergia ning energiatõhusad tooted ja teenused, näiteks tariifsete ja mittetariifsete tõkete kõrvaldamise või parimaid võimalikke lahendusi soodustavate poliitikaraamistike vastuvõtmise kaudu.

Kaubandus ja bioloogiline mitmekesisus

1. Pooled tunnistavad bioloogilise mitmekesisuse säilitamise ja säästva kasutamise tähtsust ning kaubanduse rolli nende eesmärkide saavutamisel, sealhulgas kestliku kaubanduse edendamise või ohustatud liikidega kauplemise kontrollimise või piiramise kaudu kooskõlas asjaomaste mitmepoolsete keskkonnalepingutega, mille osalised nad on ja niivõrd kui Ühendkuningriik on neid laiendanud Gibraltarile, ja nende alusel vastu võetud otsustega, eelkõige bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja selle protokollidega ning Washingtonis 3. märtsil 1973. aastal sõlmitud ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooniga (CITES).
2. Lõiget 1 silmas pidades teeb kumbki pool järgmist:
 - a) kui see on asjakohane, siis rakendab tõhusaid meetmeid, et võidelda eluslooduse ebaseadusliku kaubandusega, sealhulgas vajaduse korral seoses kolmandate riikidega;
 - b) edendab CITESi kasutamist bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja säästva majandamise vahendina, sealhulgas looma- ja taimeliikide kandmise kaudu CITESi lisadesse, kui nende liikide kaitsestaatust peetakse rahvusvahelise kaubanduse tõttu ohustatuks;
 - c) soodustab kauplemist toodetega, mis on saadud bioloogiliste ressursside säästvast kasutamisest ja aitavad kaasa bioloogilise mitmekesisuse kaitsele, ning

- d) võtab meetmeid bioloogilise mitmekesisuse kaitseks, kui see on kaubandusest ja investeringutest tuleneva surve all, sealhulgas meetmeid, millega hoitakse ära invasiivsete võõrliikide levik, ning meetmeid nende võimalikuks likvideerimiseks, kui need juba esinevad.

ARTIKKEL 230

Kaubandus ja metsad

1. Pooled tunnistavad, et on oluline metsa kaitsta ja säästvalt majandada, pidades silmas metsa keskkonnanafunktsioone ning majanduslikke ja sotsiaalseid võimalusi, mida mets pakub praegustele ja tulevastele inimpõlvedele, ning seda, et kaubandusel on selle eesmärgi saavutamisel oluline roll.
2. Lõiget 1 silmas pidades ja kooskõlas oma rahvusvaheliste kohustustega teeb kumbki pool järgmist:
 - a) jätkab meetmete rakendamist, et võidelda ebaseaduslikku metsaraie ja sellega seotud kaubanduse vastu, sealhulgas vajaduse korral seoses kolmandate riikidega, ja edendab seaduslikult ülestöötatud metsamaterjalist toodetega kauplemist; ning
 - b) edendab metsade kaitset ja säästvat majandamist ning ülestöötamisriigi õiguse kohaselt ja säästvalt majandatud metsadest saadud puidu ja puittoodetega kauplemist ja nende tarbimist

ARTIKKEL 231

Kaubandus ja mere bioloogiliste ressursside säästev majandamine ja vesiviljelus

Kumbki pool järgib rahvusvahelist õigust ning võtab muu hulgas vastu ja säilitab tõhusad vahendid ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi (edaspidi „ETR-kalapüük“) vastaseks võitluseks ning võtab vastu meetmeid, millega jäetakse ETR-kalapüügi saadused kaubavoogudest välja, ja teeb sel eesmärgil koostööd.

ARTIKKEL 232

Kestlikku arengut soodustav kaubandus ja investeerimine

1. Pooled kinnitavad oma kohustust suurendada kaubanduse ja investeringute panust kestliku arengu eesmärgi majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnavalase mõõtme saavutamisse.
2. Võttes arvesse lõiget 1, edendavad pooled jätkuvalt:
 - a) kaubandus- ja investeerimispoliitikat, mis toetab ILO inimväärse töö tegevuskava nelja strateegilist eesmärki kooskõlas ILO 2008. aasta deklaratsiooniga sotsiaalse õigluse kohta õiglase üleilmastumise nimel, sealhulgas äraelamist võimaldavat töötasu, töötervishoidu ja -ohutust ning muid töötingimustega seotud aspekte;

- b) kauplemist selliste keskkonnakaupade ja -teenustega nagu taastuvenergia ning energiatõhusad tooted ja teenused, sealhulgas nendega seotud tariifsete ja mittetariifsete tõkete kõrvaldamise või parimaid võimalikke lahendusi soodustavate poliitikaraamistike vastuvõtmise kaudu, ning neisse investeerimist; ning
 - c) kaubavahetust ja teenuskaubandust, mis aitavad parandada sotsiaalseid tingimusi ja keskkonnahoidlikke tavaid, sealhulgas neid, mille suhtes kohaldatakse vabatahtlikke kestlikkuse tagamise kavaid, nagu õiglase ja eetilise kaubanduse kavad ning ökomärgised.
3. Pooled tunnistavad, et on oluline lahendada konkreetseid kestliku arengu küsimusi, kontrollides, jälgides ja hinnates võimalike meetmete võimalikku majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõju ning võttes arvesse sidusrühmade seisukohti.

ARTIKKEL 233

Kaubandus ja tarneahelate vastutustundlik juhtimine

1. Pooled tunnistavad vastutustundliku ettevõtluse ja ettevõtja sotsiaalse vastutuse tavade kaudu tarneahelate vastutustundliku juhtimise tähtsust ning kaubanduse rolli selle eesmärgi saavutamisel.
2. Lõiget 1 silmas pidades teeb kumbki pool järgmist:
 - a) edendab ettevõtja sotsiaalset vastutust ja vastutustundlikku ettevõtlust, sealhulgas pakkudes toetavaid poliitikaraamistikke, mis julgustavad ettevõtjaid võtma kasutusele asjakohaseid tavaid, ning

b) toetab selliste asjakohaste rahvusvahelise õiguse aktide järgimist, rakendamist ja levitamist nagu OECD suunised hargmaistele ettevõtetele, mille OECD nõukogu võttis vastu 27. juunil 2000, ILO kolmepoolne deklaratsioon rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta, mille ILO haldusnõukogu võttis vastu Genfis 1977. aasta novembris oma 204. istungjärgul, ÜRO algatus Global Compact ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted, ning nende järgimise järelevalvet.

3. Pooled tunnistavad rahvusvaheliste sektoripõhiste suuniste kasulikkust ettevõtja sotsiaalse vastutuse ja vastutustundliku ettevõtluse valdkonnas ning edendavad sellega seoses ühist tööd. Seoses konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevate OECD hoolsuskohustuse suunistega ja nende täiendustega rakendavad pooled ka meetmeid, et edendada nimetatud suuniste kasutuselevõttu.

ARTIKKEL 234

Vaidluste lahendamine

1. Pooled teevad dialoogi, konsultatsioonide, teabevahetuse ja koostöö kaudu kõik endast oleneva, et lahendada võimalikud käesoleva peatüki kohaldamisega seotud erimeelsused.

2. Kui poolte vahel tekib vaidlus käesoleva peatüki kohaldamise üle, kasutavad pooled erandina kuuendast osast üksnes artiklites 235 ja 236 sätestatud vaidluste lahendamise menetlusi.

7. PEATÜKK

HORISONTAALSED JA INSTITUTSIOONILISED SÄTTED

ARTIKKEL 235

Konsultatsioonid

1. Pool võib taotleda konsultatsioone teise poolega kõigis küsimustes, mis tulenevad käesoleva jaotise artikli 199 lõikest 3 ning 4. peatükist, 5. peatükist ja 6. peatükist, esitades teisele poolele kirjaliku taotluse. Kaebuse esitanud pool täpsustab oma kirjalikus taotluses taotluse põhjused ja aluse, märkides muu hulgas asjaomased meetmed, ning täpsustab sätted, mida ta peab kohaldatavateks. Konsultatsioonid peavad algama kohe pärast seda, kui pool on esitanud konsultatsioonitaotluse, ja igal juhul mitte hiljem kui 30 päeva pärast taotluse esitamist, välja arvatud juhul, kui pooled lepivad kokku pikemas tähtajas.

2. Pooled alustavad konsultatsioone eesmärgiga jõuda mõlemat poolt rahuldava lahenduseni. Konsultatsioonide käigus esitab kumbki pool teisele poolele piisavalt enda valduses olevat teavet, et tõstatatud küsimusi oleks võimalik põhjalikult uurida. Kumbki pool püüab tagada, et konsultatsioonidel osaleksid tema pädevate asutuste töötajad, kellel on konsultatsioonide teemaga seotud eriteadmisi.

3. Artikli 199 lõikes 3 või käesoleva jaotise 4., 5. ja 6. peatükis osutatud mitmepoolsete lepingute või aktidega seotud küsimustes võtavad pooled arvesse teavet, mis on saadud ILO-lt või mitmepoolsete keskkonnalepingute alusel loodud asjaomastelt organitelt või organisatsioonidelt. Vajaduse korral küsivad pooled ühiselt nõu sellistelt organisatsioonidelt või nende organitelt või muudelt ekspertidelt või organitelt, keda nad peavad sobilikuks.
4. Kõik poolte otsused tehakse üldsusele kättesaadavaks.

ARTIKKEL 236

Ekspertdikomisjon

1. Iga küsimuse puhul, mida ei ole artikli 235 kohaste konsultatsioonide abil rahuldavalt lahendatud, võib pool 90 päeva pärast kõnealuse artikli kohase konsultatsioonitaotluse kättesaamist taotleda asjaomase küsimuse uurimiseks ekspertdikomisjoni kokkukutsumist, esitades teisele poolel kirjaliku taotluse. Taotluses tuleb selgelt märkida vaidlusalune meede ja selgitada, kuidas selle meetmega rikutakse asjaomast peatükki või peatükke, nõnda, et sellest ilmneks selgelt kaebuse ese.
2. Ekspertdikomisjon koosneb kolmest liikmest.

3. Koostöönõukogu koostab hiljemalt üks aasta pärast käesoleva lepingu jõustumist nimekirja vähemalt 15 isikust, kes soovivad ja saavad tegutseda vahekohtunikena. Kumbki pool nimetab nimekirja jaoks vähemalt viis isikut. Pooled nimetavad ka vähemalt viis isikut, kes ei ole kummagi poole kodanikud ning kes soovivad ja saavad täita eksperdikomisjoni esimehe ülesandeid. Koostöönõukogu tagab, et nimekirja ajakohastatakse ning et eksperdikomisjonis on alati vähemalt 15 isikut.

4. Liikmeteks esildatud isikutel peavad olema eriteadmised või kogemused töö- või keskkonnaõiguses, asjaomases peatükis või peatükkides käsitletud muudes küsimustes või rahvusvahelistest lepingutest tulenevate vaidluste lahendamisel. Nad peavad täitma oma ülesandeid üksikisikuna ega tohi vaidlusega seotud küsimustes vastu võtta juhiseid üheltki organisatsioonilt ega valitsuselt. Nad ei tohi olla seotud kummagi poolega ega saada temalt juhiseid. Nad ei tohi olla isikud, kes on liidu institutsioonide või liikmesriigi, Ühendkuningriigi või Gibraltar valitsuse liikmed, ametnikud või muud teenistujad.

5. Kui pooled ei lepi viie päeva jooksul alates eksperdikomisjoni moodustamisest kokku teisiti, on selle pädevus järgmine:

„vaadata eksperdikomisjoni moodustamise taotluses nimetatud küsimus läbi, pidades silmas asjakohaseid sätteid, ning esitada kooskõlas käesoleva artikliga aruanne, milles esitatakse järeldused meetme kokkusobivuse kohta asjaomaste sätetega ja soovitused küsimuse lahendamiseks“.

6. Küsimustes, mis on seotud mitmepoolsete standardite ja lepingutega, mida hõlmab käesolev jaotis, peaks eksperdikomisjon küsima teavet ILO-lt või nende lepingute alusel loodud asjaomastelt organitelt, võttes sealhulgas arvesse kõiki asjakohaseid kättesaadavaid tõlgendavaid suuniseid, järeldusi ja otsuseid, mille ILO ja need organid on vastu võtnud.

7. Eksperdikomisjon võib nõuda ja vastu võtta kirjalikke esildisi või muud teavet isikutelt, kellel on asjakohast teavet või eriteadmisi.
8. Eksperdikomisjon teeb sellise teabe mõlemale poolele kättesaadavaks, et nad saaksid esitada oma märkused 20 päeva jooksul osutatud teabe kättesaamisest.
9. Eksperdikomisjon esitab pooltele vahearuande ja lõpparuande, mis sisaldab tuvastatud asjaolusid, asjaomases küsimuses tehtud otsuseid, sealhulgas otsust selle kohta, kas vastutav pool on toiminud kooskõlas asjaomase peatükist või peatükkidest tulenevate kohustustega, ning eksperdikomisjoni järelduste ja otsuste põhjendusi. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et pooled on üksmeelel, et juhul, kui eksperdikomisjon esitab oma aruandes soovitusi, siis ei pea vastustaja pool neid soovitusi järgima, et tagada kooskõla lepinguga.
10. Eksperdikomisjon esitab pooltele vahearuande 100 päeva jooksul pärast eksperdikomisjoni moodustamise kuupäeva. Kui eksperdikomisjon leiab, et sellest tähtajast ei ole võimalik kinni pidada, teavitab eksperdikomisjoni eesistuja sellest pooli kirjalikult, märkides viivituse põhjused ja kuupäeva, mil eksperdikomisjon kavatseb vahearuande esitada. Mingil juhul ei tohi eksperdikomisjon esitada vahearuannet hiljem kui 125 päeva pärast eksperdikomisjoni moodustamise kuupäeva.
11. Kumbki pool võib 25 päeva jooksul pärast vahearuande esitamist esitada eksperdikomisjonile kirjaliku taotluse vahearuande konkreetsete aspektide läbivaatamiseks. Kumbki pool võib 15 päeva jooksul alates teise poole taotluse esitamisest esitada kõnealuse taotluse kohta märkusi.
12. Pärast nende märkuste arvessevõtmist koostab eksperdikomisjon lõpparuande. Kui lõikes 11 osutatud tähtaja jooksul ei esitata taotlust vahearuande konkreetsete aspektide läbivaatamiseks, muutub vahearuanne eksperdikomisjoni lõpparuandeks.

13. Ekspertdikomisjon esitab lõpparuande pooltele 175 päeva jooksul ekspertdikomisjoni moodustamise kuupäevast. Kui ekspertdikomisjon leiab, et sellest tähtajast ei ole võimalik kinni pidada, teavitab selle esimees sellest pooli kirjalikult, märkides viivituse põhjused ja kuupäeva, mil ekspertdikomisjon kavatseb lõpparuande esitada. Mingil juhul ei tohi ekspertdikomisjon esitada lõpparuannet hiljem kui 195 päeva pärast ekspertdikomisjoni moodustamise kuupäeva.
14. Lõpparuandes kajastatakse kirjalikke taotlusi, mille pooled on vahearuande kohta esitanud, ning vastatakse selgelt poolte märkustele.
15. Pooled teevad ekspertdikomisjoni lõpparuande üldsusele kättesaadavaks 15 päeva jooksul pärast seda, kui ekspertdikomisjon on selle esitanud.
16. Kui ekspertdikomisjoni lõpparuandes leitakse, et pool ei ole täitnud asjakohasest peatükist või peatükkidest tulenevaid kohustusi, arutavad pooled 90 päeva jooksul pärast lõpparuande esitamist asjakohaseid meetmeid, mida tuleb rakendada, võttes arvesse ekspertdikomisjoni aruannet.
17. Koostöönõukogu jälgib, kuidas ekspertdikomisjoni aruannet ja selle soovitusi järgitakse.
18. Kui pooled ei jõua kokkuleppele nõuetele mittevastavuse kõrvaldamiseks võetud meetme asjaomaste sätete olemasolus või kokkusobivuses, võib kaebuse esitanud pool kirjalikult taotleda, et selles küsimuses teeks otsuse algne ekspertdikomisjon. Taotluses tuleb määratlada vaidlusalune meede ja selgitada, kuidas see meede ei ole asjaomaste sätetega vastavuses, nõnda, et sellest ilmneb selgelt kaebuse ese. Ekspertdikomisjon esitab pooltele oma järeldused 45 päeva jooksul pärast taotluse esitamise kuupäeva.

19. Kui käesolevas artiklis ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse artikleid 305 ja 306 ning artikleid 318–323 *mutatis mutandis*.

ARTIKKEL 237

Kaitsetaseme säilitamise valdkondade eksperdikomisjon

1. Käesoleva jaotise 4. ja 5. peatüki tõlgendamise ja kohaldamise üle toimuvate pooltevaheliste vaidluste suhtes kohaldatakse artiklit 236.
2. Lisaks artikli 236 lõikes 19 loetletud artiklitele kohaldatakse kõnealuste vaidluste suhtes artikleid 316 ja 317 *mutatis mutandis*.
3. Pooled tunnistavad, et juhul, kui vastustajast pool otsustab eksperdikomisjoni aruande ja käesoleva lepingu järgimiseks meetmeid mitte võtta, võib kaebuse esitanud pool endiselt kasutada artikli 316 kohaselt lubatud õiguskaitsevahendeid.

II JAOTIS

TOLLIPROTSEDUURID, KAUDNE MAKSUSTAMINE JA KAUBANDUSEGA SEOTUD KÜSIMUSED

1. PEATÜKK

ÜLDPÕHIMÕTTED JA EESMÄRGID

ARTIKKEL 238

Põhimõtted ja eesmärgid

Käesoleva jaotise eesmärk on kehtestada vajalik kord, et kõrvaldada Gibraltari ja liidu vahel maismaad mööda liikuva kauba puhul kõik füüsilised tõkked ja seotud protseduurid, kaitstes samal ajal liidu siseturu terviklikkust ja poolte finantshuve.

ARTIKKEL 239

Mõisted

Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused“ – Ühendkuningriigi tolliasutus Gibraltaril või muud asjaomased asutused Gibraltaril;

- b) „liidu pädevad asutused“ – liikmesriikide või liidu tolliasutused või muud asjaomased asutused;
- c) „tollivormistuse formaalsused“ – kõik protseduurid, meetmed ja kontrollid, mis tuleb läbi viia kaupade vabasse ringlusse lubamiseks või nende kaupade suhtes kohaldatavaks muuks tolliprotseduuriks kooskõlas liidu õigusega. See hõlmab tolliformaalsusi, toote-eeskirjadele, nõuetele ja standarditele vastavust, keelde ja piiranguid, liidu õiguses sätestatud sanitaar- ja fütosanitaarmedeid ning muid formaalsusi, mis on vajalikud kauba liidus vabasse ringlusse lubamiseks;
- d) „määratud tollipunkt“ – 21. lisa 1. liites loetletud tollipunktid.

2. PEATÜKK

TOLLILIIT

ARTIKKEL 240

Tolliliidu loomine

Käesolevaga luuakse liidu ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahel tolliliit vastavalt käesoleva peatüki sätetele.

ARTIKKEL 241

Tolliterritoorium

Liidu ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi tolliliidu tolliterritooriumi koosneb

- a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013¹ (edaspidi „liidu tolliseadustik“) artiklis 4 määratletud liidu tolliterritooriumist ja
- b) Gibraltari tolliterritooriumist, mis on Ühendkuningriigi tolliterritooriumist eraldi seisev tolliterritoorium.

ARTIKKEL 242

Kauba vaba liikumine tolliliidus

1. Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse järgmise suhtes:
 - a) liidu tolliterritooriumil või Gibraltari tolliterritooriumil toodetud kaup, sealhulgas kaup, mis on täielikult või osaliselt saadud väljaspool tolliliitu asuvatest riikidest või territooriumidelt pärit kaubast ja on liidus või Gibraltaril vabas ringluses, ja

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

- b) väljaspool tolliliitu asuvatest riikidest või territooriumidelt pärit kaup, mis on liidus või Gibraltaril vabas ringluses.
2. Väljaspool tolliliitu asuvatest riikidest või territooriumidelt pärit kaup loetakse liidus või Gibraltaril vabas ringluses olevaks, kui tollivormistuse formaalsused on täidetud ja tasumisele kuuluvad tollimaksud või samaväärse toimega maksud on tasutud ning kui selle kaubaga seotud tollimakse või muid makse ei ole täielikult või osaliselt tagastatud.
3. Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse ka liidus või Gibraltaril saadud või toodetud kauba suhtes, mille valmistamisel on kasutatud väljaspool tolliliitu asuvatest riikidest või territooriumidelt pärit tooteid, mis ei ole liidus ega Gibraltaril vabas ringluses, tingimusel et tollivormistuse formaalsused on täidetud ning väljaspool tolliliitu asuvatest riikidest või territooriumidelt pärit toodetelt on sisse nõutud kõik tollimaksud või samaväärse toimega maksud.
4. Kauba käesoleva artikli tingimustele vastavuse tõendamise kord on esitatud 19. lisas.

ARTIKKEL 243

Tollimaksude keelamine

Liidu ja Gibraltari vahel ei kohaldata impordi- ega eksporditollimakse ega samaväärse toimega makse. See keeld kehtib ka fiskaalsete tollimaksude suhtes.

ARTIKKEL 244

Koguseliste piirangute keeld

Liidu ja Gibraltari vahel on keelatud koguselised impordi- või ekspordipiirangud ja kõik samaväärse toimega meetmed.

ARTIKKEL 245

Riigimaksud

1. Liit ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ei kehtesta teineteise kaubale otseseid ega kaudseid makse, mis otseselt või kaudselt soodustavad sarnaseid omamaiseid kaupu.
2. Artiklis 241 osutatud territooriumide vahel veetava kauba puhul ei tagastata riigisiseseid makse, mis on suuremad kui kehtestatud otsesed või kaudsed maksud.

ARTIKKEL 246

Füüsiliste tõkete kõrvaldamine

1. Kõik Gibraltari ja liidu vahel maismaad mööda liikuva kauba puhul esinevad füüsilised tõkked kõrvaldatakse, ilma et see piiraks artikli 252 kohaldamist või nõutavaid formaalsusi ja kontrolle, mida pooled võivad käesoleva jaotise nõuetekohase kohaldamise tagamiseks teha.
2. Kuni artikli 247 lõikes 1 osutatud otsuse jõustumiseni järgitakse käesolevas jaotises sätestatud tollivormistuse formaalsusi, ekspordiformaalsusi ning liidu maksude ja tollimaksude kogumise menetlusi, mis kehtivad Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi suhtes, vastavalt artikli 247 lõikele 3.

ARTIKKEL 247

Import Gibraltarile ja eksport Gibraltarilt

1. Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi suhtes ja Gibraltaril kohaldatakse 20. lisas loetletud liidu õiguse sätteid, tingimusel et koostöönõukogu võtab vastu otsuse, milles
 - a) määratakse kindlaks kuupäev, millest alates kohaldatakse 20. lisas loetletud liidu õiguse sätteid Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi suhtes ja Gibraltaril, ja

b) deklareeritakse, et sadamas ja lennujaamas on loodud piiripunktid ja tolliasutused, mis tegutsevad ja mida kontrollitakse vastavalt kõnealuses otsuses sätestatud korrale ja menetlustele, ning et liidus on määratud pädevad asutused.

2. Lõikes 1 osutatud otsuse vastuvõtmisel võib koostöönõukogu muuta 20. lisa esitatud liidu õiguse sätete loetelu.

3. Kuni lõikes 1 osutatud otsuse jõustumiseni ja ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, tuuakse muu kaup kui see, mis on reisijate isiklikus pagasis vastavalt 23. lisale, Gibraltarile ja seda eksporditakse Gibraltarilt ainult maismaad mööda ja vastavalt 19., 21., 22. ja 24. lisa sätestatud eeskirjadele.

4. Lõikest 3 võib erandeid teha järgmiselt:

a) liidu kaupa võib Gibraltarile tuua ka meritsi kooskõlas 19. lisa artiklis 4, 21. lisa artiklis 7 ning 22. ja 24. lisa sätestatud eeskirjadega; ning

b) kaupa võib vedada ka meritsi Gibraltarilt kolmandatesse riikidesse kooskõlas 19. lisa artiklis 5, 21. lisa artiklites 7 ja 8 ning 22. ja 24. lisa sätestatud eeskirjadega.

5. Kuni lõikes 1 osutatud otsuse jõustumiseni käsitatakse Gibraltarit liidu tolli-, kaudse maksustamise ja kaubandusõiguse kohaselt kolmanda territooriumina.

6. Lõikes 1 osutatud otsuses sätestatakse ühismeetmete ja kontrollide kord ning tolli- ja halduskoostöö Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste ja liidu pädevate asutuste vahel, samuti mis tahes muud eeskirjad või menetlused, mis on vajalikud, et tagada 20. lisas loetletud liidu õiguse sätete nõuetekohane kohaldamine Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi suhtes ja Gibraltaril, käesoleva jaotise nõuetekohane kohaldamine ning kõnealuse otsuse nõuetekohane kohaldamine.

7. Lõikes 1 osutatud otsuse vastuvõtmisel kaalub koostöönõukogu ka seda, kuidas tehakse piiriformaalsusi ja asjakohast piirikontrolli Gibraltar piiripunktides või tolliasutustes, sealhulgas riskianalüüsi ja vabastusjärgset kontrolli, et kaitsta liidu siseturu nõuetekohast toimimist.

ARTIKKEL 248

Kaudne maksustamine

1. Kuni artikli 247 lõikes 1 osutatud otsuse jõustumiseni kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 2, 3 ja 4.
2. Gibraltaril toodetud või Gibraltarile imporditud kaubalt tuleb tasuda tehingumaksu.
3. Gibraltarile imporditud või Gibraltaril toodetud kaubalt, millelt tuleb liidu õiguse alusel maksta aktsiisi (edaspidi „ühtlustatud aktsiis“), tuleb aktsiisi maksta ka Gibraltaril.

4. Tehingumaks ja aktsiis nõutakse sisse 24. lisa sätestatud korras.
5. Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi poolt loodud sõltumatu nõuandev organ, mis tegutseb 24. juunil 2026. aastal kokku lepitud sõltumatu nõuandva organi volituste alusel
- a) annab poolte taotlusel igal ajal Gibraltaril ja külgneva piiriala asjakohaste turutingimuste pideva hindamise põhjal nõu selle kohta, kas artikli 249 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud tingimused on täidetud, ja
 - b) hindab igal aastal Gibraltaril kohaldatavate tehingumaksu määrade, sealhulgas vähendatud ja ülimadalate määrade ning aktsiisimäärade mõju konkurentsi tasemele ning Gibraltaril ja külgneva piiriala vahelise kaubanduse olulisi tegelikke moonutusi ja annab neis küsimustes nõu.
6. Kui sõltumatu nõuandev organ tuvastab moonutuse käesoleva artikli lõike 5 tähenduses, kohandab Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik Gibraltaril kohaldatavaid kaudseid maksumäärasid tasemeni, mida peetakse selliste moonutuste vältimiseks asjakohaseks vastavalt sõltumatu nõuandva organi soovitudele, ning 24. lisa artiklites 2 ja 6 sätestatud piirides.

ARTIKKEL 249

Kaitsemeetmete menetlus

1. Juhul kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ei täida artikli 248 lõikest 6 tulenevat kohustust seoses artikli 248 lõike 5 punktiga a, võib liit kasutada käesolevas artiklis sätestatud kaitsemeetmete menetlust, kui liit peab seda asjakohaseks ja kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) asjaomase kauba või kaubakategooriaga seoses esineb olulisi moonutusi Gibraltari ja liidu vahelises kaubanduses;
 - b) punktis a osutatud moonutused on seotud erinevustega tehingumaksu- ja aktsiisimäärades, mida Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik selle kauba suhtes kohaldab, võrreldes Hispaania Kuningriigi poolt sama kauba või kaubakategooria suhtes kohaldatavate käibemaksu- ja aktsiisimääradega;
 - c) punktis a osutatud moonutused on esinenud vähemalt 30 päeva jooksul ja
 - d) liidul on objektiivset, veenvat ja kontrollitavat teavet, mis toetab järeldust, et punktides a, b ja c sätestatud tingimused on täidetud.
2. Juhul kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ei täida artikli 248 lõikest 6 tulenevat kohustust seoses artikli 248 lõike 5 punktiga b, võib liit, kui ta peab seda asjakohaseks, kasutada käesolevas artiklis sätestatud kaitsemeetmete menetlust.

3. Liit edastab Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile kogu käesoleva artikli lõike 1 punktis d osutatud teabe ning alustab Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigiga viivitamata konsultatsioone, et jõuda mõlemale poolele vastuvõetava lahenduseni. Teates tuleb esitada artikli 248 lõikes 5 osutatud sõltumatu nõuandva organi asjakohase soovitus üksikasjad ning konkreetne kaup või kaubakategooria, millega seoses järeldus tehti, sealhulgas vajaduse korral kaubamärk või mark ja mudel.
4. Kui kümne tööpäeva jooksul pärast konsultatsioonide alustamist ei ole mõlemale poolele vastuvõetava lahenduseni jõutud, võib liit kuni 30 päeva jooksul nõuda sisse teates nimetatud konkreetse kauba või kaubakategooria suhtes kohaldatava käibemaksu ja aktsiisi transiidiprotseduuri alustamisel mis tahes sellise kauba suhtes vastavalt 19. ja 21. lisale, kui see on ette nähtud Gibraltarile saatmiseks. Kohaldatakse käesoleva lepingu kohaselt transiitveo avamise eest vastutava määratud tollipunkti liikmesriigis kohaldatavat käibemaksu- ja aktsiisimäära.
5. Kui lõigetes 1 ja 2 nimetatud tingimused püsivad, võib lõikes 4 osutatud 30-päevast ajavahemikku pikendada veel 30 päeva võrra, kui lõikest 6 ei tulene teisiti.
6. Liit teatab Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile, et ta kavatseb lõike 5 kohaselt pikendada lõikes 4 osutatud 30-päevast ajavahemikku vähemalt neli tööpäeva enne sellise pikendamise jõustumist. Koos selle teatega esitatakse Gibraltari osas tegutsevale Ühendkuningriigile kogu lõike 1 punktis d osutatud teave, mis toetab järeldust, et lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud tingimused on jätkuvalt täidetud või et lõikes 1 osutatud olukord püsib.

7. Lõigetes 5 ja 6 sätestatud menetlusi võib korrata seni, kuni lõikes 1 sätestatud tingimused ei ole enam täidetud või on jõutud alternatiivse vastastikku kokkulepitud lahenduseni või lõikes 8 osutatud vahekohtumenetlus on lõpule viidud.
8. Kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik algatab artiklis 305 osutatud vahekohtumenetluse, et vaidlustada mis tahes käesoleva artikli kohane liidu toiming, käsitleb vahekohus küsimust kiireloomulise juhtumina artikli 310 tähenduses.
9. Mis tahes ajavahemikul, mille jooksul liit võtab kaubalt käesoleva artikli kohaselt käibemaksu ja aktsiisi, ei kohaldata lepingu sätteid, mis kohustavad Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki võtma sellelt kaubalt tehingumaksu ja aktsiisi.
10. Käesoleva artikli alusel toimuva teabevahetuse suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.
11. Asjaomane liikmesriik jätab kogutud käibemaksu ja aktsiisi endale.

ARTIKKEL 250

Koostöö ja vastastikune haldusabi

1. Kuni artikli 247 lõikes 1 osutatud otsuse jõustumiseni kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 2–8.

2. Pooled teevad koostööd tolli ja kaudse maksustamise valdkonnas, sealhulgas järgmiselt:
- a) kiire ja turvaline teavitamine ja teabevahetus, et tagada tolli- ja maksualaste õigusaktide nõuetekohane kohaldamine ning ennetada ja tõkestada tolli- ja maksupettusi, salakaubavedu, eelkõige aktsiisiga või muude kaudsete maksudega maksustatavate toodete (nt tubakatooted) salakaubavedu, uimastikaubandust, tulirelvade ja lõhkeainete lähteainetega kauplemist, kaasa arvatud sellega seotud sularaha liikumist ning rahapesu ja terrorismi rahastamist, ning ebaseaduslikku jäätmevedu. Selline teabevahetus võib toimuda automaatselt ja süstemaatiliselt ning võib hõlmata impordi- ja ekspordideklaratsioonide andmeid pooltevahelise kaubanduse kohta;
 - b) tolli- ja maksukontrollide kooskõlastamine;
 - c) koostöö seoses sellise kauba liikumisega, mille suhtes kohaldatakse tolli- ja maksukontrolli, ning
 - d) muude meetmete võtmine turvalise ja seadusliku kaubanduse hõlbustamiseks ja edendamiseks, sealhulgas seoses volitatud ettevõtjatega, ning koostöö liidu õiguses sätestatud või poolte vahel kokku lepitud koostöö erivormides.
3. Liidu pädevad asutused ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused osutavad üksteisele tolliküsimustes vastastikust haldusabi vastavalt tolliküsimustes vastastikuse haldusabi andmist käsitlevale protokollile.

4. Liidu pädevad asutused ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused teevad koostööd, et tagada käibemaksu, tehingumaksu ja aktsiisi käsitlevate õigusaktide järgimine ning maksude ja tollimaksudega seotud nõuete sissenõudmine vastavalt protokollile, mis käsitleb halduskoostööd ning maksupettuste vastast võitlust käibemaksu ja aktsiisi valdkonnas ning vastastikust abi maksude ja tollimaksudega seotud nõuete sissenõudmisel.
5. Liidu pädevate asutuste ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevate asutuste vahel käesoleva peatüki kohaselt toimuva teabevahetuse suhtes kohaldatakse *mutatis mutandis* tolliküsimustes vastastikuse haldusabi andmist käsitleva protokollis artiklis PCUST.12 sätestatud konfidentsiaalsus- ja teabekaitse nõudeid ning liidu õiguses ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õiguses sätestatud konfidentsiaalsusnõudeid.
6. Liidu pädevad asutused ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused võivad teha koostööd ja vahetada teavet toiduks mittekasutatavate toodete ohutuse ja nõuetele vastavuse valdkonnas.
7. Liit ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik teatavad oma vastavatest pädevatest asutustest, kes vastutavad käesolevas artiklis sätestatud koostöö ja vastastikuse haldusabi eest tolli- ja kaudsete maksude valdkonnas.
8. Artikli 6 lõiget 1 kohaldatakse üksnes perioodiliselt koostatavate andmete ja teabe käesoleva artikli kohase vahetamise suhtes.

ARTIKKEL 251

Juurdepääs IT-süsteemidele

1. Artiklite 242, 245, 247 ja 248 kohaldamisel on Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevatel asutustel Hispaania Kuningriigi IT-süsteemi kaudu juurdepääs 19. ja 21. lisas osutatud Euroopa transiidisüsteemile ja liidu staatuse tõendamise IT-süsteemile või transiidi erisüsteemile.
2. Liidu pädevatel asutustel on reaalajas pidev juurdepääs kõigile asjakohastele IT-süsteemidele, mida Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused kasutavad käesoleva jaotise kohaldamiseks.
3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamise praktiline kord sätestatakse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi vahelistes halduskokkulepetes.

ARTIKKEL 252

Erandid ja kaitsemeetmed

1. Artikli 244 sätted ei välista impordi- või ekspordikeeldude või -piirangute kohaldamist kauba või transiitkauba suhtes, kui see on õigustatud sellistel alustel nagu kõlblus, avalik kord või avalik julgeolek, inimeste, loomade või taimede elu ja tervise kaitse, kunstilise, ajaloolise ja arheoloogilise väärtusega rahvusliku rikkuse kaitse või tööstus- ja kaubandusomandi kaitse. Sellised keelud või piirangud ei tohi siiski kujutada endast meelevaldse diskrimineerimise vahendit ega liidu ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahelise kaubanduse varjatud piiramist.

2. Ilma et see piiraks artikli 334 kohaldamist, võib liit või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik peatada käesoleva lepingu kohaldamise või võtta lõikes 3 sätestatud meetmeid järgmistel juhtudel:

- a) käesoleva jaotise sätteid või artikli 19 lõiget 1 (kui viimane on seotud liidu õigusaktidega, mida kohaldatakse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi suhtes ja Gibraltaril artikli 247 lõikes 1 osutatud otsusega) kohaldatakse ebapiisavalt või puudulikult;
- b) liidu pädevad asutused või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused ei tee koostööd, et käsitleda õigusnormide rikkumisi, pettusi või kaubanduse kõrvalesuunamist, sealhulgas seoses liidu pädevate asutuste täieliku juurdepääsuga vastavalt artiklile 251;

- c) on olemas objektiivne, kaalukas ja kontrollitav teave selle kohta, et on toime pandud tollialaste õigusaktide süstemaatilisi ja ulatuslikke rikkumisi või nendest kõrvalehoidmist, või
- d) liit või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on teinud vigu, pannud toime haldusomavoli või kuritarvitusi.

3. Lõikes 2 osutatud juhtudel:

- a) liit võib suurendada 21. lisa artiklis 3 osutatud kogumiskulusid või peatada kogutud tollimaksude tagasimaksmise ja
- b) liit võib nõuda Gibraltarile suunduva kauba transiidiprotseduuri alustamisel vastavalt 19. ja 21. lisale sisse määratud tollipunkti liikmesriigis kohaldatava käibemaksu ja aktsiisi.

4. Kui liit või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik kavatseb võtta lõike 2 kohaseid meetmeid, teavitab ta sellest koostöönõukogu ja on valmis alustama koostöönõukogus taotluse korral konsultatsioone, et jõuda mõlemale poolele vastuvõetava lahenduseni. Kui liit ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik ei jõua kolme kuu jooksul alates teavitamise kuupäevast mõlemale poolele vastuvõetava lahenduse suhtes kokkuleppele, võib liit või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik otsustada tegutseda lõike 2 kohaselt ühepoolset.

5. Kui pool kavatseb võtta lõike 4 kohase meetme, kohaldatakse järgmisi sätteid:
- a) kõnealune pool teatab teisele poolele oma otsusest, täpsustades meetme võtmise põhjuse ja ühepoolse meetme kohaldamisaja, mis ei tohi olla pikem kui kolm kuud;
 - b) kui lõikes 2 sätestatud tingimused püsivad pärast punktis a osutatud teates esitatud tähtaja möödumist, võib ühepoolse meetme kohaldamisega sama korra kohaselt pikendada;
 - c) käesoleva artikli kohase ühepoolse meetme üle peetakse alates meetme kohaldamise kuupäevast koostöönõukogus korrapäraseid konsultatsioone, et lõpetada asjaomane meede enne punktis a osutatud teates nimetatud tähtaja möödumist, kui meedet kohaldav pool otsustab, et meede ei ole enam vajalik, ja
 - d) pooled võivad igal ajal taotleda, et koostöönõukogu vaataks kõik käesoleva artikli alusel võetud meetmed läbi.

ARTIKKEL 253

Ceuta ja Melilla

Ceutast ja Melillast Gibraltarile imporditava kauba suhtes kohaldatakse sama kohtlemist, mida liidu õiguse kohaselt kohaldatakse Ceutast ja Melillast liitu imporditava kauba suhtes.

ARTIKKEL 254

Majanduse ja kaubanduse erikomitee

1. Majanduse ja kaubanduse erikomiteel on õigus
 - a) võtta vastu asjakohased meetmed artikli 250 sätete rakendamiseks ja jõustamiseks;
 - b) kehtestada artikli 251 kohaldamiseks vajalikud sätted;
 - c) võtta vastu käesoleva jaotisega seotud lisade, liidete ja protokollide muudatusi ning
 - d) kehtestada mis tahes muu käesoleva jaotise nõuetekohaseks rakendamiseks vajalik kord.
2. Majanduse ja kaubanduse erikomitee arutab korrapäraselt käesoleva jaotise rakendamist.

3. PEATÜKK

GIBRALTARIL TOODETUD VÕI TURULE LASTUD KAUP

ARTIKKEL 255

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „toit“ – töödeldud, osaliselt töödeldud või töötlemata aine või toode, sealhulgas joogid, mis on mõeldud inimestele tarvitamiseks või mille puhul põhjendatult eeldatakse, et seda tarvitavad inimesed. Mõiste „toit“ ei hõlma sööta, elusloomi, välja arvatud juhul, kui need on ette valmistatud turule laskmiseks inimtoiduna, taimi enne saagikoristust, ravimeid, kosmeetikatooteid, tubakat ja tubakatooteid, narkootilisi või psühhotroopseid aineid, jääke, saasteaineid ja meditsiiniseadmeid;
- b) „GHA“ – Gibraltari tervishoiuamet;
- c) „märgis“ – silt, kaubamärk, tähis, piltkujutis või muu kirjeldav element, mis on kirjutatud, trükitud, šablooni abil värvitud, märgitud, reljeefselt sisse pressitud või tembeldatud jaekauba pakendile või kinnitatud jaekaupa sisaldavale kastile ning mida ei ole lihtne eemaldada või tuhmistada;

- d) „müügipakendis“ – üksik lõpptarbijale või toitlustusettevõtjale valmis kujul esitatav artikkel, mis koosneb pakendist, millesse jaekaup on pakitud enne müüki panemist, olenemata sellest, kas pakend ümbritseb jaekaupa täielikult või ainult osaliselt, kuid igal juhul viisil, mis ei võimalda pakendit avamata või muutmata selle sisu muuta. Mõiste „müügipakendis toit“ ei hõlma toitu, mis pakitakse tarbija soovil müügikohas või mis pakitakse müügipakendisse vahetult müügiks, ja
- e) „jaemüük“ – toidu käitlemine ja/või töötlemine ning toidu hoiustamine müügikohas või tarnimine lõpptarbijale, kaasa arvatud jaotusterminalid, toitlustusettevõtjad, tehasesööklad, asutuste toitlustusettevõtjad, restoranid ja muud samalaadsed toiduteenust pakkuvad ettevõtjad, kauplused, selvehallide jaotuskeskused ja hulgimüügipunktid.

ARTIKKEL 256

Üldnõuded

1. Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik kehtestab õigusaktid, millega tagatakse, et kauba võib Gibraltaril toota või turule lasta üksnes juhul, kui kaup vastab selle kauba tootmist või turule laskmist reguleerivatele asjakohastele liidu õigusnormidele, ning kohaldab neid tõhusalt.
2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, eeldatakse, et mis tahes liikmesriigis seaduslikult turule lastud kaup vastab kehtivatele või tulevastele eeskirjadele, mida kohaldatakse Gibraltaril turule lastava kauba suhtes.

3. Lõikes 1 osutatud erandit ei kohaldata järgmise suhtes:

- a) kaup, mis on Gibraltaril toodetud üksnes eksportimiseks väljapoole Gibraltarit või liitu ilma seda eelnevalt Gibralteri või liidu turule laskmata;
- b) Gibraltaril toodetud või Gibralteri jaekaubandusettevõtetes valmistatud, töödeldud või ümber pakendatud toit, mis lastakse Gibralteri turule kohalikuks tarbimiseks,¹ ja
- c) Gibraltarile imporditud toit seoses selle transportimise, ladustamise ja turustamisega pärast Gibraltarile sisenemist.

Kui esimese lõigu punktis b osutatud toit on müügipakendis, peab üksikpakendil olema märkis, millel on selgelt kirjas sõnad „Not for EU“.

Tagamaks, et esimese lõigu punktides b ja c osutatud toitu ei saa hiljem liikmesriiki viia ega liidu turule lasta, teevad Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused ametlikku kontrolli ja võtavad järelevalvemeetmeid, et tagada käesoleva lõike nõuete täitmine, ning tagavad, et selline toit on ette nähtud üksnes jaemüügiks ja kohalikuks tarbimiseks ning et ettevõtjad täidavad käesolevas artiklis sätestatud märgistamisnõuet.

¹ Kahtluste vältimiseks olgu märgitud, et Gibraltaril toodetud või turule lastud piiritusjoogid on sellest sättest välja jäetud ja peavad täielikult vastama asjakohastele liidu eeskirjadele.

4. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 võib Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik lubada lasta Gibraltari turule Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/83/EÜ¹ artikli 1 punktis 2 määratletud inimtervishoius kasutatavaid ravimeid, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) Ühendkuningriigi pädevad asutused on andnud loa ravimi laskmiseks Ühendkuningriigi turule kooskõlas Ühendkuningriigi õigusega ja nende antud loa tingimuste kohaselt;
- b) asjaomastel ravimitel puudub ELi kordumatu identifitseerimistunnus, kuid neil on individuaalne märkis, millel on sõnad „UK only“ ja mis kinnitatakse ravimi pakendile hästi nähtavasse kohta nii, et see on selgesti loetav ja kustutamatu, ning mida ei tohi mingil viisil peita, varjata, kahjustada või katkestada muude teksti- või kujunduselementidega või muu segava materjaliga, ja
- c) Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on võtnud auditite ja kontrollide abil rakendatavaid tõhusaid järelevalve- ja täitemeetmeid, mis tagavad, et käesolevas lõikes osutatud ravimeid² ei viida Gibraltarilt liitu ega lasta liikmesriigi turule ning et ettevõtjad täidavad käesolevas artiklis sätestatud märgistamisnõuet.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/83/oj>).

² Välja arvatud loaga hõlmatud retseptiravimid, millega on kaasas GHA tunnustatud spetsialisti retsept, kuni 90-päevaseks raviks vajalikus koguses.

5. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 võib Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik lubada importida Gibraltarile meditsiiniseadmeid, meditsiiniseadmete abiseadmeid ja *in vitro* diagnostikameditsiiniseadmeid, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/745¹ artikli 2 punktides 1 ja 2 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/746² artikli 2 punktides 2 ja 4 (edaspidi „seadmed“), kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) seadmeid võib Ühendkuningriigis seaduslikult turule lasta;
- b) seadmed hangitakse ja imporditakse GHA otsesesse vastutusalasse kuuluvate üksuste poolt või nende jaoks³;
- c) seadmete ainsad lõppkasutajad on GHA otseses vastutusalas olevad üksused ja GHA palgatud spetsialistid;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/745, milles käsitletakse meditsiiniseadmeid, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ, määrust (EÜ) nr 178/2002 ja määrust (EÜ) nr 1223/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 90/385/EMÜ ja 93/42/EMÜ (ELT L 117, 5.5.2017, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/745/oj>).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/746 *in vitro* diagnostikameditsiiniseadmete kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 98/79/EÜ ja komisjoni otsus 2010/227/EL (ELT L 117, 5.5.2017, lk 176, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/746/oj>).

³ Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik teavitab majanduse ja kaubanduse erikomiteed lõike 5 punkti b kohaldamisalasse kuuluvatest üksustest käesoleva lepingu jõustumise kuupäevaks ja seejärel iga kord, kui asjaomased üksused muutuvad.

- d) kui tootel ei ole CE-märgist, kinnitatakse igale lõikega 5 hõlmatud seadmete saadetisele selgesti nähtav, loetav ja kustumatu märgis või kleebis esimese käitlemise kohas Gibraltaril pärast transpordivahendilt mahalaadimist. See märgis või kleebis pannakse saadetise või veokasti välispakendile ja sellel on sõnad „Gibraltar (GHA) only“. See märgis või kleebis kinnitatakse toote välispakendile hästi nähtavasse kohta nii, et see on selgesti loetav ja kustutamatu; seda ei tohi mingil viisil peita, varjata, kahjustada või katkestada muude teksti- või kujunduselementidega või muu segava materjaliga. ja
- e) Gibraltaril osas tegutsev Ühendkuningriik on võtnud auditite ja kontrollide abil rakendatavaid tõhusaid järelevalve- ja täitemeeteid, mis tagavad, et käesolevas lõikes osutatud seadmeid¹ ei viida Gibraltarilt liitu ega lasta liikmesriigi turule ning et ettevõtjad täidavad käesolevas artiklis sätestatud märgistusnõudeid.

Käesoleva lõigu punkti d kohaldamisel tähendab „välispakend“ esimest pakenditasandit, mis on nähtav pärast mahalaadimist saadetise kättesaamisel; see ei hõlma välispakendis sisalduvaid sisepakendeid, pappkarpe ega üksikud tooteühikuid.

¹ Välja arvatud selliste seadmetega seotud seadmed ja tarvikud, millega on kaasas GHA tunnustatud spetsialisti retsept või sertifikaat, kuni 90-päevaseks raviks vajalikus koguses.

6. Kõiki lõike 5 alusel imporditud seadmeid, millel ei ole CE-märgist, võib GHA otseses vastutusalas olevate üksuste ruumidest välja viia üksnes juhul, kui GHA töötajad peavad seda patsiendi tervisega seotud põhjustel vajalikuks. Selliste seadmete puhul, mis viiakse GHA otseses vastutusalas olevate üksuste ruumidest välja, kantakse seadme välispakendile või seadmele endale, kui seade ei ole ruumidest lahkumisel pakendatud, selgesti nähtav, loetav ja kustumatu märgis või kleebis, millel on sõnad „Gibraltar (GHA) only“. See märgis või kleebis kinnitatakse toote pakendile hästi nähtavasse kohta nii, et see on selgesti loetav ja kustutamatu; seda ei tohi mingil viisil peita, varjata, kahjustada või katkestada muude teksti- või kujunduselementidega või muu segava materjaliga.

Esimeses lõigus osutatud nõuet ei kohaldata siirdatavate meditsiiniseadmete suhtes või juhul, kui seadme suurust või laadi arvesse võttes ei ole sellist märgist või kleebit võimalik ilma seadme nõuetekohast toimimist kahjustamata kasutada.

7. Enne Gibraltaril kauba tootmise või turule laskmisega seotud uue loa väljaandmist teavitab Gibaltari osas tegutsev Ühendkuningriik liitu majanduse ja kaubanduse erikomitee kaudu.

Õigusnormidele vastavuse järelevalve ja turujärelevalvealane koostöö

1. Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik teeb järgmist:
 - a) loob turujärelevalveasutused, kes teevad turujärelevalvetoiminguid, et tagada vastavus artikli 256 lõigetele 1 ja 3, ning tagab nende tulemusliku toimimise;
 - b) tagab turujärelevalve funktsioonide eraldamise vastavushindamise funktsioonidest ja
 - c) tagab turujärelevalveasutuste erapooletuse ettevõtjate kontrollimisel või nende üle järelevalve tegemisel.
2. Kui liikmesriigi turujärelevalveasutus leiab, et Gibraltaril toodetud või turule lastud kaup ei vasta liidu õiguse asjakohastele normidele, millega reguleeritakse kõnealuse kauba tootmist või turule laskmist liidus, ning on sellest teavitanud Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevaid asutusi ja esitanud oma järelduse põhjused, võtavad viimati nimetatud asutused viivitamata kõik asjakohased ja vajalikud täitemeetmed. Käesoleva lõike kohase teabevahetuse suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.

3. Kui Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused on leidnud, et mõnest liikmesriigist imporditud ja Gibraltari turule lastud kaup ei vasta artikli 256 lõikes 1 osutatud õigusaktidele, ja kui sellise mittevastavuse lõpetamiseks on vaja võtta liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvaid meetmeid, võivad need asutused saata kõnealuse liikmesriigi turujärelevalveasutustele põhjendatud taotluse uurida, kas kõnealune kaup vastab eeskirjadele, mida kohaldataks juhul, kui see kaup oleks liidus turule lastud, ning kui leitakse, et kaup ei vasta nõuetele, võtta asjakohaseid parandusmeetmeid.

4. Ilma et see piiraks tolliküsimustes antavat vastastikust haldusabi käsitlevate asjakohaste sätete kohaldamist, kontrollivad liidu pädevate asutuste esindajad kooskõlas artikliga 265, nagu on sätestatud käesoleva lõike teises ja kolmandas lõigus, kas Gibraltaril toodetud või turule lastud kaup vastab selle kauba suhtes liidus kohaldatavatele asjakohastele liidu õigusnormidele.

Esimeses lõigus osutatud kontrolli eesmärgil võivad liidu pädevate asutuste esindajad taotleda, et Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi asutused teeksid ühiste kontrollkäikude ajal teatavaid toiminguid ja võtaksid teatavaid meetmeid. Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused võtavad need meetmed kiiresti.

Teises lõigus osutatud meetmed võivad hõlmata järgmist:

- a) Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused esitavad liidu pädevate asutuste esindajatele iga aasta jaanuari ja juuli lõpuks tegevusluba omavate ettevõtjate ja toodetud või turule lastud kauba loetelu ning selle loetelu õigsust kontrollitakse asjaomaste tegevuslubade esitamise teel;
- b) kontrollitakse, kas tootja toodab tegelikult Gibraltaril toodetud või turule lastud kaupa kooskõlas asjakohaste liidu õigusnormidega, mida kohaldatakse asjaomase kauba tootmise suhtes liidus ja liikmesriigis, mille turule kaup kavatsetakse lasta, ja
- c) kontrollitakse, kas Gibralteri turule lastud kaup vastab asjakohastele liidu õigusnormidele, mida kohaldatakse asjaomase kauba tootmise ja turule laskmise suhtes liidus.

5. Selleks et liidu pädevad asutused saaksid riskipõhiste turujärelevalvekriteeriumide alusel otsustada, kas ja millises ulatuses on vaja ühiseid kontrollkäike, esitavad Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused liidu pädevatele asutustele iga käesoleva lepingu jõustumisele järgneva aasta jaanuari ja juuli lõpuks olemasolevate Gibralteri kaubatootjate loetelu. Loetelus esitatakse

- a) kõik uued tegevusluba omavad tootjad, sealhulgas nende tootjate valmistatud toodete kirjeldus;

- b) eelmise kuue kuu jooksul toodetud kogused tootja ja kauba kohta ning
- c) müügimaht tootja ja kauba kohta sihtkoha järgi (kas Gibraltar või kauba eksportimise koht).

Majanduse ja kaubanduse erikomitee võib võtta vastu otsuse, millega muudetakse sellise loetelu sisu.

6. Pooled tunnistavad toodete turujärelevalve, ohutuse ja nõuetelevastavuse valdkonnas tehtava koostöö tähtsust kaubanduse hõlbustamisel ning tarbijate ja muude kasutajate kaitsmisel, samuti õigeaegselt jagatud teabel põhineva vastastikuse usalduse loomise tähtsust ja võtavad vastavalt asjakohaseid meetmeid.

4. PEATÜKK

TUBAKAS

ARTIKKEL 258

Tubaka seire ja jälgimise erimeetmed

Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik teeb kooskõlas tubaka jälgitavust, tubaka salakaubaveo vastases võitluses tehtavat koostööd ning tubakatoodetega seotud lisameetmeid käsitleva protokolliga järgmist:

- a) loob tubakatoodete jälgitavussüsteemi, mis on samaväärne liidu süsteemi ja asjakohaste liidu õigusaktidega;
- b) võtab lisameetmeid seoses pilthoiatuste, suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubaka ja tubakatoodete piiriülese kaugmüügiga;
- c) jagab taotluse korral liidu pädevate asutustega jälgitavusteavet tubakatoodete liikumise kohta Gibraltaril;
- d) loob järelevalvemehhanismid, et vahetada liidu pädevate asutustega teavet toortubaka, töötlemata tubaka ja tubakatoodete kohta, mis sisenevad Gibraltarile, mida imporditakse või müüakse seal või mis viiakse Gibraltarilt välja või eksporditakse sealt, ja

- e) teeb liidu pädevate asutustega koostööd, sealhulgas vahetades teavet, et võidelda tubaka salakaubaveo vastu, sealhulgas selleks, et teha kindlaks isikud, keda võib pidada otseselt või kaudselt vastutavaks nimetatud tegude eest.

Esimese lõigu punktide d ja e kohase teabevahetuse suhtes ei kohaldata artikli 6 lõiget 1.

5. PEATÜKK

TEATAVATE KAUBAKATEGOORiate SUHTES KOHALDATAVAD SÄTTED

ARTIKKEL 259

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „tsiviiltöötajad“ – tsiviilisikud, kes on Ühendkuningriigi valitsuse teenistuses või kellega Ühendkuningriigi valitsus on sõlminud lepingu ning kes ei ole Gibraltaril või liidus elavad isikud, välja arvatud isikud, kellel on õigus elada Ühendkuningriigis või ühises reisipiirkonnas;

- b) „Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist liikmed“ – Ühendkuningriigi relvajõududes (regulaarvägedes või reservis) teenivad isikud, kes on Ühendkuningriigi kodanikud, Rahvaste Ühenduse kodanikud, Iirimaa kodanikud või kellel on õigus elada Ühendkuningriigis või ühises reisiipiirkonnas ning kes ei ole Gibraltaril elavad isikud, ja
- c) „kolmanda riigi külalisväed“ – isikud, kes teenivad NATO liikmesriigi või valitud partnerite relvajõududes või kellega kõnealused relvajõud on lepingu sõlminud ning kes ei ole liidus ega Gibraltaril elavad isikud ja kes saavad Gibraltarile Ühendkuningriigi kutsel.

ARTIKKEL 260

Teatavate kaubakategooriate suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Välja arvatud lõikes 4 osutatud dokumentide ja ärilistel eesmärkidel edasitoimetatava kauba puhul, tagavad liidu pädevad asutused ja Ühendkuningriigi pädevad asutused seoses Gibraltarile ja Gibraltarilt üksnes Ühendkuningriigi kaitseministeeriumi või kolmanda riigi külalisvägede ametlikuks kasutamiseks edasitoimetatava kaubaga, et tollikontrolli tehakse ainult määratud tollipunktis selle ametlikul lahtiolekuajal. Liidu pädevad asutused tagavad, et tollikontroll tehakse võimalikult kiiresti. Sellise kauba edasitoimetamisel Gibraltarilt liidu tolliterritooriumile kohaldatakse liidu õigust.
2. Edasitoimetamine toimub kooskõlas käesoleva jaotise kaupa käsitlevate asjakohaste sätetega, välja arvatud tollimaksude või kaudsete maksude kogumine ja artikli 265 kohaldamine.

3. Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist liikmete teenistussõidukite või tsiviiltöötajate mootorsõidukite või nende isiklikuks kasutamiseks mõeldud eramootorsõidukite ajutine import ja reeksport on lubatud tollimaksuvabalt ja kaudse maksuta, kui esitatakse lõikes 7 osutatud halduskokkuleppes ette nähtud vormis tolliluba (*triftyque*).
4. Käesolevat jaotist ei kohaldata ametliku pitseriga varustatud ametlike dokumentide suhtes. Neid dokumente vedavatel kulleritel peab olenemata nende staatusest olema artikli 38 lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud individuaalne teenistuskorraldus. Teenistuskorralduses märgitakse veetavate saadetiste arv ja tõendatakse, et need sisaldavad ainult ametlikke dokumente.
5. Kehtestatakse erikord, et Ühendkuningriigi relvajõudude mitteresidendist liikmete või tsiviiltöötajate teenistussõidukite, õhusõidukite ja laevade jaoks kasutatavat kütust, õli ja määrdeainet saaks tarnida tollimaksuvabalt ja muude maksudeta.
6. Käesoleva artikliga hõlmatud kaupa ei käsitata Gibraltaril vabas ringluses olevana, vaid see on asjaomaste asutuste kontrolli all ajutiselt imporditav kaup. Käesoleva artikliga hõlmatud kaupa ei tohi liidu tolliterritooriumil vabasse ringlusse lubada. Kui see kaup lastakse Gibraltarile turule, kohaldatakse II jaotist.
7. Käesoleva peatüki kohaldamise praktiline kord sätestatakse Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi vahelistes halduskokkulepetes.

Sõjatehnoloogia ja -varustus

1. Kui sõjaliste kaupade ühisesse Euroopa Liidu nimekirja¹ kantud kaup ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 258/2012² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2025/41³ tähenduses A-, B- ja C-klassi tulirelvad on ette nähtud Ühendkuningriigi relvajõududele, politseile või ametiasutustele Gibraltaril, kohaldatakse nende edasitoimetamise suhtes käesoleva jaotise sätteid ning kaitseotstarbelise ja kahesuguse kasutusega materjali ekspordikontrolli käsitlevaid Hispaania õigusnorme. Hispaania Kuningriik kehtestab kõnealuste kaupade edasitoimetamisele loanõude.

-
- ¹ Sõjaliste kaupade ühine Euroopa Liidu nimekiri, mille nõukogu võttis vastu 23. veebruaril 2026 (varustus, mis on hõlmatud nõukogu ühise seisukohaga 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad) (millega ajakohastatakse ja asendatakse sõjaliste kaupade ühine Euroopa Liidu nimekiri, mille nõukogu võttis vastu 24. veebruaril 2025) (ELT C, C/2026/1640, 13.3.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1640/oj>)
- ² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 258/2012, millega rakendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokoll (ÜRO tulirelvade protokoll) artiklit 10 ning kehtestatakse tulirelvade, nende osade ja laskemoona ekspordilubade andmise menetlus ning importi ja transiiti käsitlevad meetmed (ELT L 94, 30.3.2012, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/258/oj>).
- ³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 2024. aasta määrus (EL) 2025/41, mis käsitleb tulirelvade, oluliste osade ja laskemoona impordi-, ekspordi- ja transiidimeetmeid, millega rakendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokoll (ÜRO tulirelvade protokoll) artiklit 10 (ELT L, 2025/41, 22.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/41/oj>).

2. Lõikes 1 osutatud loa taotlused on järgmised:

- a) füüsilise ekspordi litsentside taotlused, sealhulgas need, mille eesmärk on sõjavarustuse litsentseeritud tootmine kolmandates riikides;
- b) litsentsitaotlused impordiks liidu tolliterritooriumile;
- c) vahenduslitsentside taotlused;
- d) transiidi- või ümberlaadimislitsentside taotlused ja
- e) elektrooniliste andmekandjate kaudu või faksi või telefoni teel tarkvara ja tehnoloogia immateriaalse üleandmise litsentside taotlused.

3. Hispaania Kuningriik hindab sõjaliste kaupade ühisesse Euroopa Liidu nimekirja kantud kaupade edasitoimetamiseks esitatud litsentsitaotlusi igal üksikjuhul eraldi, lähtudes kriteeriumidest, mis on kehtestatud nõukogu ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP,¹ ja mida on muudetud nõukogu otsusega (ÜVJP) 2025/779².

¹ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>).

² Nõukogu 14. aprilli 2025. aasta otsus (ÜVJP) 2025/779, millega muudetakse ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L, 2025/779, 15.4.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/779/oj>).

Kahesuguse kasutusega kaup ja tehnoloogia

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/821¹ I lisas loetletud kaupade edasitoimetamise suhtes kohaldatakse käesoleva jaotise sätteid ning kaitseotstarbelise ja kahesuguse kasutusega materjali ekspordikontrolli käsitlevaid asjakohaseid liidu ja Hispaania õigusnorme. Hispaania Kuningriik kehtestab kõnealuse määruse I lisas loetletud kahesuguse kasutusega kaupade edasitoimetamisele loanõude.
2. Hispaania Kuningriik võib määruse (EL) 2021/821 asjakohaste sätete kohaldamisel kehtestada loanõude ka teatavate kõnealuse määruse I lisas loetlemata kaupade edasitoimetamisele.
3. Hispaania Kuningriik võib keelata määruse (EL) 2021/821 I lisas loetlemata kahesuguse kasutusega kaupade edasitoimetamise või kehtestada sellise edasitoimetamise suhtes loanõude avaliku julgeoleku, sealhulgas terroriaktide tõkestamise või inimõigustega seotud kaalutlustel.
4. Lõikes 1 osutatud loa taotlused on järgmised:
 - a) füüsilise ekspordi litsentside taotlused, sealhulgas need, mille eesmärk on sõjavarustuse litsentseeritud tootmine kolmandates riikides;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/821, millega kehtestatakse liidu kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, vahendamise, tehnilise abi, transiidi ja edasitoimetamise kontrollimiseks (ELT L 206, 11.6.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj>).

- b) litsentsitaotlused impordiks liidu tolliterritooriumile;
- c) vahenduslitsentside taotlused;
- d) transiidi- või ümberlaadimislitsentside taotlused ja
- e) elektrooniliste andmekandjate kaudu või faksi või telefoni teel tarkvara ja tehnoloogia immateriaalse üleandmise litsentside taotlused.

ARTIKKEL 263

LOAD

1. Käesoleva peatüki kohaseid edasitoimetamise lube annab Hispaania Kuningriigi pädev asutus kooskõlas määruse (EL) 2021/821 sätetega. Tulirelvade puhul annab Hispaania Kuningriigi pädev asutus käesoleva lepingu kohased edasitoimetamise load kooskõlas määruste (EL) nr 258/2012 ja (EL) 2025/41 sätetega.
2. Kui Hispaania Kuningriik otsustab, kas anda käesoleva lepingu alusel luba või keelata transiit, võtab ta arvesse kõiki asjakohaseid kaalutlusi, sealhulgas
 - a) Hispaania Kuningriigi rahvusvahelisi kohustusi, eelkõige neid, mille ta on võtnud tuumarelvade leviku tõkestamise rahvusvahelise korra ja ekspordikontrolli kokkulepete raames või asjakohaste rahvusvaheliste lepingute ratifitseerimise tulemusel;

- b) Hispaania Kuningriigi kohustusi, mis tulenevad liidu õigusaktidega või OSCE otsusega või ÜRO Julgeolekunõukogu siduva resolutsiooniga kehtestatud sanktsioonidest;
 - c) riikliku välis- ja julgeolekupoliitika kaalutlusi, sealhulgas neid, mis on hõlmatud ühise seisukohaga 2008/944/ÜVJP, mida on muudetud otsusega (ÜVJP) 2025/779, ja
 - d) kavandatud lõppkasutusega ja sellest kõrvalekaldumise ohuga seotud kaalutlusi.
3. Hispaania Kuningriigi pädev asutus võib käesoleva peatüki kohaselt tegutsedes keelduda edasitoimetamise loa andmisest ning juba antud edasitoimetamise loa tühistada, peatada, seda muuta või selle kehtetuks tunnistada kooskõlas määrustega (EL) nr 258/2012 ja (EL) 2025/41.

ARTIKKEL 264

Erimenetlus

1. Artiklites 260, 261 ja 262 osutatud kaupade (välja arvatud kaubanduslikel eesmärkidel edasitoimetatav kaup ning sanitaar- ja fütosanitaarkaubad) edasitoimetamist reguleeritakse üksnes käesolevas artiklis sätestatud erimenetlusega, tingimusel et selline kaup
- a) saabub Gibraltari lennujaama või sadamasse või lahkub sealt riikliku õhusõiduki või laeva pardal või artikli 260 lõikes 7 osutatud halduskokkulepetes kindlaks määratud riiklikes saadetistes ja

- b) on ette nähtud Gibraltaril üksnes Ühendkuningriigi kaitseministeeriumi või kolmanda riigi külalisvägede ametlikuks kasutamiseks.

Käesoleva artikliga hõlmatud kaupa ei käsitata Gibraltaril vabas ringluses olevana, vaid see on asjaomaste asutuste kontrolli all ajutiselt imporditav kaup. Seda kaupa ei tohi liidu tolliterritooriumil vabasse ringlusse lubada. Kui see kaup lastakse Gibraltaril turule, kohaldatakse II jaotist. Sellise kauba edasitoimetamisel Gibraltarilt liidu tolliterritooriumile kohaldatakse liidu õigust.

2. Kui lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, esitab Ühendkuningriik võimalikult kiiresti ja igal juhul enne kaupade edasitoimetamist Hispaania Kuningriigi kontaktametnikule kaupade loetelu ja Ühendkuningriigi kontaktametniku allkirjastatud sertifikaadi, millega tagatakse, et

- a) kaupu transporditakse ja ladustatakse turvaliselt selleks ette nähtud rajatistes ning
- b) nende suhtes kohaldatakse ranget arvestus- ja jälgimissüsteemi.

6. PEATÜKK

RAKENDAMINE, KOHALDAMINE, JÄRELEVALVE JA TÄITMISE TAGAMINE

ARTIKKEL 265

Rakendamine, kohaldamine, järelevalve ja täitmise tagamine

1. Liidu pädevad asutused kontrollivad käesoleva jaotise järgimist ja täidavad vajalikke ülesandeid, omades muu hulgas juurdepääsu asjakohastele taristutele, dokumentidele ja registritele ning muule asjakohasele teabele.
2. Gibralteri osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused teevad sellega seoses koostööd ja neid teavitatakse eelnevalt kontrollkäigu põhjustest, et kontrollkäiku saaks läbi viia ühiselt koos liidu pädevate asutustega.
3. Käesoleva artikli rakendamise praktiline kord on sätestatud 22. lisas.

Liidu õigus, mida kohaldatakse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi suhtes ja
Gibraltari vastavalt artikli 247 lõikele 1

Ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist, kohaldatakse liidu õiguse sätete suhtes, mida
kohaldatakse artikli 247 lõike 1 alusel Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi suhtes ja
Gibraltari, järgmist:

- a) kõiki viiteid määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 4 sätestatud territooriumile käesoleva lepingu kohaldatavates sätetes ning liidu õiguse sätetes, mida kohaldatakse käesoleva lepingu alusel Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi suhtes ja Gibraltari, käsitatakse viidetena, mis hõlmavad Gibraltarit. Eelkõige võtab liit seoses liidu kaudsete maksude direktiividega vajalikud meetmed, mis tagavad, et Gibraltari ja liikmesriikide vahelisi või liikmesriikide ja Gibraltari vahelisi tehinguid või liikumist ei käsitletaks tehingute või liikumisena kolmandate riikide või territooriumide ja liidu vahel;
- b) käesoleva lepinguga kohaldatavaks muudetud liidu õiguse sätetes sisalduvaid viiteid liikmesriikidele ja liikmesriikide pädevatele asutustele ei käsitata viidetena, mis hõlmavad Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki, välja arvatud juhul, kui liit leiab, et Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi täielik või osaline juurdepääs on rangelt vajalik selleks, et Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik saaks täita käesolevast lepingust tulenevaid kohustusi seoses juurdepääsuga liidu õiguse alusel loodud võrgule, infosüsteemile või andmebaasile, ning

- c) Ühendkuningriigi asutused või Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi asutused ei tegutse käesoleva lepinguga kohaldatavaks muudetud liidu õiguses sätestatud riskihindamiste, kontrollimiste, heakskiitmiste ja loamenetluste puhul juhtiva asutusena.

ARTIKKEL 267

Isikute toodud kaup, sularaha ja lemmikloomad

Kuni artikli 247 lõikes 1 osutatud otsuse jõustumiseni kohaldatakse reisijate isiklikus pagasis veetava kauba ja nende lemmikloomade Gibraltarile sisenemise ning sularaha Gibraltarile sisenemise ja sealt väljumise suhtes 22. ja 23. lisa sätteid.

ARTIKKEL 268

Viited teatavatele liidu õigusaktidele

Käesoleva jaotise kohaldamisel käsitatakse artiklites 241, 256, 261, 262, 263 ja 266 ning 19. lisa artikli 3 lõike 1 punktis a ja 21. lisa artikli 1 lõikes 5 esitatud viiteid liidu õigusaktidele viidetena, mis hõlmavad neid liidu õigusakte tulevikus muudetud või asendatud kujul, samuti kõiki liidu õigusakte, millega neid liidu õigusakte rakendatakse või täiendatakse.

7. PEATÜKK

ÜLEMINEKUKORD

ARTIKKEL 269

Gibraltari turule lastud kaup

1. Käesolevat jaotist ei kohaldata kauba suhtes, mille liikumine algas enne käesoleva lepingu jõustumist ja lõppes pärast seda.
2. Käesoleva lepingu kaudseid makse käsitlevaid sätteid ei kohaldata kauba suhtes, mis on hõlmatud imporditollimaksust vabastamise sertifikaadiga, mille Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on välja andnud Gibraltari 2017. aasta integreeritud tariifeeskirjade 3. osa 8. reegli alusel enne käesoleva lepingu jõustumist, käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud ulatuses, tingimusel et Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik on esitanud liidu pädevatele asutustele kõigi selliste olemasolevate sertifikaatide koopiad koos asjakohase teabega viimase kolme aasta jooksul imporditud kaupade vastava koguse kohta, kui see on asjakohane. Imporditavate kaupade kogused peavad vastama sertifikaadiga hõlmatud asjakohastele projektidele.
3. Kui ettevõtja tugineb konkreetse kauba või konkreetsete kaupade puhul lõikele 1 või 2, on tal kohustus mis tahes asjakohase dokumendi alusel tõendada, et liikumine algas enne käesoleva lepingu jõustumist või et sertifikaat anti välja enne käesoleva lepingu jõustumist.

4. Lõike 1 kohaldamine lõpeb kaks kuud pärast käesoleva lepingu jõustumist. Lõiget 2 kohaldatakse kuni asjaomase sertifikaadi kehtivusaja lõpuni või kolme kuu jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumist, olenevalt sellest, kumb ajavahemik on lühem.
5. Kui kaup lasti Gibraltaril seaduslikult turule enne käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva, ei kohaldata selle suhtes kolme kuu jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumist artikli 256 nõudeid.
6. Kui ettevõtja tugineb konkreetse kauba puhul lõikele 5, on tal kohustus mis tahes asjakohase dokumendi alusel tõendada, et kaup lasti Gibraltaril turule enne käesoleva lepingu jõustumist, ning esitada üksikasjad asjaomaste kaubakoguste kohta.

ARTIKKEL 270

Ajutise ladustamise või tolli eriprotseduuride lõpetamine

1. Kauba suhtes, mis oli enne käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva Gibraltaril ajutiselt ladustatud või läbis tolli eriprotseduuri, mida alustati Gibraltaril osas tegutseva Ühendkuningriigi õigusaktide alusel, kohaldatakse jätkuvalt kõnealuseid õigusakte nii, nagu need kehtisid käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval, kuni
- a) kaup vabastatakse eriprotseduurist ja mitte kauem kui kaks kuud pärast käesoleva lepingu jõustumist või

b) ajutine ladustamine lõpeb ja mitte kauem kui kõnealustes õigusaktides sätestatud ajutise ladustamise seadusjärgset tähtaja lõpuni.

2. Käesolevat jaotist kohaldatakse lõikes 1 osutatud kauba vabasse ringlusse lubamise, eriprotseduuri lõpetamise ja Gibraltarilt reekspordi suhtes.

III JAOTIS

VEDU

1. PEATÜKK

LENNUNDUS

ARTIKKEL 271

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „lennuettevõtja“ – kehtiva lennutegevusloa või samaväärse loaga lennutranspordiettevõtja;

- b) „lennutransport“ – üldsusele tasu või rendi eest kättesaadav reisijate, pagasi, kauba ja posti (kas eraldi või koos) vedamine õhusõidukiga, sealhulgas regulaar- ja mitteregulaarlennud;
- c) „pädev asutus“ – valitsusasutus või -üksus, kes vastutab käesoleva lepingu kohaste asjakohaste regulatiivsete ja haldusülesannete täitmise eest, ning
- d) „Gibraltari lennujaam“ – Gibraltari maakitsusel¹ asuv lennujaam seoses teenustega, mis kuuluvad artiklis 274 osutatud ühisettevõtte alla.

ARTIKKEL 272

Lennud Gibraltari lennujaama ja sealt tagasi

- 1. Lennutranspordi teostamisel on mõlema poole lennuettevõtjatel mittediskrimineerival viisil
 - a) õigus lennata ilma maandumata üle Gibraltari territooriumi ja
 - b) õigus teha Gibraltari lennujaamas mittekaubanduslikke vahemaandumisi.

¹ Käesolev leping, artiklis 4 osutatud lisalepingud, halduskokkulepped või käesoleva lepinguga seotud muud kokkulepped ning kõik nende kohaldamisel või nende tulemusel võetud või neist tulenevad meetmed või tegevus ei piira ega mõjuta muul viisil Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi või Hispaania Kuningriigi vastavaid õiguslikke seisukohti seoses nende suveräänsuse õiguste ja jurisdiktsiooniga territooriumi üle, kus lennujaam asub, ning need ei ole aluseks suveräänsuse kinnitamisele ega selle eitamisele, sealhulgas kohtumenetlustes või muul viisil.

2. Lennutransporditeenuseid Gibraltari lennujaama ja liidu territooriumil asuvate punktide vahel võivad osutada üksnes liidu lennuettevõtjad või liidu õiguse alusel loa saanud lennuettevõtjad. Neid teenuseid osutatakse kooskõlas liidu õigusega.
3. Lennutransporditeenuseid Gibraltari lennujaama ja Ühendkuningriigis asuvate punktide vahel võivad osutada üksnes Ühendkuningriigi lennuettevõtjad või Ühendkuningriigilt loa saanud lennuettevõtjad. Neid teenuseid osutatakse kooskõlas Ühendkuningriigi õigusega.
4. Poolte pädevad asutused lepivad kokku, et konsulteerivad vajaduse korral omavahel asjakohaste kehtivate või tulevaste lepingute või muude rahvusvaheliste õigusaktide Gibraltarile laiendamise ning nende praktilise rakendamise üle.

ARTIKKEL 273

Gibraltari lennujaama suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Gibraltari lennujaamas tsiviillennuliiklusele osutatavate lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste ohutustase ja koostalitlusvõime tsiviiltoimingute ja -süsteemidega on samaväärne teenustega, mida osutatakse tsiviillennujaamades, kus kohaldatakse Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni nõudeid.
2. Gibraltari lennujaamas tsiviillennuliiklusele pakutav ohutus ja turvalisus on vähemalt samal tasemel kui samaväärsed teenused, mida osutatakse tsiviillennujaamades, kus kohaldatakse Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni nõudeid.

3. Lennujaamatasude, maapealse teeninduse, teenindusaegade ning puuetega ja piiratud liikumisvõimega isikute valdkonnas kohaldatakse Gibraltari lennujaama suhtes 25. lisas loetletud õigusaktide sätteid.

4. Lõigetes 5 ja 6 sätestatud tingimustel kohaldatakse mis tahes hilisemas õigusaktis sisalduvaid sätteid,

- a) millega muudetakse või asendatakse 25. lisas loetletud õigusakti,
- b) millega täiendatakse või rakendatakse 25. lisas loetletud õigusakti või
- c) mis käsitleb 25. lisas loetletud õigusakti reguleerimiseset,

ka Gibraltari lennujaama suhtes.

5. Kui liit võtab vastu lõikes 3 osutatud hilisema õigusakti, teavitab ta Gibraltari osas tegutsevat Ühendkuningriiki viivitamata kõnealuse õigusakti vastuvõtmisest. 30 päeva jooksul pärast kõnealust teavitamist teavitab Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik liitu oma otsusest, kas ta nõustub hilisema liidu õigusakti sisuga ja rakendab selle oma riigisisiseses õiguses või mitte. Kui Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik nõustub hilisema liidu õigusakti sisuga, loob see Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja liidu vahel õigused ja kohustused.

6. 30 päeva jooksul pärast lõikes 5 osutatud liidu teadet kohaldatakse hilisema liidu õigusakti suhtes lõiget 4.

7. Liidu ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi pädevad asutused teevad artikli 23 kohaselt loodud lennunduse erikomitee egiidi all järgmist:

- a) vahetavad korrapäraselt teavet ohutus- ja julgeolekuküsimuste kohta ning
- b) teevad Gibraltari lennujaama ühiseid kontrollkäike, et jälgida 25. lisa sätete järgimist ja Gibraltari lennujaama turvalisust.

Kontrollkäigud peavad olema proportsionaalsed ja toimuma emma-kumma poole taotlusel, millest teine pool ei saa keelduda. Sellised kontrollkäigud ja teabevahetus toimuvad seoses Gibraltari lennujaama ja liidu territooriumil asuvate punktide vaheliste lendude korraldamisega, nende ajal ning nendeks valmistumisel. Käesoleva lõike rakendamise praktilise korra lepib kokku lennunduse erikomitee.

Liit ja Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik annavad lennunduse erikomiteele aru käesoleva lõike rakendamise kohta.

8. Lennuettevõtjatel, kelle suhtes kohaldatakse liidus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2111/2005¹ kohast tegevuskeeldu, ei ole lubatud Gibraltari lennujaama lennata ega sealt lahkuda.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2111/2005, mis käsitleb ühenduse nimekirja, millesse kantakse lennuettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu, koostamist ja lennureisijate teavitamist lendu teenindavast lennuettevõtjast ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivi 2004/36/EÜ artikkel 9 (ELT L 344, 27.12.2005, lk 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2111/oj>).

Viidet määrusele (EÜ) nr 2111/2005 tuleb käsitada viitena, mis hõlmab kõnealust määrust tulevikus muudetud või asendatud kujul, samuti kõiki liidu õigusakte, millega seda määrust rakendatakse või täiendatakse.

9. Lennuettevõtjatel, kelle suhtes üks pooltest kohaldab piiravaid meetmeid, ei lubata Gibraltari lennujaama lennata ega sealt lahkuda.

ARTIKKEL 274

Ühisettevõtte

1. Ühisettevõtte asutatakse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ja Hispaania Kuningriigi ühisel vastutusel. Ühisettevõtte ei tohi olla asutatud kummaski riigis, kes jagavad vastutust ühisettevõtte eest, ning see peab olema asutatud mõnes liikmesriigis. Ühisettevõtte valib tavapärase avaliku pakkumismenetluse teel Gibraltari lennujaama igapäevase haldamise eest vastutava äriühingu ja teeb selle üle järelevalvet.
2. Avalikus pakkumismenetluses võidakse ette näha äriühingu ja selle tegevuse suhtes kohaldatav lepingu- ja tööõigus.
3. Erasikud või äriühingud, kes esitavad ühisettevõtte või äriühingu vastu hagi, võivad seda teha kooskõlas asjakohaste riigisiseste, liidu või rahvusvaheliste õigusaktidega ning nendes õigusaktides sätestatud korraga, sealhulgas Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi või liikmesriigi kohtute kaudu, kui see on asjakohane.

ARTIKKEL 275

Lennunduse erikomitee

Lennunduse erikomitee tegeleb käesoleva peatüki kohaste küsimustega ja tal on õigus

- a) esitada koostöönõukogule soovitusi võtta vastu otsus, millega muudetakse 25. lisa;
- b) teha järelevalvet käesoleva peatüki rakendamise üle ja vaadata see läbi ning tagada selle nõuetekohane toimimine;
- c) kõrvaldada lahknevused, mis tulenevad artikli 273 lõike 7 esimese lõigu punkti b kohastest ühistest kontrollkäikudest;
- d) arutada käesoleva peatüki rakendamisest tulenevaid tehnilisi küsimusi;
- e) anda pooltele soovitusi käesoleva peatüki rakendamise ja kohaldamise kohta;
- f) arutada kõiki muid käesoleva peatükiga hõlmatud valdkondadega seotud huvipakkuvaid küsimusi ning
- g) jälgida ühist huvi pakkuvaid valdkondi, pidada neis dialooge ja vahetada teavet, et teha kindlaks koostöövõimalused ning jagada parimaid tavasid ja eriteadmisi.

2. PEATÜKK

MAANTEETRANSPORT

ARTIKKEL 276

Kaubavedu ja kiirabiautode liikumine poolte territooriumide vahel

1. Pooled lubavad kaupade maanteevedu oma territooriumide vahel. Liidu territooriumil on see vedu siiski piiratud külgneva piirialaga.

2. Liit lubab Gibraltaril asutatud ja GHA juhtimisel tegutsevatel ettevõtjatel osutada oma territooriumil järgmisi tervise kaitseks vajalikke kiirabiteenuseid, tingimusel et seda lõiget kohaldatakse mõistlikul viisil, mis ei too kaasa meelevaldset või põhjendamatut diskrimineerimist ega teenuskaubanduse varjatud piiramist:

- a) erakorralise kiirabi teenused; ning
- b) tõsiste ja ägedate terviseprobleemide spetsialiseeritud raviks vajalikud kiirabiteenused, mida osutatakse rahvatervise eesmärkidel Gibraltariga ning 26. lisas loetletud ja Gibraltariga külgnevate alade asutuste vahel.

3. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik lubab liidu ettevõtjatel, kes on asutatud külgneval piirialal ja tegutsevad asjaomaste eeskirjade kohaselt nõuetekohaselt volitatud asutuste juhtimisel, osutada Gibraltari territooriumil järgmisi tervise kaitseks vajalikke kiirabiteenuseid, tingimusel et seda löiget kohaldatakse mõistlikul viisil, mis ei too kaasa meelevaldset või põhjendamatut diskrimineerimist ega teenuskaubanduse varjatud piiramist:

- a) erakorralise kiirabi teenused ning
- b) tõsiste ja ägedate terviseprobleemide spetsialiseeritud raviks vajalikud kiirabiteenused, mida osutatakse rahvatervise eesmärkidel Gibraltari ning 26. lisas loetletud ja Gibraltariga külgnivate alade asutuste vahel.

ARTIKKEL 277

Kaupade vedu Gibraltarile ja Gibraltarilt läbi liidu territooriumi

Liit lubab ärilistel eesmärkidel toimuvat kaupade maanteevedu Ühendkuningriigi ja Gibraltari territooriumi vahel ning kõnealuse veoga seotud tühisõite läbi oma territooriumi.

ARTIKKEL 278

Ettevõtjatele esitatavad nõuded

1. Poole autoveoettevõtjatel, kes teostavad artiklis 276 või 277 osutatud vedu, peab olema käesoleva artikli lõike 2 kohaselt välja antud kehtiv tegevusluba.
2. Tegevusluba antakse kooskõlas poolte õigusnormidega ainult autoveoettevõtjatele, kes vastavad 27. lisa A osas sätestatud nõuetele autoveoettevõtja tegevusalale lubamise ja sellel tegutsemise kohta.
3. Tegevusloa tõestatud koopiat tuleb hoida sõidukis ja see tuleb esitada poole volitatud kontrolliametniku nõudmisel. Tegevusluba ja selle tõestatud koopia peavad vastama ühele näidistest, mis on esitatud 27. lisa 27-A-1-3 liites, milles on sätestatud ka tegevusloa kasutamise tingimused. Tegevusloal peab olema vähemalt kaks 27. lisa 27-A-1-4 liites sätestatud turvaelementi.

ARTIKKEL 279

Tegevusloa nõudest vabastamine külgneval piirialal

Ilma artiklis 278 osutatud kehtiva tegevusloata võib külgneval piirialal teostada järgmisi kaubavedusid ja selliste vedudega seotud tühisõite:

- a) postivedu universaalteenusena;

- b) kahjustatud või rikkis sõidukite vedu;
- c) kaupade vedu mootorsõidukitega, mille lubatud täismass koos haagistega ei ületa 2,5 tonni;
- d) ravimite, aparaatide, seadmete ja muude hädaabina meditsiiniabi osutamiseks vajalike esemete vedu, eelkõige seoses loodusõnnetuste ja humanitaarabi osutamisega;
- e) kaubavedu sõidukitega, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - i) veetav kaup on autoveoettevõtja omand või autoveoettevõtja on selle müünud, ostnud, rendile andnud või rentinud, tootnud, kaevandanud, töödelnud või parandanud,
 - ii) veo eesmärk on toimetada kaup autoveoettevõtja valdustesse või sealt välja või vedada seda autoveoettevõtja valduste piires või väljaspool autoveoettevõtja valdusi tema enda vajaduste täitmiseks,
 - iii) sellisteks vedudeks kasutatavaid sõidukeid juhivad töötajad, kes on tööle võetud autoveoettevõtja poolt või antud tema käsutusse lepingulise kohustuse alusel,
 - iv) kaupu vedavad sõidukid kuuluvad autoveoettevõtjale või on tema poolt järelmaksuga ostetud või renditud, ja
 - v) selline vedu on üksnes autoveoettevõtja lisategevusala;

- f) kaubavedu mootorsõidukitega, mille suurim lubatud kiirus ei ületa 40 km/h.

ARTIKKEL 280

Sõidukijuhtidele esitatavad nõuded

Artiklites 276 või 277 osutatud veo teostamisel peavad poole autoveoettevõtjate sõidukijuhid:

- a) omama kutseoskuse tunnistust, mis on antud välja 27. lisa B osa 1. jao kohaselt, ja
- b) täitma sõidu- ja tööaega, puhkeaega, puhkepause ja sõidumeerikute kasutamist käsitlevaid eeskirju kooskõlas 27. lisa B osa 2., 3. ja 4. jaoga.

ARTIKKEL 281

Sõidukitele esitatavad nõuded

1. Pool ei keela oma territooriumil artiklis 276 või 277 osutatud vedu teostava sõiduki kasutamist, kui sõiduk vastab 27. lisa C osa 1. jaos sätestatud nõuetele.

2. Artiklites 276 või 277 osutatud vedu tegev poole autoveoettevõtjate sõiduk peab olema varustatud sõidumeerikuga, mis on valmistatud ja paigaldatud, mida on katsetatud ja kontrollitud ning mida kasutatakse kooskõlas 27. lisa C osa 2. jaoga.

ARTIKKEL 282

Liikluseeskirjad

Artiklites 276 või 277 osutatud veo teostamisel peavad poole autoveoettevõtjate sõidukijuhid teise poole territooriumil järgima kõnealusel territooriumil kehtivaid riigisiseseid maanteeliiklust reguleerivaid õigusnorme.

ARTIKKEL 283

Õigusaktide väljatöötamine ning majanduse ja kaubanduse erikomitee

1. Kui pool teeb ettepaneku uue reguleeriva meetme kohta valdkonnas, mis kuulub 27. lissasse, siis ta:

- a) teavitab teist poolt kavandatavast reguleerivast meetmest võimalikult kiiresti ja
- b) hoiab teist poolt reguleeriva meetmega kursis.

2. Poole taotlusel vahetatakse hiljemalt kaks kuud pärast taotluse esitamist majanduse ja kaubanduse erikomitees arvamusi selle kohta, kas kavandavat uut reguleerivat meetet tuleks artiklites 276 ja 277 osutatud vedude suhtes kohaldada.
3. Kui pool võtab vastu uue reguleeriva meetme, millele on osutatud lõikes 1, siis teavitab ta teist poolt ja edastab talle uue reguleeriva meetme teksti ühe nädala jooksul pärast selle avaldamist.
4. Poole taotlusel kohtub majanduse ja kaubanduse erikomitee kahe kuu jooksul pärast taotluse esitamist, et arutada iga uut vastuvõetud reguleerivat meetet, sõltumata sellest, kas sellest on teatatud lõike 1 või 3 kohaselt või kas arutelu on toimunud lõike 2 kohaselt.
5. Majanduse ja kaubanduse erikomiteel on õigus:
- a) muuta 26. lisa;
 - b) kinnitada, et uue reguleeriva meetmega tehtud muudatused on kooskõlas 27. lisaga;
 - c) otsustada võtta muid meetmeid, mille eesmärk on tagada käesoleva jaotise nõuetekohane toimimine, ja
 - d) võtta vastu 27. lisa muudatused, kui need on vajalikud, et kajastada kaubandus- ja koostöölepingu 31. lisas tehtud muudatusi.

ARTIKKEL 284

Parandusmeetmed

1. Kui pool arvab, et teine pool on võtnud vastu uue reguleeriva meetme, mis ei ole kooskõlas 27. lisa nõuetega, eelkõige juhul, kui majanduse ja kaubanduse erikomitee ei ole teinud artikli 283 kohaselt otsust, ning teine pool kohaldab sellest olenemata poole autoveoettevõtjate, juhtide või sõidukite suhtes uue reguleeriva meetme sätteid, võib pool pärast teise poole teavitamist võtta vastu asjakohased parandusmeetmed, sealhulgas peatada käesolevast lepingust või selle lisalepingust tulenevate kohustuste täitmise, tingimusel et kõnealused meetmed:

- a) ei ole suuremad teise poole vastuvõetud uue reguleeriva meetme, mis ei ole kooskõlas 27. lisa nõuetega, tulemusena saamata jäänud või vähenenud kasu ulatusest, ja
- b) ei jõustu varem kui seitse kalendripäeva pärast seda, kui pool, kes kavatseb kõnealused meetmed võtta, on teist poolt käesoleva lõike kohaselt teavitanud.

2. Asjakohaste parandusmeetmete kohaldamine lõpetatakse:

- a) kui kõnealused meetmed võtnud pool on veendunud, et teine pool täidab käesolevast peatükist tulenevaid kohustusi, või
- b) kooskõlas vahekohtu otsusega.

3. Pool ei tugine WTO asutamislepingule ega ühelegi muule rahvusvahelisele lepingule, et takistada teist poolt peatamast käesolevast artiklist tulenevate kohustuste täitmist.

ARTIKKEL 285

Maksustamine

1. Poole autoveoettevõtjate sõidukid, mis teevad artiklis 276 või 277 osutatud vedusid, vabastatakse maksudest ja tasudest, mida tuleb tasuda teise poole territooriumil sõiduki omamise või sellega liiklemise eest.

2. Lõikes 1 osutatud erandit ei kohaldata:

- a) kütusekulult võetava maksu või tasu suhtes;
- b) tee või teedevõrgu kasutamise eest võetava tasu suhtes, või
- c) konkreetsete sildade, tunnelite või parvlaevade kasutamise eest võetava tasu suhtes.

3. Sõidukite standardsetes paakides ja erikonteinerites sisalduv kütus, mis on ajutiselt imporditud ning mida kasutatakse vahetult nii edasiliikumiseks kui ka vajaduse korral jahutussüsteemi või muu süsteemi kasutamiseks veo ajal, ning mootorsõidukis olevad ja selle normaalseks tööks veo ajal vajalikud määrdeained vabastatakse tollimaksust ning muudest maksudest ja lõivudest, nagu käibemaks ja aktsiis, ja nende suhtes ei kohaldata impordipiiranguid.

4. Poole territooriumil sellise sõiduki remontimiseks imporditud varuosad, mis on registreeritud või kasutusele võetud teise poole territooriumil, on vabastatud impordi suhtes kohaldatavast ajutisest tollimaksust ja nende suhtes ei kohaldata impordikeelde- või piiranguid. Väljavahetatud osade suhtes kohaldatakse tollimaksu ja muid makse (käibemaks) ning need tuleb teise poole tolli kontrolli all reeksportida või hävitada.

3. PEATÜKK

MERETRANSPORT

ARTIKKEL 286

Meretransport

Kumbki pool:

- a) võimaldab rahvusvahelisi meretransporditeenuseid¹ osutavatele ja mis tahes liikmesriigi või Ühendkuningriigi (Gibraltari) lipu all sõitvatele või teise poole teenuseosutajate käitatavatele laevadele vähemalt sama soodsat kohtlemist kui oma laevadele muu hulgas seoses järgmisega:
 - i) juurdepääs sadamatele;
 - ii) sadama infrastruktuuri kasutamine;

¹ „rahvusvahelised mereveoteenused“ – reisijate- või kaubavedu merelaevadega ühe poole sadama ja teise poole või kolmanda riigi sadama vahel või eri liikmesriikide sadamate vahel, sealhulgas otselepingute sõlmimine muude veoteenuste osutajatega, eesmärgiga tagada uksest ukseni või mitmeliigiline transport üheainsa veodokumendi alusel.

- iii) meretranspordi abiteenuste kasutamine¹ ja
 - iv) tolliteenused ning kaikohtade ja lastimis- ja lossimisrajatiste määramine, sealhulgas eeltooduga seotud lõivud ja tasud; ning
- b) teeb sadamas ja sadama sisevetes teise poole rahvusvaheliste mereveoteenuste osutajatele mõistlikel ja oma teenuseosutajatele või laevadele võimaldatavate tingimustega võrreldes vähemalt sama soodsatel tingimustel (sealhulgas lõivude ja tasude, spetsifikatsioonide ja osutatava teenuse kvaliteedi osas) kättesaadavaks järgmised sadamateenused: lootsiteenused, puksiirabi, toiduainete, kütuse ja veega varustamine, prügi ja ballastvee kõrvaldamine, sadamakapteni teenused, navigeerimisabi, avariiremondirajatised, reidi-, kai-, sildumisteenused ja kai äärest ära viimise teenused ning laevade käitamiseks vajalikud maismaal osutatavad teenused, sealhulgas side ning vee- ja elektrivarustus.

¹ „meretranspordi abiteenused“ – mereveoste käitlemise teenused, tollivormistusteenused, konteinerjaama- ja depooteenused, laevade agenteerimisteenused, mereveoste ekspedeerimisteenused ning hoiustamis- ja ladustamisteenused.

IV JAOTIS

ERANDID

ARTIKKEL 287

Üldised erandid

1. Ühtegi käesoleva osa I ja II jaotise sätet ei tõlgendata nii, nagu keelaks see poolel võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, mis on kooskõlas 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT 1994) XX artikliga. Selleks inkorporeeritakse GATT 1994 XX artikkel, sealhulgas selle märkused ja lisasäted, käesolevasse lepingusse ning muudetakse *mutatis mutandis* selle osaks.
2. Ühtegi käesoleva osa III jaotise sätet ei tõlgendata nii, nagu keelaks see poolel võtta vastu või pöörata täitmisele alljärgnevalt loetletud meetmeid, tingimusel et on täidetud nõue, et neid meetmeid ei kohaldata viisil, mis kujutab endast meelevaldset või põhjendamatut vahetegemist riikide vahel, kus valitsevad samasugused tingimused, või teenuskaubanduse varjatud piiramist:
 - a) meetmed, mis on vajalikud riikliku julgeoleku ja kõlbluse kaitseks ning avaliku korra tagamiseks¹;
 - b) meetmed, mis on vajalikud inimeste, loomade või taimede elu või tervise kaitseks;

¹ Avaliku julgeoleku ja avaliku korra erandeid võib kohaldada üksnes juhul, kui esineb tõeline ja piisavalt tõsine oht, mis kahjustab mõnd ühiskonna põhihuvi.

c) meetmed, mis on vajalikud selleks, et tagada vastavus õigusnormidele, mis ei ole vastuolus käesoleva lepingu sätetega, sealhulgas nendega, mis käsitlevad:

- i) kelmuste ja pettuste ärahoidmist või lepingute rikkumise tagajärgede menetlemist;
- ii) üksikisikute eraelu puutumatuse kaitset isikuandmete töötlemisel ja levitamisel ning isiklike andmete ja kontode konfidentsiaalsuse kaitset, ja
- iii) ohutust.

3. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et niivõrd, kuivõrd sellised meetmed on muul viisil vastuolus käesoleva osa I, II ja III jaotise sätetega, mõistavad pooled järgmist:

- a) GATT 1994 XX artikli punktis b ja käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud meetmed hõlmavad keskkonnametmeid, mis on vajalikud inimeste, loomade või taimede elu ja tervise kaitseks;
- b) GATT 1994 XX artikli punkti g kohaldatakse meetmete suhtes, mis on seotud taastumatute elus ja eluta loodusvarade kaitsega, ja
- c) mitmepoolsete keskkonnalepingute rakendamiseks võetavad meetmed võivad kuuluda GATT 1994 XX artikli punktide b või g või käesoleva artikli lõike 2 punkti b kohaldamisalasse.

4. Enne GATT 1994 artikli XX punktides i ja j sätestatud meetmete võtmist esitab pool teisele poolele kogu asjakohase teabe, et leida pooltele vastuvõetav lahendus. Kui 30 päeva jooksul pärast teabe esitamist kokkuleppele ei jõuta, võib pool vastavaid meetmeid kohaldada. Kui erakorralised ja kriitilised asjaolud nõuavad viivitamatut tegutsemist ja muudavad eelneva teavitamise või uurimise võimatuks, võib meetmeid võtta kavatsev pool viivitamata kohaldada ettevaatusabinõusid, mis on vajalikud olukorra lahendamiseks. Kõnealune pool teavitab sellest viivitamata teist poolt.

ARTIKKEL 288

Julgeolekuerandid

Ühtegi käesoleva osa sätet ei tõlgendata nii,

- a) nagu kohustaks see poolt esitama teavet või võimaldama juurdepääsu teabele, mille avalikustamist ta peab oma olulisi julgeolekuhuve kahjustavaks, või
- b) nagu keelaks see poolel võtta meetmeid, mida ta peab vajalikuks oma oluliste julgeolekuhvide kaitseks:
 - i) seoses relvade, laskemoona ja sõjavarustuse tootmise või nendega kauplemisega ning muude kaupade ja materjalide, teenuste ja tehnoloogia tootmise, nende liikumise ja nendega tehtavate tehingutega ning majandustegevusega, mis toimub otseselt või kaudselt relvajõudude varustamise eesmärgil;

- ii) seoses lõhustuvate ja ühinevate tuumamaterjalidega või ainetega, millest neid saadakse, või
 - iii) sõja ajal või muudes rahvusvaheliste suhetega seotud hädaolukordades, või
- c) nagu keelaks see poolel võtta meetmeid vastavalt tema ÜRO põhikirja järgsetele kohustustele rahvusvahelise rahu ja julgeoleku säilitamiseks.

ARTIKKEL 289

Maksustamine

1. Ükski käesoleva osa I ja II jaotise säte ei mõjuta liidu või selle liikmesriikide ega Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi õigusi ja kohustusi, mis tulenevad maksulepingutest. Käesoleva lepingu ja mis tahes sellise maksulepingu vahelise vastuolu korral kohaldatakse vastuolu ulatuses maksulepingut. Seoses liidu või tema liikmesriikide ja Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi vahelise maksulepinguga määravad käesoleva lepingu ja kõnealuse maksulepingu kohaselt pädevad asutused ühiselt kindlaks, kas käesolev leping on maksulepinguga vastuolus¹.
2. Artikleid 276 ja 277 ei kohaldata maksulepingu alusel antud eelise suhtes.

¹ Suurema selguse huvides olgu märgitud, et selline kindlaksmääramine ei piira kuuenda osa kohaldamist.

3. Arvestades nõuet, et maksumeetmeid ei tohi kohaldada viisil, mis võiks endast kujutada meelevaldset või põhjendamatut diskrimineerimist nende riikide vahel, kus valitsevad sarnased tingimused, või kaubanduse ja investeeringute varjatud piirangut, ei tõlgendata ühtki käesoleva osa I ja II jaotise sätet nii, nagu takistaks see poolt võtmast, säilitamast või jõustamast meetet:

- a) mille eesmärk on tagada otseste maksude õiglane või tõhus¹ määramine või kogumine, või
- b) millega tehakse vahet maksumaksjate vahel, kes ei ole samas olukorras, eelkõige seoses residentsusega või oma kapitali investeerimise kohaga.

¹ Meetmete hulka, mille eesmärk on tagada otseste maksude õiglane ja tõhus määramine või kogumine, kuuluvad poole maksusüsteemi raames võetud meetmed:

- i) mida kohaldatakse mitteresidentidest teenuseosutajate suhtes, võttes arvesse asjaolu, et mitteresidentide maksukohustus määratakse kindlaks poole territooriumilt pärinevate või sellel paiknevate maksustatavate objektide alusel, või
- ii) mida kohaldatakse mitteresidentide suhtes, et tagada maksude kehtestamine või kogumine poole territooriumil, või
- iii) mida kohaldatakse mitteresidentide või residentide suhtes, et takistada maksude vältimist või nendest kõrvalehoidumist, sealhulgas maksukuulekusmeetmed, või
- iv) mida kohaldatakse teise poole territooriumil või territooriumilt osutatavate teenuste tarbijate suhtes, et tagada seoses selliste tarbijatega poole territooriumil paiknevatest allikatest tulenevate maksude määramine või kogumine, või
- v) millega eristatakse teistest ettevõtjatest ja teenuseosutajatest need, kelle suhtes kehtivad üleilmselt maksustatavatelt objektidelt kogutavad maksud, võttes arvesse asjaolu, et nende asjaomased maksubaasid on erinevad, või
- vi) millega määratakse, eraldatakse või jaotatakse residentide või kohalike filiaalide või omavahel seotud isikute või ühe ja sama isiku eri filiaalide vahel tulu, kasumit, kahju või mahaarvamisi või laene, et kaitsta poole maksubaasi;

4. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „otsesed maksud“ – kõik tulu- või kapitalimaksud, sealhulgas maksud vara võõrandamisest saadud tulult, maksud pärandvaralt, pärandilt ja kingitustelt, maksud ettevõtete makstud palkadelt ja maksud kapitali kallinemiselt;
- b) „residentsus“ – maksuresidentsus ja
- c) „maksuleping“ – leping topeltmaksustamise vältimiseks või muu täielikult või peamiselt maksustamisega seotud rahvusvaheline leping või kokkulepe¹.

ARTIKKEL 290

WTO erandid

Kui käesoleva lepingu kohane kohustus on sisuliselt samaväärne WTO asutamislepingus sisalduva kohustusega, käsitatakse meetet, mis on võetud kooskõlas WTO asutamislepingu artikli IX kohaselt vastu võetud erandiga, käesoleva lepingu sisuliselt samaväärsele sättele vastavana.

¹ Nende hulka kuulub Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ning Hispaania Kuningriigi vaheline Gibraltarit käsitlev Londonis ja Madridis 4. märtsi 2019. aastal sõlmitud rahvusvaheline kokkulepe maksustamise ja finantshuvide kaitse kohta.

NELJAS OSA

PIIRIALATÖÖTAJAD JA SOTSIAALKINDLUSTUSALANE KOORDINEERIMINE

I JAOTIS

ISIKULINE KOHALDAMISALA

ARTIKKEL 291

Isikuline kohaldamisala

1. Käesolevat osa kohaldatakse järgmiste isikute suhtes:
 - a) liidu kodanikud, kes elavad seaduslikult Hispaania Kuningriigis;
 - b) Ühendkuningriigi kodanikud, kes elavad seaduslikult Gibraltaril ja
 - c) punktis a osutatud isikute pereliikmed, tingimusel et nad elavad seaduslikult Hispaania Kuningriigis, ja punktis b osutatud isikute pereliikmed, tingimusel et nad elavad seaduslikult Gibraltaril. Käesoleva osa kohaldamisel ja sõltumata kodakondsusest on pereliikmed
 - i) abikaasa;

- ii) partner, kellega punktides a ja b osutatud isikud on sõlminud liikmesriigi või Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi asjakohastes õigusaktides sätestatud tingimustele vastavalt registreeritud kooselu, tingimusel et Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi või Hispaania Kuningriigi õigusaktides käsitletakse registreeritud kooselu abieluga võrdsena, kooskõlas vastavalt Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi või Hispaania Kuningriigi asjakohastes õigusaktides sätestatud tingimustega;
- iii) alanejad lähisugulased, kes on alla 21aastased või ülalpeetavad, ja abikaasa või punktis ii määratletud partneri alanejad sugulased, kes on alla 21aastased või ülalpeetavad;
- iv) ülalpeetavad ülenejad lähisugulased ja abikaasa või punktis ii määratletud partneri ülalpeetavad ülenejad lähisugulased.

2. Käesoleva osa kohaldamisel on lõike 1 punktides a ja b osutatud isikud, kes tegelevad majandustegevusega palgatöötajana kas Gibraltaril või Hispaania Kuningriigis ja kes pöörduvad vähemalt kord nädalas tagasi vastavalt Hispaania Kuningriiki või Gibraltarile, palgatöötajatest piirialatöötajad.

3. Käesoleva osa kohaldamisel on lõike 1 punktides a ja b osutatud isikud, kes tegelevad majandustegevusega füüsilisest isikust ettevõtjana nii Gibraltaril kooskõlas Gibraltar osas tegutseva Ühendkuningriigi õigusega kui ka Hispaania Kuningriigis kooskõlas Hispaania Kuningriigi õigusega ning kes pöörduvad vähemalt kord nädalas tagasi vastavalt Hispaania Kuningriiki ja Gibraltarile, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevad piirialatöötajad.

II JAOTIS

PIIRIALATÖÖTAJATE ÕIGUSED JA TULETATUD ÕIGUSED

ARTIKKEL 292

Piirialatöötajate õigused

1. Artikli 291 lõike 1 punktis a osutatud isikutel on õigus asuda tööle ja töötada palgatöötajast piirialatöötajana Gibraltaril kooskõlas eeskirjadega, mida kohaldatakse Ühendkuningriigi kodanike suhtes Gibraltaril.
2. Artikli 291 lõike 1 punktis b osutatud isikutel on õigus asuda tööle ja töötada palgatöötajast piirialatöötajana Hispaania Kuningriigis vastavalt eeskirjadele, mida kohaldatakse Hispaania kodanike suhtes Hispaania Kuningriigis.
3. Artikli 291 lõike 1 punktis a osutatud isikutel, kes on palgatöötajatest piirialatöötajad, on Gibraltaril samasugune õigus võrdsele kohtlemisele kui artikli 291 lõike 1 punktis b osutatud palgatöötajatest isikutel. See hõlmab järgmist:
 - a) õigus mittediskrimineerimisele kodakondsuse põhjal nii töölevõtmisel, töö tasustamisel kui ka muude töötingimuste kindlaksmääramisel;
 - b) õigus võrdsele kohtlemisele seoses tööhõive- ja töötingimuste, eelkõige seoses töötasu ja vallandamise, ning töötuks jäämise korral tööle ennistamise või uue töökoha leidmisega;

- c) sotsiaalsed soodustused ja maksusoodustused, välja arvatud õigus eluasemele;
- d) kuulumine ametiühingutesse ja sellega seotud õiguste kasutamine, sealhulgas õigus hääletada ja olla valitud ametiühingu haldus- või juhtivatele ametikohtadele, kuid neil võidakse mitte lubada osaleda avalik-õiguslike asutuste juhtimises ja töötada avalik-õiguslikul ametikohal; ning
- e) samad õigused saada koolitust kutseõppeasutustes ja ümberõppekeskustes.

4. Artikli 291 lõike 1 punktis b osutatud isikutel, kes on palgatöötajatest piirialatöötajad, on käesoleva artikli lõikes 3 osutatud küsimustes Hispaania Kuningriigis samasugune õigus võrdsele kohtlemisele kui palgatöötajatest Hispaania kodanikel.

5. Artikli 291 lõike 1 punktides a ja b osutatud isikutel on vastavalt Gibraltaril ja Hispaania Kuningriigis järgmised õigused:

- a) õigus riiki siseneda, seal viibida ja sealt lahkuda, et registreerida end tööturuasutuses, et tutvuda oma kutsequalifikatsioonile vastavate töövõimalustega ja teha vajaduse korral asjakohaseid toiminguid, et asuda tööle palgatöötajast piirialatöötajana; see hõlmab õigust saada tööhõivetalitustelt abi samadel tingimustel kui Ühendkuningriigi kodanikud Gibraltaril ja Hispaania kodanikud Hispaania Kuningriigis;
- b) õigus siseneda palgatöötajast piirialatöötajana või füüsilisest isikust ettevõtjast piirialatöötajana tegutsemise ajal riiki, seal viibida ja sealt lahkuda;

- c) õigus säilitada piirialatöötaja staatus, kui nad on ühes järgmistest olukordadest:
- i) nad on haiguse või õnnetuse tagajärjel ajutiselt töövõimetud;
 - ii) nad on võetud nõuetekohaselt arvele töötuna endast sõltumatutel põhjustel pärast seda, kui nad on töötanud üle ühe aasta, ja on registreeritud asjaomases tööhõivetalituses tööotsijana;
 - iii) nad on võetud nõuetekohaselt arvele töötuna endast sõltumatutel põhjustel pärast seda, kui nad on täitnud alla aastase tähtajalise töölepingu või jäänud töötuks endast sõltumatutel põhjustel esimese kaheteistkümne kuu jooksul, ja on registreeritud asjaomases tööhõivetalituses tööotsijana. Sellisel juhul säilitatakse töötaja staatus vähemalt kuueks kuuks; või
 - iv) nad alustavad kutseõpet. Kui nad ei ole töötud endast sõltumatutel põhjustel, peab kutseõpe olema töötaja staatuse säilitamiseks seotud eelmise töökohaga.

6. Artikli 291 lõike 1 punktides a ja b osutatud isikutel võib keelata töötada avalikus teenistuses, mis hõlmab otsest või kaudset osalemist avaliku võimu teostamises ja selliste kohustuste täitmisel, mille eesmärk on kaitsta vajaduse korral Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi või Hispaania Kuningriigi üldisi huve või muude ametiasutuste huve.

7. Artikli 291 lõike 1 punktides a ja b osutatud isikutel, kes on füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevad piirialatöötajad, on käesoleva artikli lõike 3 punktides b–e sätestatud õigused.

8. Käesoleva artikli lõiget 7 kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 291 lõike 1 punktis b osutatud isikute suhtes, kes on füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevad piirialatöötajad.

ARTIKKEL 293

Piirialatöötajate pereliikmed

1. Palgatöötajatest piirialatöötajatenä või füüsilisest isikust ettevõtjast piirialatöötajatenä tegutsevate artikli 291 lõike 1 punktis a osutatud isikute pereliikmetel, nagu on määratletud artikli 291 lõike 1 punktis c, on tuletatud õigus Gibraltaril palgatöötajatenä või füüsilisest isikust ettevõtjast piirialatöötajatenä tegutsevate artikli 291 lõike 1 punktis b osutatud isikute pereliikmetega võrdsele kohtlemisele juurdepääsul sotsiaalsetele soodustustele ja maksusoodustustele.

2. Palgatöötajatest või füüsilisest isikust ettevõtjast piirialatöötajatenä tegutsevate artikli 291 lõike 1 punktis a osutatud isikute lastel on tingimusel, et sellised lapsed elavad Gibraltaril, õigus Gibraltaril töötavate artikli 291 lõike 1 punktis b osutatud isikute lastega võrdsele kohtlemisele juurdepääsul üldhariduskursustele, õpipoisiõppele ja kutseõppekursustele.

3. Käesolev artikli lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse *mutatis mutandis* Hispaania Kuningriigis palgatöötajatest piirialatöötajatenä või füüsilisest isikust ettevõtjast piirialatöötajatenä tegutsevate artikli 291 lõike 1 punktis b osutatud isikute pereliikmete ja laste suhtes.

ARTIKKEL 294

Objektiivselt põhjendatud meetmed

Meetmed, millega tehakse erand artikli 292 lõigete 3, 4 ja 7 kohasest võrdsest kohtlemisest, on lubatud üksnes juhul, kui need on objektiivselt põhjendatud. Selleks et need oleksid põhjendatud, peavad need olema õiguspärase eesmärgi saavutamiseks sobivad ega tohi minna kaugemale sellest, mis on selle eesmärgi saavutamiseks vajalik.

ARTIKKEL 295

Lähetatud töötajad

1. Artikli 291 lõike 1 punktides a ja b osutatud isikutel, kes töötavad palgatöötajana tööandja heaks, kes tavaliselt tegutseb vastavalt Hispaania Kuningriigis ja Gibraltaril, ning kelle see tööandja lähetab piiratud ajaks vastavalt Gibraltarile ja Hispaania Kuningriiki, et osutada selle tööandja nimel teenuseid, mida nii toodetakse kui ka tarbitakse külgneval piirialal kohalikul tasandil, on õigus kõnealuste teenuste osutamiseks takistusteta riiki siseneda, sealt lahkuda ja seal viibida ning neil on võrdse kohtlemise põhimõtte kohaselt õigus töötingimustele, mis on kehtestatud sellel territooriumil, kuhu töötaja on lähetatud, ja mis on sellel territooriumil ette nähtud õigus- ja haldusnormidega ja/või käesoleva artikli lõike 2 kohaselt üldiselt kohaldatavaks tunnistatud või muul viisil kohaldatavate kollektiivlepingute või vahekohtu otsustega. Kõnealused töötingimused on loetletud käesoleva lepingu 28. lisas. Nende töötingimuste kohaldamine ei takista lähetatud töötajate jaoks soodsamate töötingimuste kohaldamist.

2. Käesolevas artiklis peetakse „üldiselt kohaldatavaks tunnistatud kollektiivlepingute või vahekohtu otsuste“ all silmas kollektiivlepinguid ja vahekohtu otsuseid, mida peavad täitma kõik ettevõtjad, kes asuvad vastavas geograafilises piirkonnas ning tegutsevad asjaomasel kutsealal või asjaomases tööstusharus.

3. Lõike 2 tähenduses kollektiivlepinguid või vahekohtu otsuseid üldiselt kohaldatavaks tunnistamise süsteemi puudumise korral või sellele lisaks võivad Gibraltar ja Hispaania Kuningriik otsustada tugineda järgmisele:

- a) kollektiivlepingud või vahekohtu otsused, mida tavaliselt kohaldatakse kõigi samalaadsete ettevõtjate suhtes, kes asuvad vastavas geograafilises piirkonnas ning tegutsevad asjaomasel kutsealal või asjaomases tööstussektoris, ja/või
- b) kollektiivlepingud, mille on sõlminud riigi tasandil kõige esindavamad tööandjate ja töötajate organisatsioonid ning mida kohaldatakse kogu riigi territooriumil.

4. Võrdne kohtlemine lõike 1 tähenduses loetakse tagatuks, kui samalaadses olukorras olevad riigisisised tööandjad

- a) peavad kõnealuses kohas või asjaomasel tegevusalal täitma 28. lisas loetletud küsimustes samu kohustusi nagu lähetavad tööandjad ning
- b) peavad täitma kõnealused kohustused samaväärse tulemusega.

ARTIKKEL 296

Dokumendid

Artikli 291 lõike 1 punktides a ja b osutatud isikutel, kes on palgatöötajatest või füüsilisest isikust ettevõtjast piirialatöötajad, on õigus saada dokument, mis tõendab nende staatust käesoleva osa alusel. See dokument võib olla digitaalsel kujul.

ARTIKKEL 297

Avalik kord, avalik julgeolek ja rahvatervis

1. Käesoleva jaotise alusel antud õigusi võib piirata meetmetega, mis on õigustatud avaliku korra, avaliku julgeoleku või rahvatervise kaalutlustel.
2. Avaliku korra või julgeoleku kaalutlustel võetud meetmed peavad olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ja põhinema eranditult asjaomase isiku isiklikul käitumisel. Varasemate süüdimõistvate kohtuotsustega ei saa selliste meetmete võtmist iseenesest põhjendada.
3. Ainsad haigused, mis õigustavad riigis viibimist, riiki sisenemist või riigist lahkumist piiravaid meetmeid, on Maailma Terviseorganisatsiooni asjakohastes dokumentides määratletud epideemiaohuga haigused ja muud nakkushaigused või nakkuslikud parasitaarhaigused, kui nende kohta kehtivad artikli 291 lõike 1 punktides a ja b osutatud isikute suhtes kohaldatavad kaitsesätted.

4. Asjaomastele isikutele teatatakse kõikidest lõike 1 kohaselt tehtud otsustest kirjalikult nii, et nad mõistaksid nende sisu ja mõju. Neid teavitatakse täpselt ja täielikult avaliku korra, avaliku julgeoleku või rahvatervisega seotud põhjustest, millel nende suhtes tehtud otsus põhineb, välja arvatud juhul, kui see on vastuolus riigi julgeoleku huvidega. Teates täpsustatakse kohus või haldusasutus, kuhu asjaomane isik võib kaebuse esitada, kaebuse esitamise tähtaeg ja vajaduse korral aeg, mis on isikule antud territooriumilt lahkumiseks.
5. Asjaomastel isikutel on juurdepääs kohtulikule ja vajaduse korral halduslikule kaebemenetlusele, et kaevata edasi nende suhtes avaliku korra, avaliku julgeoleku või rahvatervise kaalutlustel tehtud otsused või taotleda nende läbivaatamist. Kaebemenetlus võimaldab kontrollida, kas otsus ja asjaolud, millel kavandatav meede põhineb, on õiguspärased. Kõnealune menetlus tagab, et otsus ei ole ebaproportsionaalne.
6. Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik või Hispaania Kuningriik ei või takistada isikut isiklikult selgitusi esitamast, välja arvatud juhul, kui tema kohaleilmumine võib põhjustada tõsiseid probleeme avalikule korrale või avalikule julgeolekule või kui kaebus või kohtulik kontroll puudutab territooriumile sisenemise keelamist.

III JAOTIS

SOTSIAALKINDLUSTUSE KOORDINEERIMINE

ARTIKKEL 298

Sotsiaalkindlustuse koordineerimine

Sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokolliga hõlmatud isikute sotsiaalkindlustusõiguste tagamiseks kohaldavad Gibraltar osas tegutsev Ühendkuningriik ja Hispaania Kuningriik oma sotsiaalkindlustussüsteeme vastavalt nimetatud protokollile.

VIIES OSA

FINANTSSÄTTED

ARTIKKEL 299

Finantssätted

1. Koostöönõukogu loob finantsmehhanismi, et edendada Gibralteri ja külgneva piiriala vahelist ühtekuuluvust, sealhulgas koolituse ja tööhõive küsimustes. Kõikide selliste meetmete puhul tuleks arvesse võtta poolte finantshuvide kaitset pettuse ning muu ebaseadusliku tegevuse ja õigusnormide rikkumise eest.

2. Lõikes 1 osutatud mehhanismi peaksid rahastama mõlemad pooled.

KUUES OSA

VAIDLUSTE LAHENDAMINE

1. PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

ARTIKKEL 300

Eesmärgid

Käesoleva osa eesmärk on luua tulemuslik ja tõhus mehhanism, et ära hoida ja lahendada pooltevahelisi vaidlusi käesoleva lepingu ja lisalepingute tõlgendamise ja kohaldamise küsimuses ning võimaluse korral leida mõlemat poolt rahuldav lahendus.

ARTIKKEL 301

Kohaldamisala

1. Kui lõigetest 2–5 ei tulene teisiti, kohaldatakse käesolevat osa pooltevaheliste vaidluste suhtes, mis käsitlevad käesoleva lepingu või selle lisalepingute sätete (edaspidi „hõlmatud sätted“) tõlgendamist ja kohaldamist.
2. Hõlmatud sätete hulka kuuluvad kõik käesoleva lepingu ja selle lisalepingute sätted, välja arvatud:
 - a) artikkel 2;
 - b) esimese osa II jaotis;
 - c) kolmanda osa V jaotis, sealhulgas kui seda kohaldatakse olukordade suhtes, mida reguleeritakse käesoleva lepingu muude sätetega;
 - d) artikli 199 lõiked 1, 2 ja 4, artiklid 207 ja 208 ning kolmanda osa I jaotise 3., 4., 5. ja 6. peatükk.
3. Pool võib pöörduda koostöönõukogu poole, et lahendada vaidlus, mis on seotud lõikes 2 osutatud sätetest tulenevate kohustustega.
4. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud sätete suhtes kohaldatakse artiklit 302.

5. Olenemata lõigetest 1 ja 2 ei kohaldata käesolevat osa vaidluste suhtes, mis käsitlevad sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokoll või selle lisade sätete tõlgendamist ja kohaldamist üksikjuhtudel.

6. Käesolevat osa ei kohaldata vaidluste suhtes, mis käsitlevad suveräänsust ja jurisdiktsiooni. Kui vastustajast pool esitab vahekohtule põhjendatud avalduse selle kohta, et taotlus võib mõjutada Ühendkuningriigi või Hispaania Kuningriigi õiguslikku seisukohta või suveräänsust ja jurisdiktsiooni, ei tee vahekohus otsust vaidluses suveräänsuse ja jurisdiktsiooni üle ega üheski küsimuses, mis nõuab või eeldab otsust suveräänsuse või jurisdiktsiooni kohta, ning teatab viivitamata, et tal puudub otsustusõigus suveräänsus- ja jurisdiktsiooniküsimustes või asjades, mis neid küsimusi mõjutavad.

Käesoleva osa raames vastu võetud otsustel, sealhulgas vahekohtu otsustel, ei ole otseseid ega kaudseid õiguslikke tagajärgi Ühendkuningriigi ega Hispaania Kuningriigi õiguslikule seisukohale seoses suveräänsuse ja jurisdiktsiooniga.

ARTIKKEL 302

Ainuõigus

Pooled võtavad kohustuse mitte anda käesoleva lepingu või selle lisalepingute sätete tõlgendamise või kohaldamisega seotud nendevahelist vaidlust lahendamiseks muule vaidluste lahendamise mehhanismile kui need, mis on ette nähtud käesoleva lepinguga.

ARTIKKEL 303

Vaidluse lahendamise organi valik

1. Kui vaidlus käsitleb meedet, mis väidetavalt rikub kohustust, mis tuleneb käesolevast lepingust või selle lisalepingust, ja sisuliselt samaväärset kohustust, mis tuleneb muust rahvusvahelisest lepingust, millega pooled on ühinenud, valib vaidluste lahendamise organi kaebuse esitanud pool.
2. Kui pool on vastavalt käesolevale osale või muule rahvusvahelisele lepingule valinud vaidluste lahendamise organi ja algatanud vaidluse lahendamise menetluse, ei algata ta lõikes 1 osutatud konkreetse meetmega seoses vaidluse lahendamise menetlust selle muu rahvusvahelise lepingu kohaselt, välja arvatud juhul, kui esimesena valitud vaidluste lahendamise organ ei saa menetluslikel või kohtualluvuslikel põhjustel otsust teha.
3. Käesolevas artiklis lähtutakse järgmisest:
 - a) käesoleva osa kohased vaidluse lahendamise menetlused loetakse algatatuks poole taotlusega moodustada käesoleva lepingu artikli 305 kohane vahekohus; ning
 - b) muu lepingu kohane vaidluste lahendamise menetlus loetakse algatatuks, kui see on algatatud kooskõlas kõnealuse lepingu asjaomaste sätetega.

4. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, ei takista miski käesolevas lepingus ega selle lisalepingutes poolt peتامast kohustuste täitmist, kui see on lubatud vaidluste lahendamise menetlustega, mis on ette nähtud muu rahvusvahelise lepinguga, mille osalised pooled on. Ühtegi pooltevahelist rahvusvahelist lepingut ei kasutata selleks, et takistada teist poolt peتامast kohustuste täitmist vastavalt käesolevale osale.

2. PEATÜKK

MENETLUS

ARTIKKEL 304

Konsultatsioonid

1. Kui pool (edaspidi „kaebuse esitanud pool“) leiab, et teine pool (edaspidi „vastustajast pool“) on rikkunud käesolevast lepingust või selle lisalepingutest tulenevat kohustust, püüavad pooled leida lahenduse heas usus peetavate konsultatsioonide teel, et jõuda mõlemat poolt rahuldava lahenduseni.

2. Kaebuse esitanud pool võib taotleda konsultatsioone, esitades vastustajast poolele kirjaliku taotluse. Kaebuse esitanud pool märgib oma kirjalikus taotluses taotluse põhjused, muu hulgas vaidlusalused meetmed ja taotluse õigusliku aluse, täpsustades hõlmatud sätted, mida ta peab kohaldatavaks.

3. Vastustajast pool vastab taotlusele viivitamata, kuid mitte hiljem kui kümme päeva pärast selle kättesaamise kuupäeva. Konsultatsioonid peetakse 30 päeva jooksul alates taotluse kättesaamisest silmast silma või muu poolte vahel kokkulepitud sidevahendi kaudu. Kui konsultatsioonid peetakse isiklikult, peetakse need vastutajast poole territooriumil, välja arvatud juhul, kui pooled lepivad kokku teisiti.
4. Konsultatsioonid loetakse lõppenuks 45. päeval pärast taotluse kättesaamise kuupäeva, välja arvatud juhul, kui pooled otsustavad konsultatsioone jätkata.
5. Konsultatsioonid kiireloomulistes küsimustes, sealhulgas kiiresti riknevate kaupade või hooajakaupadega seotud küsimustes peetakse 20 päeva jooksul alates taotluse esitamise kuupäevast. Konsultatsioonid loetakse lõppenuks nende 20 päeva möödumisel, välja arvatud juhul, kui pooled otsustavad konsultatsioone jätkata.
6. Kumbki pool esitab piisavalt faktilist teavet, et kõnealuse meetme saaks täielikult läbi vaadata, sealhulgas uurida, kuidas kõnealune meede võiks mõjutada käesoleva lepingu või selle lisalepingute kohaldamist. Kumbki pool püüab tagada, et konsultatsioonidel osaleksid tema pädevate asutuste töötajad, kellel on konsultatsioonide temaga seotud eriteadmisi.
7. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud konsultatsioonid toimuvad koostöönõukogu raames, välja arvatud juhul, kui vaidlus on seotud kolmanda osa I jaotise 3., 4. ja 5. peatükiga. Koostöönõukogu võib vaidluse lahendada otsusega. Kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 3 osutatud tähtaegu. Koosolekute toimumiskoha suhtes kohaldatakse koostöönõukogu töökorda.

8. Konsultatsioonid, eelkõige konfidentsiaalsena käsitatav teave ja kõik poolte konsultatsioonide käigus võetud seisukohad, on konfidentsiaalsed, ilma et see piiraks poolte õigusi edasistes menetlustes.

ARTIKKEL 305

Vahekohtumenetlus

1. Kaebuse esitanud pool võib taotleda vahekohtu moodustamist, kui:
 - a) vastustajast pool ei vasta konsultatsioonitaotlusele kümne päeva jooksul alates selle esitamise kuupäevast;
 - b) konsultatsioone ei peeta artikli 304 lõikes 1, 2 või 3 osutatud tähtaegade jooksul;
 - c) pooled lepivad kokku, et konsultatsioone ei peeta; või
 - d) konsultatsioonid viidi lõpule mõlemat poolt rahuldava lahenduseni jõudmata.
2. Vahekohtu moodustamise taotlus tehakse kirjaliku taotluse vormis, mis toimetatakse vastustajast poolele. Oma taotluses märgib kaebuse esitanud pool selgelt vaidlusaluse meetme ja selgitab, kuidas see meede kujutab endast hõlmatud sätete rikkumist, nii, et sellest ilmneks selgesti kaebuse õiguslik alus.

Vahekohtu moodustamine

1. Vahekohus koosneb kolmest vahekohtunikust.
2. Pooled konsulteerivad omavahel ja lepivad kokku vahekohtu koosseisus hiljemalt kümne päeva jooksul pärast kuupäeva, millal vahekohtu moodustamise taotlus kätte toimetati.
3. Kui pooled ei jõua käesoleva artikli lõikes 2 ettenähtud tähtaja jooksul vahekohtu koosseisus kokkuleppele, nimetab kumbki pool hiljemalt viie päeva jooksul pärast käesoleva artikli lõikes 2 ettenähtud tähtaja möödumist ühe vahekohtuniku oma alanimikirjast, mis on koostatud artikli 319 kohaselt. Kui pool ei määra kõnealuse tähtaja jooksul alanimikirjast vahekohtunikku, valib kaebuse esitanud poole määratud koostöönõukogu kaaseesistuja hiljemalt viie päeva jooksul pärast kõnealuse tähtaja möödumist loosi teel vahekohtuniku selle poole alanimikirjast, kes ei ole vahekohtunikku määranud. Kaebuse esitanud poole koostöönõukogu kaaseesistuja võib vahekohtunike loosi teel valimise delegeerida.
4. Kui pooled ei suuda käesoleva artikli lõikes 2 ettenähtud tähtaja jooksul vahekohtu eesistujas kokku leppida, valib kaebuse esitanud poole koostöönõukogu kaaseesistuja hiljemalt viie päeva jooksul pärast kõnealuse tähtaja möödumist vahekohtu eesistuja loosi teel oma eesistujate alanimikirjast, mis on koostatud artikli 319 kohaselt. Kaebuse esitanud poole koostöönõukogu kaaseesistuja võib vahekohtu eesistuja loosi teel valimise delegeerida.

5. Kui käesoleva artikli lõike 3 või 4 kohaselt valiku tegemise ajaks ei ole mõnda artiklis 319 ettenähtud nimekirja koostatud või kui mõni selline nimekiri ei sisalda selleks ajaks piisavalt nimesid, valitakse vahekohtunikud loosi teel ühe või mõlema poole poolt ametlikult kandidaadiks esitatud isikute seast kooskõlas 29. lisaga.

6. Vahekohtu moodustamise kuupäev on päev, mil kõigist kolmest vahekohtunikust viimane on teatanud pooltele, et ta nõustub enda nimetamisega vahekohtunikuks vastavalt 29. lisale.

ARTIKKEL 307

Nõuded vahekohtunikele

1. Kõik vahekohtunikud peavad
 - a) olema tõendatud eksperditeadmistega õiguse, sealhulgas rahvusvahelise õiguse valdkonnas ning kõigis käesoleva lepingu või selle lisalepingutega hõlmatud küsimustes, ning eesistujal peab olema ka vahekohtumenetluses osalemise kogemus;
 - b) olema mõlemast poolest sõltumatud ning ei tohi neilt juhiseid saada;
 - c) täitma oma ülesandeid üksikisikuna ja mitte võtma vaidlusega seotud küsimustes vastu juhiseid üheltki organisatsioonilt ega valitsuselt ning
 - d) järgima 30. lisa.

2. Kõik vahekohtunikud peavad olema isikud, kelle sõltumatus on väljaspool kahtlust, kellel on oma jurisdiktsioonis kõrgesse kohtunikuametisse nimetamiseks nõutav kvalifikatsioon või kes on tunnustatud ja pädevad juristid.

ARTIKKEL 308

Vahekohtu ülesanded

Vahekohus:

- a) annab arutatavale küsimusele objektiivse hinnangu, mis muu hulgas hõlmab hinnangu andmist juhtumiga seotud faktidele, hõlmatud sätete kohaldatavusele ning nende kooskõlale vaidlusaluste meetmetega;
- b) esitab oma otsustes tuvastatud faktilised ja õiguslikud asjaolud ning põhjendab oma järeldusi ning
- c) peaks pooltega regulaarselt konsulteerima ja pakkuma piisavalt võimalusi mõlemat poolt rahuldava lahenduse väljatöötamiseks.

ARTIKKEL 309

Pädevus

1. Kui pooled ei lepi kokku teisiti, määratakse hiljemalt viie päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamise kuupäeva vahekohtu pädevuseks:

„vaadata vahekohtu moodustamise taotluses nimetatud asi läbi, pidades silmas käesoleva lepingu või selle lisalepinguga hõlmatud asjaomaseid sätteid, otsustada, kas kõnealune meede on kooskõlas artiklis 301 osutatud sätetega, ja teha artikli 311 kohane otsus“.

2. Juhul kui pooled lepivad kokku muus kui lõikes 1 osutatud pädevuses, teatavad nad kokku lepitud pädevusest lõikes 1 osutatud tähtaja jooksul vahekohtule.

ARTIKKEL 310

Kiireloomulised menetlused

1. Kui pool seda taotleb, teeb vahekohus hiljemalt kümne päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamise kuupäeva otsuse selle kohta, kas juhtum on kiireloomuline.

2. Kiireloomulistel juhtudel on artikli 311 kohaselt kohaldatavad tähtajad poole lühemad kui kõnealuses artiklis ette nähtud.

Vahekohtu otsus

1. Vahekohus esitab vahearuande pooltele 100 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamise kuupäeva. Kui vahekohus leiab, et sellest tähtajast ei ole võimalik kinni pidada, peab vahekohtu eesistuja sellest pooltele kirjalikult teatama, märkides ära viivituse põhjused ja kuupäeva, mil vahekohus kavatseb vahearuande esitada. Vahekohus esitab oma lõpparuande pooltele igal juhul hiljemalt 130 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamise kuupäeva.
2. 14 päeva jooksul pärast vahearuande esitamist võib pool esitada vahekohtule kirjaliku taotluse vahearuande konkreetsete aspektide läbivaatamiseks. Pool võib teha märkusi teise poole taotluse kohta kuue päeva jooksul pärast taotluse esitamist.
3. Juhul kui lõikes 2 osutatud tähtaja jooksul ei esitata kirjalikku taotlust vahearuande konkreetsete aspektide läbivaatamiseks, saab vahearuandest vahekohtu otsus.
4. Vahekohus esitab oma otsuse pooltele 130 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamise kuupäeva. Kui vahekohus leiab, et sellest tähtajast ei ole võimalik kinni pidada, peab vahekohtu eesistuja sellest pooltele kirjalikult teatama, märkides ära viivituse põhjused ja kuupäeva, mil vahekohus kavatseb otsuse teatavaks teha. Vahekohus esitab oma otsuse igal juhul hiljemalt 160 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamise kuupäeva.

5. Otsuses käsitletakse võimalikke poolte vahearuanne puudutavaid kirjalikke taotlusi ja vastatakse selgelt poolte märkustele.
6. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et artiklites 308, 309 ja 320 ning artikli 321 lõigetes 1, 3, 4 ja 6 sisalduvad viited „otsusele“ või „otsustele“ viitavad ka vahekohtu vahearuandele.

ARTIKKEL 312

Vaidlused, milles kerkivad üles liidu õiguse tõlgendamist puudutavad teemad

1. Kui käesoleva osa kohaselt vahekohtule esitatud vaidluses tekib küsimus käesolevas lepingus osutatud liidu õigusaktis sisalduva liidu õiguse mõiste või sätte tõlgendamise kohta, siis ei tee vahekohus otsust üheski sellises küsimuses. Sellisel juhul palub ta Euroopa Liidu Kohtul esitada selles küsimuses oma otsus. Euroopa Liidu Kohus on pädev sellist otsust tegema ja tema otsus on vahekohtu jaoks siduv.

Vahekohus esitab sellise taotluse pärast poolte ärakuulamist.

2. Kui liit või Gibraltari osas tegutsev Ühendkuningriik leiab, et on vaja esitada lõike 1 kohane taotlus, võib ta teha vahekohtule sellesisulise ettepaneku, ilma et see piiraks lõike 1 esimese lõigu esimese lause kohaldamist. Sellisel juhul esitab vahekohus lõike 1 kohase taotluse, välja arvatud juhul, kui tõstatatud küsimus ei puuduta käesolevas lepingus osutatud liidu õigusaktis sisalduva liidu õiguse mõiste või sätte tõlgendamist. Vahekohus põhjendab oma hinnangut. Kümne päeva jooksul pärast sellist hinnangut võib emb-kumb pool paluda vahekohtul see hinnang üle vaadata ja 15 päeva jooksul korraldatakse ära kuulamine, kus pooled saavad esitada selles küsimuses oma seisukohad. Vahekohus põhjendab oma hinnangut.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud juhtudel peatub artiklis 311 sätestatud tähtaegade kulgemine seniks, kuni Euroopa Liidu Kohus on teinud oma otsuse. Vahekohtult ei nõuta otsuse tegemist vähem kui 60 päeva jooksul alates kuupäevast, mil Euroopa Liidu Kohus on teinud oma otsuse.

3. PEATÜKK

TÄITMINE

ARTIKKEL 313

Täitmismeetmed

1. Juhul kui vahekohus leiab artikli 311 lõikes 4 osutatud otsuses, et vastustajast pool on rikkunud käesolevast lepingust või selle lisalepingutest tulenevaid kohustusi, võtab kõnealune pool vajalikud meetmed, et vahekohtu otsust viivitamata täita ja viia end hõlmatud sätetega kooskõlla.
2. Vastustajast pool esitab hiljemalt 30 päeva jooksul pärast otsuse esitamist kaebuse esitanud poolele teate meetmetest, mis ta on otsuse täitmiseks võtnud või kavatseb võtta.

ARTIKKEL 314

Mõistlik aeg

1. Juhul kui kohene täitmine ei ole võimalik, esitab vastustajast pool hiljemalt 30 päeva pärast artikli 311 lõikes 4 osutatud otsuse esitamist kaebuse esitanud poolele teate mõistliku tähtaja kohta, mida tal on vaja artikli 311 lõikes 4 osutatud otsuse täitmiseks. Pooled püüavad kokku leppida mõistliku tähtaja pikkuses, mida tuleb järgida.
2. Juhul kui pooled ei ole mõistliku tähtaja pikkuses kokku leppinud, võib kaebuse esitanud pool kõige varem 20 päeva pärast lõikes 1 osutatud teate esitamist taotleda kirjalikult, et algne vahekohus määraks kindlaks mõistliku tähtaja pikkuse. Vahekohus esitab oma otsuse pooltele 20 päeva jooksul pärast taotluse esitamise kuupäeva.
3. Vastustajast pool teatab kaebuse esitanud poolele artikli 311 lõikes 4 osutatud vahekohtu otsuse täitmisel tehtud edusammudest kirjalikult hiljemalt üks kuu enne mõistliku tähtaja möödumist.
4. Mõistlikku tähtaega võib poolte kokkuleppel pikendada.

ARTIKKEL 315

Täitmise kontroll

1. Vastustajast pool teatab hiljemalt mõistliku tähtaja möödumise päeval kaebuse esitanud poolele kirjalikult kõigist meetmetest, mis ta on võtnud artikli 311 lõikes 4 osutatud vahekohtu otsuse täitmiseks.
2. Kui pooled ei jõua kokkuleppele otsuse täitmiseks võetud meetmete olemasolus või nende kokkusobivuses hõlmatud sätetega, võib kaebuse esitanud pool kirjalikult taotleda, et selles küsimuses teeks otsuse algne vahekohus. Taotluses tuleb määratleda vaidlusalune meede ja selgitada, kuidas see meede kujutab endast hõlmatud sätete rikkumist, nii, et sellest ilmneks selgesti kaebuse õiguslik alus. Vahekohus esitab oma otsuse pooltele 45 päeva jooksul pärast taotluse esitamise kuupäeva.

ARTIKKEL 316

Ajutised meetmed

1. Vastustajast pool teeb kaebuse esitanud poole taotlusel ja pärast temaga konsulteerimist ajutise hüvitise pakkumise juhul, kui:
 - a) vastustajast pool teatab kaebuse esitanud poolele, et artikli 311 lõikes 4 osutatud vahekohtu otsust ei ole võimalik täita, või

- b) vastustajast pool ei esita otsuse täitmiseks võetud meetmete kohta teadet artiklis 313 osutatud tähtaja jooksul või enne artiklis 314 osutatud mõistliku tähtaja möödumist või
- c) vahekohus leiab, et otsuse täitmiseks ei ole võetud mingit meetet või et otsuse täitmiseks võetud meede ei ole hõlmatud sätetega kooskõlas.

2. Lõikes 1 osutatud olukorras võib kaebuse esitanud pool esitada vastustajast poolele kirjaliku teate selle kohta, et ta kavatseb hõlmatud sätetest tulenevate kohustuste kohaldamise peatada juhul, kui:

- a) kaebuse esitanud pool otsustab lõike 1 kohast taotlust mitte teha või
- b) pooled ei suuda kokku leppida ajutises hüvitisel 20 päeva jooksul pärast tähtaja möödumist või vahekohtu otsuse esitamist artikli 315 lõike 2 alusel, kui esitatakse käesoleva artikli lõike 1 kohane taotlus.

Teates märgitakse, millises ulatuses kavatsetakse kohustuste täitmine peatada.

3. Käesoleva artikli alusel ei või peatada sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokollist või selle lisadest tulenevate kohustuste täitmist.

4. Kohustuste täitmise peatamine ei ületa taset, mis on võrdväärne rikkumise põhjustatud tühistamise või vähenemisega.

5. Kaebuse esitanud pool võib peatada kohustuste täitmise kümme päeva pärast lõikes 2 osutatud teate esitamise kuupäeva, välja arvatud juhul, kui vastustajast pool on esitanud lõike 6 kohase taotluse.
6. Kui vastustajast pool on arvamisel, et kohustuste täitmise peatamise teatatud ulatus ületab rikkumise tulemusena saamata jäänud või vähenenud kasuga võrdväärset ulatust, võib ta enne lõikes 5 sätestatud kümnepäevase tähtaja möödumist esitada algsele vahekohtule kirjaliku taotluse selles küsimuses otsuse tegemiseks. Vahekohus esitab oma otsuse pooltele 30 päeva jooksul pärast taotluse kuupäeva. Kohustuste täitmist ei peatata seni, kuni vahekohus on esitanud oma otsuse. Kohustuste täitmise peatamine peab olema selle otsusega kooskõlas.
7. Käesolevas artiklis osutatud kohustuste täitmise peatamine või hüvitamine on ajutine ja seda ei kohaldata, kui:
- a) pooled on jõudnud kokkuleppele mõlemat poolt rahuldavas lahenduses vastavalt artiklile 323;
 - b) pooled on kokku leppinud, et otsuse täitmiseks võetud meede viib vastustajast poole hõlmatud sätetega kooskõlla, või
 - c) otsuse täitmiseks võetud meetmed, mis on vahekohtu arvates hõlmatud sätetega vastuolus, on kehtetuks tunnistatud või neid on muudetud selliselt, et viia vastutajast pool kõnealuste hõlmatud sätetega kooskõlla.

Ajutiste meetmete kasutamise järel võetavate täitmise
tagamise meetmete kontroll

1. Vastustajast pool teatab kaebuse esitanud poolele meetmetest, mis ta on võtnud kas pärast kohustuste täitmise peatamist või ajutise hüvitise kohaldamist. Kaebuse esitanud pool lõpetab kohustuste täitmise peatamise 30 päeva jooksul pärast teate esitamist. Juhul kui on kehtestatud hüvitis, võib vastustajast pool lõpetada hüvitise tasumise 30 päeva jooksul pärast seda, kui ta on esitanud teate kohustuste täitmise kohta.
2. Kui pooled ei jõua 30 päeva jooksul pärast teate saamise kuupäeva kokkuleppele, kas teatatud meede viib vastustajast poole tegevuse hõlmatud sätetega kooskõlla, esitab kaebuse esitanud pool algsele vahekohtule kirjaliku taotluse selles küsimuses otsuse tegemiseks. Vahekohus esitab oma otsuse pooltele 46 päeva jooksul pärast taotluse esitamise kuupäeva. Kui vahekohus leiab, et otsuse täitmiseks võetud meede on kooskõlas hõlmatud sätetega, tuleb olenevalt olukorrast lõpetada kohustuste täitmise peatamine või hüvitise maksmine. Kui see on asjakohane, kohandatakse kohustuste täitmise peatamise või hüvitise maksmise ulatust vahekohtu otsuse põhjal.

4. PEATÜKK

ÜLDISED MENETLUSSÄTTED

ARTIKKEL 318

Teabe saamine

1. Vahekohus võib poole taotluse korral või omal algatusel nõuda pooltelt asjakohast teavet, mida ta peab vajalikuks ja sobivaks. Pooled vastavad vahekohtu teabepäringule kiiresti ja ammendavalt.
2. Vahekohus võib poole taotluse korral või omal algatusel nõuda kõigist teabeallikatest teavet, mida ta peab asjakohaseks. Vahekohtul on õigus küsida ka ekspertide arvamust, kui ta peab seda asjakohaseks, võttes vajadusel arvesse poolte vahel kokku lepitud tingimusi.
3. Vahekohus kaalub *amicus curiae* esildisi, mille poole territooriumil asuvad füüsilised või juriidilised isikud on esitanud kooskõlas 29. lisaga.
4. Vahekohtu poolt käesoleva artikli alusel saadud kogu teave tehakse pooltele kättesaadavaks ja pooled võivad selle teabe kohta vahekohtule märkusi esitada.

Vahekohtunike nimekiri

1. Koostöönõukogu koostab hiljemalt üks aasta pärast käesoleva lepingu jõustumist nimekirja isikutest, kellel on oskusteave käesoleva lepingu või selle lisalepingutega hõlmatud sektorite kohta ning kes soovivad ja saavad tegutseda vahekohtunikena. Nimekirja kuulub vähemalt 15 isikut ja see koosneb kolmest alamnimekirjast:

- a) üks alamnimekiri koostatakse liidu ettepanekute alusel;
- b) üks alamnimekiri koostatakse Gibraltari osas tegutseva Ühendkuningriigi ettepanekute alusel ning
- c) üks alamnimekiri koostatakse isikutest, kes ei ole kummagi poole kodanikud ja kes täidavad vahekohtu eesistuja ülesandeid.

Igasse alamnimekirja kantakse vähemalt viis isikut. Koostöönõukogu tagab, et nimekirjas on alati kõnealune miinimumarv inimesi.

2. Lõikes 1 osutatud nimekirja ei tohi kuuluda isikud, kes on liidu institutsioonide, liikmesriigi valitsuse või Ühendkuningriigi või Gibraltari valitsuse liikmed, ametnikud või muud teenistujad.

ARTIKKEL 320

Vahekohtunike asendamine

Kui käesoleva osa kohaste vaidluste lahendamise menetluste käigus ei saa mõni vahekohtunik vahekohtu töös osaleda, taandab ennast või ei vasta käitumisjuhendiga ettenähtud nõuetele ja ta tuleb seetõttu asendada, kohaldatakse artiklis 306 sätestatud korda. Otsuse esitamise tähtaega pikendatakse selle aja võrra, mis on vajalik uue vahekohtuniku nimetamiseks.

ARTIKKEL 321

Vahekohtu otsused

1. Vahekohtu arutelud on konfidentsiaalsed. Vahekohus püüab koostada ja teha otsused konsensuse alusel. Kui see ei ole võimalik, teeb vahekohus otsuse häälteenamusega. Vahekohtunike eriarvamusi ei avalikustata ühelgi juhul.
2. Kõik vahekohtu otsused on liidu ja Ühendkuningriigi suhtes siduvad. Vahekohtu aruannete ja otsustega ei looda füüsilistele ja juriidilistele isikutele õigusi ega kohustusi.
3. Vahekohtu otsustega ei saa suurendada ega vähendada poolte õigusi ega kohustusi, mis tulenevad käesolevast lepingust või selle lisalepingutest.

4. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et vahekohtul puudub pädevus otsustada poole riigisisese õiguse alusel käesoleva lepinguga või selle lisalepingutega väidetavalt vastuolus oleva meetme seaduslikkuse üle. Mitte ükski vahekohtu järeldus pooltevahelise vaidluse üle otsustamisel ei ole poolte riigisisestele kohtutele ega vahekohtutele siduv tähenduses, mida sellele selle poole riigisiseses õiguses tuleb anda.
5. Pooled teevad vahekohtu otsused üldsusele kättesaadavaks, tingimusel et konfidentsiaalne teave on kaitstud.
6. Teavet, mis pooled on vahekohtule esitanud, töödeldakse kooskõlas konfidentsiaalsusnõuetega, mis on sätestatud 29. lisas.

ARTIKKEL 322

Vahekohtumenetluste peatamine ja lõpetamine

Kui vahekohus saab mõlemalt poolelt taotluse, peatab ta oma töö poolte vahel kokku lepitud tähtjaks, kuid mitte kauemaks kui 12 järjestikuseks kuuks. Vahekohus alustab uuesti tööd enne peatamisaja möödumist mõlema poole kirjaliku taotluse põhjal või peatamisaja möödumisel kummagi poole kirjaliku taotluse põhjal. Taotluse esitanud pool esitab vastava teate teisele poolele. Vahekohtu volitused lõppevad ja vaidluste lahendamise menetlus lõpetatakse, kui kumbki pool ei esita peatamisaja lõppemisel taotlust vahekohtu töö jätkamiseks. Vahekohtu töö peatamise korral pikendatakse asjaomaseid tähtaegu sama aja võrra, mille jooksul vahekohtu töö on peatatud.

ARTIKKEL 323

Mõlemat poolt rahuldav lahendus

1. Pooled võivad igal ajal leida kõigile artiklis 301 osutatud vaidlustele mõlemat poolt rahuldava lahenduse.
2. Kui vahekohtumenetluse käigus leitakse mõlemat poolt rahuldav lahendus, teatavad pooled sellest ühiselt vahekohtu eesistujale. Sellise teatamise korral vahekohtumenetlus lõpetatakse.
3. Lahenduse võib vastu võtta koostöönõukogu otsusega. Mõlemat poolt rahuldav lahendus tehakse üldsusele kättesaadavaks. Üldsusele avalikustatav versioon ei tohi sisaldada teavet, mida kumbki pool käsitab konfidentsiaalsena.
4. Kumbki pool võtab vajalikud meetmed, et rakendada mõlemat poolt rahuldav lahendus kokkulepitud tähtaja jooksul.
5. Lahendust rakendav pool teatab hiljemalt kokkulepitud tähtaja lõpuks teisele poolele kirjalikult kõikidest mõlemat poolt rahuldava lahenduse rakendamiseks võetud meetmetest.

ARTIKKEL 324

Tähtajad

1. Kõik käesolevas osas sätestatud tähtajad arvestatakse päevades alates nendega seotud tegevuse toimumisele järgnevast kuupäevast.
2. Kõiki käesolevas osas sätestatud tähtaegu võib pikendada poolte vastastikusel kokkuleppel.
3. Vahekohus võib igal ajal teha pooltele ettepaneku muuta käesolevas osas osutatud tähtaegu, esitades ettepaneku põhjenduse.

ARTIKKEL 325

Kulud

1. Kumbki pool kannab oma vahekohtumenetluses osalemise kulud ise.
2. Korralduslike küsimustega seotud kulud, sealhulgas vahekohtu liikmete tasu ja kulud, kannavad pooled ühiselt ja võrdselt. Vahekohtunikke tasustatakse kooskõlas 29. lisaga.

ARTIKKEL 326

Lisad

1. Käesolevas jaotises sätestatud vaidluste lahendamise menetlusi reguleeritakse 29. lisa kehtestatud töökorraga ja viiakse läbi kooskõlas 30. lisaga.
2. Koostöönõukogu võib t 29. ja 30. lisa muuta.

ARTIKKEL 327

Parandusmeetmetega seotud erimenetlused

1. Artikli 209 kohaldamisel kohaldatakse käesolevat osa koos käesolevas artiklis sätestatud muudatustega.
2. Erandina artiklist 306 ja 29. lisast valib kaebuse esitanud poole koostöönõukogu kaaseesistuja juhul, kui pooled ei jõua kahe päeva jooksul vahekohtu koosseisus kokkuleppele, hiljemalt päev pärast kõnealuse kahepäevase tähtaja möödumist loosi teel vahekohtuniku mõlema poole alanimikirjast ja loosi teel vahekohtu eesistuja eesistujate alanimikirjast, mis on koostatud artikli 319 kohaselt. Kaebuse esitanud poole koostöönõukogu kaaseesistuja võib vahekohtunike või eesistuja loosi teel valimise delegeerida. Iga isik teatab mõlemale poolele oma valmisolekust ametisse astuda kahe päeva jooksul alates kuupäevast, mil talle teatati ametisse nimetamisest. 29. lisa eeskirjas 10 osutatud korralduslik kohtumine toimub kahe päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist.

3. Erandina 29. lisa eeskirjast 13 esitab kaebuse esitanud pool oma kirjaliku esildise hiljemalt seitse päeva pärast vahekohtu moodustamise kuupäeva. Vastustajast pool esitab oma kirjaliku esildise hiljemalt seitse päeva pärast kaebuse esitanud poole kirjaliku esildise esitamise kuupäeva. Vahekohus kohandab vastavalt vajadusele muid asjakohaseid vaidluste lahendamise menetluse tähtaegu, et tagada aruande õigeaegne esitamine.

4. Artiklit 311 ei kohaldata ja viiteid käesoleva osa kohasele otsusele käsitatakse viidetena otsusele, millele on osutatud artikli 209 lõikes 10.

5. Erandina artiklist 315 esitab vahekohus oma otsuse pooltele 30 päeva jooksul pärast taotluse esitamise kuupäeva.

SEITSMES OSA

LÖPPSÄTTED

ARTIKKEL 328

Territoriaalne kohaldamisala

Käesolevat lepingut kohaldatakse:

- a) nende territooriumide suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Liidu toimimise lepingut, neis lepingutes sätestatud tingimustel ning
- b) Gibraltari territooriumi suhtes.

ARTIKKEL 329

Seos muude lepingutega

1. Käesolev leping ei ole kaubandus- ja koostöölepingu lisaleping, nagu on määratletud kaubandus- ja koostöölepingu artiklis 2.

2. Käesolevat lepingut ja selle lisalepinguid kohaldatakse, ilma et see piiraks ühegi varasema Gibraltarit puudutava kahepoolse lepingu kohaldamist ühelt poolt Ühendkuningriigi ning teiselt poolt liidu vahel. Pooled kinnitavad veel kord oma kohustust rakendada kõiki selliseid lepinguid.

ARTIKKEL 330

Läbivaatamine

Käesoleva lepingu ja lisalepingute rakendamise ning nendega seotud küsimused vaatavad pooled üheskoos läbi neli aastat pärast käesoleva lepingu jõustumist ja seejärel korrapäraselt.

ARTIKKEL 331

Teabe konfidentsiaalsus

1. Ühtki käesoleva lepingu ega ühegi lisalepingu sätet ei tõlgendata nii, et see kohustab poolt esitama konfidentsiaalset teavet, mille avalikustamine takistaks õiguskaitsetoiminguid või oleks muul viisil vastuolus avalike huvidega või kahjustaks konkreetsete riigi- või eraettevõtete õigustatud ärihuve, välja arvatud juhul, kui sellist konfidentsiaalset teavet nõuab vahetkohas kuuenda osa kohase vaidluste lahendamise menetluse käigus või kui sellist konfidentsiaalset teavet nõuab ekspertide kogu kolmanda osa I jaotise kohaselt. Sellisel juhul tagab vahetkohas või asjakohasel juhul ekspertide kogu vastavalt 29. lisale, et konfidentsiaalsus on täielikult kaitstud.

2. Kui pool esitab koostöönõukogule või erikomiteedele teavet, mida peetakse tema õigusnormide kohaselt konfidentsiaalseks, käsitleb teine pool seda teavet konfidentsiaalsena, kui teabe esitanud poolega ei lepita kokku teisiti.

ARTIKKEL 332

Tundlik salastamata teave

Käesoleva lepingu ega ühegi selle lisalepingu ühtegi sätet ei tõlgendata selliselt, et see kohustaks poolt salastatud teavet avaldama.

Pooled lepivad kokku teabe käsitlemise juhised, et tagada nende vahel vahetatava salastamata tundliku teabe ja materjali kaitse.

ARTIKKEL 333

Käesoleva lepingu lahutamatud osad

1. Käesoleva lepingu protokollid, lisad, liited ja joonealused märkused moodustavad käesoleva lepingu lahutamatu osa.
2. Käesoleva lepingu kõik lisad, sealhulgas ka nende liited, moodustavad lahutamatu osa sellest osast, jaotisest, peatükist või protokollist, milles osutatakse kõnealusele lisale või millele on kõnealuses lisas osutatud.

ARTIKKEL 334

Lõpetamine

Mõlemad pooled võivad käesoleva lepingu lõpetada, andes sellest diplomaatiliste kanalite kaudu kirjalikult teada. Käesolev leping ja selle lisalepingud kaotavad kehtivuse teate esitamise kuupäevale järgneva 12. kuu esimesel päeval.

ARTIKKEL 335

Autentsed tekstid

Käesolev leping koostatakse kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

ARTIKKEL 336

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev leping jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuule, mil pooled on teineteisele teatanud, et nad on täitnud oma vastavad sisenõuded ja viinud lõpule menetlused, et kinnitada oma nõusolekut end lepinguga siduda.

2. Pooled võivad kokku leppida, et nad kohaldavad käesolevat lepingut ajutiselt alates varasemast kuupäevast kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kuupäev, tingimusel et enne käesoleva lepingu ajutise kohaldamise alguskuupäeva on pooled teineteisele teatanud, et käesoleva lepingu artiklis 7 osutatud rakenduskava ning lepingu artiklites 29, 33, 38, 55, 56, 251, 260 ja 265 ning sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokollis osutatud halduskokkulepped on jõus ja on täielikult rakendatud ning et käesoleva lepingu artiklis 258 kirjeldatud meetmed on kehtestatud.
3. Ajutine kohaldamine lõpeb lõikes 1 osutatud päeval.
4. Alates käesoleva lepingu ajutise kohaldamise alguskuupäevast loevad pooled käesolevas lepingus esitatud viiteid käesoleva lepingu jõustumise kuupäevale või käesoleva lepingu jõustumisele viideteks käesoleva lepingu ajutise kohaldamise alguskuupäevale.
5. Teise osa I–IV jaotise, kolmanda osa II jaotise ja neljanda osa III jaotise kohaldamine lõpetatakse alates päevast, mil käesoleva lepingu artiklites 29, 33, 38, 55, 56, 251, 260 ja 265 ning sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokollis osutatud halduskokkulepped nende sätete kohaselt peatatakse või lõpetatakse. Neid hakatakse uuesti kohaldama alates päevast, mil nende halduskokkulepete peatamine lõpetatakse või mil sõlmitakse uued halduskokkulepped.